Fredric Brown

ATINGEREA SPAȚIULUI

SF

NEMIRA

Fredric Brown
Atingerea spaţiului
Volumul – 1 –
Seria Colectia Nautilus, 96

Traducere: Claudiu Florian
Editura Nemira, 1996

Fredric Brown
Space on my Hands
Shasta Publishers, July, 1951

Versiune ebook: [1.0] hunyade

Fredric Brown
Space on my Hands

© 1951 by Fredric Brown, Shasta Publishers (ptr. ediţia originală)
© Editura Nemira (Colecţia Nautilus, nr. 96), 1996 (ptr. ediţia în limba română)
Toate drepturile rezervate

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României:
ISBN 973-569-159-0

Fredric Brown

ATINGEREA SPAŢIULUI

„CITITORULE, AFLĂ ÎNTÂMPLĂRILE CARE URMEAZĂ: AFLĂ CE-A FOST CU ŞOARECELE CARE A OCOLIT LUNA; AFLĂ CÂTE CEVA DESPRE BEMII CARE AU VENIT ÎN AJUTORUL PARTIDULUI; FĂ CUNOŞTINŢĂ CU OMUL CARE S-A ÎNDRĂGOSTIT DE PROIECŢIA IMAGINARĂ A UNUI GÂNDAC DE BUCĂTĂRIE; VEZI CE-A FOST CU STRUŢUL CARE PURTA O CRAVATĂ ÎN BULINE, AFLĂ CE S-A ÎNTÂMPLAT CU NAVA DIN SANDVIŞ ŞI CU GĂINA CARE NU PUTEA VORBI. ŞI FIE CA TU SĂ TE BUCURI, CITINDU-LE, TOT ATÂT CÂT M-

AM BUCURAT EU ÎNCASÂND BANII PENTRU ELE.” (FREDRIC BROWN)

Fredric Brown

ATINGEREA SPAŢIULUI

TRADUCERE DE **CLAUDIU FLORIAN**,
CU O INTRODUCERE A AUTORULUI

Coperta colecţiei: DAN ALEXANDRU IONESCU
Ilustraţia: TUDOR POPA

© Fredric Brown, 1951

Published by agreement with Scott Meredith Literary Agency

SPACE ON MY HANDS

Toate drepturile asupra acestei versiuni aparţin S.C. NEMIRA S.R.L. Reproducerea integrală sau parţială a textului este interzisă şi va fi pedepsită conform legii

Difuzare:
Editura NEMIRA, str. Crinului nr. 19, sector 1, Bucureşti
Telefax: 668.54.10
Clubul cărţii: C.P. 26-38, Bucureşti

ISBN 973-569-159-4

Dedicată lui Sam Merwin Jr.

INTRODUCERE[1]

În timp ce mă aflu la aşezământul Smith-Corona, pregătindu-mă să scriu o introducere la această culegere de povestiri, îmi vine dintru început în minte întrebarea: „De fapt, de ce aş scrie o introducere?” Nici una dintre aceste povestiri nu e îndeajuns de convenţională pentru a se considera câtuşi de puţin satisfăcută atunci când cineva o citeşte fără formala *introducere.* Dacă, înainte de a crede că merită să fie citită, măcar una singură se dovedeşte într-atât de firoscoasă, încât să vrea să afle cu orice preţ cum te numeşti şi să-ţi şoptească politicos că-i încântată de cunoştinţă, atunci e limpede că nu mi-am atins scopul propus când am scris aceste povestiri.

În situaţia asta de ce mai scriu *aici*? De ce fiecare scriitor - în afară de situaţia în care e purtătorul unui mesaj important pe care îi e teamă să nu-l rateze şi de aceea vrea să ţi-l contureze mai limpede - ţine să scrie o introducere la o carte? Pun punctul pe „i”: pentru că editorul cărţii, lacom, dorind să câştige vreo câteva cuvinte în plus pe gratis, i-a atras atenţia că o introducere ar fi necesară. Şi astfel scriitorul pierde o seară pe care ar fi putut s-o petreacă într-una din manierele mult mai agreabile în care poate fi petrecută o seară, cum ar fi de pildă... dar ce rost are să intrăm în astfel de detalii? Chiar în

[1] Publicată pentru prima dată în *Space on My Hands*, July 1951 cu titlul original „Introduction”.

clipa de faţă aş fi putut face măcar unul dintre acele lucruri agreabile.

Ei bine, din moment ce tot am fost luat de-a valma şi determinat să scriu această introducere, voi fi cinstit. O să recunosc faptul că urăsc să scriu introduceri, povestiri, romane, scrisori sau cărţi poştale. Nici una dintre aceste povestiri n-a fost scrisă pentru că a fost plăcerea mea s-o scriu - cu toate că de îndată ce-am scos-o din maşina de scris şi am aruncat-o în cutia poştală mi-a părut bine c-am reuşit s-o dau gata.

Dar mai trebuie să mărturisesc un lucru: dintre toate genurile, cel mai uşor îmi vine să scriu povestiri ştiinţifico-fantastice; şi de fiecare dată când adaug SFÂRŞIT pe ultima pagină a câte uneia, simt o mulţumire mult mai mare decât la orice alt gen de povestire. Probabil că aceasta vine de la faptul că, în comparaţie cu povestirile de groază sau poliţiste, am scris destul de puţine lucrări ştiinţifico-fantastice, însă nu cred că e un motiv serios. Adevăratul motiv rezidă în faptul că genul SF, oferind mai mult frâu liber imaginaţiei şi impunând mai puţine reguli şi canoane, devine, mai mult decât oricare altul, un gen literar sincer.

Scriitorul de literatură ştiinţifico-fantastică se bucură de privilegiul de care scriitorii din alte domenii sunt lipsiţi, anume, acela de a-şi putea croi fundalul, universul, pe măsura povestirii pe care o vrea scrisă. Astfel se poate integra şi poate atinge perfecţiunea, lucru inaccesibil acelui scriitor care nu se poate manifesta decât într-un singur univers şi care trebuie să-şi contorsioneze şi să-şi ajusteze produsele imaginaţiei în aşa fel încât să se înscrie în tiparele inflexibile ale realităţii. Oribilă lume aceea a realităţii, de vreme ce îţi stăvileşte accesul către viitor şi către stele.

Vorbe mari pentru asemenea povestiri mărunte, îmi dau seama, însă mă bucur că le-am scris, pentru că până să o fac nu mi-am dat seama cât sunt de adevărate. Iartă-mă, Shasta; acum sunt fericit că m-ai determinat să le scriu: retrag remarcele mele cârcotaşe, în semn de căinţă voi scrie totuşi o introducere:

Cititorule, află întâmplări; află ce a fost cu şoarecele care a ocolit Luna; află câte ceva despre Bemii care au venit în ajutorul partidului; cunoaşte-l pe omul care s-a îndrăgostit de proiecţia imaginară a unui gândac de bucătărie; cunoaşte-l pe detectivul în costumul său şters de un roşu aprins; vezi ce a fost cu struţul cu cravată în buline şi fă cunoştinţă cu nava spaţială din sandvici şi cu orătania care nu putea vorbi.

Şi mai fie ca tu să te bucuri, citindu-le, tot atât cât m-am bucurat şi eu încasând banii pentru ele.

Taos, N.M. - 4 ianuarie 1951
Fredric Brown

CEVA VERDE[2]

SOARELE IMENS arăta stacojiu pe fondul unui cer violet. La marginea câmpiei brune, presărate cu tufe de asemenea brune, începea jungla cea roşie.

McGarry se îndreptă către ea. Căutarea prin acele jungle roşii era o treabă anevoioasă şi plină de primejdii, însă trebuia făcută. Şi el scotocise o mie; ce mai conta una în plus?

— Îi dăm drumul, Dorothy, spuse el. Eşti gata?

Micuţa creatură cu cinci membre, care i se odihnea pe umăr, nu răspunse, cum de altfel nu o făcea niciodată. Nu putea vorbi, însă era ceva căreia i te puteai adresa. Ţinea tovărăşie. Prin mărime şi greutate lăsa senzaţia uluitoare a unei mâini care i se aşezase pe umăr.

Pe Dorothy o avea de... câtă vreme? De patru ani, dacă nu se înşela. Din câte-şi aducea aminte, se afla aici de vreo cinci ani şi pe ea o găsise după primul an. În orice caz, presupunea că Dorothy aparţinea sexului frumos, fie şi numai datorită felului gingaş în care şedea pe umărul său, asemenea mâinii unei femei.

— Dorothy, spuse el, cred c-am face bine să fim pregătiţi. S-ar putea să mişune pe-aici lei sau tigri şi să dăm de necazuri.

Îşi desfăcu tocul pistolului său solar şi-şi trecu mâna peste armă, gata s-o scoată într-o clipită. Pentru a mia oară, cel puţin, mulţumi stelei sale norocoase pentru faptul că arma pe care reuşise s-o salveze din epava navetei sale spaţiale fusese un pistol solar, singura armă care funcţiona practic nelimitat, fără a avea nevoie să fie reîncărcată cu

[2] Publicată pentru prima dată în *Space on My Hands*, Jul 1951 cu titlul original „Something Green”.

muniţie. Un pistol solar trebuia doar expus la razele unui soare - fie el incandescent sau opac - timp de o oră sau două pe zi; acumula energie. Apoi, când apăsai pe trăgaci, o elibera. Cu orice altă armă n-ar fi putut supravieţui vreme de cinci ani aici, pe planeta Kruger III.

Într-adevăr, chiar înainte de a fi ajuns la marginea junglei roşii zări un leu. Se-nţelege că nu aducea cu nici un leu de pe Pământ. Cel de aici era deschis la culoare, distingându-se destul de bine între tufele stacojii îndărătul cărora se pitea, astfel încât putea fi văzut. Avea opt picioare fără articulaţii, suple şi puternice asemenea trompei unui elefant, şi o căpăţână acoperită cu solzi şi împodobită cu un clonţ ca de tucan.

McGarry îl numi leu. Putea să-i spună la fel de bine şi altcumva, dat fiind că respectiva creatură nu primise nicicând vreo denumire. Sau dacă primise, cel care i-o dăduse nu a mai revenit vreodată pe Pământ pentru a descrie flora şi fauna de pe Kruger III. Un singur vehicul spaţial mai aterizase aici înaintea celui al lui McGarry, după cum o dovedeau arhivele, însă acela nu şi-a mai luat nicicând zborul. Acum îl căuta; îl căuta sistematic de cinci ani, de când ajunsese aici.

Dacă îl descoperea, ar fi putut afla în el - cine ştie? - câteva pile electronice asemenea celor care fuseseră distruse în urma aterizării forţate a propriei sale navete. Şi dacă se întâmpla întocmai, se putea înapoia pe Pământ.

Se opri la zece paşi de marginea junglei roşii şi îndreptă pistolul solar în direcţia tufelor îndărătul cărora se ascundea leul. Apăsă pe trăgaci şi într-o clipită ţâşni un fulger de un verde orbitor, scurt, dar fantastic - o, da, fantastic -, şi în secunda următoare tufele dispărură şi o dată cu ele şi leul octopod.

McGarry chicoti pe înfundate.

— Ai văzut, Dorothy? A fost verde, singura culoare pe care n-o întâlneşti pe afurisita asta de planetă roşie a ta. Cea mai frumoasă culoare din univers, Dorothy! Verde! Şi

eu ştiu unde se află o lume care e verde în cea mai mare parte, şi acolo o să ajungem, tu şi cu mine. Sigur că o să ajungem. E lumea din care am venit şi e cel mai frumos loc din câte există, Dorothy. O să fii încântată.

Se întoarse şi privi îndărăt peste câmpia brună cu tufe brune, cu cerul violet deasupra şi soarele stacojiu. Veşnicul soare stacojiu Kruger, soare care nu apune niciodată şi care urmăreşte această planetă întocmai cum o singură faţă a Lunii pământene priveşte necontenit spre Pământ.

Nu tu zi, nu tu noapte - în afară de cazul în care depăşeşti linia de umbră şi pătrunzi pe partea întunecată a planetei, unde temperatura e mult prea scăzută pentru a putea pâlpâi viaţa. Nici un anotimp. O temperatură uniformă, niciodată variabilă; nu tu vânt, nu tu furtună.

Îi trecu prin minte pentru a mia - sau a milioana - oară că s-ar fi putut trăi destul de bine pe planeta asta, de-ar fi fost însă verde asemenea Pământului, de-ar fi existat măcar ceva verde pe ea în afară de fulgerul ocazional al pistolului său solar. Atmosfera era respirabilă, temperatura moderată - de la aproximativ patruzeci de grade Fahrenheit lângă linia de umbră, până la circa nouăzeci, în punctul situat exact sub soarele cel roşu, loc unde razele sale cădeau perpendicular şi nu oblic. Mâncare se găsea din belşug; învăţase de mult care plante şi care animale erau comestibile pentru el şi care-i făceau rău. Nimic din ce gustase nu fusese otrăvitor.

Într-adevăr, o lume minunată. Se obişnuise până şi cu sentimentul de singurătate, ca singură creatură inteligentă ce se afla în acest loc. Din punctul ăsta de vedere Dorothy îi era de folos. Ceva căruia i te puteai adresa, chiar dacă nu primeai nici un răspuns.

... Numai că, o, Doamne! Dorea să revadă o lume verde.

Pământul, singura planetă din univers unde culoarea predominantă era verdele, unde viaţa plantelor se baza pe clorofilă.

Alte plante, chiar în sistemul solar, pe vecinii Pământului, n-aveau mai mult de oferit decât tulpini verzui pe întinderi de bolovăniş, ocazional câte-o formă plăpândă de viaţă cu o umbră de culoare maroniu-verzuie, dacă ţineai s-o numeşti astfel. Puteai trăi ani de zile pe oricare planetă din sistem, cu excepţia Pământului, fără să vezi vreodată culoarea verde.

McGarry oftă. Cugetase în sinea lui, însă acum i se adresă lui Dorothy, continuându-şi fără întrerupere firul gândurilor. Lui Dorothy nu-i păsa.

— Da, Dorothy, zise el, e singura planetă pe care merită să trăieşti. Pământul! Câmpii verzi, pajişti cu iarbă fragedă, copaci verzi. Dorothy, când m-oi vedea înapoi acolo, nu mai plec niciodată. O să-mi construiesc o colibă în pădure, în mijlocul copacilor, însă nu copaci atât de stufoşi încât să nu crească iarba sub ei. Iarbă verde. O să vopsesc coliba în verde, Dorothy. Până şi vopsea verde avem pe Pământ.

Oftă şi privi la jungla cea roşie din faţa lui.

— Ce-ai întrebat, Dorothy?

Nu întrebase nimic, dar era un joc de a se preface că ea îi răspunde. Un joc amuzant care-l ajuta să nu o ia razna.

— Dacă o să mă însor când m-oi întoarce? Asta ai întrebat?

Stătu să reflecteze.

— Ei bine, Dorothy, uite care e treaba. Poate că da, poate că nu. Ştii, ţie ţi-am dat numele unei femei de pe Pământ. O femeie cu care urma să mă însor. Dar cinci ani sunt vreme lungă, Dorothy. Am fost dat dispărut şi, presupun, mort. Mă îndoiesc că ea a aşteptat până acum. Dacă a aşteptat, atunci, ei bine, da, o s-o iau de nevastă, Dorothy.

... Ai întrebat ce se-ntâmplă dacă nu m-a aşteptat? Păi nu ştiu. Hai să nu ne frământăm prea mult pe tema asta până când nu ne-om întoarce, bine? Se-nţelege că, dacă aş da peste o femeie verde sau măcar una cu părul verde, aş iubi-o până la ultima suflare. Dar pe Pământ aproape totul e verde, cu excepţia femeilor.

Râse pe înfundate la acest gând şi, cu pistolul solar pregătit, păşi în junglă, în jungla cea roşie care nu avea nimic verde în ea cu excepţia fulgerului ocazional al pistolului său.

Lucru ciudat. Pe Pământ un pistol solar lansa fulgere albastre. Aici, sub un soare roşu, lansa fulgere verzi. Însă explicaţia era destul de simplă. Un pistol solar îşi trăgea energia de la cea mai apropiată stea şi fulgerul pe care-l producea când era acţionat reprezenta culoarea complementară a sursei sale de energie. Sursa de energie fiind solară, un soare galben, fasciculul era albastru. Kruger fiind un soare roşu, fasciculul era verde.

Probabil, se gândi el, acesta era singurul motiv, alături de compania lui Dorothy, care îl împiedicase să o ia razna. Un fascicul verde, de câteva ori pe zi. Ceva verde care să-i aducă aminte cum arăta această culoare. Care să-i ţină ochiul treaz pentru ea, dacă va mai fi s-o vadă vreodată.

Se dovedi că era un mic petic de junglă, în felul în care arătau peticele pe Kruger Ш. Unul dintre aparent nenumăratele milioane de astfel de petice. Şi probabil că erau într-adevăr milioane, de vreme ce Kruger III era mai mare decât Jupiter.

De fapt, străbaterea planetei dura mai mult de o viaţă de om. Ştia acest lucru, dar se străduia să nu se gândească la el. Ar fi fost fatal să-l apuce îndoiala că va găsi vreodată epava singurei nave care ajunsese înaintea lui prin aceste locuri. Sau să se îndoiască de faptul că dacă totuşi va da peste navă, va găsi şi piesele de care avea nevoie pentru a pune din nou în funcţiune propriul său vehicul spaţial.

Peticul de junglă de aici era cam de o milă pătrată, însă atât de des, încât trebui să doarmă o dată şi să mănânce de mai multe ori înainte de a isprăvi cu el. Mai omorî încă doi lei şi un tigru. Şi după ce termină, dădu un ocol junglei, însemnând cei mai mari copaci de la lizieră, astfel încât să nu mai scotocească vreodată din nou prin acest loc. Copacii

erau de esenţă moale; briceagul său tăie scoarţa roşie de pe trunchiul roz la fel de uşor cum ar fi curăţat un cartof.

Pe urmă din nou afară, în monotona câmpie brună.

— Nu aia, Dorothy. Poate următoarea. Cea de-acolo, de la orizont. Poate că-i acolo.

Cer violet, soare roşu, câmpie brună, tufe brune...

— Dealurile înverzite ale Pământului, Dorothy. Oh, cât o să-ţi mai placă...

Nesfârşita câmpie brună.

Veşnicul cer violet.

Ce-a fost sunetul ăla de sus? Cu neputinţă. Nicicând nu s-a mai auzit aşa ceva. Însă ridică privirea şi îl zări.

O minusculă pată neagră în tăria cerului violet. Se deplasa. Un vehicul spaţial. Cu siguranţă un vehicul spaţial. Pe Kruger III nu existau păsări. Şi pe urmă păsările nu lăsau în urma lor dâre de foc...

Ştia ce are de făcut; se gândise de un milion de ori cum putea semnala unui vehicul spaţial în caz c-ar fi dat cu ochii de vreunul îşi smulse pistolul solar din toc, îl aţinti drept în sus şi apăsă pe trăgaci. Nu produse un fascicul mare, pentru a fi văzut de pe navetă, însă era un fascicul verde. Dacă pilotul privea încoace sau dacă arunca o ochire înainte de a dispărea din vedere, n-ar fi putut să nu observe o rază verde într-o lume lipsită de o astfel de culoare.

Apăsă din nou pe trăgaci.

Şi pilotul vehiculului spaţial observă. Opri şi ambală de trei ori motoarele - răspunsul standard în cazul unui semnal de ajutor - şi începu să coboare în cercuri.

McGarry rămase pe loc, tremurând. Atâta aşteptare şi un sfârşit atât de neaşteptat. Îşi duse mâna la umărul stâng şi găsi micul animal de suflet a cărui atingere părea degetelor sale, ca şi umărului său, precum mângâierea unei mâini de femeie.

— Dorothy, spuse. E...

Rămase fără grai.

Vehiculul spaţial cobora acum în cercuri în vederea aterizării. McGarry se privi pe el însuşi, ruşinat dintr-o dată de înfăţişarea sa în faţa salvatorului. Corpul îi era despuiat, cu excepţia centurii care-i ţinea tocul pistolului şi de care mai atârnau un cuţit şi încă vreo câteva unelte. Era jegos şi pesemne duhnea. Şi sub stratul de murdărie, trupul său arăta slăbit şi obosit, aproape bătrân; însă asta se datora, bineînţeles, carenţelor în alimentaţie; câteva luni cu mâncare bună - mâncare de pe Pământ - aveau să-l întremeze.

Pământ! Colinele verzi ale Pământului!

Acum gonea, împleticindu-se din când în când, către punctul în care cobora vehiculul spaţial. Acesta se afla acum la mică înălţime şi putu vedea că era un aparat monoloc, aşa cum fusese şi al său. Dar asta nu era o problemă, un vehicul pentru un singur om poate transporta doi în caz de necesitate, măcar până la cea mai apropiată planetă locuită, de unde putea afla alt mijloc de transport către Pământ. Către colinele verzi, câmpiile verzi, văile verzi...

În timpul goanei se rugă niţel şi înjură niţel. Lacrimi îi şiroiau pe obraji.

Se opri, aşteptând, în vreme ce uşa se deschise şi un tânăr înalt şi suplu, în uniforma Patrulei Spaţiale, coborî din vehicul.

— Mă duci înapoi?

— Bineînţeles, spuse tânărul. Eşti de mult aici?

— De cinci ani!

McGarry ştia că acum plânge, însă nu se putea opri.

— Dumnezeule mare! făcu tânărul. Eu sunt locotenentul Archer, din Patrula Spaţială. Se-nţelege că te duc înapoi, omule. Pornim de îndată ce motoarele mele se răcesc îndeajuns pentru o decolare. Te duc până la Cartaga, pe Aldebaran II; acolo te poţi îmbarca pe o navă ca să pleci oriunde. Ai nevoie de ceva chiar acum? Mâncare? Apă?

McGarry dădu absent din cap. Genunchii îi tremurau. Mâncare, apă... ce contau acum asemenea lucruri?

Colinele verzi ale Pământului! Se întorcea la ele. Asta conta, şi numai asta. După atâta aşteptare, un sfârşit atât de brusc. Cerul violet i se păru dintr-o dată lichid şi pe urmă se întunecă în vreme ce genunchii se frânseră sub el.

Zăcea întins pe jos şi tânărul îi ţinea la gură o ploscă din care sorbi cu înghiţituri lungi un lichid arzător. Se ridică şi se simţi mai bine. Aruncă o privire să se asigure că vehiculul spaţial se afla la locul lui şi se simţi minunat.

Tânărul spuse:

— Fruntea sus, bătrâne; într-o jumătate de oră o luăm din loc. În şase ceasuri vei fi pe Cartaga. Vrei să stăm de vorbă până îţi revii în simţiri? Vrei să-mi povesteşti cum a fost, tot ce s-a întâmplat?

Se aşezară la umbra unei tufe brune şi McGarry se apucă să-i povestească. Totul. Aterizarea, avaria irecuperabilă a vehiculului. Căutarea vreme de cinci ani a celeilalte nave despre care citise că se prăbuşise pe aceeaşi planetă şi în care s-ar fi putut afla intacte piesele de care avea nevoie pentru repararea propriei lui nave. Lunga căutare. Despre Dorothy, cocoţată pe umărul său, şi despre felul în care putea vorbi cu ea.

Însă, în vreme ce McGarry vorbea, expresia feţei locotenentului Archer se schimbă oarecum. Deveni mai solemnă, mai compătimitoare chiar.

— Bătrâne, spuse Archer cu blândeţe, în ce an ai nimerit aici?

Pe McGarry îl cuprinse o presimţire sumbră. Cum poţi păstra socoteala timpului pe o planetă al cărei soare şi ale cărei anotimpuri nu se schimbă niciodată? O planetă pe care ziua e veşnică, vara e veşnică...

— Am venit aici în patruzeci şi doi, spuse el resemnat. Aveam douăzeci şi cinci de ani... Cât de mare e eroarea mea, locotenente? Cât sunt de bătrân, în loc de treizeci de ani, cât am crezut că am?

— Suntem în două mii două sute şaptezeci şi doi, McGarry. Ai ajuns aici acum treizeci de ani! Ai cincizeci şi cinci de ani. Dar nu pune prea tare la inimă. Ştiinţa medicală a progresat. Mai ai mult de trăit.

— Cincizeci şi cinci, murmură McGarry... Treizeci de ani...

Locotenentul Archer privi la el cu compătimire.

— Bătrâne, spuse el, restul veştilor proaste vrei să ţi le servesc pe toate grămadă? Sunt destule. Nu-s psiholog, dar cred c-ar fi mai bine să ţi le vărs acum, pe loc, pe toate, câtă vreme poţi pune în balanţă faptul că te întorci. Eşti în stare să suporţi asta, McGarry?

Nu putea fi nimic mai rău decât ceea ce tocmai aflase - faptul că şi-a irosit pe aici treizeci de ani din viaţă. Bineînţeles că putea auzi şi restul - de vreme ce era pe cale să se întoarcă pe Pământ, pe verdele Pământ.

Îşi înălţă privirea către cerul violet, soarele roşu, câmpia brună. Spuse abia şoptit:

— Sunt în stare, locotenente. Dă-i drumul.

— Te-ai descurcat grozav vreme de treizeci de ani, McGarry. Poţi mulţumi lui Dumnezeu pentru faptul că ai crezut că naveta spaţială a lui Marley s-a prăbuşit pe Krager III. Nu pe Kruger III a căzut, ci pe Kruger IV. Aici n-ai fi găsit-o nicicând, însă căutarea, după cum spui, te-a ţinut zdravăn.

Făcu o pauză de câteva clipe. Când vorbi din nou, vocea îi era caldă:

— Nu se află nimic pe umărul tău, McGarry. Această Dorothy e un rod al imaginaţiei tale. Dar nu te frământa prea mult din pricina asta; poate că tocmai această iluzie te-a împiedicat s-o iei complet razna.

Încet-încet, McGarry îşi puse mâna pe umărul stâng; atinse... umărul. Nimic altceva.

— Pe Dumnezeul meu, omule, exclamă Archer, e de minune că în rest n-ai nici o hibă! Treizeci de ani de singurătate; e aproape un miracol. Şi dacă iluzia asta a ta persistă şi pe mai departe, după ce ţi-am atras atenţia că-i

iluzie, o să te pună la punct cât ai bate din palme un psihiatru de pe Cartaga sau de pe Marte.

— Nu persistă, spuse McGarry abătut. S-a dus. Nu... Nici nu ştiu, locotenente, dacă am crezut vreodată în Dorothy. Cred c-am creat-o intenţionat, ca să am cu cine vorbi, să nu-mi pierd minţile. Numai că... era... era ca o mână de femeie, locotenente. Ţi-am mai spus-o?

— Mi-ai spus. Să-ţi mai divulg şi restul, McGarry?

McGarry îl privi fix.

— Restul? Ce rest mai poate fi? Am cincizeci şi cinci de ani în loc de treizeci. De treizeci de ani, de când aveam douăzeci şi cinci, caut în zadar un vehicul spaţial pe care nu l-am găsit pentru că se află pe o altă planetă. Am fost nebun - într-un fel, dar numai într-unul singur - cea mai mare parte a timpului. Dar nimic din toate astea nu mai contează acum, de vreme ce mă pot întoarce pe Pământ.

Locotenentul Archer clătină încet din cap.

— Nu pe Pământ, bătrâne. Pe Marte, dacă vrei, pe frumoasele coline brune şi galbene ale lui Marte. Sau dacă nu te supără căldura, pe purpuria Venus. Dar nu pe Pământ, bătrâne. Acum nu mai trăieşte nimeni acolo.

— A... dispărut... Pământul? Nu pricep...

— N-a dispărut, McGarry. E tot acolo. Dar e negru şi arid, o minge carbonizată. Războiul cu Arcturienii, de acum douăzeci de ani. Ei au lovit cei dintâi şi-au nimerit Pământul. I-am dat gata, am învins, i-am exterminat, însă Pământul a fost pierdut încă înainte de a începe lupta. Îmi pare rău, bătrâne, dar va trebui să te stabileşti în altă parte.

— Nu mai există Pământul, murmură McGarry.

Vocea îi era lipsită de orice inflexiune. Nici urmă de emoţie.

— Asta e, bătrâne, spuse Archer. Dar nici pe Marte nu-i rău. O să te obişnuieşti. Acolo e acum centrul sistemului solar şi pe ea trăiesc patru miliarde de pământeni. Îţi va lipsi verdeaţa Pământului, desigur, dar nu-i atât de rău.

— Nu mai există Pământ, repetă McGarry.

Vocea îi era tot lipsită de orice inflexiune. Nici o umbră de emoţie.

Archer încuviinţă.

— Mă bucur că te ţii tare, bătrâne. Cred şi eu că e un şoc. Ei, cred că putem porni. Cred că motoarele s-au răcit până acum. Mă duc să verific.

Se ridică şi porni către micul vehicul spaţial.

Pistolul solar al lui McGarry fu scos din toc. McGarry îl împuşcă şi locotenentul Archer dispăru cu totul. McGarry se ridică şi se îndreptă către aparat. Aţinti pistolul asupra lui şi apăsă pe trăgaci. O parte din vehicul dispăru. După patru-cinci împuşcături dispăru cu totul. Se prea poate ca prin aer să se fi învârtejit atomii minusculi din vehiculul spaţial şi din locotenentul Archer de la Patrula Spaţială, însă aceştia erau invizibili.

McGarry îşi puse pistolul la loc în toc şi porni către peticul roşu de junglă dinspre îndepărtatul orizont.

Duse mâna la umăr şi o atinse pe Dorothy, care era acolo, aşa cum era deja de patru-cinci ani, de când se afla el pe Kruger III. O simţea pe umăr şi pe degete ca pe atingerea unei femei.

— Nu-ţi fie teamă, Dorothy, spuse el. O vom găsi. Poate că asta e jungla în care a căzut. Şi după ce-o vom găsi...

Se apropia de marginea junglei, a junglei roşii, când un tigru ţâşni către el ca să-l răpună şi să-l devoreze. Un tigru mov cu şase picioare şi un cap ca un butoi. McGarry aţinti pistolul solar, apăsă pe trăgaci, un fascicul verde, orbitor, dar minunat - o, da, minunat - ţâşni şi tigrul dispăru.

McGarry chicoti uşurel.

— Ai văzut, Dorothy? Asta a fost verde, culoare pe care n-o întâlneşti pe nici o altă planetă decât pe cea către care vom pleca. Cea mai frumoasă culoare din Univers, Dorothy. Verde. Şi eu cunosc o lume care e verde în majoritatea ei, singura lume de acest fel, şi într-acolo ne vom îndrepta noi. E cel mai frumos loc din Univers, Dorothy, şi e lumea din care am venit. O să-ţi placă.

— Ştiu asta. Mac, spuse ea.

Vocea ei adâncă, guturală, îi era cunoscută. Nu era curios că-i răspunse; întotdeauna i-a răspuns. Vocea ei îi era la fel de cunoscută ca şi a lui. Ridică mâna şi o atinse în vreme ce stătea pe umărul lui gol. O simţea ca pe o mână de femeie.

Se întoarse şi aruncă o privire peste întinderea brună a câmpiei, presărată cu tufe brune, cu cerul violet deasupra şi soarele stacojiu pe el. Râse. Nu era un râs isteric, era un râs potolit. Oricum nu conta, de vreme ce curând avea să găsească vehiculul spaţial pe care-l căuta şi în el piesele cu care avea să-şi repare propriul vehicul, pentru a se putea întoarce pe Pământ.

La verzile coline, văile verzi, câmpiile verzi.

Îşi mai duse o dată mâna la umăr şi pe urmă se întoarse. Cu pistolul pregătit, pătrunse în jungla cea roşie.

CRIZĂ - 1999[3]

UN BĂRBAT SCUND, cu părul rar şi cărunt şi cu costumul său şters de un roşu-aprins, se opri la colţul de la State & Randolph pentru a cumpăra o microgazetă, o *Chicago Tribune* solară datată 21 martie 1999. Nimeni nu-l luă în seamă când pătrunse în localul de pe colţ şi ocupă un separeu liber. Introduse o monedă în automatul pentru cafea şi, în timp ce aceasta îi sosea, aruncă o privire asupra titlurilor de pe micuţa pagină de şapte centimetri pe zece. Ochii îi erau neobişnuit de ageri; era în stare să citească acele titluri cu uşurinţă, fără ajutor artificial. Însă nimic din ceea ce scria pe primele două pagini nu-i stârni interesul; era vorba despre chestiuni internaţionale, a treia rachetă pentru Venus şi cel mai recent raport deprimant despre cea de-a noua expediţie pe Lună. Însă pe pagina a treia se aflau două articole privitoare la crimă, astfel că scoase din buzunar un modest micrograf şi-l potrivi pentru a citi articolele în timp ce-şi sorbea cafeaua.

Numele mărunţelului individ era Bela Joad. Adică numele său real; pentru că circulase sub atâtea nume şi într-atâtea locuri, încât doar o memorie fenomenală le putea reţine pe toate; însă el deţinea o memorie fenomenală. Nici unul dintre acele nume nu fusese vreodată tipărit prin ziare şi nici faţa sau vocea nu-i apăruse şi nu-i fusese auzită pe omniprezentul video. Mai puţin de o mână de oameni, şi aceia, situaţi la vârf, în diferitele birouri ale poliţiei, ştiau că Bela Joad era cel mai mare detectiv al lumii.

---

[3] Publicată pentru prima dată în *Ellery Queen's Mystery Magazine*, August 1949 cu titlul original „Crisis, 1999”

Nu era angajat al nici unui departament poliţienesc, nu primea salariu sau bani pentru cheltuieli şi nici de recompense nu avea parte. Se prea poate ca motivele sale să fi fost unele de ordin personal şi dovedirea criminalilor să fi fost pentru el ceva în genul unui hobby. Şi iarăşi, se prea poate ca, în vreme ce combătea lumea interlopă, să fi săpat cu încetul la temelia ei, să-i fi determinat pe criminali să susţină campania lui împotriva lor. În orice caz, nu lucra pentru nimeni; acţiona împotriva crimei. Când una sau mai multe crime majore îl interesau, se ocupa de ele, consultându-se câteodată în prealabil cu şeful poliţiei din oraşul cu pricina, alteori lucrând fără ştirea şefului până în clipa când apărea în biroul său, prezentându-i dovada care să-i permită aceluia să opereze arestarea şi să obţină condamnarea.

Nu depusese niciodată mărturie şi nici nu apăruse vreodată într-o sală de tribunal. Şi în vreme ce el cunoştea fiecare personaj important al lumii interlope într-o grămadă de oraşe, nici un membru al acestei lumi nu-l cunoştea decât sporadic, sub vreo identitate acunsă pe care rareori o folosea din nou.

Acum, savurându-şi cafeaua de dimineaţă, Bela Joad citi prin micrograf cele două articole din *Chicago Tribune* care-i stârniseră interesul. Primul se referea la un caz care constituia unul dintre rarele sale eşecuri, anume dispariţia - probabil în urma unei răpiri - a doctorului Ernst Chappel, profesor de criminalistică la Universitatea Columbia. Titlul anunţa UN NOU INDICIU ÎN CAZUL CHAPPEL, însă o parcurgere atentă a articolului îl lămuri pe detectiv că indiciul era nou doar pentru presă; el însuşi urmase acest traseu, fără succes, în urmă cu doi ani, îndată după dispariţia lui Chappel. Celălalt articol dezvăluia faptul că un anume Paul (Gyp) Girard fusese achitat în urmă cu o zi în cazul de măcelărire a rivalului său în vederea controlului jocurilor de noroc în zona Chicago-Nord. Pe acesta, Joad îl citi extrem de atent. Cu numai şase ceasuri în urmă, pe

când şedea într-o berărie din Noul Berlin, Germania Occidentală, auzise la televizor ştirea referitoare la respectiva achitare, fără alte comentarii. Imediat s-a îmbarcat pe primul stratoavion cu destinaţia Chicago.

După ce termină de citit, atinse butonul ceasului-radio pe care-l purta la mână şi acesta se acordă automat după cea mai apropiată staţie de măsură a timpului, spunând îndeajuns de tare ca el să poată auzi:

— Nouă zero-patru.

Înseamnă că şeful Dyer Rand se afla deja în biroul său.

Nimeni nu-l luă în seamă în timp ce părăsi supermagazinul. Nimeni nu-l luă în seamă în timp ce se îndrepta, o dată cu mulţimile matinale, către noua Clădire Municipală pe colţ cu Clark. Secretara lui Rand îi transmise numele - nu cel adevărat, ci unul pe care Rand îl recunoştea - fără a-l mai învrednici cu vreo privire.

Comandantul Rand îi strânse mâna pe deasupra biroului şi apăsă pe butonul care-i dădea de înţeles secretarei prin intermediul unui beculeţ albastru că nu doreşte să fie deranjat. Se tolăni în scaun şi-şi plimbă degetele peste numeroasele pătrăţele mici (un centimetru pătrat) ale cămăşii sale galben-violet.

— Ai auzit de achitarea lui Gyp Girard? începu el.

— De aceea mă aflu aici.

Rand îşi ţuguie buzele, după care şi le retrase la loc.

— Dovezile trimise de tine au fost clare, Joad. Ar fi rezolvat treaba. Însă aş fi vrut să le aduci tu în persoană, în loc să le trimiţi prin poştă; sau să fi existat vreo cale prin care să iau legătura cu tine. Te-aş fi anunţat că probabil nu vom obţine o condamnare. Joad, se întâmplă ceva teribil. Am avut senzaţia că tu ai fi fost singura mea şansă. De-ar fi existat o modalitate să iau legătura cu tine...

— Acu’ doi ani?

Comandantul Rand făcu ochii mari.

— De ce spui asta?

— Pentru că acum doi ani a dispărut din New York doctorul Chappel.

— Ah! făcu Rand. Nu, n-are nici o legătură. Când ai pomenit de doi ani, am crezut că poate ştii ceva. N-a durat chiar atât, zău, dar a fost cât pe ce.

Se ridică dindărătul masivului birou din plastic, asamblat într-o formă ciudată, şi se apucă să măsoare cu pasul încăperea în lung şi-n lat.

— Joad, continuă el, în ultimul an - hai să zicem că atât a trecut, cu toate că a început aproape cu doi ani în urmă - din fiecare zece delicte majore comise în Chicago, şapte rămân nerezolvate. Adică, nerezolvate din punct de vedere tehnic; în cinci din cele şapte cazuri cunoaştem vinovatul, însă n-avem dovezi. Nu puteam obţine o condamnare. Lumea interlopă ne are la degetul mic, Joad, mult mai abitir decât în urmă cu şaptezeci şi cinci de ani, în era Prohibiţiei. Dacă mai continuă în felul ăsta, vom ajunge din nou la zile ca cele de-atunci, ba chiar mai grele. Vreme de douăzeci de ani, până mai alaltăieri, obţineam condamnări pentru opt delicte majore din zece. Chiar şi cu mai bine de douăzeci de ani în urmă, pe vremea când încă nu fusese legalizată folosirea în instanţă a detectorului de minciuni, o scoteam mai bine la capăt decât acum. În deceniul opt, de pildă, ne descurcam de două ori mai bine decât o facem azi; obţineam şase condamnări la zece delicte. În ultimul an însă, din zece am rezolvat doar trei. Motivul îl cunosc, dar nu ştiu ce să fac. Motivul e acela că lumea interlopă fentează detectorul de minciuni.

Bela Joad încuviinţă din cap.

— Câţiva au reuşit întotdeauna să-l păcălească, continuă Rand cu blândeţe. Nu e perfect. Judecătorii le atrag întotdeauna atenţia juraţilor, reamintindu-le că afirmaţiile detectorului de minciuni au un mare grad de probabilitate, dar nu sunt categorice, şi că trebuie luate în calcul, însă nu ca probe decisive, deoarece trebuie susţinute şi cu alte dovezi. Şi pe urmă mai există şi câte unul care e în stare să

spună gogoşi cu detectorul călare pe el şi să nu clintească acele tensiometrului... Unul dintr-o mie, sunt de-acord. Dar, Joad, în ultima vreme aproape fiecare rechin din lumea interlopă a dat gata detectorul de minciuni.

— Presupun că te referi la criminalii profesionişti, nu la amatori.

— Întocmai. Numai membrii de bază ai lumii interlope, profesioniştii, criminalii înnăscuţi. Dacă n-ar fi asta... aş crede... nu ştiu ce-aş mai crede. Poate că întreaga noastră teorie a fost greşită.

— În cazul ăsta nu puteţi renunţa să-l mai folosiţi în justiţie? spuse Bela Joad. S-au obţinut condamnări şi înainte de a fi legalizată folosirea lui. De fapt, şi înainte de a fi inventat.

Dyer Rand oftă şi se lăsă să cadă în scaunul său pneumatic.

— Sigur că da, mi-ar plăcea s-o pot face. Chiar doresc în clipa asta ca detectorul să nu fi fost inventat sau legalizat niciodată. Dar nu uita că de vreme ce legea l-a permis, ea dă dreptul fiecărei părţi să-l folosească în instanţă. Dacă un criminal ştie că-l poate fenta, o să ceară folosirea lui chiar împotriva voinţei noastre. Şi ce şanse mai avem noi în faţa juraţilor dacă acuzatul cere să fie conectat la detector şi acesta îi susţine pledoaria de nevinovăţie?

— Plăpânde, după părerea mea.

— Mai mult decât plăpânde, Joad. Afacerea asta de ieri, cu Gyp Girard. Eu ştiu că el l-a ucis pe Pete Bailey. Şi tu ştii asta. În condiţii normale, probele pe care mi le-ai trimis ar fi fost concludente. Şi totuşi am ştiut că vom pierde cazul. Nu mi-aş fi dat osteneala să-l duc în faţa justiţiei de n-ar fi fost un alt aspect.

— Care anume?

— Să te aduc aici, Joad. Nu exista altă cale să dau de tine, dar am sperat că dacă vei afla de achitarea lui Girard, în ciuda dovezilor pe care le-ai procurat, vei veni să vezi ce s-a întâmplat.

Se ridică şi porni din nou cu paşi măsuraţi prin cameră.

— Joad, simt că-nnebunesc. Cum de păcăleşte lumea interlopă maşina? Asta vreau să afli, şi poţi să ştii că-i cea mai mare sarcină pe care ai primit-o vreodată. Ai la dispoziţie un an, cinci, câţi vrei, dar dă-i de capăt, Joad. Vezi istoria justiţiei, întotdeauna pe tărâm ştiinţific legea s-a aflat cu un pas înaintea crimei. Acum însă delincvenţii - cel puţin cei din Chicago - se află cu un pas în faţa noastră. Şi dacă lucrurile continuă la modul ăsta, dacă nu vom afla răspunsul, ne îndreptăm către o nouă epocă întunecată, în care nimeni, bărbat sau femeie, nu va mai putea circula în siguranţă pe stradă. Temelia societăţii noastre se poate fărâmiţa. Ne confruntăm cu ceva extrem de rău şi extrem de puternic.

Bela Joad scoase o ţigară verde din cutia de pe birou; când o apucă, se aprinse automat. Suflă pe nas un nor de fum verde, întrebând aproape dezinteresat:

— Ce propui, Dyer?

— Am avut două idei, dar cred că le-am exclus pe amândouă. Prima: maşinile sunt manipulate. A doua: tehnicienii sunt manipulaţi. Dar le-am verificat pe ambele din toate unghiurile posibile şi n-am găsit nimic. La cazurile majore am luat măsuri speciale de siguranţă. De exemplu, detectorul pe care l-am folosit la procesul lui Girard; era nou-nouţ şi eu personal l-am verificat în acest birou.

Chicoti.

— L-am conectat pe căpitanul Burke la aparat şi l-am întrebat dacă i-a fost credincios nevestei. A spus că da şi mai-mai că s-a rupt acul. Apoi am trimis detectorul în sala de judecată sub pază specială.

— Şi tehnicianul care l-a mânuit?

— L-am mânuit eu personal. Am urmat în fiecare seară un curs special, vreme de patru luni.

Bela Joad încuviinţă.

— Aşadar nu-i de la maşină şi nici de la tehnician. Deci, elimin cele două ipoteze şi pornesc de aici.

— Cât o să-ţi ia, Joad?

Bărbatul scund, în costum roşu, ridică din umeri.

— Habar n-am.

— Te pot ajuta cu ceva? Cu orice ţi-ar putea oferi un punct de plecare?

— Un singur lucru, Dyer. Vreau o listă cu toţi delincvenţii care au fentat detectorul, plus dosarul fiecăruia. Numai al acelora care eşti convins că au comis într-adevăr crimele despre care i-a interogat. Dacă există vreo îndoială întemeiată, nu-i trece pe listă. Cât îţi ia să te ocupi de asta?

— Totu-i gata. Am făcut-o în speranţa că vei veni. E un raport lung, aşa că l-am miniaturizat pentru tine.

Îi înmânâ lui Joad un plic nu prea mare.

— Mulţumesc, spuse acesta. Nu voi da nici un semn până când nu voi avea ceva concret sau până când doresc colaborarea cu tine. Mă gândesc pentru început să pun la cale o crimă şi pe urmă tu îi vei interoga pe ucigaşi.

Dyer Rand făcu ochii mari.

— Cine vrei să fie ucis?

Bela Joad zâmbi.

— Eu, spuse.

Merse la hotel cu plicul primit de la Rand şi timp de câteva ore studie microfilmele prin micrograful său de buzunar, memorându-le temeinic conţinutul. Pe urmă arse filmele împreună cu plicul.

După aceea, Bela Joad achită şederea la hotel şi dispăru, însă un omuleţ care semăna întrucâtva cu Bela Joad închirie o cameră ieftină sub numele de Martin Blue. Camera se afla în Lake Shore Drive, unde pe atunci era inima lumii interlope din Chicago.

În cincizeci de ani, lumea interlopă a marelui oraş se schimbase mai puţin decât era de aşteptat. Viciile omeneşti nu se schimbă sau, în cel mai bun caz, se schimbă foarte încet. E drept că anumite delicte pierduseră mult din amploare, însă pe de altă parte proliferaseră jocurile de noroc. O posibilă explicaţie a acestui fenomen putea fi

asigurarea socială mai mare decât în oricare altă ţară. Nu mai era nevoie să se facă economii pentru la bătrâneţe, cum mai făceau unii în vremurile trecute.

Jocurile de noroc reprezentau un teren mănos pentru borfaşi şi aceştia ştiau să-l cultive temeinic. Progresele tehnologice sporiseră numărul jocurilor de noroc, cum de altfel sporiseră şi metodele de trişare. Se ajunsese la adevărate industrii de jocuri de noroc măsluite, izbucnind războaie şi crime în lumea interlopă pentru controlul asupra anumitor teritorii, întocmai cum se întâmplase şi în trecutele zile ale prohibiţiei pe când rege era alcoolul. Mai exista şi acum alcool, însă nu mai prezenta o importanţă prea mare. Oamenii se obişnuiseră să bea mai cu măsură. Şi vremea drogurilor trecuse, cu toate că un oarecare trafic mai exista.

Mai aveau loc jafuri şi spargeri, însă nu atât de des ca în urmă cu cincizeci de ani.

Ceva mai dese erau omorurile. Opiniile sociologilor difereau de cele ale criminologilor în privinţa motivelor care determinau creşterea acestui gen de delicte.

Bineînţeles că armele lumii interlope se perfecţionaseră şi ele, însă nu intrau în sfera celor atomice. Toate armele atomice şi subatomice se aflau sub controlul strict al armatei şi nu fuseseră niciodată folosite de poliţie sau de criminali. Erau prea periculoase: cel care era găsit în posesia unei arme atomice era automat condamnat la moarte. Însă pistoalele şi puştile lumii interlope a anului 1999 erau extrem de eficiente. Erau mult mai mici şi mai compacte şi, în plus, erau silenţioase. Atât armele cât şi cartuşele erau făcute din magneziu extradur, fiind extrem de uşoare. Cea mai comodă armă era pistolul de calibru nouăsprezece - la fel de mortal ca un patruzeci şi cinci din epoca anterioară, dat fiind că micile proiectile erau explozive şi chiar şi un pistolet de buzunar putea fi încărcat cu cincizeci până la o sută de cartuşe.

Dar să ne întoarcem la Martin Blue, a cărui intrare în lumea interlopă a coincis cu dispariţia lui Bela Joad din hotelul celui din urmă.

Martin Blue, după cum s-a dovedit ulterior, nu era un om prea sociabil. Nu avea alte surse de venit în afară de jocul de noroc şi se părea că pierde, puţin câte puţin, mai des decât câştigase. Fusese cât pe ce să dea de belea într-un rând, când, pentru a-şi plăti pierderile din cursul unui joc, venise cu un cec fără acoperire, însă reuşi să evite să fie lichidat, punând cecul în regulă. Singura lui lectură părea că este Microforma de Curse, şi de băut bea prea mult, cel mai adesea într-o tavernă (cu o sală clandestină de jocuri de noroc în dos) care odinioară fusese condusă de Gyp Girard. Odată s-a ales cu o bătaie zdravănă în localul cu pricina pentru că îi luase apărarea lui Gyp la o ironie lansată de actualul proprietar, care făcuse aluzie la faptul că Gyp îşi pierduse, chipurile, curajul şi se făcuse băiat de treabă.

Pentru o vreme, norocul îl părăsi pe Martin Blue, care ajunse atât de falit, încât fu nevoit să se angajeze pe post de chelner într-o cârciumă pe Michigan Boulevard denumită „La Joe cel umed”. Joe Zatelli, patronul localului, era cel mai trăsnit garderobier din Chicago în acest fin-de-siècle, când costumele din piele de leopard (sintetică, dar mai fină şi mai scumpă decât cea autentică) costau un sfanţ duzina şi când lenjeria de corp simplă, din mătase, în culori pastelate, era demodată.

Pe urmă, lui Martin Blue i se întâmplă un lucru curios. Joe Zatelli îl ucise. Îl surprinsese după câteva ore scotocind prin sertare şi când Martin Blue tocmai se întorcea, Zatelli îl împuşcă. De trei ori, pentru mai multă siguranţă. Pe urmă, Zatelli, care nu avusese niciodată încredere în complici, aşează cadavrul în maşină şi-l abandonă pe o străduţă din dosul unui teleteatru.

Cadavrul lui Martin Blue a fost ridicat şi transportat la Comandantul Dyer Rand, explicându-i-se ce trebuia să fie făcut în continuare.

— Ai riscat o grămadă, nu glumă! spuse Rand.

— Nu prea mult, răspunse Blue. I-am umplut pistolul cu gloanţe oarbe şi am fost foarte sigur că-l va folosi. Nu va afla că restul gloanţelor din pistol sunt tot oarbe decât în momentul în care va încerca să mai omoare pe cineva cu el; nu par să fie oarbe. Unde mai pui că sub costum purtam o frumuseţe de vestă specială. Căptuşeală rigidă, dar la pipăit se simţea ca pielea, şi se înţelege că n-avea cum să perceapă prin ea bătăile inimii. Pe urmă o aranjasem în aşa fel încât atunci când gloanţele oarbe găureau compartimentele, să arate de parcă m-ar fi lovit în plin gloanţe explozive.

— Dar dacă punea mâna pe o puşcă în toată regula, cu gloanţe?

— A, vesta era antiglonţ şi nu i-ar fi venit de hac decât vreo armă atomică. Pericolul era să nu se gândească la vreo modalitate năstruşnică în care să scape de cadavru. Dac-ar fi făcut-o, aş fi putut să-mi port de grijă, se-nţelege, dar mi-ar fi stricat planul şi m-ar fi costat trei luni de pregătire. Dar i-am studiat stilul şi eram sigur de modul în care va acţiona. Acum, uite ce vreau să faci tu, Dyer.

Ziarele şi buletinele informative video din dimineaţa următoare răspândiră povestea descoperirii pe o străduţă lăturalnică a cadavrului unui bărbat neidentificat. Până după-amiază s-a anunţat că leşul fusese identificat în persoana lui Martin Blue, un mic găinar care locuise pe Lake Shore Drive, în inima cartierului Tenderloin. Şi pe seară se zvonea prin lumea interlopă că poliţia îl suspectează pe Joe Zatelli, pentru care lucrase Blue, şi că se putea să fie chemat la interogatoriu.

Apoi, oameni anonimi luară din toate părţile sub supraveghere locuinţa lui Zatelli pentru a se vedea pe unde merge în caz că iese din casă. Uşa din faţă o supraveghea un bărbat mărunţel, aproximativ de talia lui Bela Joad sau Martin Blue. Din nefericire, Zatelli se nimeri să iasă pe uşa din dos şi reuşi să scape de sub urmărirea detectivilor.

Îl săltară totuşi a doua zi de dimineaţă şi-l duseră la sediu. Îl conectară la detectorul de minciuni şi-l întrebară despre Martin Blue. Recunoscu faptul că Blue lucrase pentru el, dar afirmă că ultima dată l-a văzut pe Blue când acesta părăsea localul, după încheierea programului, în seara crimei. Detectorul de minciuni arăta că spune adevărul.

Pe urmă o dădură pe *maniera forte.* În încăperea în care era chestionat Zatelli intră Martin Blue. Dar trucul nu ţinu. Acele detectorului nu se clintiră din loc, iar Zatelli îl privi pe Blue şi pe urmă pe chestorii săi, indignat la culme.

— Care-i treaba? se răsti el. Individul nici măcar nu-i mort şi voi mă întrebaţi pe mine dacă i-am făcut felul?

Cât l-au ţinut pe Zatelli acolo, l-au mai întrebat şi despre alte crime care ar fi putut fi opera lui, dar evident - după spusele sale şi după cum arăta detectorul de minciuni - el nu făptuise nici una dintre ele. L-au lăsat să plece.

Se înţelege că acesta a fost sfârşitul lui Martin Blue. După ce apăruse la sediu în faţa lui Zatelli, tot planul se duse de râpă.

— Ei, oricum, măcar ştim şi noi acum, îi spuse Bela Joad comandantului Rand.

— Ce ştim?

— Ştim cu siguranţă că detectorul e păcălit. Puteaţi să fi făcut o serie de arestări greşite în trecut. Până şi probele pe care eu vi le-am furnizat împotriva lui Girard ar fi putut fi neconcludente. Dar ştim că Zatelli a păcălit maşina. Aş fi vrut însă să fi ieşit pe uşa din faţă ca să-l fi putut urmări; acum am fi avut un răspuns întreg în locul unuia parţial.

— Te întorci? O să iei totul de la început?

— Nu în acelaşi fel. De data asta voi fi celălalt personaj al unei crime, şi pentru asta am nevoie de ajutorul tău.

— E clar. Dar nu-mi spui şi mie ce ai de gând?

— Regret, dar nu pot, Dyer. Am o bănuială în cadrul unei alte bănuieli. De fapt, am avut-o de când am pornit în afacerea asta. Dar vrei să-mi mai faci un serviciu?

— Sigur că da. Ce anume?

— Pune un om de-al tău să-l urmărească pe Zatelli şi să vadă tot ce face de acum înainte. Pe altul să-l pui pe urmele lui Gyp Girard. De fapt, ia câţi oameni poţi şi pune câte unul pe urmele fiecărui individ care eşti sigur c-a păcălit detectorul în ultimii doi ani. Dar, de fiecare dată, de la distanţă; nu-i lăsa pe tipi să afle că sunt urmăriţi. Bine?

— Nu ştiu ce ai de gând, dar aşa voi face. Nu-mi divulgi chiar nimic? Joad, e important. Nu uita că nu-i doar un simplu caz. E vorba de ceva care poate duce la năruirea ordinii legale.

Bela Joad zâmbi.

— Nu-i chiar atât de grav, Dyer. Ordinea legală în ce priveşte aplicarea ei în lumea interlopă, da. Însă voi oricum vă îndepliniţi procentul obişnuit de condamnări în domeniul delictelor săvârşite de amatori.

Dyer Rand părea nedumerit.

— Ce-are una cu alta?

— Tocmai asta e. De aceea nu-ţi pot spune nimic acum. Nu fi necăjit.

Joad se întinse peste birou şi-l bătu pe comandant pe umăr, părând, fără să-şi dea seama, ca un dulău care întinde laba unui căţeluş.

— Nu-ţi face griji, Dyer. Promit că-ţi voi da răspunsul. S-ar putea însă să nu te las să-l şi păstrezi.

— Tu chiar ştii ce cauţi?

— Da. Caut un criminalist care a dispărut cu mai bine de doi ani în urmă. Doctorul Ernst Chappel.

— Crezi că?...

— Da, cred. Ăsta-i motivul pentru care îl caut pe doctorul Ernst Chappel.

Asta însă a fost tot ce-a putut scoate Dyer de la el. Bela Joad părăsi biroul lui Dyer Rand şi se întoarse în mijlocul lumii interlope.

Şi în lumea interlopă a Chicagoului apăru o nouă stea. Poate c-ar fi trebuit să i se spună supernovă în loc de

simplă stea, într-atât de repede deveni faimos – sau notoriu. În ce priveşte aspectul fizic, era un om relativ mic de statură, nu mai înalt decât Bela Joad sau Martin Blue, însă nu era un omuleţ blând ca Joad şi nici o javră linguşitoare ca Blue. Avea ce-i trebuie şi folosea ce avea. Ţinea un mic local de noapte, dar asta de ochii lumii, îndărătul acestui paravan se întâmplau unele chestii, chestii pe care poliţia nu i le putea imputa şi din acest motiv părea că nu are habar de ele, cu toate că în lumea interlopă deveniseră cunoscute.

Numele său era Willie Ecks, şi nimeni din lumea interlopă nu şi-a făcut vreodată şi prieteni şi duşmani atât de repede. Avea o mulţime din fiecare; primii erau puternici, iar cei din urmă periculoşi. Cu alte cuvinte, erau acelaşi soi de oameni.

Scurta lui carieră a fost într-adevăr - ca să-mi duc până la capăt metafora mea celestă - un fenomen meteoric. Şi vreau să spun că această metaforă răsuflată şi inadecvată e folosită, în sfârşit, corect. Meteoriţii nu se înalţă, - după cum ştie oricine care a studiat vreodată meteorologia - ştiinţă care n-are nici o legătură cu meteoriţii. Meteoriţii cad cu o bufnitură seacă. Şi acest lucru i s-a întâmplat şi lui Willie Ecks, atunci când a ajuns destul de sus.

Cu trei zile în urmă, cel mai aprig duşman al lui Willie Ecks dispăru. Doi dintre agenţii săi au lansat zvonul că poliţiştii, chipurile, îl săltaseră, dar era limpede că nu aruncaseră decât praf în ochi, pentru a ascunde faptul că aveau de gând să-l cureţe. Acest lucru a devenit sigur chiar a doua zi dis-de-dimineaţă, când se răspândi vestea că în Laguna Albastră din parcul Washington a fost descoperit cadavrul gangsterului, cu o frumuseţe de greutate la picioare.

Şi până în amurgul aceleiaşi zile, în lumea interlopă se răspândi din bistrou în bistrou zvonul că poliţia deţinea dovezi destul de concludente despre cel care-l ucisese pe mort - folosind chiar o armă atomică - şi că avea de gând

să-l aresteze şi să-l interogheze pe Willie Ecks. Asemenea veşti se răspândesc chiar şi atunci când n-ar trebui.

Apoi, în cea de-a doua zi în care Willie Ecks stătea ascuns într-un mic hotel de mâna a doua de pe strada North Clark, un hotel de modă veche, cu lifturi şi ferestre, bârlogul său fiind cunoscut doar unui cerc restrâns de oameni de încredere, unul dintre aceşti agenţi fideli bătu în uşă într-un anumit fel şi fu lăsat să intre.

Numele său era Mike Leary; era un prieten apropiat al lui Willie şi un duşman înverşunat al domnului care, după spusele ziarelor, fusese găsit în Laguna Albastră.

— Se pare că eşti în rahat, Willie, îl atenţionă el.

— Mda, făcu Willie Ecks.

De două zile nu se bărbierise; era vânăt datorită bărbii şi mai vânăt datorită fricii.

— Există o cale, Willie, mărturisi Mike. Te costă zece bătrâne. Poţi face rost de-atât?

— Le am. Care-i calea?

— Există un tip. Ştiu cum să dau de el; eu nu l-am folosit, dar aş face-o dac-aş intra într-un rahat ca al tău. Te poate aranja, Willie.

— Cum?

— Îţi poate arăta cum să fentezi detectorul de minciuni. O să-l aduc să te vadă şi să te aranjeze. Pe urmă îi laşi pe sticleţi să te umfle şi să te ia la întrebări, pricepi? O să te scoată de sub acuzaţie sau, dacă te aduc în instanţă, n-or să poată dovedi nimic.

— Şi dacă mă întreabă despre... mă rog, nu contează... alte lucruri pe care le-aş fi putut face?

— O să aibă el grijă şi de asta. Pentru cinci bătrâne te aranjează în aşa fel încât să poţi intra curat în detectorul ăla... ca dracu’ de curat!

— Ai spus zece bătrâne.

Mike Leary râmji.

— Şi eu trebuie să trăiesc, nu-i aşa, Willie? Pe urmă ai ciripit că ai zece bătrâne, aşa că ar trebui să-ţi convină, nu?

Willie Ecks protestă, însă în zadar. Fu nevoit să-i numere lui Mike Leary cinci bancnote de câte o mie de dolari. Nu conta, pentru că erau nişte bancnote mai speciale. Cerneala verde de pe ele urma să devină în câteva zile roşie. Nici chiar în 1999 nu puteai cheltui o bancnotă de o mie de dolari roşie, aşa că atunci când *şmecheria* chimică s-ar fi consumat, Mike Leary n-ar mai fi avut încotro, devenind şi el, probabil, tot roşu. Însă atunci avea să fie prea târziu pentru el să mai facă ceva în acest sens.

În aceeaşi seară, târziu, se auzi o bătaie în uşa camerei de la hotelul în care locuia Willie Ecks. Acesta apăsă pe butonul care făcea tăblia uşii transparentă din direcţia lui.

Îl studie foarte atent pe individul cu înfăţişare comună din spatele uşii. Nu-i luă în seamă fizionomia sau ponositul costum galben pe care-l purta. Cerceta întrucâtva ochii, însă cel mai atent studie forma şi conformaţia urechilor, comparându-le în minte cu urechile din fotografiile pe care odinioară le cercetase până la epuizare.

Pe urmă, Willie Ecks puse pistolul înapoi în buzunar şi deschise uşa.

— Intră, rosti liniştit.

Omul în costum galben intră în cameră, iar Willie Ecks închise cu grijă uşa în urma lui şi o încuie.

— Sunt încântat să te întâlnesc, doctore Chappel, adăugă el.

Avea aerul că vorbeşte serios, ceea ce era adevărat.

Era ora patru dimineaţa când Bela Joad ajunse în faţa uşii apartamentului lui Dyer Rand. A trebuit să aştepte în semiîntuneric, pe coridor, până când a coborât şeful din pat şi a ajuns la uşă, unde a activat tăblia transparentă pentru a-l examina pe vizitator.

Pe urmă, încuietoarea magnetică gemu uşor şi uşa se deschise. Ochii lui Rand erau tulburi şi părul răvăşit. În picioare purta o pereche de papuci roşii de casă şi era îmbrăcat într-un costum de pijama din neonylon. Se dădu la

o parte pentru a-l lăsa pe Bela Joad să intre, iar acesta merse până în mijlocul camerei, unde se opri, privind curios în jur. Era pentru prima dată când se afla în reşedinţa particulară a lui Rand. Apartamentul arăta ca al oricărui burlac în toată regula. Mobilierul era simplu şi practic, iar fiecare perete emitea o căldură plăcută şi, în mod constant, uşoare raze ultraviolete, conferind celor care-şi puteau permite astfel de apartamente un bronz sănătos al pielii. Mocheta era în genul tablei de şah, cu pătrate de culoare crem şi gri, detaşabile, pentru ca cele uzate să fie înlocuite cu uşurinţă. Iar tavanul, bineînţeles, format din obişnuita oglindă dintr-o singură bucată, care lăsa iluzia de înălţime şi spaţiu.

— Veşti bune, Joad? vru să ştie Rand.

— Da. Însă ăsta-i un interviu neoficial, Dyer. Ce am să-ţi spun rămâne între noi.

— Ce vrei să spui?

Joad îl cercetă cu privirea.

— Încă mai arăţi somnoros, Dyer. Hai să luăm o cafea. O să te trezească, şi pe urmă mi-ar prinde bine şi mie una.

— Bine, făcu Dyer.

Se duse în bucătărioară şi apăsă pe butonul care avea să încălzească rezistenţele maşinii de cafea.

— O vrei filtrată? strigă el de dincolo.

— Sigur că da.

Într-un minut reveni cu două ceşti de cafea aburindă. Cu vizibilă nerăbdare aşteptă până când se aşezară comod şi sorbiră fiecare câte o înghiţitură din licoarea aromată; pe urmă întrebă:

— Ei bine, Joad?

— Am vorbit serios când am spus că-i o treabă neoficială, Dyer. Îţi pot da răspunsul complet, însă numai cu condiţia să-l uiţi de îndată ce l-ai auzit, să nu-l spui niciodată vreunei alte persoane şi să nu acţionezi în consecinţă.

Dyer Rand îşi privi uluit oaspetele.

— Nu pot promite una ca asta! Sunt şeful poliţiei, Joad. Am o datorie de îndeplinit, conştiinţă profesională, am obligaţii faţă de cetăţenii din Chicago.

— Tocmai de aceea am venit aici, în apartamentul tău, în loc să te caut la birou. Acum nu lucrezi, Dyer; eşti în timpul tău liber.

— Dar...

— Promiţi?

— Sigur că nu!

Bela Joad oftă.

— Atunci scuză-mă că te-am trezit, Dyer.

Puse jos ceaşca şi dădu să se ridice.

— Stai! Nu poţi face asta. Doar nu poţi pleca pur şi simplu.

— Zău?

— Bine, e-n regulă, promit! Oi fi având tu vreun motiv întemeiat. Aşa-i?

— Da.

— Atunci te cred pe cuvânt.

Bela Joad zâmbi.

— Bine, spuse. Atunci voi putea să-ţi raportez ultimul meu caz... Pentru că, trebuie să ştii, ăsta e ultimul caz al meu, Dyer. O să încep un gen nou de meserie.

Rand îl privi contrariat.

— Care?

— Îi voi învăţa pe borfaşi să fenteze detectorul de minciuni.

Comandantul Dyer Rand puse încet ceaşca jos şi se ridică. Făcu un pas înspre bărbatul scund, care era cam jumătate cât el şi care şedea relaxat pe scaunul moale, fără braţe.

Bela Joad continua să zâmbească.

— Nu încerca, Dyer, spuse el. Din două motive. În primul rând, tu nu m-ai putea vătăma, iar eu n-aş vrea să te rănesc şi s-ar putea să fiu nevoit s-o fac. În al doilea rând, totul e-n regulă: e totul spre bine. Stai jos.

Dyer Rand se aşeză.

— Când ai spus că afacerea asta e mare, începu Bela Joad, n-ai ştiut cât de mare era de fapt. Şi va fi şi mai mare. Chicago reprezintă doar punctul de plecare. Apropo, că veni vorba, îţi mulţumesc pentru rapoartele alea pe care ţi le-am cerut. Sunt exact ceea ce mă aşteptam să fie.

— Rapoartele? Dar încă se mai află în biroul meu de la sediu!

— Au fost. Le-am citit şi le-am distrus. Şi pe ele, şi copiile tale. Dă-le uitării. Şi nu pune prea multă bază pe statisticile tale curente. Le-am citit şi pe alea.

Rand se cutremură.

— Şi pentru ce, mă rog, să le dau uitării?

— Pentru că ele nu fac decât să-mi confirme ceea ce mi-a spus Ernie Chappel în seara asta. Tu ştii, Dyer, că numărul de delicte majore a scăzut în ultimul an într-un ritm mai mare chiar decât procentul condamnărilor pentru delicte majore?

— Am băgat de seamă. Vrei să spui că există vreo legătură?

— Absolut. Majoritatea delictelor, un procent foarte mare, sunt săvârşite de oamenii profesionişti, recidivişti. Şi, Dyer, asta nu e tot. Din câteva mii de crime într-un an, nouăzeci la sută sunt săvârşite de câteva sute de criminali profesionişti. Şi mai ştii că numărul acestor profesionişti a scăzut la Chicago în ultimii doi ani cu aproape o treime? Asta s-a întâmplat. Ăsta-i şi motivul pentru care a scăzut numărul de delicte majore.

Bela Joad sorbi din nou din cafea şi se aplecă înainte.

— Conform raportului tău, Gyp Girard ţine o dugheană cu băuturi în cartierul de Vest; n-a mai comis nici un delict de aproape un an, de când a păcălit detectorul tău de minciuni. Apoi, Joe Zatelli, care era cel mai dat dracului din Zona de Nord, îşi vede acum cuminte de restaurantul său. Carey Hutch. Bill Wheeler Sălbaticul... ce rost are să ţi-i înşir pe toţi? Lista e la tine, dar nu e completă, pentru că o

mulţime de nume nu se află pe ea, numele oamenilor care au mers la Ernie Chappel ca să le arate cum să păcălească detectorul şi care pe urmă n-au mai fost arestaţi defel. Şi dintre aceştia, nouă din zece - asta e bătut pe muchie, Dyer - n-au mai comis nici un delict de atunci!

— Continuă, spuse Dyer Rand. Te ascult.

— Cercetarea mea iniţială asupra cazului lui Chappel m-a lămurit că acesta dispăruse în mod voluntar. Eu am ştiut că era un om bun şi de-a dreptul măreţ. Ştiam că din punct de vedere mintal era zdravăn, pentru că nu era doar criminalist, ci şi medic psihiatru. Un psihiatru trebuie să fie sănătos. Aşadar, am ştiut că a dispărut pentru vreun motiv anume. Apoi, când în urmă cu vreo nouă luni am auzit de la tine ce se petrece la Chicago, am început să bănuiesc că Chappel a venit încoace să-şi facă treaba. Începi să te prinzi?

— Vag.

— Vezi, nu leşina încă. Nu înainte de a afla cum îi poate ajuta un expert psihiatru pe borfaşi să fenteze detectorul de minciuni. Sau ai aflat deja?

— Păi...

— Asta-i. Cea mai elementară formă de tratament prin hipnoză, ceva de care era în stare orice psihiatru bine pregătit, încă de acum cincizeci de ani. Clienţii lui Chappel - normal, nu ştiu cine e şi nici ce e; el e un personaj misterios din lumea interlopă care-i ajută să bată darabana - îl plătesc bine şi-i mărturisesc delictele despre care poliţia i-ar putea interoga în cazul în care-ar fi arestaţi. El îi pune să spună toate crimele pe care le-au comis vreodată şi toate escrocheriile la care au luat parte în viaţa lor, pentru ca poliţia să nu-i înfunde pentru oareşce conturi mai vechi. Pe urmă...

— Ia stai niţel, interveni Rand. Cum de le câştigă încrederea în asemenea măsură?

Joad gesticulă nerăbdător.

— Simplu. Ei nu mărturisesc nici o singură crimă, nici măcar lui. El nu vrea decât o listă care să cuprindă tot ce au făcut. Pot trece pe ea şi bazaconii, că el nu-şi dă seama. Aşa că n-are importanţă. Pe urmă îi pune sub stare de hipnoză şi le spune că nu sunt criminali şi că nu au comis nicicând vreuna din faptele cuprinse pe lista pe care tot el le-o citeşte. Asta-i tot. Aşa că atunci când tu îi conectezi la detector şi-i întrebi dacă au făcut cutare şi cutare lucru, ei spun că nu şi chiar cred ce spun. De-aia nu-ţi semnalează ţie nimic indicatoarele detectorului. De-aia n-a sărit în sus Joe Zatelli când l-a văzut intrând pe uşă pe Martin Blue. Nu ştia că Martin Blue e mort - în afară de cazul că aflase de prin ziare.

Rand se aplecă înainte.

— Unde se află Ernst Chappel?

— N-ai treabă cu el. Dyer.

— N-am treabă cu el? E cel mai periculos om în momentul de faţă.

— Pentru cine?

— Pentru cine? Nu eşti zdravăn?

— Ba sunt zdravăn. E cel mai periculos om în momentul de faţă - pentru lumea interlopă. Fii atent, Dyer: de fiecare dată când un delincvent începe să tremure la gândul că ar fi săltat, trimite după Ernie. Şi Ernie îl curăţă de-l face mai alb ca zăpada şi îi spune că nu-i criminal. Şi astfel, în cel puţin două cazuri din zece, omul încetează să mai fie criminal. În zece sau douăzeci de ani, Chicago nu va mai avea lume interlopă. Nu vor mai exista crime puse la cale de criminali profesionişti. Amatori vor exista întotdeauna, dar asta nu mai e atât de grav. Ce-ai zice de încă nişte cafea?

Dyer Rand se duse la bucătărie şi o aduse. Acum era treaz cu desăvârşire, dar umbla ca un somnambul.

Când reveni, Joad spuse:

— Acum c-am pus umărul lângă Ernie în chestiunea asta, Dyer, vom extinde-o în fiecare oraş din lume care dispune

de o lume interlopă demnă de luat în seamă. Putem instrui şi recruţi; am pus deja ochii pe doi dintre oamenii tăi şi în curând s-ar putea să ţi-i iau. Dar mai întâi trebuie să-i verific. Apostolii noştri va trebui să ni-i alegem pe sprânceană, şi nu mai mult de zece. Ei vor fi oameni potriviţi pentru o astfel de sarcină.

— Dar, Joad, gândeşte-te la toate crimele care nu vor fi pedepsite, protestă Rand.

Bela Joad sorbi ceea ce mai rămăsese din cafea şi se ridică.

— Şi ce-i mai important, spuse el, să pedepseşti pe delincvenţi sau să pui capăt crimei? Şi pe urmă, dacă ţii să priveşti problema din punct de vedere moral, ar trebui pedepsit un om pentru crimă când nici măcar nu-şi aminteşte s-o fi comis, când a încetat să mai fie criminal?

Dyer Rand oftă.

— Cred c-ai câştigat. Eu o să mă ţin de cuvânt. Presupun... că n-o să te mai văd.

— Probabil că nu, Dyer. Şi prevăd ce-ai să spui în continuare. Ei bine, da, voi bea cu tine un pahar, de rămas-bun. Unul sec, fără cafea.

Dyer Rand aduse paharele.

— Să bem în sănătatea lui Ernie Chappel? spuse el.

Bela Joad zâmbi.

— Să-l includem şi pe el în toast, Dyer. Dar hai mai bine să bem pentru toţi cei care muncesc pentru a rămâne fără slujbă. Doctorii muncesc în aşteptarea zilei în care speţa umană va fi atât de sănătoasă, încât nu va mai avea nevoie de doctori; avocaţii lucrează cu gândul la ziua în care nu vor mai exista litigii de rezolvat. Şi poliţiştii, detectivii şi criminaliştii muncesc cu speranţa la ziua când nu va mai fi nevoie de ei, pentru că nu va mai exista crima.

Dyer Rand încuviinţă cu sobrietate şi înălţă paharul. Băură.

GÂLCEAVĂ PE CER[4]

ROGER JEROME PHLUTTER, pentru al cărui nume absurd nu ofer altă explicaţie decât aceea că este autentic, era la vremea întâmplărilor din această povestire un funcţionar care muncea din greu în biroul Observatorului Cole.

Era un tânăr nu din cale afară de inteligent şi totuşi îşi îndeplinea sarcinile zilnice cu spor şi eficienţă, studia calculele în fiecare seară acasă timp de o oră şi nădăjduia că într-o bună zi o să devină astronom principal la un observator însemnat.

În orice caz, istorisirea evenimentelor de la sfârşitul lui martie 1987 trebuie să pornească de la Roger Phlutter, pentru simplul motiv că el, dintre toţi pământenii, a fost cel dintâi care a observat aberaţia stelară.

Faceţi cunoştinţă cu Roger Phlutter.

Înalt de stat, cam palid datorită timpului îndelungat pe care-l petrece între patru pereţi, purtând ochelari cu rame groase, brunet, tuns scurt, după moda anilor optzeci, îmbrăcat nici prea bine, nici prea rău, fumează aproape excesiv...

În acea după-amiază, la ora cinci fără un sfert, Roger era angrenat în două operaţiuni simultane. Prima consta în cercetarea printr-un microscop fragmentar a unui clişeu fotografic luat în noaptea trecută unei secţiuni din Constelaţia Gemini (Gemenii). Cealaltă era frământarea dacă să se încumete, pe baza celor trei dolari care-i mai rămăseseră de la plata de săptămâna trecută, s-o sune pe Elsie şi să-i propună să iasă undeva împreună.

[4] Publicată pentru prima dată în *Thrilling Wonder Stories*, Feb. 1945 cu titlul original „Pi in the Sky”

Fără îndoială, orice tânăr normal a avut odată şi odată o ocupaţie cum era cea de-a doua a lui Roger Phlutter, însă nu oricine a lucrat sau pricepe operaţia unui microscop fragmentar. Aşadar, să ne mutăm privirea de la Elsie la Constelaţia Gemini.

Un micro-fragmentar compară două clişee fotografice luate aceleiaşi porţiuni de cer, însă în momente diferite. Aceste clişee sunt juxtapuse cu grijă şi operatorul poate privi alternativ prin vizor, mai întâi la unul şi apoi la celălalt, cu ajutorul unui comutator. Dacă clişeele sunt identice, acţionarea nu scoate nimic la iveală, însă în cazul în care unul dintre punctele de pe cel de-al doilea clişeu are altă poziţie decât pe primul, va atrage atenţia asupra sa, părând că sare înainte şi înapoi în timpul observării prin microscopul fragmentar.

Roger manevră comutatorul şi unul dintre puncte sări. La fel făcu şi Roger. Repetă acţiunea, uitând pentru moment de Elsie - ca şi noi de altfel -, şi punctul sări din nou. Sări aproape cu o zecime de secundă.

Roger se îndreptă de şale şi se scărpină în cap. Îşi aprinse o ţigară, o puse în scrumieră şi privi din nou în micro-fragmentar. Când acţionă comutatorul, punctul sări din nou.

Harry Wesson, care lucra în schimbul de noapte, tocmai intrase în birou şi-şi agăţa pardesiul în cuier.

— Hei, Harry! spuse Roger. Ceva nu-i în regulă cu microscopul ăsta fragmentar.

— Zău? făcu Harry.

— Da! Pollux s-a deplasat cu o zecime de secundă.

— Zău? făcu iarăşi Harry. Păi, în cazul paralaxei totul e-n regulă. La treizeci şi doi de ani-lumină, paralaxa lui Pollux e de unu virgulă unu. Cu puţin peste o zecime de secundă, aşa că în situaţia în care clişeul tău a fost făcut în urmă cu şase luni, când Pământul se afla în partea cealaltă a orbitei sale, lucrul ăsta e corect.

— Dar Harry, clişeul cu pricina a fost luat în noaptea trecută. Sunt douăzeci şi patru de ore între cele două clişee.

— Eşti nebun!

— Uită-te şi tu!

Încă nu se făcuse ora cinci, însă Harry Wesson trecu cu mărinimie peste acest fapt şi se aşează în faţa micro-fragmentarului. Manevră comutatorul şi Pollux sări cuminte de la locul său.

Nu încăpea îndoială că era vorba de Pollux, dat fiind faptul că era de departe cel mai luminos punct de pe clişeu. Pollux e o stea de magnitudinea 1,2, una dintre primele douăzeci de stele de pe cer în ce priveşte incandescenţa şi de departe cea mai incandescentă din constelaţia Gemini. Şi nici una dintre stelele mai palide de pe lângă ea nu se clintise.

— Hm, făcu Harry Wesson. Se înfioră şi privi din nou. Unul din clişeele alea e greşit datat, asta-i tot. O să verific de îndată.

— Clişeele nu-s datate greşit, afirmă Roger ferm. Le-am datat eu însumi.

— Te cred, îi spuse Harry. Du-te acasă. E ora cinci. Dacă Pollux s-a deplasat cu o zecime de secundă noaptea trecută, te voi ajuta s-o mişti la loc.

Aşa că Roger plecă.

Se simţea întrucâtva nesigur, de parcă n-ar fi trebuit să plece. Nu putea defini ceea ce-l neliniştea, însă ceva era, cu siguranţă. Se hotărî să meargă pe jos spre casă, în loc să ia autobuzul.

Pollux era o stea fixă. Nu se putea mişca din loc cu o zecime de secundă în douăzeci şi patru de ore.

— Ia să vedem: treizeci şi doi de ani-lumină, îşi spuse Roger în sine. A zecea parte dintr-o secundă. Asta ar însemna o deplasare cu o viteză de câteva ori mai mare decât cea a luminii. Ceea ce e absolut ridicol.

Nu era aşa?

În seara asta nu prea avea poftă de studiu sau de citit.

Oare ajungeau trei dolari ca să iasă cu Elsie în oraş?

Îi ieşiră în cale cele trei globuri ale unei case de amanet şi Roger nu rezistă tentaţiei. Îşi amanetă ceasul şi apoi o sună pe Elsie:

— O cină şi un spectacol?

— Cu plăcere, Roger.

Aşa că până la unu şi jumătate, când o conduse acasă, reuşi să uite de astronomie. Nimic ieşit din comun. Ar fi fost ciudat dacă n-ar fi putut să şi-o scoată din cap.

Însă, de îndată ce se despărţi de ea, senzaţia de nelinişte îl cuprinse din nou. La început nu-şi aminti din ce cauză. Simţea doar că încă nu prea avea chef să se ducă acasă.

Taverna de pe colţ mai era deschisă, aşa că intră să ia ceva de băut. La al doilea pahar îşi aminti. Mai comandă unul.

— Hank, i se adresă el barmanului. Ştii ceva despre Pollux?

— Pollux şi mai cum? întrebă Hank.

— Las-o baltă, făcu Roger.

Mai bău un rând şi reflectă. Da, greşise pe undeva. Pollux nu se putuse mişca.

Ieşi din local şi se îndreptă către casă. Era aproape ajuns, când îi trecu prin minte să privească spre Pollux. Nu c-ar fi remarcat cu ochiul liber o deplasare de zecime de secundă, dar era curios.

Privi în sus, se orientă după secera lui Leo şi găsi Gemini. Castor şi Pollux erau singurele stele vizibile din constelaţia Gemini, dat fiind că nu era o noapte prea potrivită pentru observaţii. Se aflau acolo, era clar, însă i se păru că distanţa dintre ele era mai mare decât de obicei. Absurd, pentru că asta ar fi fost deja o chestiune de grade şi nu de minute sau secunde.

Privi o vreme la ele, pe urmă îşi scrută privirea asupra Carului. Atunci se opri din mers şi rămase locului. Închise ochii şi îi deschise din nou cu grijă.

Cerul nu părea să fie în regulă. Era disproporţionat. Părea că e mai mult spaţiu între Alioth şi Mizar, din oişte, decât între Mizar şi Alkaid. Phecda şi Merak, din dosul Carului, erau mai apropiate una de alta, făcând mai ascuţit unghiul dintre dos şi latură. Destul de ascuţit.

Neîncrezător, trasă o linie imaginară de la extreme, Merak şi Dubhe, către Steaua Polară. Linia se curba. Aşa trebuia. Dacă mergea drept, ar fi trecut cu aproximativ cinci grade de Steaua Polară. Respirând niţel precipitat, Roger îşi luă ochelarii de pe nas şi-i lustrui cu mare grijă cu ajutorul batistei. Îi puse la loc şi Carul tot deformat era.

La fel era şi Leo, când o privi din nou. În orice caz, Regulus era deplasată cu un grad sau două din locul ei firesc.

Cu un grad sau două! La o asemenea distanţă, cât era până la Regulus! Cât era, şaizeci şi cinci de ani-lumină? Cam aşa ceva.

Apoi, tocmai la timp pentru a-şi salva sănătatea mentală, Roger îşi aminti că băuse. Plecă acasă fără a mai îndrăzni să privească în sus. Se culcă, dar nu putu să doarmă.

Nu se simţea beat. Deveni tot mai agitat, treaz cu desăvârşire.

Se întrebă dacă avea curaj să sune la Observator. Avea să pară beat la telefon? La naiba dacă suna aşa sau nu, hotărî el în cele din urmă. Se îndreptă în pijama către telefon.

— Îmi pare rău, făcu centralistul.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Nu vă pot da numărul acesta, spuse centralistul, pe un ton suav. Îmi pare rău. Nu dispunem de această informaţie.

Obţinu pe operatorul-şef şi apoi informaţia. Observatorul Cole fusese atât de inundat cu apeluri din partea astronomilor amatori, încât s-a considerat necesar să se ceară companiei de telefoane debranşarea tuturor apelurilor, cu excepţia celor de la mari distanţe, de la alte observatoare.

— Mulţumesc, spuse Roger. Vrei să chemi un taxi pentru mine?

Era o cerere neobişnuită, însă operatorul-şef se arătă îndatoritor şi-i comandă un taxi.

Găsi Observatorul Cole într-o stare care aducea cu o casă de nebuni.

În dimineaţa următoare, ştirea era transmisă de majoritatea ziarelor. Cele mai multe acordau evenimentului câţiva centimetri pătraţi pe o pagină interioară, însă faptele se aflau acolo.

Faptele erau acelea că un număr de stele, în general cele mai strălucitoare, se deplasaseră simţitor în ultimele patruzeci şi opt de ore.

Asta nu presupune, nota publicaţia *New York Spotlight,* că în trecut mişcările lor n-au fost întrucâtva neregulate. Când spune „mişcare regulată”, un astronom se referă la deplasarea unei stele pe întinderea cerului în raport cu alte stele. Şi totuşi, o stea denumită „Steaua Barnard”, aflată în constelaţia Ophiuchus, a executat cea mai amplă mişcare regulată dintre toate stelele cunoscute, deplasându-se de ordinul a zece secunde şi un sfert pe an. „Steaua Barnard” nu e vizibilă cu ochiul liber.

Probabil nici un astronom de pe pământ n-a dormit în ziua aceea.

Observatoarele şi-au încuiat uşile, având în interior efectivele complete, admiţând, cu unele excepţii, reporteri ocazionali ai presei scrise, care, după ce stăteau o vreme, plecau contrariaţi, convinşi în cele din urmă că se întâmplă ceva neobişnuit.

Microscoapele fragmentare, fragmentau la fel ca şi astronomii. Cafeaua era consumată în cantităţi impresionante. La şase observatoare ale Statelor Unite ale Americii au fost chemate echipe de intervenţie ale poliţiei. În două din cazuri, nişte amatori febrili căutau să pătrundă în incinte. În celelalte patru cazuri era vorba despre păruieli pe tema diferitelor păreri, iscate în chiar interiorul

observatoarelor. Sediul Observatorului Lick era făcut ţăndări, iar James Truwell, astronom regal al Angliei, fu trimis la Spitalul Municipal din Londra cu o uşoară contuzie, survenită în urma spargerii unui clişeu fotografic în capul său de către un subaltern ieşit din minţi.

Însă aceste incidente erau excepţii. În general, observatoarele arătau ca nişte balamucuri ordonate.

În cele mai bine organizate, centrul atenţiei îl reprezenta megafonul din care se transmiteau internilor rapoarte din Emisfera Răsăriteană. Practic, toate observatoarele ţineau legătura cu jumătatea cufundată în noapte a Pământului, unde fenomenul era cercetat în continuare.

Astronomii aflaţi sub cerul nopţii la Singapore, Shanghai şi Sydney continuau observarea şi o transmiteau direct prin telefon la mare distanţă.

Deosebit de interesante erau rapoartele care soseau de la Sydney şi Melbourne, de unde se aflau sub observaţii şi porţiunile de cer ale Sudului, imposibil de cercetat - chiar şi noaptea - din Europa sau din SUA. Conform acestor rapoarte, Crucea Sudului nu mai era cruce, Alpha şi Beta fiind deplasate către nord. Alpha şi Beta Centauri, Canopus şi Achemar, toate se înfăţişau ca fiind în mişcare şi toate se deplasau, în mare, către nord. Triunghiul Austral şi Norii Magellanici păreau netulburaţi. Sigma Octanis, plăpânda stea polară, nu se clintise.

Aşadar, în privinţa numărului de stele deplasate, dezordinea pe cerul Sudului era mult mai mică decât pe cel al Nordului. Însă mişcarea stelelor deplasate era mai mare. În vreme ce direcţia de deplasare a celor câteva stele mişcătoare era către nord, drumul lor nu mergea drept către miazănoapte şi nici nu convergeau către un punct anume în spaţiu.

Astronomii europeni şi americani digerau aceste fapte şi sorbeau şi mai multă cafea.

Ziarele de seară, în special cele din America, păreau mai conştiente de faptul că în tăriile cerului avea loc ceva cu

adevărat neobişnuit. Cele mai multe mutaseră evenimentul pe prima pagină, însă nu în titlurile de o şchioapă, acordându-i cam o jumătate de coloană, cu o relatare lungă sau scurtă, în funcţie de norocul editorului de a fi obţinut amănunte de la astronomi.

Când erau obţinute, acestea se prezentau invariabil ca declaraţii la obiect, şi nu păreri. Faptele, spuneau aceşti domni, erau în sine destul de derutante şi ar fi fost prematur să se facă speculaţii. Se va trăi şi se va vedea. Indiferent ce fenomen avea loc, acesta se desfăşura cu repeziciune.

— Cât de repede? întrebă un editor.

— Mai repede decât e posibil, a fost răspunsul.

Poate că e incorect să spunem că nici un editor nu făcuse rost până în acel moment de relatări ce reprezentau opinii personale. Charles Wangren, directorul ziarului *Chicago Blade,* cheltui o mică avere în urma convorbirilor telefonice de la mare distanţă. Din vreo şaizeci de încercări, nimeri în cele din urmă la astronomii-şefi de la cinci observatoare. Fiecăruia i-a pus aceeaşi întrebare.

— Care ar fi după părerea dumneavoastră cauza, orice cauză posibilă, a mişcărilor stelare din ultimele două nopţi?

Notă răspunsurile într-un tabel.

— Aş vrea să ştiu şi eu. - Geo F. Stubbs, Observatorul Tripp, Long Island.

— Cineva sau ceva a înnebunit şi sper să fiu eu ăla, adică acel cineva. - Henry Collister McAdams, Observatorul Lloyd, Boston.

— Ce se-ntâmplă nu-i cu putinţă. Nu poate exista vreo cauză. - Letton Tischauer Tinney, Observatorul Burgogne, Albuquerque.

— Caut un expert în astrologie. Ştii tu vreunul? - Patrick R. Whitaker, Observatorul Lucas, Vermont.

Cercetând abătut tabelul, a cărui întocmire îl costase o sută optzeci şi şapte de dolari şi treizeci şi cinci de cenţi, inclusiv taxele adiţionale, editorul Wangren semnă o

chitanţă pentru a achita convorbirile la mare distanţă şi apoi aruncă tabelul în coşul de gunoi. Îl sună pe jurnalistul său specializat pe subiecte ştiinţifice.

— Poţi să-mi vii cu o serie de articole de câte două-trei mii de cuvinte fiecare, despre toată brambureala asta astronomică?

— Sigur că da, spuse jurnalistul. Dar despre ce brambureală vorbeşti?

Reieşi că tocmai se întorsese de la o repriză de pescuit, nu citise nici un ziar şi nici măcar nu ridicase privirea către cer. Însă articolele le-a scris. Strecură în ele chiar şi niţel sex-appeal prin ilustraţii, folosind hărţi stelare străvechi ce reprezentau constelaţia în *deshabillé,* reproducând anumite tablouri celebre cum ar fi „Originea Căii Lactee” şi folosind o fotografie a unei fete în costum de baie privind printr-un telescop manual, probabil la una din stelele cu pricina. Tirajul lui *Chicago Blade* spori cu douăzeci şi unu şi ceva la sută.

În biroul Observatorului Cole se făcuse din nou ora cinci; trecuseră abia douăzeci şi patru de ceasuri şi un sfert de la începutul tulburărilor. Roger Phlutter - da, ne-am întors la el - se trezi brusc în clipa în care o mână i se puse pe umăr.

— Du-te acasă, Roger, spuse Mervin Armbruster, şeful lui, pe un ton prietenos.

— Ştiţi..., domnule Armbruster, replică el. Regret că am adormit.

— Fleacuri, făcuse Armbruster. Nu poţi sta veşnic aici, nici unul dintre noi nu poate. Du-te acasă.

Roger Phlutter merse acasă. Dar după ce făcu o baie, se simţi mai degrabă dinamic decât somnoros. Era abia şase şi un sfert. O sună pe Elsie.

— Îmi pare nespus de rău, Roger, dar am altă întâlnire. Ce se-ntâmplă, Roger? Cu stelele, vreau să spun.

— Se mişcă, Elsie. Nimeni nu ştie.

— Dar eu credeam că toate stelele se mişcă, protestă Elsie. Soarele e şi el o stea, nu? Mi-ai spus odată că soarele se îndreaptă către un punct din Samson.

— Hercule.

— Atunci Hercule. Dacă spuneai că toate stelele se mişcă, de ce toată lumea se nelinişteşte?

— Asta-i altceva, spuse Roger. Uite, Canopus, de exemplu. A pornit să se deplaseze cu şapte ani-lumină pe zi. Aşa ceva nu-i cu putinţă.

— De ce nu?

— Pentru că, explică Roger cu răbdare, nimic nu se poate mişca mai repede ca lumina.

— Dar dacă se mişcă atât de repede, atunci se poate, nu se dădu bătută Elsie. Dacă nu, poate că telescopul tău e defect sau altceva. Oricum, sunt tare departe, nu?

— La o sută şaizeci de ani-lumină. Atât de departe, încât vedem ce s-a petrecut acum o sută şaizeci de ani.

— Atunci, poate că nu se mişcă deloc, o răsuci Elsie. Vreau să spun că probabil s-au oprit din mişcare acum o sută cincizeci de ani şi voi vă agitaţi, toţi patru, pentru ceva care nu mai are importanţă, pentru că s-a terminat. Mă mai iubeşti?

— Sigur că da, scumpo. Nu poţi renunţa la întâlnirea aia?

— Mă tem că nu, Roger. Dar tare aş fi vrut.

Trebui să se mulţumească numai cu atât. Se hotărî să iasă în oraş să mănânce.

Era în amurg şi încă prea devreme să vadă stelele pe cer, cu toate că seninul albastru se întuneca. Când răsăriră stelele, Roger ştia că puţine constelaţii mai erau de recunoscut.

În timp ce mergea, se gândi la comentariile Elsei şi găsi că erau mai deştepte decât ce auzise la Cole. Dintr-un punct de vedere, atinseseră o problemă la care nu se gândise până atunci, ceea ce făcea totul şi mai de neînţeles.

Toate aceste mutaţii începuseră în aceeaşi seară, şi totuşi nu. Centauri trebuie să fi început să se mişte în urmă cu circa patru ani, şi Rigel cu cinci sute patruzeci de ani în urmă, pe când Cristofor Columb era încă în pantaloni scurţi, dacă era, iar Vega pesemne a pornit din loc în anul în care s-a născut - el, nu Vega - acum douăzeci şi şase de ani. Fiecare din sutele de stele trebuie să fi pornit la o dată direct proporţională cu distanţa lor faţă de Pământ. Date exacte, cu o precizie de secundă-lumină, verificabile cu ajutorul clişeelor fotografice luate cu două seri în urmă, indicau faptul că toate deplasările stelare începuseră la ora patru şi zece a.m. după meridianul Greenwich. Ce balamuc!

În afară de cazul în care, totuşi, viteza luminii era infinită. Dacă nu - şi e grozav că Roger a mai găsit în starea sa de perplexitate loc pentru acest incredibil „dacă” - atunci... atunci ce? Lucrurile erau la fel de încurcate ca şi mai devreme.

În primul rând, era scandalizat că asemenea evenimente pot să aibă loc.

Intră într-un restaurant şi ocupă un loc. Un radio arunca din el cele mai noi compoziţii în dissarythm, noua muzică de dans pe un sfert de ton în care vibraţiile coardelor asigurau fundalul melodiilor nebuneşti cântate în contratimp. Între două piese, un prezentator frenetic etala virtuţile nu ştiu cărui produs.

Molfăind un sandvici, Roger trăgea cu urechea la dissarythm şi reuşi să nu se lase descurajat de reclame. Cei mai inteligenţi oameni ai anilor optzeci îşi creaseră un soi de surzenie radio care le permitea să nu mai audă o voce umană vorbind prin difuzor, ci să asculte şi să savureze intervalele neregulate de muzică dintre reclame. Într-o epocă în care războiul reclamelor era atât de înverşunat, încât pe distanţă de kilometri întregi într-un centru populat cu greu mai puteai găsi un zid sau un spaţiu fără afişe, oamenii selectivi puteau reţine aspectele normale ale vieţii doar printr-o orbire şi surzire parţială, cultivată cu grijă care

le permitea să ignore acel asalt concentrat asupra simţurilor.

Din acest motiv, o bună parte a buletinului de ştiri, care urmă programului dissarythm, îi intră lui Roger pe o ureche şi îi ieşi pe cealaltă, înainte să-şi dea seama că nu ascultă un panegiric adus unor mic-dejunuri standard.

I se păru că recunoaşte vocea, şi după o propoziţie sau două era sigur că îi aparţine lui Milton Hale, eminentul fizician a cărui nouă teorie asupra principiului indeterminării produsese de curând atâtea controverse în lumea ştiinţei. În aparenţă, doctorul Hale era intervievat de un crainic radio.

— ... un corp ceresc, şi de aceea poate avea poziţie sau viteză, însă nu se poate spune că le are pe ambele în acelaşi timp, în raport cu orice unitate de spaţiu-timp dată.

— Doctore Hale, puteţi defini acest lucru şi pe înţelesul tuturor? spuse vocea siropoasă a crainicului.

— Asta-i pe înţelesul tuturor, domnule. În termeni ştiinţifici, conform principiului contracţiei al lui Heisenberg, „n” la puterea a şaptea în paranteză, reprezentând pseudopoziţia unui integrator de cuantum Dietrich în relaţie cu al şaptelea coeficient al curbării masei...

— Mulţumesc, doctore Hale, dar mă tem că depăşiţi nivelul de înţelegere al ascultătorilor noştri.

„Şi pe al tău”, gândi Roger Phlutter.

— Sunt sigur, doctore Hale, că întrebarea de cel mai mare interes pentru ascultătorii noştri e dacă aceste mişcări stelare fără precedent sunt reale sau iluzorii.

— Amândouă. Sunt reale în raport cu unitatea de spaţiu, însă nu şi în raport cu unitatea de spaţiu-timp.

— Puteţi fi mai explicit, doctore?

— Cred că da. Dificultatea e de ordin pur epistemologic. În cauzalitate strictă, impactul macroscopic al...

„Floapsărele alunecoase jucau şi derapau în cloambăre”, gândi Roger Phlutter.

— ... asupra paralelismului scalei netropice.

— Câh! făcu Roger cu voce tare.

— Aţi spus ceva, domnule? întrebă ospătăriţa.

Abia acum Roger băgă de seamă prezenţa ei. Era mignonă, blondă şi gingaşă. Roger îi zâmbi.

— Depinde din ce punct de vedere al unităţii spaţiu-timp priveşti problema, spuse el doctorului. Dificultatea e de ordin epistemologic.

Pentru a sublinia aceasta, îi dădu fetei un bacşiş mai gras decât ar fi trebuit şi plecă.

Realiză că cel mai mare fizician al lumii ştia mai puţine despre ce se întâmplă decât marele public. Publicul ştia atât: stelele fixe se mişcă sau nu se mişcă. În mod cert, doctorul Hale nu ştia nici măcar atâta lucru. Într-un nor de calcule şi formule, Hale a lăsat să se înţeleagă că au loc ambele fenomene.

Roger privi în sus, însă prin miliardele de semne luminoase şi reclame de neon, pe cerul amurgului nu se zăreau decât vreo câteva stele palide. Era încă prea devreme, gândi el.

Luă un păhărel la un bar din apropiere, însă nu-l găsi prea bun şi-l lăsă neterminat. Nu-şi dăduse seama ce nu era în regulă, însă era epuizat datorită lipsei de somn. Abia băgă de seamă că nu-i mai era somn şi-l bătea gândul să meargă înainte până când îi venea pofta de culcare. Dacă cineva l-ar fi pocnit în moalele capului cu o măciucă din cauciuc, i-ar fi făcut un serviciu, însă nimeni nu-şi dădu osteneala.

Continuă să meargă şi după o vreme pătrunse în foaierul intens luminat al unui cineteatru. Cumpără un bilet şi-şi ocupă locul tocmai la timp pentru a prinde finalul leşinat al unuia dintre cele trei filme. Urmară câteva reclame la care reuşi să se uite fără să le vadă.

— În clipele următoare, se auzi o voce din difuzor, vă vom prezenta pe ecran o panoramă a cerului nopţii la Londra, unde acum e ora trei dimineaţa.

Ecranul se întunecă, arătând sute de punctuleţe care erau stelele. Roger se aplecă înainte pentru a privi şi ascultă cu atenţie: aceasta urma să fie o transmisiune audio şi video a unor fapte şi nu a unor nimicuri teoretice.

— Săgeata, se auzi din difuzor în vreme ce pe ecran apăru o săgeată, arată acum spre Polaris, Steaua Polară, care în momentul de faţă se află la zece grade faţă de polul celest, în direcţia Ursei Mari. Ursa Mare în sine, Carul Mare, nu mai e de recunoscut sub forma unui car, însă săgeata va arăta acum stelele care au format-o până de curând.

Roger urmărea cu sufletul la gură săgeata şi vocea.

— Alkaid şi Dubhe, spuse vocea. Stelele fixe au încetat să mai fie fixe, dar...

Imaginea se schimbă brusc, arătând o scenă dintr-o bucătărie modernă.

— ... calităţile excelente ale Cuptoarelor Stelare rămân neschimbate. Mâncărurile preparate prin metoda vibraţiilor suprainduse sunt mai gustoase ca oricând. Cuptoarele Stelare sunt de neînlocuit.

Roger Phlutter se ridică încet şi se îndreptă către culoar. Scoase briceagul din buzunar în timp ce se apropia de ecran. Cu o săritură uşoară se săltă pe scena joasă. Tăieturile sale pe ecran nu erau făcute cu ură. Erau nişte tăieturi calculate, metodice, trasate inteligent, pentru a produce maximum de stricăciuni cu minimum de efort.

Paguba fusese făcută temeinic, când trei administratori vânjoşi au pus mâna pe el. Nu le-a opus rezistenţă nici lor şi nici poliţiştilor cărora le-a fost predat. În instanţa de noapte, o oră mai târziu, ascultă în tăcere acuzaţiile ce i se aduceau.

— Vinovat sau nevinovat? întrebă judecătorul.

— Onorată instanţă, aceasta e o întrebare care ţine strict de domeniul epistemologic, spuse Roger cu gravitate. Stelele fixe se mişcă, dar sărăţelele crocante, mic-dejunul cel mai răspândit în lume, încă mai reprezintă pendo-poziţia

unui integrator de cuantum Dietrich în relaţie cu al şaptelea coeficient de curbare!

Zece minute mai târziu, dormea profund. Ce-i drept, într-o celulă, dar totuşi profund. Poliţia l-a lăsat acolo, pentru că băgase de seamă că avea nevoie de somn...

Între alte tragedii minore petrecute în acea noapte poate fi inclus şi cazul goeletei „Ransagansett”, din largul coastelor Californiei. Departe, în larg, o vijelie neaşteptată o devie cu mile întregi de la cursul normal; cu câte mile, comandantul nu putea decât să bănuiască.

„Ransagansett” era o navă americană, cu echipaj german, sub pavilion venezuelean, angajată în transportarea de trăscău din Ensenaga, Baja California, către coastele Canadei, aflată atunci în mijlocul unui experiment cu privire la prohibiţie. „Ransagansett” era un vas străvechi cu patru motoare şi o busolă pe care nu te puteai bizuit în timpul celor două zile de furtună, receptorul său radio învechit - fabricat în 1955 - a luat-o razna, astfel încât lui Gross, timonierul-şef, i-a fost cu neputinţă să-l mai dreagă.

Însă acum, din furtună, nu mai rămăsese decât o perdea de ceaţă pe care o risipeau rafalele răzleţe de vânt. Ţinând în mână o străveche hartă astronomică, Hans Gross stătea pe punte şi aştepta. În jurul lui era beznă, datorită faptului că nava plutea cu luminile stinse pentru a evita patrulele de coastă.

— Se limpezeşte, Mister Gross? se auzi vocea căpitanului de pe puntea inferioară.

— Da, domnule. Ze limbezeşte rabid.

În cabină, căpitanul Randall se concentră din nou asupra jocului de poker în compania secundului şi a maşinistului. Echipajul - un neamţ mai bătrân pe nume Weiss, cu un picior de lemn - dormea pe suportul căldărilor cu cărbuni - pe unde s-o mai fi aflat şi ăsta.

Trecu astfel o jumătate de oră. O oră, şi căpitanul pierdea din greu în favoarea lui Helmstadt, maşinistul.

— Mister Gross! strigă el.

Nu veni nici un răspuns, aşa că mai strigă o dată, însă tot fără rezultat.

— Un moment, dragii mei prieteni înaripaţi, le spuse el secundului şi maşinistului, şi ieşi pe punte.

Gross stătea acolo privind în sus, cu gura căscată. Ceaţa se risipise.

— Mister Gross! spuse căpitanul Randall.

Timonierul nu răspunse. Căpitanul băgă de seamă că acesta se întorcea încet pe loc.

— Hans! spuse căpitanul Randall. Ce dracu' s-a-ntâmplat cu tine?

Pe urmă ridică şi el privirea.

La prima vedere, cerul părea perfect normal. Nu zburau îngeri de colo-colo şi nici zgomot de motoare de avion nu se auzea. Carul! Căpitanul Randall se întoarse încet, însă mai repede decât Hans Gross. Unde era Carul Mare?

De fapt, unde era totul? Nicăieri nu mai era vreo constelaţie pe care s-o recunoască. Nici Secera, nici Leo. Nici centura lui Orion. Nici coarnele lui Taurus.

Mai mult, se vedea un grup de opt stele strălucitoare care ar fi trebuit să fie o constelaţie, pentru că aduceau la formă cu un octogon. Şi totuşi, dacă ar fi existat o asemenea constelaţie, el n-ar fi văzut-o niciodată, pentru că se învârtise doar prin zona Capului Horn şi a Capului Bunei Speranţe. Poate că acolo... Dar nu, nu se vedea nimic din Crucea Sudului!

Căpitanul Randall se îndreptă buimăcit către pasarelă.

— Domnule Weisskopf! strigă el. Domnule Helmstadt! Veniţi pe punte.

Veniră şi văzură. Multă vreme nu scoase nimeni o vorbă.

— Opreşte motoarele, domnule Helmstadt, spuse căpitanul.

Helmstadt salută - pentru întâiaşi dată - şi dispăru în cală.

— Căpitane, să-l trezesc pe Veiss? întrebă Weisskopf.

— La ce bun?

— Ştiu şi eu?

Căpitanul reflectă.

— Trezeşte-l, spuse în cele din urmă.

— Kret ka sintem pe planet Marte, opină Gross.

Însă căpitanul cântărise şi el această ipoteză şi sfârşi prin a o respinge.

— Nu, făcu el cu hotărâre. De pe oricare planetă din sistem constelaţia s-ar vedea aproximativ la fel.

— Frei sa spui ka noi am ieşit din kosmos?

Uruitul motoarelor conteni brusc şi tot ce se mai auzea era clipocitul valurilor care se loveau de bord şi care imprimau vasului o legănare uşoară.

Weisskopf reveni cu Veiss, iar Helmstadt apăru pe punte şi salută din nou.

— Ei bine, căpitane?

Căpitanul Randall arătă cu mâna către mijlocul punţii unde se afla un morman de lăzi cu lichior, acoperit cu o prelată.

— Aruncaţi încărcătura, ordonă el.

Jocul de poker n-a mai fost reluat. În zori, sub razele unui soare pe care nu se aşteptau să-l mai revadă - dar pe de altă parte nici nu-l vedeau în momentul acela -, cei cinci bărbaţi fără cunoştinţă au fost transportaţi de pe navă în închisoarea Portuară din San Francisco de membri ai patrulei de coastă. Pe timpul nopţii, „Ransagasett” plutise în derivă prin Poarta de Aur (Golden Gate) până se ciocnise uşor de docul portului Berkeley.

O prelată mare din plastic era legată cu o parâmă de prora navei. Era străpunsă de un harpon a cărui funie era ataşată zdravăn pe punte. Nu s-a dat o explicaţie oficială acestui fapt, cu toate că după vreo câteva zile, căpitanul Randall îşi aduse vag aminte că împuşcase cu harponul o balenă pe timpul nopţii. Însă marinarul cel bătrân şi corpolent pe nume Veiss nu a aflat nicicând ce se

întâmplase cu piciorul său de lemn, ceea ce, evident, e o fatalitate.

Eminentul fizician Milton Hale terminase de transmis, şi programul radio luă sfârşit.

— Vă mulţumim, doctore Hale, spuse crainicul radio.

Lumina galbenă se aprinse şi rămase astfel. Microfonul era mut.

— Ăă... cecul dumneavoastră îl puteţi ridica de la ghişeu. Ştiţi... ăă... de unde.

— Ştiu de unde, spuse fizicianul.

Era un bărbat rotofei şi jovial. Cu barba sa albă şi stufoasă arăta ca o ediţie de buzunar a lui Moş Crăciun. Ochii îi sticleau în vreme ce fuma o pipă scurtă.

Părăsi studioul izolat fonic şi se îndreptă spre ghişeul casieriei de pe culoar.

— Bună, scumpo, îi spuse el casieriţei de serviciu. Cred că ai două cecuri pentru doctorul Hale.

— Dumneavoastră sunteţi doctorul Hale?

— Câteodată mă întreb şi eu, spuse bărbatul cel scund. Dar am nişte acte din care aşa reiese.

— Două cecuri?

— Două cecuri. Ambele pentru aceeaşi transmisie printr-un aranjament special. Că veni vorba, la teatrul Mabry e un excelent spectacol de revistă în seara aceasta.

— Zău? Poftim, cecurile dumneavoastră, doctore Hale. Unul pentru şaptezeci şi cinci şi celălalt pentru douăzeci şi cinci. Corect?

— Cât se poate de corect. Acum să revenim la spectacolul de la Mabry?

— Dacă doriţi, îl voi suna pe soţul meu şi-l voi întreba pe el, spuse fata. E portarul de colo.

Doctorul Hale oftă adânc, însă ochii continuau să-i sticlească.

— Cred că va fi de acord, spuse. Poftim biletele, draga mea, şi mergi cu el. Mi-am amintit că în seara asta sunt ocupat.

Fata făcu ochii mari, dar luă biletele.

Doctorul Hale intră în cabina telefonică şi sună acasă. Atât casa lui, cât şi doctorul Hale în persoană se aflau sub îngrijirea surorii sale mai mari.

— Agatha, în seara asta trebuie să rămân la birou, spuse el.

— Milton, ştii că poţi lucra la fel de bine şi în laboratorul tău de aici de acasă. Ţi-am ascultat transmisia, Milton. A fost grozavă.

— A fost apă de ploaie, Agatha. Nimicuri. Ce-am spus?

— Păi, ai spus că... ăăă... că stelele erau... vreau să spun, că tu nu erai...

— Întocmai, Agatha. Intenţia mea a fost să evit să răspândesc panică în rândul populaţiei. Dacă le-aş fi spus adevărul, s-ar fi îngrijorat. Dar, vorbind opac şi ştiinţific, le-am lăsat impresia cum că totul e... mă rog... sub control. Ştii, Agatha, ce-am vrut să arăt prin paralelismul unui indice entropic?

— Păi... nu prea.

— Nici eu.

— Spune, Milton, ai băut?

— N-am... Nu, n-am băut. Chiar nu pot veni să lucrez acasă în seara asta, Agatha. Stau în laboratorul meu de la Universitate, pentru că trebuie să am acces la biblioteca de aici, pentru date. Şi pentru hărţile stelelor.

— Dar, Milton, cu banii pentru transmisie cum rămâne? Ştii că în starea în care eşti... nu e bine să ai bani în buzunar.

— Nu-s bani, Agatha. E un cec pe care ţi-l voi pune la poştă înainte de a merge la birou. Banii n-o să-i încasez eu. Ce părere ai?

— Mă rog, dacă trebuie să ai acces la bibliotecă, atunci probabil că trebuie. La revedere, Milton.

Doctorul Hale merse peste drum, la băcănie. De acolo cumpără un timbru şi plic, şi scoase banii de pe cecul de

douăzeci şi cinci de dolari. Pe cel de şaptezeci şi cinci îl puse în plic şi-l trimise prin poştă.

Cum stătea lângă cutia poştală, ridică ochii către cerul de după-amiază târzie, se înfioră şi-şi coborî grabnic privirea. O luă în linie dreaptă către cea mai apropiată crâşmă şi comandă un whisky dublu.

— N-ai mai fost pe aici de multă vreme, doctore Hale, făcu Mike, barmanul.

— Înseamnă că n-am fost, Mike. Mai pune-mi unul.

— Sigur. De data asta fac cinste. Până mai adineauri ţi-am ascultat transmisia la radio. A fost grozavă.

— Da.

— Sigur că da. Începusem să-mi fac griji în legătură cu ce se petrece pe acolo pe sus, că-l am pe fi-miu aviator. Dar atâta vreme cât voi, ăştia, oamenii cu ştiinţă, ştiţi despre ce-i vorba, eu zic că-i totu-n regulă. A fost o cuvântare grozavă, doctore. Dar ţi-aş pune o întrebare.

— De asta mă temeam şi eu, făcu doctorul Hale.

— Stelele astea se mişcă, merg încotrova. Dar unde? Adică, vreau să spun, cum ai zis şi dumneata, dacă există.

— Nu se poate afirma cu precizie lucrul ăsta, Mike.

— Nu se mişcă în linie dreaptă fiecare dintre ele?

Pentru o clipă celebrul om de ştiinţă ezită.

— Ei bine, da şi nu, Mike. Conform analizei spectroscopice, fiecare îşi menţine aceeaşi distanţă faţă de noi. Aşa că dacă se mişcă, atunci se mişcă doar încet, în jurul nostru. Dar cercurile sunt drepte, aşa se pare. Vreau să spun, se pare că noi ne aflăm în centrul acelor cercuri, astfel că stelele care se mişcă nici nu se apropie şi nici nu se îndepărtează de noi.

— Şi puteţi desena liniile pentru cercurile alea?

— Pe un glob stelar, da. S-a şi făcut. Toate par să se îndrepte spre o anume porţiune a cerului, însă nu către un punct anume. Cu alte cuvinte, nu se intersectează.

— Către care porţiune a cerului se îndreaptă?

— Aproximativ între Ursa Mare şi Leu, Mike. Cele care sunt mai îndepărtate faţă de locul respectiv se mişcă mai rapid, cele apropiate se mişcă mai încet. Dar, fir-ai tu să fii, Mike, am venit încoace ca să uit de stele, nu să trăncănesc despre ele. Mai dă-mi unul.

— Îndată, doctore. Când ajung acolo, or să se oprească sau or să continue să meargă?

— De unde dracu' să ştiu eu, Mike? Au pornit brusc, toate în acelaşi timp, şi au viteză constantă, vreau să spun, toate au pornit cu viteza pe care-o au acum, fără încălzire, ca să zic aşa, deci cred că s-ar putea opri la fel de brusc.

Se opri la fel de brusc cum ar fi putut-o face şi stelele. Îşi privi imaginea reflectată de oglinda barului, de parcă n-ar fi văzut-o niciodată până atunci.

— Ce s-a-ntâmplat, doctore?

— Mike!

— Da, doctore?

— Mike, eşti un geniu!

— Eu? Glumeşti!

Doctorul Hale mormăi:

— Mike, va trebui să mă duc la Universitate să pun la punct treaba asta. Astfel încât să pot avea acces la bibliotecă şi la globul stelar de acolo. Tu faci din mine un om cinstit, Mike. Orice fel de whisky o fi ăsta, împachetează-mi o sticlă.

— E Pled Tartarian. Un sfert?

— Un sfert, dar fă-o iute. Trebuie să vorbesc cu un tip despre o stea-câine.

— Serios, doctore?

Doctorul Hale oftă sonor.

— Ai pus degetul pe rană, Mike. Da, steaua-câinelui e Sirius. Aş vrea să nu fi intrat nicicând aici. E prima mea noapte în oraş de săptămâni de zile şi tu mi-ai stricat-o.

Luă un taxi până la Universitate, intră şi aprinse lumina în biroul său particular şi în bibliotecă. Apoi luă un gât zdravăn de Pled Tartarian şi se puse pe treabă.

Mai întâi, spunându-i operatorului-şef cine este el şi certându-se niţel, obţinu legătura telefonică la astronomul-şef de la Observatorul Cole.

— Hale sunt, Aimbruster, spuse el. Mi-a venit o idee, dar înainte de a porni să lucrez la ea, vreau să verific datele. Ultima informaţie pe care-am avut-o arată că patru sute şaizeci şi opt de stele sunt în mişcare. Mai e corectă cifra?

— Da, Milton. Atâtea sunt deocamdată.

— Bine. Am o listă cu ele. Şi-a schimbat vreuna viteza?

— Nu. Cât pare de imposibil, dar e constantă. Care-i ideea ta?

— Mai întâi vreau să-mi verific teoria. Dacă dă rezultate, te sun.

Dar uită s-o facă.

Era o treabă lungă şi istovitoare. Mai întâi desenă o hartă a cerului pe porţiunea cuprinsă între Ursa Mare şi Leu. Pe harta respectivă trasă patru sute şaizeci şi opt de linii reprezentând traseul probabil al fiecăreia dintre stelele aberante. La marginea hărţii, unde începea fiecare linie, notă viteza aproximativă a stelei, nu în ani-lumină pe oră, ci în grade pe oră, până la a cincea zecimală.

Pe urmă chibzui o vreme.

„Să presupunem că mişcarea care a început simultan se va opri simultan, spuse ca pentru el. Ia să ghicim timpul. Să zicem, la ora zece, mâine seară”... Verifică şi privi la mulţimea de poziţii indicate pe hartă. Nu.

„Să zicem, ora unu noaptea”. Părea aproape logic. „Să zicem miezul nopţii”...

Asta era. În orice caz, era destul de aproape. Calculul avea o aproximaţie de doar câteva minute înainte sau în urmă, dar acum nu avea importanţă aflarea orei exacte. Acum, când cunoştea incredibilul fapt.

Luă o nouă înghiţitură şi privi încruntat asupra hărţii.

O scotoceală prin bibliotecă îi servi doctorului Hale restul de informaţie necesară. Adresa!

Astfel începu legenda călătoriei doctorului Hale. O călătorie inutilă, ce-i drept, însă una care avea să rivalizeze cu drumul mesagerului către Grecia.

Începu cu un gât de băutură. Apoi, cunoscând cifrul, deschise seiful din biroul preşedintelui Universităţii. Nota pe care o lăsă în seif era o capodoperă a explicaţiilor la obiect. În ea stătea scris:

„Iau bani. Explic mai târziu.”

Pe urmă luă o nouă înghiţitură şi vârî sticla în buzunar. Ieşi în stradă şi opri un taxi. Urcă.

— Încotro, domnule? întrebă taximetristul.

Doctorul Hale îi dădu o adresă.

— Strada Fremont? se gândi şoferul. Îmi pare rău, domnule, dar nu ştiu pe unde vine.

— În Boston, explică doctorul Hale. Ar fi trebuit să-ţi spun, în Boston.

— Boston? Vreţi să spuneţi Boston, statul Massachusetts? Asta-i tare departe.

— Tocmai de aceea ar fi bine să pornim de îndată, rosti doctorul Hale în mod logic.

O scurtă discuţie financiară şi înmânarea unei sume din banii împrumutaţi din seiful Universităţii îl uşurară pe şofer de gânduri; şi porniră.

Era o noapte tare geroasă pentru luna martie şi radiatorul din maşină nu prea funcţiona. Însă Pledul Tartarian funcţionă grozav, atât pentru doctorul Hale cât şi pentru taximetrist, astfel încât atunci când ajunseră la New Haven, cântau cu chef vechi cântece tradiţionale.

— Să plecăm, departe, în sălbăticie, acolo..., răcneau vocile lor.

Ni s-a relatat, din păcate, dar s-ar putea să nu fie adevărat, că la Hartford doctorul Hale strigă pe geam către o tânără femeie care aştepta un autobuz întârziat şi o întrebă dacă vrea să meargă la Boston. Se pare, totuşi, că n-a vrut, deoarece la ora cinci dimineaţa, când taxiul opri în

Boston pe strada Fremont la numărul 614, în maşină se aflau doar doctorul Hale şi şoferul.

Doctorul Hale coborî şi cercetă casa cu privirea. Era o reşedinţă de milionar, înconjurată de un gard înalt de fier, cu sârmă ghimpată deasupra. Poarta gardului era încuiată şi nu exista nici un buton de sonerie.

Dar casa era situată doar la o aruncătură de băţ de trotuar şi doctorul Hale nu se lăsă descurajat. Azvârli o piatră. Apoi încă una. În cele din urmă reuşi să spargă un geam.

La scurtă vreme, la fereastră îşi făcu apariţia un om. Un majordom, gândi doctorul Hale.

— Sunt doctorul Milton Hale, strigă el. Vreau să-l văd imediat pe Rutherford R. Sniveley. E important.

— Domnul Sniveley nu e acasă, domnule, spuse majordomul. Şi în legătură cu geamul...

— La naiba cu geamul, strigă doctorul Hale. Unde e Sniveley?

— La o partidă de pescuit.

— Unde?

— Am indicaţia să nu divulg această informaţie.

Probabil că doctorul Hale era puţin ameţit de băutură.

— Ai s-o divulgi oricum, urlă el. Din ordinul preşedintelui Statelor Unite.

Majordomul izbucni în râs.

— Nu-l văd.

— O să-l vezi! ameninţă Hale.

Se întoarse la taxi. Şoferul adormise, dar Hale îl trezi cu un ghiont.

— La Casa Albă, făcu doctorul Hale.

— Hă?

— Casa Albă din Washington, spuse Hale. Grăbeşte-te!

Scoase din buzunar o bancnotă de o sută de dolari. Şoferul privi la ea şi mormăi. Apoi puse bancnota în buzunar şi porni motorul.

Începuse să cadă o zăpadă cernită.

Pe când taxiul o luă din loc, Rutherford R. Sniveley se îndepărtă, rânjind, de la fereastră. Domnul Sniveley nu avea majordom.

Dacă doctorul Hale ar fi fost mai obişnuit cu ciudăţeniile excentricului domn Sniveley, ar fi ştiut că acesta nu ţinea servitori în casă peste noapte, ci locuia singur în marea casă de pe strada Fremont 614. În fiecare dimineaţă la ora zece o mică armată de servitori pătrundea în reşedinţă, îşi făcea treaba cât putea de repede şi i se cerea să plece înainte de magica oră a amiezii. Cu excepţia acestor două ore zilnice, domnul Sniveley trăia în splendoarea singurătăţii. Avea extrem de puţine contacte sociale.

În afară de câteva ore pe zi, ore în care îşi administra afacerile, în calitatea sa de mare industriaş al ţării, timpul domnului Sniveley îi aparţinea în întregime şi-l irosea practic pe tot în atelierul său, meşterind fel de fel de aparate.

Sniveley avea o scrumieră care-i înmâna câte-un trabuc aprins de fiecare dată când se răstea la ea şi un radioreceptor potrivit atât de meşteşugit, încât se conecta automat la programele sponsorizate de Sniveley şi se oprea de îndată ce acestea luau sfârşit. Avea o cadă de baie care îl acompania cu o orchestră întreagă atunci când cânta în ea şi mai avea şi o maşină care-i citea cu voce tare din orice carte pe care i-o punea în sertar.

Se prea poate ca viaţa lui să fi fost una singuratică, dar nu era lipsită de asemenea conforturi materiale. Excentric, da, însă domnul Sniveley îşi putea permite să fie excentric când avea un venit net anual de patru sute de milioane de dolari. Nu era rău pentru un om care pornise în viaţă ca fiu al unui funcţionar portuar.

Domnul Sniveley chicoti, văzând cum taxiul se îndepărtează, pe urmă se băgă înapoi în pat, la somnul său întrerupt.

— Aşadar, cineva s-a lămurit asupra situaţiei cu nouăsprezece ore mai devreme, gândi el. Ei bine, o mulţime de lucruri bune/avantaje o să iasă din treaba asta!

Nu exista nici o lege care să-l pedepsească pentru ce făcuse...

Librăriile făceau în acea perioadă afaceri prospere cu cărţile din domeniul astronomiei. Publicul, apatic la început, era de-acum profund interesat. Până şi volumele vechi şi prăfuite ale „Principiilor” lui Newton se vindeau la preţuri record.

Eterul era supraîncălzit de comentarii referitoare la minunea din ceruri. Puţine însă erau profesioniste sau măcar inteligente, dat fiind că majoritatea astronomilor dormeau în ziua aceea. Cei mai mulţi reuşiseră să rămână treji vreme de patruzeci şi opt de ore de la începutul fenomenului, însă cea de-a treia zi îi află epuizaţi mental şi fizic şi se îndurară să lase stelele să-şi poarte singure de grijă, în vreme ce ei - astronomii, nu luceferii - recuperau somnul pierdut.

Oferte ameţitoare din partea studiourilor de radio şi televiziune îi tentară pe câţiva să se încumete a da citire unor comentarii, însă eforturile lor au fost jalnice, nedemne de a fi luate în seamă. Doctorul Carver Blake, de la postul de radio KNB, căzu într-un somn sănătos şi sonor între o introducere şi un punct culminant.

Fizicienii aveau de asemenea mare căutare. Cel mai mare dintre ei însă fusese căutat în zadar. Singura explicaţie a dispariţiei doctorului Milton Hale - scurta menţiune „Luat bani. Explic mai târziu.” - nu era de cine ştie ce folos. Sora lui, Agatha, se temea de ce putea fi mai rău.

Pentru prima oară în istorie, ştirile astronomice apăreau în ziare cu titluri de-o şchioapă.

Pe şoseaua care mergea în paralel cu coasta Atlanticului de Nord, zăpada începuse să se depună din belşug în acea dimineaţă, şi acum creştea într-un ritm îngrijorător. În

dreptul localităţii Waterbury, statul Connecticut, şoferul taxiului în care se afla doctorul Hale începu să dea semne de epuizare.

„Nu e uman, gândi el, să pretinzi cuiva să conducă maşina până la Boston şi apoi, fără pauză, de la Boston la Washington. Nici chiar pentru o sută de dolari.”

Nu pe o asemenea furtună. Păi, nu putea vedea decât la zece paşi în faţă prin perdeaua de zăpadă, chiar şi atunci când reuşea să ţină ochii deschişi. Clientul său trăgea sănătos la aghioase pe bancheta din spate. Poate că nu avea să bage de seamă dacă oprea aici, pe şosea, pentru un ceas. „Tipul probabil că-i vreun ţicnit, gândi el, altminteri de ce n-a luat avionul sau trenul?”

Bineînţeles că doctorul Hale ar fi procedat întocmai, dacă i-ar fi dat prin cap. Dar nu era obişnuit să călătorească, şi pe urmă mai fusese şi Pledul ăla Tartarian. Un taxi i se păruse cel mai eficient mijloc de a ajunge oriunde dorea - fără să-şi mai bată capul cu biletele, cu legăturile între trenuri sau cu gările. Banii nu contau, iar condiţia precară a memoriei sale îl făcu să nu ia în seamă factorul uman implicat într-o călătorie prelungită cu taxiul.

Când se trezi, aproape îngheţat în taxiul parcat, acel factor uman îl cuprinse dintr-o dată. Şoferul dormea atât de profund, încât nici o smucitură nu putu să-l trezească. Ceasul doctorului Hale se oprise, astfel că nu avea habar unde se afla sau cât era ora.

Din nefericire nu ştia nici să conducă o maşină. Luă un gât zdravăn pentru a nu degera, apoi ieşi din taxi şi, în timp ce făcea acest lucru, o maşină opri.

Era un poliţist - şi mai mult - era un poliţist la un milion.

Ţipând pentru a străpunge urletul furtunii, Hale îi făcu semn.

— Sunt doctorul Hale! zbieră el. Suntem pierduţi. Unde mă aflu?

— Intră înainte să îngheţi! ordonă poliţistul. Vrei să spui cumva doctorul Milton Hale?

— Întocmai.

— V-am citit toate cărţile, doctore Hale, turui poliţistul. Fizica e pasiunea mea şi mi-am dorit întotdeauna să vă întâlnesc. Aş vrea să vă întreb despre valoarea inversată a cuantumului.

— E o chestiune de viaţă şi de moarte, făcu doctorul Hale. Mă poţi duce cât se poate de iute la cel mai apropiat aeroport?

— Se-nţelege, doctore Hale.

— Şi, iute, în taxiul ăla e un şofer care o să-ngheţe bocnă dacă nu trimitem ajutor.

— Îl aşez pe bancheta din spate a maşinii mele şi împing taxiul afară de pe şosea. De rest ne vom ocupa mai târziu.

— Repede, te rog!

Îndatoritorul poliţist se grăbi. Intră apoi şi porni motorul.

— În legătură cu valoarea inversată a cuantumului, doctore..., începu el, dar se opri.

Doctorul Hale dormea dus. Poliţistul merse la aeroportul Waterbury, unul din cele mai mari din lume de când deplasarea către nord a populaţiei din New York City în anii şaizeci şi şaptezeci îl pusese în poziţie centrală. În faţa agenţiei de bilete îl trezi uşurel pe Hale.

— Am ajuns la aeroport, domnule, spuse el.

Chiar în timp ce vorbea, doctorul Hale ieşi din maşină, împleticindu-se către clădire şi strigând „Mulţam” peste umăr, mai-mai să cadă în nas în cursul acestei acţiuni.

Vuietul de încălzire a motoarelor unui avion suprastratosferic de linie de pe pistă îi aprinse călcâiele, în vreme ce se năpustea la ghişeu.

— Ce avion e ăla? ţipă el.

— Cursa Washington Special, cu plecare într-un minut. Dar nu cred că o să-l mai prindeţi.

Doctorul Hale trânti pe tejghea o bancnotă de o sută de dolari.

— Un bilet, gâfâi el. Păstrează restul.

Apucă biletul şi alergă, intrând în avion tocmai când se închideau uşile. Se trânti gâfâind într-un scaun, ţinând în continuare biletul în mână. Până să apuce stewardesa să-i pună centura de siguranţă în vederea decolării, dormea dus.

Ceva mai târziu, stewardesa îl trezi. Pasagerii coborau.

Doctorul Hale ieşi din avion valvârtej şi alergă de-a curmezişul pistei către clădirea aeroportului. Un ceas imens îi arătă că era ora nouă, şi se simţi uşurat în vreme ce se năpusti la uşa pe care scria „Taxiuri”.

Intră în cel mai apropiat.

— Casa Albă, îi spuse şoferului. Cât îţi ia?

— Zece minute.

Doctorul Hale oftă uşurat şi se tolăni pe banchetă. De data asta nu mai adormi. Acum era treaz de-a binelea. Însă închise ochii pentru a se gândi la cuvintele cu care să explice situaţia.

— Am ajuns, domnule.

Doctorul Hale îi dădu şoferului o bancnotă şi ieşi iute din taxi, năvălind în clădire. Nu arăta cum se aştepta el să arate. Dar văzu un birou şi se năpusti la el.

— Trebuie să-l văd pe preşedinte, urgent. E o chestiune de viaţă şi de moarte.

Funcţionarul se încruntă.

— Care preşedinte?

— Preşedintele... Ia spune, ce clădire e asta? Şi ce oraş?

Încruntarea funcţionarului spori.

— Aici e hotelul Casa Albă, spuse el, din Seattle, Washington.

Doctorul Hale leşină. Îşi reveni în simţiri trei ore mai târziu, într-un spital. Era miezul nopţii, după ora Pacificului, deci pe Coasta de Est era ora trei dimineaţa. Aşadar, pe când părăsise el hotelul Washington Special din Seattle, la Boston şi la Washington D.C. fusese de fapt miezul nopţii.

Doctorul Hale se năpusti la fereastră şi-şi agită pumnii către cer. Un gest inutil.

Oricum, în Est furtuna se oprise în amurg, lăsând în aer o perdea subţire de ceaţă. Publicul pasionat de stele inundă centrele meteo cu întrebări telefonice referitoare la persistenţa ceţii.

— Se aşteaptă o briză dinspre ocean, li s-a spus. De fapt, a şi început să adie, aşa că în decurs de un ceas sau două ceaţa va fi îndepărtată.

La unsprezece şi un sfert cerul deasupra Bostonului era senin.

Multe mii de oameni înfruntau gerul muşcător şi priveau pe cer desfăşurarea procesiunii stelelor devenite efemere. Părea că avusese loc o întâmplare incredibilă.

Şi în curând, numărul lor începu treptat să crească.

Pe la unsprezece şi un sfert, fenomenul era clar, şi murmurul amuţi, pentru ca imediat să răbufnească mai tare ca oricând, răspândindu-se în noapte. Oamenii reacţionau diferit, cum era şi de aşteptat. Se auzeau atât râsete cât şi proteste, hohote cinice şi gemete îngrozitoare, ba chiar şi murmure de admiraţie.

În curând, în anumite zone ale oraşului începu să aibă loc o deplasare organizată a celor care cunoşteau o anume adresă de pe strada Fremont. O deplasare convergentă, pe jos, în maşini publice sau particulare.

La ora douăsprezece fără cinci minute, Rutherford R. Sniveley şedea în casă aşteptând. Nu avea să-şi îngăduie plăcerea de a privi, decât în ultima clipă, când totul urma să fie desăvârşit.

Mergea bine. Murmurul crescând al vocilor, în majoritate voci furioase, de lângă casa lui îi indica acest fapt. Se auzi strigat pe nume.

Aşteptă în aceeaşi poziţie până când orologiul bătu pentru a douăsprezecea oară şi apoi ieşi în balcon. Cu toate că era tentat să privească spre cer, făcu un efort de voinţă şi privi mai întâi în stradă. Mulţimea adunată se afla acolo şi era furioasă. Dar el nu simţea decât dispreţ pentru mulţime.

Îşi făcură apariţia şi maşinile de poliţie, iar dintr-una îl văzu coborând pe primarul oraşului Boston, însoţit de şeful poliţiei. Şi ce dacă? Pentru aşa ceva nu exista nici un fel de lege.

Apoi, după ce se lipsise îndeajuns de mult de plăcerea supremă ridică ochii la cerul liniştit şi - iată! Cele patru sute şaizeci şi opt de stele strălucitoare scriau:

FOLOSIŢI
SĂPUNUL
SNIVELY

Mulţumirea sa dură preţ de o secundă. Apoi faţa începu să-i devină stacojie...

— Dumnezeule! făcu domnul Sniveley. E scris greşit.

Faţa i se aprinse mai tare şi apoi, aidoma unui copac, căzu pe spate prin fereastră.

O ambulanţă îl transportă pe magnatul căzut până la cel mai apropiat spital, dar încă de la intrare a fost declarat mort - de apoplexie.

Greşit sau nu, eternele stele îşi păstrară însă poziţia începând din acel miez de noapte. Deplasarea aberantă încetase şi stelele erau din nou încremenite. Încremenite în sloganul „**FOLOSIŢI SĂPUNUL SNIVELY**”.

Din puzderia explicaţiilor oferite de toţi cei care aveau oarece cunoştinţe de fizică şi astronomie, nici una nu era mai limpede - sau mai aproape de adevăr - decât cea înaintată de Wendell Mehan, preşedinte emerit al Societăţii Astronomice New York, care a făcut următoarele aserţiuni:

„În mod cert fenomenul se datorează unui truc de refracţie. Practic e imposibil pentru orice forţă concepută de om să deplaseze o stea. Aşadar, stelele ocupă în continuare pe firmament vechea lor poziţie. Presupun că Sniveley a conceput o metodă de a refracta lumina stelelor, undeva în sau deasupra învelişului atmosferic al Pământului, în aşa fel încât ele par să-şi fi schimbat poziţia. Acest fenomen a fost

realizat probabil cu ajutorul undelor radio sau al altor unde similare, emise pe o frecvenţă anume de către un emiţător construit pe cu totul alte principii tehnice - sau poate de către patru sute şaizeci şi opt de emiţătoare, - situat undeva pe suprafaţa Pământului şi la mare altitudine. Cu toate că nu prea înţelegem cum a procedat, nu e imposibil ca razele luminii să poată fi deviate de un câmp de energii necunoscute, tot astfel cum sunt deviate de o prismă sau de o forţă gravitaţională.

Dat fiind că Sniveley nu a fost un mare om de ştiinţă, presupun că descoperirea lui a fost mai degrabă empirică decât logică, o invenţie accidentală. Se prea poate ca şi descoperirea proiectului său să nu le permită oamenilor de ştiinţă din ziua de azi să-i descifreze secretul, la fel cum un sălbatic aborigen nu poate pricepe modul de funcţionare al unui simplu radioreceptor numai prin faptul că-l desface.

Principalul motiv pentru care fac această aserţiune este faptul că refracţia este fără doar şi poate un fenomen quadrupludimensional, iar efectele sale nu sunt decât locale, limitându-se la o anumită zonă a globului. Doar în a patra dimensiune lumina poate fi refractată în acest fel...”

A mai spus şi altele, dar ar fi mai bine să trecem direct la paragraful final:

„Acest fenomen este cu neputinţă să fie permanent - adică să aibă o viaţă mai lungă decât emiţătorul care-l produce. Mai devreme sau mai târziu maşina lui Sniveley va fi găsită şi deconectată sau se va defecta ori se va uza singură. Fără îndoială că are în componenţă şi lămpi vacuumizate care într-o zi se vor arde, cum fac şi cele din radiourile noastre...”

Precizia analizei domnului Mehan s-a confirmat două luni mai târziu, când, datorită neplătirii la vreme a obligaţiilor, Compania Electrică Boston a întrerupt alimentarea cu energie a unei clădiri situate pe strada West Rogers la numărul 901, zece case mai încolo de reşedinţa lui Sniveley. În clipa deconectării, rapoarte frenetice de pe

partea întunecată a Pământului au anunţat vestea că stelele reveniseră brusc la poziţiile lor iniţiale. Cercetările au scos la iveală faptul că descrierea unui anume Elmer Smith, care cumpărase casa cu şase luni în urmă, corespundea cu descrierea lui Rutherford R. Sniveley, şi prin urmare nu încăpea îndoială că Elmer Smith şi Rutherford R. Sniveley erau una şi aceeaşi persoană.

La mansardă s-a descoperit o reţea complicată compusă din patru sute şaizeci şi opt de antene de tip radio, de lungimi diferite şi orientate fiecare în altă direcţie. Curios lucru, aparatul la care erau conectate nu era mai mare decât un emiţător radio obişnuit şi nici consumul de curent nu era mai ridicat, după cum indica şi fişa companiei de electricitate.

Din ordinul special al preşedintelui Statelor Unite, emiţătorul a fost distrus fără a i se cerceta construcţia. Din multe părţi s-au făcut auzite proteste vehemente faţă de acest ordin venit de sus. Dar de vreme ce emiţătorul fusese deja distrus, protestele răsunau în van.

Repercusiuni serioase au fost, în ansamblu, neaşteptat de puţine.

În general, lumea începu să se uite mai mult la stele, însă le acordă mai puţină încredere.

Roger Phlutter ieşi din puşcărie şi se căsători cu Elsie. Doctorului Milton Hale începu să-i placă la Seattle şi se stabili acolo. La trei mii de kilometri distanţă de sora sa, Agatha, găsi pentru întâia dată că e cu putinţă s-o înfrunte în mod făţiş. Viaţa îi place mai mult, dar ne e teamă că va scrie mai puţine cărţi.

A mai rămas un fapt dureros de luat în considerare, dat fiind că pune sub semnul întrebării inteligenţa nativă a speţei umane. Totuşi, dovedeşte că ordinul preşedintelui a fost justificat, în ciuda protestelor oamenilor de ştiinţă.

Faptul e pe cât de umilitor, pe atât de îmbucurător. În timpul celor două luni şi opt zile cât maşinăria lui Sniveley

s-a aflat în stare de funcţionare, vânzările săpunului Sniveley au sporit cu nouă sute cincisprezece la sută!

BĂTAIA LA UŞĂ[5]

EXISTĂ o minunată povestioară de groază, compusă din numai două propoziţii.

„Ultimul om de pe Pământ şedea singur într-o cameră. Deodată se auzi o bătaie la uşă...”

Două propoziţii şi o elipsă din trei puncte. Groaza, de bună seamă, nu zace defel în cele două propoziţii, zace în elipsă, în implicaţie: *ce anume a bătut la uşă?* Pusă faţă în faţă cu neştiutul, mintea omenească îşi închipuie lucruri îngrozitoare.

Dar nu a fost groaznic, zău aşa.

Ultimul om de pe Pământ - sau din Univers, dacă are vreo importanţă - şedea singur într-o cameră. Era o cameră obişnuită. Tocmai băgă de seamă cât era de obişnuită şi căuta motivul pentru care era ea obişnuită. Concluzia la care ajunse nu-l îngrozi, ci îl puse pe gânduri.

Walter Phelan, fost asistent antropolog la Universitatea Nathan până în urmă cu două zile, când Universitatea Nathan încetase să mai existe, nu era un om care se lăsa uşor cuprins de groază. Nu că Walter Phelan era ceea ce se cheamă, într-o viziune plină de fantezie, un erou. Era mic de statură şi calm de felul lui. Nu era cine ştie ce figură, fiind conştient de acest fapt.

Nu că şi-ar fi creat complexe în acest moment. De fapt, chiar în clipa de faţă nu prea simţea mare lucru. În mod abstract ştia că în urmă cu două zile, în decurs de o oră, specia umană fusese distrusă, cu excepţia lui şi a unei femei, a unei singure femei, care se va fi aflând pe undeva. Dar acesta era un fapt care nu-l interesa defel pe Walter

[5] Publicată pentru prima dată în *Thrilling Wonder Stories*, December 1948 cu titlul original „Knock”

Phelan. Probabil că n-avea s-o vadă nicicând şi nu-i păsa dacă aşa avea să fie.

Femeile nu mai contaseră în viaţa lui Walter de la moartea Marthei, în urmă cu un an şi jumătate. Nu că Martha n-ar fi fost o soţie bună - cu toate că era cam autoritară. Da, o iubise pe Martha, într-un fel profund şi discret. Acum avea doar patruzeci de ani şi când murise Martha avusese abia treizeci şi opt de ani, dar... ei bine... de atunci pur şi simplu nu se gândise la femei. Viaţa sa fuseseră cărţile, cele pe care le citea şi cele pe care le scria. Acum nu mai avea rost să scrie cărţi, dar avea la dispoziţie tot restul vieţii pentru a le citi.

E adevărat că i-ar fi prins bine compania cuiva, dar avea să se descurce el şi fără. Poate că după o vreme va fi în stare să se bucure şi de compania ocazională a vreunuia dintre Zani, cu toate că acest lucru era cam greu de conceput. Modul lor de a gândi era atât de străin de al său, încât se părea că nu există vreun tărâm comun de discuţie, cu toate că, pe undeva, erau inteligenţi.

O furnică e oarecum inteligentă, dar nici un om n-a ajuns vreodată să comunice cu o furnică. Îi considera pe Zani ca fiind nişte furnici superioare, cu toate că nu arătau ca furnicile, şi bănuiala sa era că Zanii priveau specia umană întocmai cum specia umană privise furnicile obişnuite. În mod cert, ceea ce făcuseră ei cu Pământul fusese întocmai ceea ce oamenii făceau cu muşuroaiele de furnici - numai că Zanii lucraseră mult mai temeinic.

Dar lui îi dăduseră o mulţime de cărţi. În privinţa asta au fost cumsecade de îndată ce le-a spus ce dorea, iar acest lucru li l-a spus în clipa în care a realizat că îi era hărăzit să-şi petreacă tot restul zilelor singur în această încăpere. Tot restul zilelor sau, după expresia nostimă a Zanilor, veşnic. Chiar şi o minte strălucită - şi Zanii erau, fără îndoială, minţi strălucite - îşi are idiosincraziile ei. Zanii au învăţat în doar câteva ore să vorbească engleza terestră, însă continuau să despartă silabele. Dar ne abatem de la subiect.

Se auzi o bătaie la uşă.

Asta-i tot, fără puncte-puncte şi fără elipsă, iar eu voi completa imaginea de îndată şi vă voi demonstra că n-a fost groaznic deloc.

Walter Phelan strigă „Intră” şi uşa se deschise. Nu era, se-nţelege, decât un Zan. Semăna leit cu celălalt Zan. Dacă exista vreun criteriu de a-i deosebi unul de celălalt, Walter încă nu-l dibuise. Creatura avea cam un metru şi douăzeci înălţime şi nu semăna cu nimic de pe Pământ - de fapt, cu nimic din ce fusese pe Pământ înainte de sosirea Zanilor.

— Salut, George, spuse Walter.

Când aflase că nici unul dintre ei nu avea nume, hotărâse să le spună la toţi George, iar Zanilor nu le păsa.

— Sa-lut, Wal-ter, spuse acesta. Ritualul era acelaşi: bătaia la uşă, urmată de saluturi. Walter aştepta.

— Punc-tul u-nu, spuse Zanul. De a-cum în-colo vei şe-dea, ro-gu-te, cu sca-u-nul o-r-i-en-tat în di-rec-ţi-a cea-lal-tă.

— Mi-am închipuit, George, făcu Walter. Peretele ăla gol e transparent din partea ailaltă, aşa-i?

— E tran-spa-rent.

— Exact cum mi-am imaginat. Mă aflu într-o grădină zoologică. Am dreptate?

— Ai drep-ta-te.

— Ştiam eu. Peretele ăla gol şi mohorât, fără o piesă de mobilier lângă el. Şi construit din alt fel de material decât ceilalţi pereţi. Dacă voi continua să stau cu spatele la el, atunci ce se va întâmpla? Mă veţi omorî? întrebă Walter plin de speranţă.

— O să-ţi lu-ăm căr-ţi-le.

— M-ai păcălit, George. E-n regulă, atunci o să stau cu faţa la peretele ăla când oi şedea şi-oi citi. Câte alte animale în afară de mine se mai află în grădina asta zoologică a voastră?

— Do-uă-su-te şi şai-spre-ze-ce.

Walter clătină din cap.

— Nu-s toate, George. Până şi o grădină zoologică regională e mai dotată - ar fi fost mai dotată, vreau să spun, dacă ar mai fi rămas grădini zoologice regionale. Ceaţi făcut, aţi cules la întâmplare?

— La în-tâm-pla-re, da. Ar fi fost prea mult să luăm toate spe-ci-i-le. Am luat mas-culi şi fe-me-le din o su-tă opt specii.

— Şi ce le daţi de mâncare? La cele carnivore vreau să spun.

— Fa-cem mân-ca-re. Sin-te-ti-că.

— Isteţ, făcu Walter. Şi flora? Aveţi şi din ea o colecţie?

— Flo-ra n-a fost a-fec-ta-tă de vi-bra-ţii. Toa-tă e ne-a-tin-să.

— Ce bine pentru floră, spuse Walter. Nu v-aţi purtat, prin urmare, atât de dur cu ea cum v-aţi purtat cu fauna. Ei bine, George, începuseşi cu „punctul unu”. Presupun că se mai află pe undeva şi un punct doi. Care e ăla?

— Ce-va ce nu pri-ce-pem. Do-uă din-tre ce-le-lal-te a-nima-le dorm şi nu se tre-zesc! Sunt reci.

— Se mai întâmplă şi pe la cele mai perfecţionate grădini zoologice, George, spuse Walter Phelan. Probabil că nu-i nimic în neregulă cu ele în afară de faptul că sunt moarte.

— Moar-te? A-di-că o-pri-te. Dar ni-mic nu le-a o-prit. Fi-e-ca-re a fost sin-gur.

Walter îl privi ţintă pe Zan.

— Vrei să spui, George, că nu ştii ce înseamnă moartea naturală?

— Moar-te e când o fi-in-ţă e u-ci-să, o-pri-tă să mai trăias-că.

Walter Phelan clipi.

— Ce vârstă ai, George? întrebă el.

— Şai-spre-ze-ce, nu ştii tu cu-vân-tul. Pla-ne-ta ta s-a învâr-tit în ju-rul soa-re-lui de şap-te mii de ori. Eu sunt tânăr.

Walter fluieră a uimire.

— Un adevărat prunc, spuse el.

O clipă stătu pe gânduri.

— Fii atent, George, reluă el, ar trebui să ştii ceva despre planeta asta pe care vă aflaţi. Pe-aici e o individă care nu se găseşte acolo de unde veniţi voi. O bătrână cu glugă, cu o coasă şi o clepsidră. Pe ea n-au ucis-o vibraţiile voastre.

— Ce e?

— Spune-i Sinistra Secerătoare, George. Bătrâna Moarte. Oamenii şi animalele noastre trăiesc până când cineva - Bătrâna Moarte - le opreşte cursul vieţii.

— Ea a o-prit ce-le do-uă cre-a-turi? Va mai o-pri şi al-te-le?

Walter deschise gura ca să răspundă, dar o închise la loc.

Ceva din vocea Zanului indica faptul că urma să-i apară o expresie de îngrijorare pe chip, dacă avea ceea ce se poate lua drept chip.

— Ce-ar fi să mă duci să văd eu animalele astea care nu vor să se trezească? întrebă Walter. E împotriva regulamentului?

— Vi-no, spuse Zanul.

Aceasta se întâmpla în după-amiaza celei de-a doua zile. În dimineaţa următoare, însă, Zanii reveniră, mai mulţi de data asta. Se apucară să mute cărţile şi mobilierul lui Walter Phelan. După ce isprăviră, îl mutară şi pe el. Se trezi într-o încăpere mult mai spaţioasă, la o sută de metri mai încolo.

Şezu şi aşteptă, însă de data asta, când se auzi din nou o bătaie la uşă, ştiu ce avea să urmeze şi se ridică politicos în picioare. Un Zan deschise uşa şi se dădu la o parte. Îşi făcu intrarea o femeie.

Walter se înclină uşor.

— Walter Phelan, spuse el, pentru cazul în care George nu ţi-a spus numele meu. George încearcă să fie politicos, dar nu cunoaşte toate obiceiurile noastre.

Femeia părea calmă; era bucuros să constate acest fapt.

— Mă numesc Grace Evans, domnule Phelan, se recomandă şi ea. Ce se întâmplă? De ce mă aduc aici?

În timp ce ea vorbea, Walter o cerceta cu privirea. Era înaltă, cât el de înaltă, şi bine făcută. Părea să aibă treizeci şi ceva de ani, aproximativ vârsta pe care o avusese Martha. Avea acelaşi aer de siguranţă de sine care-i plăcuse lui atât de mult la Martha, chiar dacă acesta contrastase cu propria sa uşurătate neformalistă. De fapt, găsi că semăna destul de bine cu Martha.

— Cred că ştiu de ce te-au adus încoace, răspunse el, dar hai să vorbim despre trecut. Ai idee despre ce s-a întâmplat în rest?

— Te referi la faptul că i-au... omorât pe toţi?

— Da. la loc, te rog. Ştii cum au reuşit?

Ea se cufundă într-un fotoliu comod din preajmă.

— Nu, spuse. Nu-mi dau seama cum. Dar mai contează?

— Defel. Însă, uite care-i povestea, din câte ştiu eu după ce l-am făcut pe unul dintre ei să vorbească şi am combinat lucrurile. Prea mulţi nu sunt, cel puţin nu aici. Nu ştiu cât e de numeroasă rasa lor şi nici de unde vin, dar presupun că din afara Sistemului Solar. Ai văzut nava spaţială în care au venit?

— Da. E cât un munte.

— Aproape. Ei bine, e dotată cu un echipament de emisie a unui fel de vibraţii - aşa i se spune pe limba noastră, dar presupun că aduce mai degrabă cu o undă radio decât cu o vibraţie sonoră - care distruge întreaga faună. Nava în sine e protejată împotriva vibraţiei. Nu ştiu dacă raza de acţiune e destul de mare pentru a ucide dintr-o dată întreaga planetă sau dacă au zburat în cerc deasupra Pământului, emiţând undele vibratoare. Dar au ucis totul pe loc şi, sper, fără chinuri. Singurul motiv pentru care noi doi şi restul de două sute de animale din grădina asta zoologică n-am fost ucişi e că ne-am aflat în interiorul navei. Am fost culeşi ca specimene. Ştii că ăsta-i un parc zoologic, nu?

— Am... bănuit.

— Pereţii frontali sunt transparenţi din afară. Zanii au fost destul de isteţi amenajând interiorul fiecărui compartiment

în aşa fel încât să imite habitaclul natural al creaturii pe care o conţine. Aceste compartimente, cum e şi cel în care ne aflăm noi, sunt din plastic, şi ei au o maşină care face unul în aproximativ zece minute. Dacă pe Pământ ar fi existat o astfel de maşină cu un asemenea randament, n-ar mai fi existat criza de locuinţe. Ei, oricum, nu se mai pune acum problema lipsei de locuinţe. Şi îmi închipui că specia umană - respectiv tu şi cu mine - nu trebuie să-şi mai facă griji din cauza bombei atomice şi a următorului război. De bună seamă Zanii ne-au rezolvat o mulţime de probleme.

Grace Evans schiţă un zâmbet obosit.

— Un alt caz în care operaţia a reuşit, dar pacientul a murit. Ce harababură! Îţi aminteşti să fi fost capturat? Eu nu. Într-o seară m-am dus la culcare şi de trezit m-am trezit într-o cuşcă din nava spaţială.

— Nici eu nu-mi amintesc, spuse Walter. Bănuiala mea e că au folosit undele vibratoare mai întâi la intensitate scăzută, numai bine pentru a ne lovi pe toţi în moalele capului. Apoi s-au plimbat de colo-colo adunându-ne pe noi, specimenele mai mult sau mai puţin standard, pentru parcul lor zoologic. După ce au adunat câţi au vrut sau câţi au avut loc în navă, au dat drumul la tot tămbălăul. Şi asta a fost tot. Nu mai departe de ieri şi-au dat ei seama că făcuseră o greşeală şi ne supraestimaseră. Îşi închipuiau că suntem nemuritori ca şi ei.

— Că suntem... cum?

— Ei pot fi ucişi, dar nu ştiu ce e moartea naturală. De fapt, până ieri nu ştiau. Ieri au murit doi dintre noi.

— Doi dintre... hă?

— Da, doi dintre noi, animalele din parcul lor zoologic. Un şarpe şi o raţă. Două exemplare dispărute iremediabil. Şi, conform modului Zanilor de a evalua timpul, restul membrilor fiecărei specii oricum nu va trăi decât câteva minute. Ei îşi închipuiseră că vor avea specimene veşnice.

— Vrei să spui că ei nu ştiu cât de scurtă e viaţa fiinţelor ca noi?

— Întocmai, spuse Walter. Unul dintre ei mi-a spus că are şapte mii de ani şi că-i foarte tânăr. De fapt, ei înşişi sunt bisexuali, dar, probabil, zămislesc o dată la zece mii de ani sau ceva pe-aproape. Când au aflat ieri ce perioadă ridicol de scurtă de gestaţie avem noi, animalele terestre, probabil c-au fost şocaţi până-n străfunduri - dacă or avea străfunduri. În orice caz, s-au hotărât să-şi reamenajeze parcul zoologic - doi câte doi în loc de unul câte unul. Îşi închipuie probabil că în colectiv rezistăm mai bine decât individual.

— Ah!

Grace Evans se ridică şi obrajii i se îmbujorară.

— Dacă tu-ţi închipui... Dacă-şi închipuie cumva...

Porni către uşă.

— E încuiată, spuse calm Walter Phelan. Dar nu-ţi face griji. Se poate ca ei să-şi închipuie, dar eu nu-mi închipui. Nici măcar nu e nevoie să-mi spui că nu m-ai vrea nici dacaş fi ultimul bărbat de pe Pământ; ar fi absurd, dată fiind situaţia.

— Dar o să ne ţină pe amândoi încuiaţi în cămăruţa asta mică?

— Nu-i chiar atât de mică; ne-om descurca noi. Eu pot dormi destul de bine într-unul din fotoliile astea umflate. Şi nu-ţi imagina, draga mea, că nu sunt întru totul de acord cu tine. Lăsând la o parte orice considerente de ordin personal, cel mai mare serviciu pe care-l putem face speciei umane e s-o lăsăm să se sfârşească o dată cu noi şi să n-o perpetuăm pentru a fi expusă într-un parc zoologic.

Ea spuse un „mulţumesc” aproape imperceptibil şi roşeaţa îi pieri de pe obraji. În ochii ei se citea furia, însă Walter ştia că furia nu era îndreptată împotriva lui. Cu asemenea ochi scânteietori semăna foarte bine cu Martha, gândi el.

Îi zâmbi.

— Pe de altă parte..., începu el.

Ea se ridică brusc şi pentru o clipă Walter avu senzaţia că va veni la el şi-l va plesni. Apoi se cufundă obosită înapoi în fotoliu.

— Dacă ai fi un bărbat adevărat, te-ai gândi la o modalitate de a... Pot fi ucişi, ai spus? rosti ea cu amărăciune.

— O, cu siguranţă. I-am studiat. Sunt oribil de diferiţi faţă de noi, dar cred că metabolismul îl au asemănător cu al nostru, poate şi sistemul circulator, şi cel digestiv. Îmi închipui că orice poate ucide pe unul dintre noi ar ucide şi pe unul de-al lor.

— Dar ai spus că...

— A, mai sunt şi deosebiri, se-nţelege. E limpede că ei nu posedă factorul - oricare o fi el - care-l îmbătrâneşte pe om. Or fi având vreo glandă de care omul e lipsit, una care înnoieşte celulele.

În acest punct femeia devenise calmă cu desăvârşire.

— Cred că aşa este, spuse ea preocupată. Şi nici nu cred că ei simt vreo durere.

— Aşa nădăjduiam şi eu. Dar ce te face să spui asta, draga mea?

— Am întins o bucată de sârmă pe care am găsit-o în debara de-a curmezişul uşii, în aşa fel încât Zanul meu să se împiedice de ea şi să cadă. Aşa s-a şi întâmplat şi s-a tăiat la picior.

— A sângerat roşu?

— Da, dar n-a părut să-l stânjenească. Nu s-a înfuriat; nici măcar n-a făcut vreun comentariu. Când a revenit, câteva ceasuri mai târziu, tăietura dispăruse. Adică, aproape că dispăruse. Am putut-o observa doar atât cât să-mi dau seama că e acelaşi Zan.

Walter Phelan dădu uşor din cap.

— Bineînţeles că nu s-ar înfuria, spuse. Sunt lipsiţi de simţăminte. Probabil că dacă am ucide unul, nici măcar nu ne-ar pedepsi. Dar nu ne-ar fi de nici un folos. Ne-ar da mâncarea printr-o trapă şi ne-ar trata întocmai cum

oamenii s-ar fi purtat cu un animal din captivitate care a ucis un îngrijitor. Ar avea grijă ca altă dată să nu mai trimită şi un al doilea îngrijitor.

— Câţi sunt cu totul? întrebă ea.

— Vreo două sute, cred, numai în nava asta spaţială. Dar nu încape îndoială că vin dintr-un loc în care se află cu mult mai mulţi. Îmi spune mie ceva că asta nu-i decât o avangardă, trimisă cu scopul de a curăţa această planetă şi de-a o pregăti pentru ocupaţia Zan.

— Au făcut treabă bună...

Se auzi o bătaie în uşă şi Walter Phelan strigă „Intră". În cadrul uşii îşi făcuse apariţia un Zan.

— Salut, George, spuse Walter.

— Sa-lut, Wal-ter, făcu Zanul.

Se prea poate să fi fost sau să nu fi fost acelaşi Zan, însă ritualul era întotdeauna acelaşi.

— Ce te doare? vru să ştie Walter.

— În-că o cre-a-tu-ră doar-me şi nu vrea să se tre-zeas-că. U-na mi-că şi blă-noa-să nu-mi-tă ne-văs-tui-că.

Walter ridică din umeri.

— Se-ntâmplă, George. Bătrâna Moarte. Ţi-am povestit despre ea.

— Şi ce-va mai grav. A mu-rit un Zan. În di-mi-nea-ţa as-ta.

— Asta-i mai grav? Walter îl privi cu nonşalanţă. Ei bine, George, va trebui să vă obişnuiţi cu asta, dacă aveţi de gând să rămâneţi pe aici.

Zanul nu spuse nimic. Stătea acolo, pur şi simplu.

— Ce-i? întrebă în cele din urmă Walter.

— În ce pri-veş-te ne-văs-tui-ca. Pro-pui a-ce-laşi lu-cru?

Walter ridică din nou din umeri.

— Probabil că nu va fi de nici un folos. Dar sigur, de ce nu?

Zanul plecă.

Walter îi auzi paşii stingându-se în depărtare. Rânji.

— S-ar putea să-mi meargă, Martha.

— Mar... Numele meu e Grace, domnule Phelan. Ce s-ar putea să vă meargă?

— Numele meu e Walter, Grace. Ai face bine să te obişnuieşti cu el. Ştii, Grace, îmi aminteşti de Martha. A fost soţia mea. A murit în urmă cu câţiva ani.

— Îmi pare rău, spuse Grace. Dar ce anume ar putea să-ţi meargă. Despre ce ai vorbit cu Zanul?

— Mâine o să ştiu, făcu Walter.

Şi ea nu mai putu scoate nici un cuvânt în plus de la el.

Aceea a fost cea de a patra zi a şederii Zanilor.

Următoarea a fost ultima.

Era aproape miezul zilei când unul dintre Zani îşi făcu apariţia. Conform ritualului, stătea în cadrul uşii, arătând mai straniu ca niciodată. Ar fi interesant să vi-l descriu, dar n-am cuvinte.

Spuse:

— Ple-căm. Con-si-li-ul nos-tru s-a în-tru-nit şi a ho-tă-rât.

— A mai murit unul de-ai voştri?

— Noap-tea tre-cu-tă. A-ceas-ta e pla-ne-ta mor-ţii.

Walter încuviinţă.

— Aveţi şi voi contribuţia voastră. Mai lăsaţi în viaţă două sute treisprezece fiinţe din câteva miliarde bune. Să nu reveniţi prea curând.

— Pu-tem să vă a-ju-tăm în vre-un fel?

— Da. S-o luaţi din loc cât mai repede. Şi să lăsaţi uşa noastră descuiată, însă nu şi pe celelalte. De restul vietăţilor ne vom ocupa noi.

Zanul plecă.

Grace Evans îl privea uluită, cu ochii scânteietori.

— Ce?... întrebă ea. Cum?

— Aşteaptă, o temperă Walter. Să-i auzim că-şi iau zborul. E un sunet pe care nu vreau să-l ratez.

Sunetul veni în câteva minute, şi Walter Phelan, realizând cât de rigid se ţinuse, se relaxă în fotoliu.

— Ştii, Grace, în Grădina Raiului era şi un şarpe, care ne-a băgat în bucluc, spuse el dus pe gânduri. Dar ăsta de aici

i-a răscumpărat greşeala. Mă refer la masculul şerpoaicei care a murit alaltăieri. Era un şarpe cu clopoţei.

— Vrei să spui că el le-a făcut felul celor doi Zani care au murit? Dar...

Walter încuviinţă

— Erau ageamii într-ale pădurii de aici. Când m-am dus să mă uit la primele fiinţe care „adormiseră şi nu voiau să se mai trezească” şi când am văzut că una dintre ele e un şarpe cu clopoţei, mi-a venit o idee, Grace. Poate - am gândit - creaturile veninoase reprezintă o categorie specifică Pământului şi Zanii nu ştiu nimic despre ele. Şi poate că metabolismul lor e îndeajuns de asemănător cu al nostru ca otrava să-i omoare. Oricum, n-aveam ce pierde, încercând. Şi ambele presupuneri s-au dovedit corecte.

— Cum de-ai făcut şarpele să-i...

Walter Phelan rânji.

— Le-am explicat ce înseamnă afecţiunea, spuse el. Nu ştiau. Am descoperit că erau interesaţi să păstreze cât mai mult posibil ultimul exemplar din fiecare specie, pentru a-l studia, a-l filma şi a-l înregistra înainte să piară. Le-am spus că va muri imediat datorită pierderii perechii sale dacă nu va fi ocrotit şi mângâiat cu tandreţe în mod constant. Am luat raţa şi le-am arătat cum se face. Din fericire era o raţă domestică, astfel c-am lipit-o de piept şi-am mângâiat-o o vreme, pentru a le arăta. Pe urmă i-am lăsat pe ei să mângâie în continuare raţa... şi şarpele cu clopoţei.

Se ridică, se întinse şi apoi se aşeză comod.

— Ei, şi-acum avem de pus la cale o lume, spuse el. Va trebui să dăm drumul animalelor din arcă şi asta va trebui s-o facem cu chibzuială. Celor sălbatice, erbivore, le putem da drumul chiar acum. Pe cele domestice am face bine să le păstrăm şi să le îngrijim, vom avea nevoie de ele. Dar în ceea ce priveşte... ei bine, va trebui să luăm o hotărâre. Dar mi-e teamă că degetele mari vor arăta în jos.

O privi.

— Şi specia umană. Va trebui să luăm o hotărâre în privinţa asta. Una grozav de importantă.

Faţa îi deveni din nou niţel purpurie, ca şi ieri; şedea ţeapănă în fotoliu.

— Nu! spuse ea.

Păru că n-o auzise.

— A fost o specie drăguţă, chiar dacă n-a cucerit-o nimeni, continuă el. Acum o va lua din nou de la început şi va merge niţel de-andăratelea, până când îşi va găsi suflul, dar îi putem face rost de cărţi şi vom păstra intactă cea mai mare parte a cunoştinţelor sale, mă rog, cele mai importante. Putem să...

Se opri văzând-o că se ridică şi porneşte către uşă. Întocmai cum ar fi reacţionat şi Martha lui, gândi el, în primele zile când îi făcea curte, înainte de căsătorie.

— Gândeşte-te, draga mea, făcu el, şi nu te pripi. Dar întoarce-te.

Uşa se trânti cu putere. Şezu în aşteptare, gândindu-se la toate câte erau de făcut din clipa în care avea să înceapă, însă nu se grăbi să înceapă; şi după un timp auzi paşii ei şovăitori revenind.

Zâmbi uşor. „Ai văzut? N-a fost chiar atât de îngrozitor.”

Cel din urmă om de pe Pământ şedea singur într-o cameră. Se auzi o bătaie la uşă...

TOŢI BEMII CEI BUNI[6]

NAVA SPAŢIALĂ de pe Andromeda II se răsucea precum o zvârlugă în mâna unor forţe irezistibile. Andromedanul cu cinci membre aşezat în scaunul pilotului îşi aţinti cei trei ochi protuberanţi ai unuia dintre capete asupra celorlalţi patru andromedani legaţi în jurul navei.

— Va fi o aterizare reuşită, zise el.

Aşa a şi fost.

Elmo Scott lovi tasta de pauză a maşinii sale de scris şi văzu carul deplasându-se şi acţionând micuţa sonerie. Clopoţelul scoase un clinchet plăcut, aşa că Elmo repetă acţiunea. Dar pe coala de hârtie din maşină încă nu apăruseră cuvintele.

Îşi aprinse o nouă ţigară şi o fixă cu privirea. Coala, nu ţigara. Pe hârtie tot nu apăruseră cuvinte.

Se legănă pe scaun şi se întoarse către Dobermanul negru-maroniu care zăcea întins în mijlocul matematic al covorului zdrenţuit.

— Câine fericit, făcu el.

Dobermanul dădu niţel din ciotul de coadă pe care-l avea. Altfel nu ştia să răspundă.

Elmo Scott privi înapoi la hârtie. Tot goală. Puse degetele pe tastatură şi scrise:

„A sosit timpul ca toţi oamenii cei buni să vină în ajutorul partidului.”

Privi cuvintele aşa cum erau şi simţi cum umbra unei idei îi mângâie obrazul.

— Toots! strigă.

---

[6] Publicată pentru prima dată în *Thrilling Wonder Stories*, April 1949 cu titlul original „All Good BEMs”

O brunetă nostimă, îmbrăcată într-o rochie albastră de casă, ieşi din bucătărie şi veni lângă el. O încolăci cu braţul.

— Mi-a venit o idee, mărturisi el.

Ea citi cuvintele de pe coală.

— E cel mai bun lucru pe care l-ai scris în ultimele trei zile, spuse ea, cu excepţia scrisorii prin care îţi reînnoiai cotizaţia la Buletin. Cred că aia a fost mai bună.

— Pune lacăt la gură, îi spuse Elmo. Mă refer la ce am să fac cu această frază. O s-o transform într-o idee de complot ştiinţifico-fantastic; fiecare cuvânt în parte. Nu pot să dau greş. Fii atentă.

Luă mâna de pe ea şi scrise sub prima frază:

„A sosit timpul ca toţi Bemii cei buni să vină în ajutorul partidului.”

— Ai prins ideea, Toots? exclamă el. Deja începe să aducă a povestire S.F. Nişte monstruleţi cu ochi ca de melc. Bemi, ca să ştii. Fii atentă la mişcarea următoare.

Sub primele două fraze scrise:

„A sosit timpul ca toţi Bemii cei buni să vină în ajutorul... ”

Se opri.

— Cum să zic Toots, „Galaxiei” sau „Universului”?

— Mai bine gândeşte-te tu. Dacă în două săptămâni nu isprăveşti o povestire şi nu încasezi cecul pentru ea, o să pierdem coliba asta şi o să plecăm înapoi la oraş şi... şi o să fii nevoit să renunţi să mai scrii tot timpul şi să te întorci la ziar şi...

— Încetează, Toots. Ştiu toate astea. Chiar prea bine.

— Tot un drac, Elmo, ai face bine să scrii: „A sosit timpul ca toţi Bemii cei buni să vină în ajutorul lui Elmo Scott.”

Dobermanul cel mare se întoarse pe covorul rupt.

— Nu-i nevoie, articulă el.

Ambele capete umane se întoarseră către câine.

Micuţa brunetă bătu cu piciorul în podea.

— Elmo! spuse ea. Să umbli cu astfel de trucuri!... Aşa ţi-ai petrecut timpul în care ar fi trebuit să scrii. Făcând pe ventrilocul.

— Nu, Toots, vorbi câinele. N-ai dreptate.

— Elmo! Cum de l-ai învăţat să mişte gura ca şi cum...

Îşi întoarse privirea de la figura câinelui la cea a lui Elmo şi se opri la mijlocul frazei. Dacă Elmo Scott nu era înlemnit de groază, atunci însemna că era un actor de mâna întâi.

— Elmo! spuse ea din nou, însă de data asta vocea îi era ceva mai îngrijorată şi nici cu piciorul nu mai bătu. În schimb, căzu grămadă în poala lui Elmo şi dacă acesta n-ar fi prins-o, probabil că de acolo femeia ar fi căzut pe podea.

— Nu-ţi fie teamă, Toots, o încurajă câinele.

Elmo Scott îşi veni întrucâtva în fire.

— Oricine ai fi, făcu el, nu-i spune soţiei mele Toots. Numele ei este Dorothy.

— Tu îi spui Toots.

— Asta-i... asta-i altceva.

— Văd şi eu, aprobă câinele. Gura i se deschise de parcă ar fi râs. Conceptul care ţi-a intrat în minte când ai folosit cuvântul „soţie” e interesant. Aşadar asta e o planetă bisexuală.

— Asta e... ăă... făcu Elmo. La ce te referi?

— Pe Andromeda II, începu câinele, avem cinci sexe. Dar bineînţeles că suntem o specie extrem de evoluată. Voi sunteţi cât se poate de primitivi. Poate c-ar fi mai nimerit să spun de un primitivism inferior. Descopăr că limba voastră are conotaţii derutante; nu e matematică. Dar, după cum am început să constat, vă aflaţi încă în stadiul bisexual. Cât e de când eraţi monosexuali? Să nu vii să-mi spui că n-aţi fost niciodată; îţi citesc în minte cuvântul „amoebă”.

— Dacă-mi poţi citi gândurile, făcu Elmo, de ce aş mai vorbi?

— Ia-o în seamă şi pe Toots... vreau să spun, pe Dorothy, continuă câinele. Nu putem purta o discuţie în trei de vreme ce voi doi nu sunteţi telepatici. În orice caz, în scurtă

vreme vom participa mai mulţi la discuţie. I-am convocat şi pe tovarăşii mei. Izbucni din nou în râs. Să nu vă speriaţi de ei, indiferent de forma sub care vor apărea. Nu sunt decât Bemi.

— B... Bemi? întrebă Dorothy. Vrei să spui că voi sunteţi monştri cu ochi ca de... de melc? Asta vrea Elmo să sugereze prin cuvântul Bemi, dar voi nu sunteţi...

— Exact asta sunt, încuviinţă câinele. Bineînţeles că voi nu vedeţi adevăratul meu chip. Şi nici pe tovarăşii mei nu-i veţi vedea sub adevărata lor înfăţişare. Ca şi mine, ei animă temporar corpurile unor creaturi cu inteligenţă inferioară. În corpurile noastre adevărate te asigur că ne-ai categorisi drept Bemi. Avem câte cinci membre şi două capete, iar fiecare cap are trei ochi în vârful unor tuberculi.

— Unde se află corpurile voastre adevărate? întrebă Elmo.

— Sunt moarte... Stai, văd că acest cuvânt înseamnă la tine mai mult decât mi-am închipuit iniţial. Sunt în stare de repaus, temporar nelocuibile, necesitând reparaţii, în interiorul cabinei unei nave spaţiale care a fost proiectată în această zonă, prea aproape de o planetă. De planeta aceasta. Asta ne-a avariat.

— Unde? Vrei să spui că prin zonă se află într-adevăr o navă spaţială? Unde?

Ochii lui Elmo stăteau să-i sară din orbite în timp ce-l întreba pe câine.

— Asta nu-i treaba ta, pământeanule. Dacă ar fi descoperită şi cercetată de creaturile voastre, aţi descoperi probabil călătoria spaţială înainte de a fi pregătiţi pentru ea. Schema cosmică ar fi perturbată. Mârâi. Sunt şi aşa destule războaie cosmice în momentul de faţă. Tocmai fugeam din calea unei flote de pe Betelgeuse când am fost proiectaţi în spaţiul vostru.

— Elmo, spuse Dorothy. Ce legătură are asta cu sucul de gândaci?[7] Nu era totul destul de aiurit ca să nu se mai apuce să vorbească şi despre o flotă din suc de gândaci?

— Nu, făcu Elmo cu resemnare.

Nu era. Pentru că prin gaura din pragul uşii tocmai îşi făcu apariţia o veveriţă.

— Salutare la toată lumea, făcu aceasta. Am o veste pentru tine, Unu.

— Ai văzut la ce mă refer? spuse Elmo.

— Totul e-n regulă, Patru, făcu Dobermanul. Oamenii aceştia vor servi de minune scopului nostru. Fă cunoştinţă cu Elmo Scott şi Dorothy Scott; ei să nu-i spui Toots.

— Da, dom'le. Da, doamnă. Ah, ce bucuros îs s'vă cunosc.

Gura Dobermanului se deschise din nou, într-un al doilea hohot de râs; de data asta nu încăpea îndoială.

— Cred c-aş face mai bine să explic ce-i cu accentul lui Patru, turui el. Ne-am împrăştiat, fiecare pătrunzând într-o creatură neevoluată, şi din acea poziţie avantajoasă am contactat mintea câte unui membru al speciei conducătoare, adoptând din respectiva minte limba, nivelul de inteligenţă şi gradul de imaginaţie. Din reacţia voastră deduc că Patru a învăţat limba de la o minte care vorbeşte ceva oarecum diferit de graiul vostru.

— S'gur c'da, făcu veveriţa.

Elmo fu cuprins de un fior.

— Nu că aş vrea să vă trag de limbă, dar sunt curios să ştiu de ce n-aţi abordat direct nişte specii mai evoluate, spuse el.

Câinele era uluit. A fost prima dată când Elmo a văzut un câine uluit, însă Dobermanul se descurcă bine în această postură.

---

[7] Joc de cuvinte intraductibil: numele stelei BETELGEUSE se pronunţă foarte asemănător cu BEETLE JUICE, care înseamnă *ad litteram* suc de gândaci (n.red.)

— Ar fi de neconceput, declară cl. Etica din cosmos interzice abordarea oricărei creaturi cu o inteligenţă mai mare de gradul patru. Noi, andromedanii, avem gradul douăzeci şi trei, şi găsesc că voi, pământenii...

— Stai! făcu Elmo. Nu îmi spune. Mi-ar putea crea un complex de inferioritate. Aşa e?

— M'tem c'da, vorbi veveriţa.

— Aşa că înţelegi acum, continuă Dobermanul, că nu dintr-o coincidenţă ne manifestăm noi, Bemii, faţă de tine, care eşti un scriitor de ceea ce văd că numiţi „ştiinţifico-fantastic". Am cercetat multe minţi şi am găsit că a ta e prima care ar fi în stare să accepte premisa vizitatorilor de pe Andromeda. Dacă Patru, aici de faţă, ar fi încercat să-i explice femeii a cărei minte a studiat-o cum stau lucrurile, probabil că respectiva ar fi luat-o razna.

— Se-nţelege, făcu veveriţa.

Prin gaura din prag îşi iţi capul o găină, cotcodăci, şi-l retrase din nou.

— Te rog, dă-i voie lui Trei să intre, spuse Dobermanul. Mă tem că n-o să poţi comunica direct cu Trei. A constatat că a modifica structura gâtlejului creaturii în care sălăşluieşte, pentru a o putea face să vorbească, ar fi un procedeu extrem de complex. Nu are a face. Poate comunica telepatic şi cu unul dintre noi, iar noi îţi putem transmite comentariile sale. În clipa de faţă vă transmite salutări şi vă cere să deschideţi uşa.

Cotcodăcitul galinaceei (Elmo constată că era o găină mare şi neagră) părea enervant şi Elmo spuse:

— Deschide mai repede uşa, Toots.

Dorothy Scott coborî din poala lui şi deschise uşa. Cu o expresie înspăimântată întoarse faţa către Elmo şi apoi către Doberman.

— Vine o vacă pe cărare, îngăimă ea. Vreţi să spuneţi că şi ea...

— El, o corectă Dobermanul. Da, ăsta e Doi. Şi pentru că limba voastră e atât de nepotrivită, dat fiind că-i lipsesc

două genuri, ne puteţi spune la toţi „el”; ar fi mai simplu. După cum v-am explicat, avem cinci sexe diferite.

— Nu ne-aţi explicat, făcu Elmo, arătându-se interesat.

Dorothy îi aruncă o privire lui Elmo.

— Mai bine n-ar face-o. Auzi, cinci sexe diferite! Toate trăind laolaltă într-o singură navă spaţială. Presupun că e nevoie de toţi cinci ca să... ăăă...

— Întocmai, făcu Dobermanul. Şi acum, dacă eşti drăguţă să-i deschizi uşa şi lui Doi, sunt sigur că...

— Ba nu! Să dau drumul unei vaci în casă? Crezi că nu-s zdravănă?

— Te-am putea aduce în această stare, rosti câinele.

Elmo privi de la câine la nevastă.

— Mai bine deschide uşa, Dorothy, o sfătui el.

— Un sfat excelent, aprobă Dobermanul. De fapt, nu vreau să abuzăm de ospitalitatea voastră şi nici nu vom pretinde să faceţi ceva ilogic.

Dorothy deschise uşa şi o vacă păşi legănat în încăpere.

Îl privi pe Elmo şi strigă:

— Salut, Mac! Ce găteşti?

Elmo închise ochii.

— Unde-i Cinci? o întrebă Dobermanul pe vacă. Ai luat legătura cu el?

— Da, făcu vaca. Vine şi el. Tipul pe care l-am observat era ţeapăn, Unu. Cine-s mutrele astea?

— Cel cu nădragi e scriitor, răspunse câinele. Cea cu fustă e nevastă-sa.

— Ce-i aia nevastă? întrebă vaca. O privi pe Dorothy şi rânji. Fustele îmi plac mai mult. Salut, scumpo!

Elmo se ridică de pe scaun sfredelind bovina cu privirea.

— Ia ascultă, măi...

Atât apucă să spună. Îl umflă râsul, un râs aproape isteric, şi se prăbuşi la loc pe scaun.

Dorothy îl privi indignată.

— Elmo! Ai de gând să-i permiţi unei vaci...

Vorba i se opri în gât în clipa în care întâlni privirea lui Elmo şi se porni şi ea să râdă. Căzu atât de tare în poala lui Elmo, că-i smulse acestuia o mormăitură.

Dobermanul râdea la rândul său, lunga sa limbă roz atârnându-i pe-afară.

— Îmi pare bine că aveţi simţul umorului, spuse el aprobator. De fapt, ăsta e şi unul din motivele pentru care v-am ales pe voi. Dar haideţi să fim serioşi pentru un moment.

Acum vocea nu-i mai era veselă.

— Nici unul dintre voi nu va fi vătămat, îi atenţionă el, dar veţi fi observaţi. Nu vă apropiaţi de telefon şi nu părăsiţi casa cât suntem noi aici! S-a-nţeles?

— Cât timp o să fiţi pe-aici? întrebă Elmo... Mâncare n-avem decât pentru vreo câteva zile.

— Va fi de-ajuns. Vom reuşi să facem o nouă navă spaţială în decurs de câteva ore. Văd că asta vă uluieşte; vă atenţionez că noi putem lucra într-o dimensiune mai înceată.

— Înţeleg, făcu Elmo.

— Despre ce vorbeşti, Elmo? vru Dorothy să ştie.

— O dimensiune mai înceată, spuse Elmo. Am folosit-o şi eu odată într-o povestire; treci într-o altă dimensiune unde mersul timpului este altul: stai acolo o lună şi vei veni înapoi la doar câteva minute sau ceasuri după ce-ai plecat, conform timpului din dimensiunea ta.

— Şi tu ai inventat-o? Elmo, ce minunat!

Elmo rânji în direcţia Dobermanului.

— Asta-i tot ce vreţi, întrebă el, să vă lăsăm să rămâneţi aici până când vă veţi fi construit o navă nouă? Şi să vă lăsăm în pace, să nu anunţăm pe nimeni că vă aflaţi aici?

— Exact. Câinele păru că radiază de satisfacţie. Şi nu vă vom stânjeni inutil. Dar veţi fi supravegheaţi. Cinci sau eu vom face acest lucru.

— Cinci? Unde e el?

— Nu te neliniști, în momentul de față se află sub scaunul tău, dar n-o să-ți facă nici un rău. Nu l-ai observat adineauri când a pătruns prin gaura din prag. Cinci, fă cunoștință cu Elmo și Dorothy Scott. Ei să nu-i spui Toots.

Sub scaun se afla un șarpe cu clopoței. Dorothy dădu un țipăt și-și ridică picioarele în poala lui Elmo. Elmo încercă să facă și el același lucru însă fără rezultat.

De sub scaun veni un râs straniu. O voce șuierătoare spuse:

— Nu vă speriați, oameni buni. Până să citesc adineauri în mințile voastre, n-am știut că dacă mișc în felul ăsta din coadă, e un semn că sunt gata... gândiți-vă la cuvântul pe care-ar trebui să-l spun... mulțumesc. Să mușc.

Un șarpe cu clopoței, de un metru și jumătate, ieși unduindu-se de sub scaun și se ghemui îndărătul Dobermanului.

— Cinci n-o să se atingă de voi, făcu Dobermanul. Nici unul dintre noi n-o va face.

— Se’nțelege c’nu, accentuă și veverița.

Vaca se rezemă de perete, puse în față picior peste picior și începu să vorbească:

— Așa e, Mac. Se hlizi la Dorothy. Și tu, scumpo, nu-ți fie teamă de ce ți-e teamă acuma. Eu sunt falit. Se apucă să rumege placid, pe urmă se opri. Și nici cu ugerul n-o să-ți creez probleme, conchise el.

Elmo Scott se înfioră.

— Ai scris tu despre lucruri și mai grozave, spuse Dobermanul. Și mai află că e mare lucru să faci jocuri de cuvinte într-o limbă pe care de-abia ai învățat-o. Văd în mintea ta o întrebare. Te miri cum de pot niște creaturi cu un înalt grad de inteligență să aibă simțul umorului. Dacă stai să te gândești, răspunsul e logic: la tine simțul umorului nu e și el mult mai dezvoltat decât la ființele care sunt mai puțin inteligente decât tine?

— Da, recunoscu Elmo. Ia stai, tocmai mi-a venit altceva în minte. Andromeda e o constelaţie, nu o stea. Şi totuşi tu ai spus că planeta ta e Andromeda II. Cum vine asta?

— De fapt, venim de pe planeta unei stele din Andromeda pe care voi nu aţi numit-o; e prea departe pentru a apărea în telescoapele voastre. Am denumit-o în aşa fel încât numele să vă fie cunoscut. Pentru a vă veni mai uşor, am dat stelei numele constelaţiei.

Orice umbră de bănuială sau ce-ar mai fi putut avea Elmo Scott i se risipi.

Vaca îşi descrucişă picioarele.

— Ce naiba mai aşteptăm? vru ea să ştie.

— Nimic, presupun, spuse Dobermanul. Cinci şi cu mine vom sta de pază cu schimbul.

— Plecaţi şi daţi-i drumul, şuieră şarpele cu clopoţei. Preiau eu schimbul unu. O juma'de oră; asta o să vă dea acolo o perioadă de o lună.

Dobermanul încuviinţă. Se ridică şi păşi alene către uşă, împingând-o cu botul după ce ridicase zăvorul cu coada. Veveriţa, găina şi vaca îl urmară.

— Pe curând, scumpo! făcu vaca.

— Sigur că da, mai spuse şi veveriţa.

Trecuseră aproape două ceasuri, când Dobermanul, care îşi efectua schimbul la post, ridică brusc capul.

— Uite-i c-au plecat, spuse el.

— Poftim? exclamă Elmo Scott.

— Noua lor navă spaţială tocmai a decolat. A ţâşnit din spaţiul acesta şi se îndreaptă înapoi către Andromeda.

— Ai spus „nava lor". Nu pleci şi tu cu ei?

— Eu? Sigur că nu. Eu sunt Rex, câinele tău. Nu ţii minte? Doar Unu, care-mi folosea corpul, m-a părăsit, dar mi-ai lăsat capacitatea de a înţelege tot ce s-a întâmplat şi, în plus, un nivel scăzut de inteligenţă.

— Un nivel scăzut?

— Egal cam cu al tău, Elmo. A spus c-o să treacă, dar nu înainte ca eu să-ţi fi explicat totul. Dar ce-ar fi să scoţi la

ivealã ceva mâncare pentru câini? Sunt flãmând. Îmi aduci tu ceva, Toots?

— Nu-i spune nevesti-mii... Ia spune, eşti cu adevărat Rex?

— Bineînţeles că sunt Rex.

— Adu-i nişte mâncare pentru câini, Toots, spuse Elmo. Am o idee. Hai să trecem cu toţii în bucătărie, ca să putem sta de vorbă în continuare.

— Îmi dai, te rog, porţie dublă? întrebă Dobermanul.

Dorothy îi conduse afară din încăpere.

— Sigur că da, Rex, îl asigură ea.

Dobermanul se tolăni în prag.

— Ce-ar fi să prepari ceva şi pentru noi, Toots? propuse Elmo. Mi-e foame. Ia spune, Rex, zici c-au plecat aşa pur şi simplu, fără să-şi ia rămas bun de la noi, fără nimic?

— M-au lăsat pe mine să spun la revedere. Şi ţie ţi-au făcut un bine, Elmo, ca să te răsplătească pentru ospitalitate. Unul dintre ei a aruncat o privire în căpăţâna ta şi a aflat blocajul psihologic care te împiedica să găseşti teme pentru povestirile tale. L-a îndepărtat. O să fii din nou în stare să scrii. Nu mai bine decât altădată, probabil, dar măcar nu vei mai avea orbirea zăpezii, privind la hârtia albă.

— La naiba cu asta! exclamă Elmo. Ce e cu nava spaţială pe care n-au reparat-o? Au lăsat-o în urmă?

— Sigur că da. Dar şi-au scos corpurile din ea şi le-au pus la punct. Că veni vorba, erau Bemi adevăraţi. Două capete fiecare, cinci membre - şi le puteau folosi pe toate cinci atât pe post de braţe cât şi pe post de picioare - şase ochi fiecare, câte trei la fiecare cap, pe nişte tuberculi lungi. Ar fi meritat să-i vezi.

Dorothy puse pe masă hrană rece.

— Ai ceva împotrivă dacă prânzul e rece, Elmo? întrebă ea.

Elmo o privi fără s-o vadă şi exclamă „Hă?”, apoi se întoarse către Doberman. Acesta se ridică din prag şi se

apropie de marea farfurie cu mâncare pe care Dorothy o puse pe podea.

— Mulţumesc, Toots, spuse el şi se apucă să înfulece zgomotos.

Elmo îşi făcu un sandvici şi se apucă să-l molfăie. Dobermanul isprăvi de mâncat, lipăi nişte apă şi se întoarse la covoraşul din prag.

Elmo îl privi fix.

— Rex, dac-aş găsi nava aia spaţială pe care au abandonat-o, nu aş mai fi nevoit să scriu povestiri, spuse el. Aş găsi destule lucruri în ea ca să... Ia, fii atent, îţi fac o propunere.

— Cum să nu, făcu Dobermanul, dacă-ţi spun unde se află, o să mai iei un Doberman ca să-mi ţină tovărăşie şi o să creşti pui de Doberman. Ei bine, încă n-o ştii, dar asta o să faci oricum. Bemul cu numele de Unu ţi-a plantat ideea asta în minte; a spus că şi eu trebuie să mă aleg cu ceva din toate astea.

— E-n regulă, dar vrei să-mi spui unde se află?

— Sigur că da, acum că ţi-ai terminat sandviciul. Era ceva ce ar fi semănat cu un grăunte de praf, dac-ai fi observat-o pe felia de şuncă fiartă, era aproape submicroscopică, tocmai ai mâncat-o.

Elmo Scott îşi duse mâinile la cap. Gura Dobermanului era căscată. Limba îi atârna afară, legănându-se, şi era evident că animalul râdea de el.

Elmo îndreptă un deget acuzator către câine.

— Vrei să spui că tot restul vieţii va trebui să-mi câştig existenţa scriind?

— De ce nu? făcu Dobermanul. S-au gândit că o să fii mult mai fericit în felul ăsta. Şi o dată îndepărtat blocajul psihologic, n-o să fie atât de complicat. Nu va trebui s-o iei de la capăt. „A sosit timpul ca toţi oamenii cei buni...” Şi află că n-a fost o coincidenţă faptul că ai înlocuit *oameni* cu *Bemi.* Asta a fost ideea lui Unu. Se afla deja aici în mine şi te observa. Restul va veni de la sine.

Elmo se ridică şi începu să se plimbe agitat de colo-colo.

— Se pare că au fost mai isteţi ca mine în toate privinţele, cu excepţia uneia, Rex, murmură el. I-am fentat. Dacă vrei să cooperezi cu mine.

— Cum?

— Cu tine putem câştiga o avere. Singurul câine vorbitor din lume. Rex, o să-ţi luăm zgarde bătute în diamante şi te vom hrăni doar cu fripturi fragede şi... şi-ţi vom da ceea ce doreşti. Vrei?

— Ce să vreau?

— Să vorbeşti.

— Ham, făcu Dobermanul.

Dorothy Scott îl privi pe Elmo Scott.

— De ce faci asta, Elmo? întrebă ea. Mi-ai spus să nu-i cer niciodată să vorbească dacă n-avem ceva să-i dăm, şi el tocmai a mâncat.

— Nu ştiu, făcu Elmo. Am uitat. Ei, cred c-aş face mai bine să mă apuc de o povestire.

Păşi peste câine şi se îndreptă către maşina de scris din încăperea alăturată.

Se aşeză în faţa ei şi apoi exclamă: „Hei, Toots!”, iar Dorothy intră şi se opri în spatele lui.

— Cred că mi-a venit o idee, spuse el. Fraza aia - „A sosit timpul ca toţi Bemii cei buni să vină în ajutorul lui Elmo Scott” - poartă în ea germenul unei idei. Aş putea scoate chiar un titlu din ea. „Toţi Bemii cei buni.” Despre un tip care încearcă să scrie o povestire ştiinţifico-fantastică şi dintr-o dată... ăăă... câinele sau - aş putea să-l fac pe Doberman, ca pe Rex, şi... Ei bine, aşteaptă s-o citeşti.

Băgă o coală nouă în maşina de scris şi bătu titlul:

TOŢI BEMII CEI BUNI

COŞMAR DE ZI[8]

TOTUL ÎNCEPU ca un banal caz de crimă. Era destul de grav şi aşa, deoarece era cea dintâi crimă în cei cinci ani de când Rod Caquer fusese numit locotenent al Poliţiei în Sectorul Trei de pe Callisto.

Sectorul Trei era mândru de această performanţă sau, mai bine zis, fusese mândru până când de performanţă s-a ales praful.

Dar înainte de a se isprăvi, nimeni n-ar fi fost mai fericit ca Rod Caquer dacă s-ar fi limitat să fie un simplu caz de crimă – fără repercusiuni cosmice.

Evenimentele au început în clipa în care soneria lui Rod Caquer îl făcu pe acesta să privească la ecranul video. Acolo văzu imaginea lui Barr Maxon, Regentul Sectorului Trei.

— ’Neaţa, Regente, spuse Caquer cu amabilitate. Ai ţinut o cuvântare frumoasă aseară la...

Maxon i-o reteză scurt.

— Mersi, Caquer. Îl ştii pe Willem Deem?

— Proprietarul magazinului de obiecte mărunte? Da, de departe.

— E mort, anunţă Maxon. Se pare că-i vorba de o crimă. Dă fuga să vezi.

Imaginea sa dispăru de pe ecran înainte ca locotenentul Caquer să apuce să mai întrebe ceva. Dar întrebările puteau oricum să mai aştepte. Era deja în picioare, încingându-şi spada sa scurtă.

Crimă pe Callisto? Părea cu neputinţă, dar dacă totuşi avusese loc, trebuia să ajungă acolo cât mai repede, dacă

[8] Publicată pentru prima dată în *Thrilling Wonder Stories*, Nov.1943 cu titlul original „Daymare”.

voia să aibă timp să examineze cadavrul înainte de a fi luat şi dus la crematoriu.

Pe Callisto cadavrele nu sunt păstrate niciodată mai mult de o oră după moarte, datorită sporilor de hiltra care sunt tot timpul prezenţi în atmosfera rarefiată. În ţesuturile vii sunt, bineînţeles, inofensive, însă în materia animală moartă, de orice fel, accelerează procesul de putrefacţie într-un ritm uluitor.

Doctorul Skidder, medicul-şef, tocmai ieşea pe uşa principală a magazinului de cărţi şi mărunţişuri când locotenentul Caquer ajunse la faţa locului, cu răsuflarea tăiată.

Medicul arătă cu degetul gros peste umăr.

— Ai face bine să te grăbeşti dacă vrei să te mai uiţi, îi spuse el lui Caquer. Tocmai îl scot prin spate. Dar am examinat...

Caquer trecu în goană pe lângă el şi la uşa din spate îl ajunse din urmă pe omul în uniformă albă de la salubritate.

— Salut băieţi, lăsaţi-mă să arunc o privire, strigă Caquer, dând la o parte cearşaful care acoperea corpul de pe targă.

Îl cuprinse o uşoară greaţă, dar nu încăpea îndoială în privinţa identităţii cadavrului sau a cauzei decesului. Se încăpăţânase să spere că avea să reiasă totuşi că era vorba de o moarte accidentală. Dar craniul fusese crăpat până la nivelul sprâncenelor - o lovitură dată de un bărbat puternic cu o spadă grea.

— Am face bine să ne grăbim, locotenente. A trecut aproape un ceas de când l-am găsit.

Nasul lui Caquer confirmă acest fapt, aşa că trase repede cearşaful la loc şi-i lăsă pe ceilalţi de la salubritate să-şi continue drumul către duba lor albă, strălucitoare, parcată în dreptul uşii.

Intră înapoi în magazin, dus pe gânduri, şi se apucă să privească în jur. Totul părea în bună ordine. Lungile rafturi cu mărfuri împachetate în celofan erau ordonate şi curate. Şirul de compartimente de pe partea opusă, unele

prevăzute cu o tăblie pentru pasionaţii de cărţi, iar altele cu proiectoare pentru cei interesaţi de microfilme, erau toate goale şi la locul lor.

Un ciorchine de curioşi se formase la ieşire, dar Brager, unul dintre poliţişti, nu-i lăsa să pătrundă în magazin.

— Hei, Brager, spuse Caquer, şi omul de ordine intră şi închise uşa în urma sa.

— Da, dom' locotenent?

— Ce ştii de treaba asta? Cine l-a găsit, când şi aşa mai departe.

— Eu, cu aproape o oră în urmă. Treceam pe-aici cu vehiculul, când am auzit împuşcătura.

Caquer îl privi nedumerit.

— Împuşcătura? repetă el.

— Da. Am dat fuga înăuntru şi l-am văzut pe el mort şi pe nimeni prin preajmă. Ştiam că nimeni nu ieşise prin faţă, aşa că am alergat la uşa din spate, unde n-am văzut însă pe nimeni. Aşa că am revenit şi am sunat.

— Pe cine? De ce nu m-ai sunat direct pe mine, Brager?

— Îmi pare rău, dom' locotenent, dar eram emoţionat şi am apăsat pe butonul care nu trebuia, de l-am chemat pe Regent. I-am spus că cineva îl împuşcase pe Deem, iar el mi-a spus să rămân de pază, că o să-i cheme el pe medic, pe băieţii de la salubritate şi pe dumneavoastră.

În ordinea asta? se miră Caquer. Se vede treaba că da, de vreme ce Caquer fusese ultimul care a ajuns la faţa locului.

Dar lăsă la o parte acest fapt, făcând loc întrebării mai importante - cum de auzise Brager o împuşcătură. Acest lucru era lipsit de sens, în afară de cazul în care... nu, şi asta era absurd.

Dacă Willem Deem ar fi fost împuşcat, medicul nu i-ar fi crăpat ţeasta la autopsie.

— Cum adică, o împuşcătură? O demodată armă de foc?

— Da, spuse Brager. N-aţi văzut cadavrul? O gaură drept deasupra inimii. O gaură de glonţ, presupun. N-am văzut

niciodată vreuna. Nu ştiam că pe Callisto se află o armă de foc. Astea au fost scoase în afara legii încă înaintea criminalilor.

Caquer dădu încet din cap.

— N-ai... n-ai văzut nici un alt indiciu, nici o altă... ăă... rană? insistă el.

— Dom' locotenent, nu. Ce rost mai avea altă rană? O gaură în inima omului e suficientă pentru a-l omorî, nu?

— Unde s-a dus doctorul Skidder după ce a plecat de aici? se interesă Caquer. A spus?

— Da, a spus c-o să vreţi raportul său, aşa că se duce înapoi la birou şi-o să aştepte până când apăreţi dumneavoastră sau până ce-l chemaţi. Eu ce trebuie să fac, dom' locotenent?

Caquer stătu pe gânduri preţ de câteva clipe.

— Du-te la uşa de-alături şi foloseşte videofonul de acolo, Brager, eu o să-mi fac de lucru cu ăsta de-aici, îi spuse Caquer în cele din urmă poliţistului. Mai ia trei oameni şi puneţi-vă pe izolat clădirea asta şi pe interogat pe toată lumea.

— Adică să-i întrebăm dacă au văzut pe cineva ieşind în goană prin uşa din dos, dacă au auzit o împuşcătură şi alte asemenea? vru Brager să ştie.

— Întocmai. Şi tot ce mai ştiu despre Deem sau dacă cineva ar fi avut vreun motiv să... să-l împuşte.

Brager salută şi plecă.

Caquer îl chemă la videofon pe Skidder.

— Salut, doctore, spuse. Ia s-auzim.

— Nimic mai mult decât ce s-a văzut, Rod. Lovitură de armă de incinerare, e clar. De la mică distanţă.

Locotenentul Rod Caquer se încăpăţână.

— Ia mai spune o dată, medicule.

— Ce s-a-ntâmplat? întrebă Skidder. N-ai mai văzut un mort prin incinerare? Te cred şi eu că n-ai prea văzut, Rod, eşti prea tânăr. Dar acum cincizeci de ani, pe când eram student, aveam destul de des de-a face cu astfel de cazuri.

— Spune-mi cum a fost ucis!

Doctorul Skidder păru surprins.

— Ah, prin urmare nu i-ai mai prins pe cei de la salubritate. Credeam că l-ai văzut. Umărul stâng era ars până la os, carbonizat. De fapt moartea a survenit de pe urma şocului - lovitura n-a atins o zonă vitală. Arsura ar fi fost şi ea fatală, oricum, dar şocul a provocat moartea instantanee.

„Aşa trebuie să fie şi când visezi”, îşi spuse Caquer. „În vise au loc întâmplări care nu înseamnă nimic. Dar nu visez, ce se întâmplă e aievea.”

— Mai erau şi alte răni sau semne pe cap? întrebă el încet.

— Nici una. Propun să-ţi concentrezi căutările asupra armei cu pricina, Rod. Purică întreg Sectorul Trei, dacă e nevoie. Ştii cum arată o astfel de armă?

— Am văzut-o prin poze, spuse Caquer. Face zgomot, medicule? N-am văzut niciodată cum se trage cu una.

Doctorul Skidder clătină din cap.

— Un fulger şi o şuierătură, dar nu există rapoarte în acest sens.

— Nu se poate confunda cu o împuşcătură de armă de foc?

Doctorul îl privi lung.

— Vrei să spui, o armă explozivă? Sigur că nu. Doar un s-s-s-s uşor. Nu s-ar putea auzi de la mai mult de trei metri.

După ce locotenentul Caquer închise videofonul, se aşeză şi închise ochii pentru a se concentra. Trebuia să afle într-un fel logica celor trei serii deosebite de informaţii. A lui, a agentului din patrulă şi a medicului.

Brager fusese cel dintâi care văzuse cadavrul şi a spus că avea o gaură deasupra inimii. Şi că alte răni nu mai erau. Auzise şi împuşcătura.

Presupunând că Brager minţise, Caquer găsi că tot nu există nici o logică. Pentru că din spusele doctorului Skidder reieşea că nu exista nici o gaură de glonţ, ci o rană produsă

de o armă incinerantă. Skidder văzuse cadavrul după ce-l văzuse Brager.

Teoretic - cineva ar fi putut folosi între timp un incinerator, asupra unui om deja mort. Dar...

Dar asta nu explica rana de la cap şi nici faptul că medicul nu observase gaura provocată de glonţ.

Teoretic, cineva ar fi putut izbi ţeasta cu o spadă în intervalul de timp scurs de când Skidder îi făcuse autopsia şi până în momentul în care el, Rod Caquer, văzuse cadavrul, dar...

Dar asta nu explica de ce nu văzuse el umărul carbonizat atunci când dăduse la o parte cearşaful de pe cadavrul întins pe targă. Ar fi putut scăpa din vedere o gaură de glonţ, dar cu siguranţă n-ar fi putut să nu observe un umăr în starea în care i-l descrisese doctorul Skidder.

Tot felul de gânduri şi supoziţii îi trecură prin minte, până când, în cele din urmă, se dumeri că nu exista decât o singură explicaţie plauzibilă. Medicul-şef minţea, oricare ar fi fost motivul său nebunesc. Asta însemna, desigur, că el, Rod Caquer, nu observase gaura de glonţ pe care o văzuse Brager; dar asta era cu putinţă.

Şi povestea lui Skidder pur şi simplu nu putea fi adevărată. Skidder însuşi ar fi putut provoca la autopsie rana de la cap. Şi rana de la umăr ar fi putut fi o minciună. Caquer nu-şi putea imagina însă de ce omul ar fi putut comite oricare din cele două fapte, în afară de cazul în care era nebun de legat.

Însă era singurul mod în care putea pune cap la cap toţi factorii.

Iar acum cadavrul fusese deja îndepărtat. S-ar pune problema cuvântului său împotriva celui al doctorului Skidder...

Dar ia stai! - oamenii de la salubritate, cei doi, trebuie să fi văzut cadavrul când l-au pus pe targă.

Caquer se duse ţintă la videofon şi obţinu legătura cu sediul organizaţiei de salubritate.

— Cei doi oameni ai voştri care au ridicat un cadavru de la magazinul nouă mii trei sute şaizeci şi patru cu mai puţin de o jumătate de ceas în urmă s-au întors? vru el să ştie.

— O clipă, locotenente... Unul dintre ei a terminat pe ziua de azi şi a plecat acasă. Celălalt e aici.

— Fă-mi legătura cu el.

Rod Caquer îl recunoscu pe bărbatul care apăru pe ecran. Era cel care-i ceruse să se grăbească.

— Da, dom' locotenent? făcu omul.

— Tu ai ajutat la punerea cadavrului pe targă?

— Bineînţeles.

— Care ţi s-a părut c-ar fi fost cauza morţii?

Omul în alb îl privi neîncrezător din ecran.

— Glumiţi, dom' locotenent? Rânji. Până şi un idiot şi-ar fi dat seama ce se întâmplase cu leşul ăla.

Caquer se crispă.

— Şi totuşi declaraţiile sunt contradictorii. Vreau să ştiu care-i părerea ta.

— Părere? Când unui om i se taie capul, care ar mai putea fi a doua opinie, dom' locotenent?

Caquer se strădui să vorbească foarte calm.

— Tipul care a fost cu tine o să confirme acest fapt?

— Se-nţelege. Pe toate oceanele Pământului! A trebuit să-l punem pe targă din două bucăţi. Amândoi am ridicat trupul şi apoi Walter a luat capul şi l-a pus lângă corp. Uciderea s-a produs cu o rază dezintegrantă, nu-i aşa?

— Ai stat de vorbă despre asta cu celălalt? întrebă Caquer. N-a existat între voi o diferenţă de păreri în ce priveşte... ăă... detaliile?

— Că veni vorba, a existat. De aceea v-am întrebat pe dumneavoastră dac-a fost vorba de o dezintegrantă. După ce l-am incinerat, a încercat să-mi explice că tăietura fusese ferfeniţită, ca şi cum cineva ar fi lovit de mai multe ori cu un topor sau cu ceva asemănător. Dar eu spun că tăietura a fost curată.

— Ai observat vreo urmă de lovitură în creştetul capului?

— Nu. Ia spuneţi, dom’locotenent, nu prea arătaţi bine. Aţi păţit ceva?

Acesta a fost necazul care-l frământa pe Rod Caquer şi nimeni nu-l poate acuza de faptul că şi-ar fi dorit să fi fost un simplu caz de crimă.

Cu câteva ore mai devreme, părea destul de grav că pe dosarul lipsit de crime de pe Callisto se ivise cea dintâi pată. Dar de atunci încolo situaţia se înrăutăţise. Pe atunci încă nu ştia acest lucru, dar avea să se înrăutăţească şi mai tare, iar ăsta nu era decât începutul.

Acum era opt seara şi Caquer se afla încă la post, având în faţă pe tăblia din duraplast a biroului său o copie a fişei opt sute doisprezece. Pe fişă se aflau, în aparenţă, chestiuni simple.

Numele decedatului: Willem Deem

Ocupaţia: Proprietar de atelier de reparaţii mărunte

Domiciliul: Ap. 8250, Sectorul Trei Callisto

Loc de muncă: Magazinul 9364, S.T. Callisto

Timpul morţii: Aprox. 15 ora loc. Callisto

Cauza morţii:

Mda, primele cinci rubrici fuseseră floare la ureche. Dar cea de-a şasea? Trecuse deja o oră de când fixase cu privirea respectiva întrebare. O oră de pe Callisto, nu atât de lungă ca una pământeană, dar destul de lungă atunci când ai în faţă o asemenea întrebare.

Dar, la naiba, trebuie să scrie ceva.

Însă, în loc să scrie, apăsă pe butonul videofonului şi, după o clipă, de pe ecran îl privea Jane Gordon. Şi Rod Caquer o privi la rândul său, pentru că era o femeie la care aveai ce vedea.

— Salut, Ţurţure, spuse el. Mi-e teamă că nu o să reuşesc s-ajung acolo în seara asta. Mă ierţi?

— Sigur că da, Rod. Ce s-a întâmplat? Afacerea Deem?

El dădu din cap resemnat, în semn că da.

— Munca de birou. O mulţime de acte şi rapoarte pe care trebuie să le obţin de la Coordonatorul Sectorului.

— Ah, cum a fost ucis, Rod?

— Regula şaizeci şi cinci, spuse el zâmbind, interzice transmiterea către un civil a detaliilor privind o crimă nesoluţionată.

— Ducă-se de regulă şaizeci şi cinci! Tata îl ştia bine pe Willem Deem şi ne-a fost adesea oaspete. Domnul Deem ne-a fost într-un fel, prieten.

— Practic? întrebă Caquer. Atunci presupun că nu-l prea înghiţeai, Ţurţure?

— Ei bine, nu prea. Era interesant să-l asculţi, dar era o bestie sarcastică, Rod. Cred că avea un simţ al umorului pervers. Cum a fost ucis?

— Dacă îţi spun, promiţi că nu o să pui şi alte întrebări? vru Caquer să se asigure.

Ochii ei scânteiau de nerăbdare.

— Bineînţeles!

— A fost împuşcat, spuse Caquer, cu o armă de foc explozivă şi o armă incineratoare. Cineva i-a crăpat ţeasta cu o spadă, i-a tăiat capul cu un topor şi cu o rază dezintegrantă. Apoi, pe targă, cineva i-a pus capul la loc, pentru că atunci când l-am văzut eu, capul nu era tăiat. I-a mai astupat şi gaura de la glonţ şi...

— Rod, nu mai bate câmpii, i-o reteză fata. Dacă nu vrei să-mi spui, foarte bine.

Rod rânji.

— Ia spune, ce face tatăl tău?

— Mult mai bine. Acum doarme şi merge spre bine. Cred că săptămâna viitoare se va putea întoarce la Universitate. Rod, arăţi obosit. Când trebuie să fie gata formele alea?

— La douăzeci şi patru de ore după crimă. Dar...

— Dar nimic. Vino încoace, chiar acum. Vei putea pune în regulă hârţoagele alea şi mâine dimineaţă.

Îi zâmbi, şi Caquer se înmuie.

— Bine, Jane, spuse el. Dar pe drum o să trec pe la centru. Am pus câţiva oameni să purice clădirea în care a fost comisă crima.

Însă raportul care-l aştepta nu era încurajator. Puricarea fusese temeinică, dar nu scosese la iveală nici un fel de informaţie de valoare. Nimeni nu fusese văzut părăsind sau vizitând magazinul lui Deem înainte de sosirea lui Brager şi nici unul dintre vecinii lui Deem nu ştia ca acesta să fi avut vreun duşman. Nimeni nu auzise vreo împuşcătură.

Rod Caquer mormăi ceva ca pentru el şi vârî toate rapoartele în buzunar. În timp ce se îndrepta către casa Gordon, se întrebă cum avea să continue investigaţia din acel punct. Ce are de făcut un detectiv când e confruntat cu o asemenea crimă?

E drept, pe când era încă student pe Pământ, în urmă cu nişte ani, citise povestiri cu detectivi. De obicei detectivul dibuia pe cineva, descoperind o nepotrivire în declaraţiile lui. Asta în general. Şi tot în general, descurca apoi toate iţele într-o manieră cât mai dinamică şi plină de mistere.

Exista acest Wilder Williams, cel mai mare dintre detectivii fictivi, care era în stare, privind la un om, să-i citească tot cursul vieţii după croiala hainelor şi după forma mâinilor. Dar Wilder Williams nu avusese nicicând de-a face cu o victimă care ar fi fost ucisă în tot atâtea moduri câte declaraţii existau de la fiecare martor în parte.

Petrecu o seară plăcută, dar zadarnică, împreună cu Jane Gordon, îi ceru din nou să se mărite cu el şi fu din nou refuzat. Dar era obişnuit. În această seară era mai rezervată decât de obicei, probabil fiindcă simţea indispoziţia lui de a vorbi despre Willem Deem.

Şi înapoi acasă, în pat.

După ce stinse lumina, putu vedea de la fereastra apartamentului său globul monstruos al lui Jupiter atârnând pe cer, pe cerul verde-întunecat al miezului nopţii. Stătu întins în pat şi-l privi până când i se păru că-l mai vede încă şi după ce închisese ochii.

Willem Deem, mort. Ce vrea să facă însă acum în cazul lui Willem Deem? Ba una, ba alta, până ce din haos apăru, în cele din urmă, un gând limpede.

Mâine dimineaţă avea să vorbească neapărat cu medicul. Fără a pomeni despre rana de spadă de la cap, avea să-l întrebe pe Skidder despre gaura de glonţ pe care Brager a susţinut c-a văzut-o deasupra inimii. Dacă Skidder tot mai susţinea că arsura de la incinerator era singura rană, avea să-l aducă pe Brager şi să-l lase să se contrazică el cu medicul.

Şi apoi... Mda, se frământa ce să facă după ce va ajunge şi în acest punct. În felul ăsta n-avea să-şi mai recapete somnul.

Se gândi la Jane şi se culcă. După un timp visă. Vis era oare? Dacă da, visa că zăcea acolo, întins în pat, într-o stare de semiconştienţă, şi că din toate cotloanele camerei răzbăteau şoapte. Şoapte din întuneric.

Acum, Jupiter se deplasase pe cer. Fereastra se desluşea cu greu prin întuneric, iar restul încăperii era cufundat în beznă.

Şoapte!

— ... ucide-i!

— Îi urăşti, îi urăşti, îi urăşti.

— ... ucide, ucide, ucide.

— Sectorul Doi culege toţi laurii, iar Sectorul Trei face toată treaba. Ne exploatează plantaţiile de corla. Sunt spurcaţi. Ucide-i, preia conducerea.

— Îi urăşti, îi urăşti, îi urăşti.

— Sectorul Doi e format din momâi şi cămătari. Sunt corciţi cu sânge marţian. Varsă-l, fă să curgă sângele marţian. Sectorul Trei ar trebui să guverneze Callisto. Trei, cifra mistică. Suntem hotărâţi să guvernăm Callisto.

— Îi urăşti, îi urăşti.

— ... ucide, ucide, ucide.

— Sângele marţian al cămătarilor ticăloşi. Îi urăşti, îi urăşti, îi urăşti.

Şoapte.

— Acum... acum... acum.

— Ucide-i, ucide-i.

— Trei sute de kilometri de-a curmezişul câmpiilor întinse. Într-o oră să fiţi acolo, în vehicule monoloc. Atac prin surprindere. Acum. Acum. Acum.

Şi Rod Caquer se dădu jos din pat, îmbrăcându-se precipitat şi pe dibuite, fără să aprindă lumina, pentru că acesta era un vis, şi visele se petrec pe întuneric.

Spada se afla în teaca de la centură; o trase afară şi-i încercă tăişul, iar tăişul era ascuţit şi gata să verse sângele duşmanului pe care urma să-l ucidă.

Acum spada lui nepătată avea să se rotească în bolte de moarte sângerie - anacronica spadă care reprezenta însemnul funcţiei sale, al autorităţii. Nicicând nu trăsese spada în clipe de furie, de fapt un simbol mai cârn al unei spade, lungă de doar patruzeci şi cinci de centimetri; totuşi, suficient; de ajuns pentru a ajunge la inimă - de care o despărţeau zece centimetri.

Şoaptele continuau.

— Îi urăşti, îi urăşti, îi urăşti.

— Varsă sângele spurcat; ucide, varsă, ucide, varsă.

— Acum, acum, acum, acum.

Cu spada în pumnul încleştat, ieşi în tăcere pe uşă, coborî scările trecând prin dreptul uşilor celorlalte apartamente.

Şi se mai deschideau şi alte uşi. Nu era singur acolo, în beznă. Alte siluete se mişcau îndărătul lui, prin întuneric.

Se strecură afară pe poartă, în răcoarea nopţii, pe stradă, pe strada întunecoasă care ar fi trebuit să fie luminată din plin. Acesta era un alt indiciu că era vorba de un vis. Luminile acelea ale străzii nu se stingeau niciodată după ce se întuneca. Din amurg şi până în zori luminau neîntrerupt.

Pe cer, asemenea unui dragon rotund, Jupiter dădea destulă lumină pentru a putea vedea, şi pata cea roşie părea aidoma unui ochi crud, malefic.

Şoapte şuierau prin noapte, şoapte de peste tot.

— Ucide, ucide, ucide.

— Îi urăşti, îi urăşti, îi urăşti.

Şoaptele nu veneau de la siluetele întunecate din jurul său. Acestea înaintau în tăcere asemenea lui.

Şoaptele veneau din noaptea însăşi, şoapte care acum începuseră să schimbe tonul.

— Stai! făcură ele, nu în noaptea asta, nu în noaptea asta, nu în noaptea asta.

— Înapoi, înapoi, înapoi.

— Înapoi în casele voastre, înapoi în paturile voastre, înapoi la somnul vostru.

Şi siluetele din jurul său stăteau acolo, la fel de nedumerite ca şi el. Apoi, aproape simultan, au început să se supună şoaptelor. Se întoarseră pe acelaşi drum pe care veniseră, în aceeaşi tăcere.

Rod Caquer se trezi cu o uşoară durere de cap şi o stare de mahmureală. Soarele, mic, dar strălucitor, se ridicase deja pe cer.

Ceasul îi arăta că se trezise ceva mai târziu decât de obicei, dar mai zăbovi câteva minute în aceeaşi poziţie amintindu-şi visul trăsnit pe care-l avusese. Aşa erau visele: trebuia să te gândeşti la ele de îndată ce te trezeai, înainte de a fi treaz de-a binelea, altminteri le uitai cu desăvârşire.

Fusese un vis stupid. Un vis dement, fără noimă. O reacţie atavică, cine ştie? O revenire la zilele în care oamenii îşi săreau mai tot timpul la beregată unul altuia, la zilele războaielor şi urilor şi luptelor pentru supremaţie.

Aceasta s-a întâmplat înainte de întâlnirile Consiliului Solar, mai întâi pe o planetă locuită, apoi pe alta, în urma cărora, prin arbitraj, a fost instaurată ordinea şi apoi unirea. Acum războiul era ceva ce ţinea de domeniul trecutului. Porţiunea locuibilă a sistemului solar - Pământ, Venus, Marte şi două din Lunile lui Jupiter - se afla sub aceeaşi conducere. Dar în trecut, în vremurile acelea sângeroase, oamenii trebuie să fi simţit la fel cum a simţit şi el în acel vis atavic.

În vremurile în care Pământul, unit ca urmare a descoperirii călătoriilor spaţiale, subjugase planeta Marte - singura planetă care era deja populată de o specie inteligentă - şi apoi întemeiase colonii oriunde omul putea pune piciorul.

Anumite colonii au dorit apoi independenţa şi după aceea supremaţia. Acele timpuri erau cunoscute acum sub numele de „secolele sângeroase”.

Ieşind din aşternut pentru a se îmbrăca, băgă de seamă un lucru care-l nedumeri şi-l înspăimântă. Hainele sale nu erau aşezate cu grijă pe spătarul scaunului de lângă pat, aşa cum le lăsase. În schimb, erau risipite pe jos de parcă s-ar fi dezbrăcat în grabă şi nepăsător pe întuneric.

„Pământule! gândi el. Am umblat prin somn azi-noapte? Oare chiar am coborât din pat şi am ieşit în stradă când am visat acest lucru? Când mi-au spus şoaptele alea să fac aşa?”

„Nu, îşi spuse, niciodată n-am mai umblat prin somn, şi nici acum n-am făcut-o. Cred că pur şi simplu n-am fost atent când m-am dezbrăcat, aseară. Mă frământa cazul Deem. De fapt, nu-mi amintesc să-mi fi aşezat hainele pe scaun.”

Aşa că îşi îmbrăcă iute uniforma şi se grăbi să ajungă la birou. În lumina dimineţii, formularele respective erau uşor de completat. La rubrica intitulată „Cauza Morţii” scrise: „Examinatorul medical raportează că moartea a fost provocată de şocul datorat unei răni de incinerator.”

Asta îl uşură; nu el spusese cum că asta ar fi fost cauza morţii; medicul o spusese.

Chemă un mesager şi-i dădu rapoartele, cu specificaţia să le ducă degrabă la nava poştală care avea să decoleze în scurtă vreme. Pe urmă îl sună pe Barr Maxon.

— Raportez în cazul Deem, Regente, rosti limpede. Regret, dar încă n-am dibuit nimic. Nimeni n-a fost văzut părăsind magazinul. Au fost chestionaţi toţi vecinii. Astăzi o să stăm de vorbă cu toţi prietenii lui.

Regentul Maxon clătină din cap.

— Foloseşte toate resursele, locotenente, replică el. Cazul trebuie lămurit. O crimă în ziua şi în epoca de azi e un lucru destul de grav. Dar o crimă neelucidată e de neconceput. Ar atrage după sine delicte ulterioare.

Locotenentul Caquer încuviinţă din cap, abătut. Se gândise şi el la acest aspect. Trebuia să fie luate în considerare implicaţiile sociale ale crimei, ca de altfel şi postul său. Un locotenent al Poliţiei care ar fi lăsat pe cineva din districtul său să scape nepedepsit în urma unei crime ar fi fost isprăvit pentru tot restul vieţii.

După ce imaginea regentului dispăru de pe ecranul videofonului, Caquer scoase din sertarul biroului său lista cu prietenii lui Deem şi se apucă s-o cerceteze, căutând să stabilească din ochi ordinea în care avea să-i sune.

Desenă cu creionul cifra 1 în dreptul numelui Perry Peters, din două motive. Locuinţa lui Peters se afla doar la câteva case distanţă, pe de o parte, iar pe de altă parte, pe Perry îl cunoştea mai bine decât pe oricine altcineva de pe listă, probabil cu excepţia profesorului Jan Gordon. Iar pe acesta avea să-l sune ultimul, deoarece mai târziu ar fi avut şanse mai mari s-o găsească acasă şi pe fiica sa, Jane.

Perry Peters fu bucuros să-l vadă pe Caquer şi bănui imediat motivul apelului.

— Salut, Shylock.

— Hă? făcu Rod.

— Shylock - marele detectiv. Confruntat pentru prima oară în cariera sa de poliţist cu un mister. Sau i-ai dat de capăt, Rod?

— Vrei să spui Sherlock, tolomacule - Sherlock Holmes. Nu, nu i-am dat de capăt, dacă vrei să ştii. Fii atent, Perry, spune-mi tot ce ştii despre Deem. L-ai cunoscut destul de bine, nu-i aşa?

Perry Peters îşi frecă gânditor bărbia şi se aşeză pe bancul de lucru. Era atât de înalt şi de deşirat, încât se putea aşeza pe el fără să se salte.

— Willem a fost un individ tare ciudat, spuse el. Majoritatea oamenilor nu-l puteau înghiţi pentru că era sarcastic şi avea nişte concepţii trăsnite despre politică. În ce mă priveşte, cred că pe undeva avea şi dreptate, dar oricum, era un jucător grozav de şah.

— Asta a fost singura sa pasiune?

— Nu. Îi plăcea să facă tot felul de chestii, majoritatea nişte trăsnăi. Unele dintre ele erau chiar reuşite, şi totuşi nu le făcea decât din plăcere, fără să fi încercat niciodată să breveteze vreuna.

— Te referi la invenţii, Perry? Ceva în domeniul tău?

— Mă rog, nu atât invenţii cât mici maşinării, Rod. Majoritatea erau chestii mărunte şi să ştii că se pricepea mai bine la meşterit decât la inventat. După cum am mai spus, micile maşinării erau o pasiune a sa.

— Te ajuta vreodată la vreuna din invenţiile tale?

— Sigur că da, din când în când. Dar nu atât la ideea în sine cât la vreuna din piesele mai complicate. Perry Peters făcu un gest circular cu mâna, arătând atelierul din jurul său. În comparaţie cu ale lui, uneltele mele de aici sunt toate pentru lucrări grosolane. Nimic sub o sutime. Dar Willem... avea un mic strung, o bijuterie. Taie orice, cu o precizie de până la o miime de milimetru.

— Care erau duşmanii săi, Perry?

— Nu ştiu să fi avut. Sincer, Rod. Multora le era antipatic, dar o antipatie obişnuită, neagresivă. Ştii la ce mă refer, genul de antipatie care-i face pe oameni să apeleze la alt atelier de reparaţii mărunte, dar nu cel care trezeşte dorinţe criminale.

— Şi, din câte ştii, cui i-ar putea fi de folos moartea sa?

— Hm... nu prea ştiu cui, făcu Peters gânditor. Am impresia că moştenitor e un nepot de-al său de pe Venus. L-am cunoscut odată şi era un tip simpatic. Dar averea lui nu cred că e ceva extraordinar. Câteva mii de credite, asta-i totul, zic eu.

— Uite o listă cu prietenii săi, Perry. Caquer îi dădu lui Perry o hârtie. Cerceteaz-o şi vezi dacă poţi veni cu vreo completare. Sau cu vreo propunere.

Inventatorul cel deşirat cercetă lista şi apoi i-o dădu înapoi.

— Cred că ăştia-s toţi, îi spuse lui Caquer. Sunt câţiva pe-acolo pe care nu ştiam că-i cunoaşte atât de bine încât să fie demni de menţionat pe listă. Mai sunt acolo şi cei mai buni clienţi ai săi; cei care cumpărau din plin de la el.

Locotenentul Caquer vârî lista înapoi în buzunar.

— La ce lucrezi acum? îl întrebă pe Peters.

— La ceva la care mă tem că m-am împotmolit, răspunse inventatorul. Aş fi avut nevoie de ajutorul lui Deem sau cel puţin de strungul său, pentru a putea continua.

Luă de pe banc o pereche din cei mai ciudaţi ochelari pe care-i văzuse vreodată Rod Caquer. Lentilele aveau forma unui arc de cerc, în loc de cerc închis, şi erau montate într-o ramă elastică din plastic, făcută special pentru a sta lipită de faţă deasupra şi dedesubtul lentilelor. Sus, în mijloc, în locul în care ochelarii urmau să stea lipiţi de fruntea purtătorului, se afla o micuţă cutie cilindrică având un diametru de patru centimetri.

— La ce naiba sunt buni ăştia? întrebă Caquer.

— Pentru a fi folosiţi în minele de radit. Emanaţiile chestiei ăleia, atunci când e în stare naturală, distrug instantaneu orice substanţă transparentă construită sau descoperită până în prezent. Până şi cuarţul. Şi nici ochilor descoperiţi nu le face bine. Minerii trebuie să lucreze legaţi la ochi, folosindu-se doar de simţul pipăitului.

Rod Caquer privi curios la ochelari.

— Dar cum de-i poate feri de vătămările emanaţiilor forma ciudată a acestor lentile? întrebă el.

— Chestia aia de sus e un mic motoraş. Acţionează o pereche de ştergătoare preparate special, plimbându-se peste lentile. Un străvechi ştergător de parbriz, asta e, şi de

aceea lentilele au forma arcului descris de braţul ştergătoarelor.

— Ah, făcu Caquer. Vrei să spui că ştergătoarele sunt absorbante şi conţin un fel de lichid care protejează sticla?

— Da, numai că e vorba de cuarţ, nu de sticlă. Şi protecţia durează doar o fracţiune de o sutime dintr-o secundă. Ştergătoarele alea se mişcă nebuneşte, atât de repede, încât nu le poţi vedea când porţi ochelarii. Braţele au jumătate din lungimea arcurilor, iar purtătorul poate vedea şi printr-o fracţiune a lentilei. Dar, oricum, poate zări ceva, ceea ce în mineritul raditului înseamnă un progres de o mie la sută.

— Bravo, Perry, spuse Caquer. Şi se pot vedea, dat fiind că iluminaţia e extrem de puternică. Le-ai făcut proba?

— Da, şi funcţionează. Tijele sunt însă problema. Forţa de frecare le încinge şi se umflă până se blochează, după circa un minut. Trebuie să le iau niţel la strungul lui Deem sau la unul asemănător. Crezi că mă poţi ajuta să-l pot folosi? Numai pentru o zi sau două.

— Nu văd de ce n-aş putea, îi spuse Caquer. O să vorbesc cu cel pe care Regentul îl va numi executor şi-o să aranjez cu el. Mai târziu poate c-o să poţi cumpăra strungul de la moştenitori. Sau nepotul are şi el cumva pasiune pentru treburi din astea?

Perry Peters clătină din cap.

— Nici vorbă, n-ar şti care-i deosebirea între un strung şi un ciocan pneumatic. Ar fi grozav dacă m-ai putea ajuta să-l folosesc, Rod.

Caquer dădu să plece, dar Perry Peters îl opri.

— Ia stai, făcu Peters şi apoi se opri, părând că nu e în largul lui.

— Cred că ţi-am ascuns ceva, Rod, spuse inventatorul în cele din urmă. Ştiu un lucru despre Willem, care s-ar putea să aibă vreo legătură cu moartea sa, cu toate că în ce mă priveşte nu prea văd cum. N-aş fi spus-o despre el decât

acum, că-i mort, şi în felul ăsta n-o să-i mai provoace necazuri.

— Ce anume, Perry?

— Cărţi politice interzise. Avea o mică afacere cu ele, vânzându-le. Cărţi trecute la index, pricepi ce vreau să spun.

Caquer fluieră uşurel.

— Nu ştiam că încă se mai produc. După ce Consiliul a instituit pedepse atât de aspre pentru ele, oho!

— Oamenii încă mai sunt oameni, Rod. Tot vor să ştie lucrurile pe care n-ar trebui să le ştie, dacă nu din alt motiv, atunci măcar pentru a afla de ce n-ar trebui să le ştie.

— Cărţi de pe Lista Cenuşie sau de pe Lista Neagră, Perry?

De data asta fu rândul inventatorului să fie nedumerit.

— Nu pricep. Care-i deosebirea?

— Cărţile trecute oficial la index, explică domol Caquer, sunt împărţite în două categorii. Cele cu adevărat periculoase sunt trecute pe Lista Neagră. Pedeapsa pentru deţinerea unei astfel de cărţi e extrem de aspră, iar pentru scrierea sau tipărirea uneia, pedeapsa e moartea. Cele mai puţin periculoase se află pe Lista Cenuşie.

— Nu ştiu din care vindea Willem. Ei bine, rămâne între noi, am citit şi eu odată câteva, pe care mi le-a împrumutat Willem, şi mi s-au părut cam aiurite. Teorii politice neortodoxe.

Locotenentul Caquer păru uşurat.

— Înseamnă că sunt de pe Lista Cenuşie. Chestiile teoretice sunt trecute toate pe Lista Cenuşie. Cărţile de pe Lista Neagră sunt cele care conţin informaţii practice extrem de periculoase.

— De pildă?

Inventatorul îl privea pe Caquer insistent.

— Instrucţiuni despre cum să faci treburi în afara legii, explică acesta. De exemplu, fabricarea letitului. Letitul e un gaz otrăvitor care-i nespus de periculos. Câteva kilograme

din el pot curăţa un oraş întreg, astfel că fabricarea lui a fost scoasă de Consiliu în afara legii, iar orice carte care-i învaţă pe oameni cum să-l prepare singuri trece automat pe Lista Neagră. Un descreierat care ar pune mâna pe o asemenea carte şi-ar putea lichida întreg oraşul natal.

— Dar de ce ar face-o careva?

— Ar putea fi dereglat mintal şi ar putea acţiona din răzbunare, explică mai departe Caquer. Sau l-ar putea folosi pentru scopuri criminale. Sau - Pământule! - ar putea fi şeful unui guvem, cu pretenţii asupra statelor vecine. Deţinerea de cunoştinţe într-un asemenea domeniu ar putea periclita pacea întregului Sistem Solar.

Perry Peters dădu gânditor din cap.

— Pricep ce vrei să spui, zise el. Mă rog, tot nu văd ce legătură ar putea avea cu crima, dar am zis că-i mai bine să-ţi spun despre mişmaşurile lui Willem. Ai vrea, poate, să cercetezi niţel magazia lui înainte ca viitorul proprietar să redeschidă atelierul?

— Aşa vom face, spuse Caquer. Mulţumesc mult, Perry. Dacă n-ai nimic împotrivă, o să sun de la tine să le spun să înceapă căutările de îndată. Dacă se află pe-acolo ceva cărţi de pe Lista Neagră, o să avem noi grijă de ele.

Când secretara sa apăru pe ecran, păru înspăimântată şi în acelaşi timp uşurată la vederea lui.

— Domnule Caquer, continuă ea, am încercat să iau legătura cu dumneavoastră. S-a întâmplat ceva îngrozitor. Încă o moarte.

— Tot crimă? se precipită Caquer.

— Nimeni nu ştie ce-a fost, continuă secretara. O duzină de oameni l-au văzut sărind de la o fereastră aflată la doar şapte metri înălţime. Şi la gravitaţia de aici, asta n-ar fi trebuit să-l omoare, dar când au ajuns la faţa locului era mort. Şi patru dintre cei care l-au văzut îl cunoşteau. Era...

— Ei bine, fir-ar să fie, cine?

— Eu nu... Locotenente Caquer, toţi patru au spus că era Willem Deem!

Cu o stranie senzaţie de visare, locotenentul Rod Caquer trase cu ochiul peste umărul medicului-şef la cadavrul care zăcea deja întins pe targa oamenilor de la salubritate, care aşteptau nerăbdători.

— Aţi face bine să vă grăbiţi, dom' doctor, spuse unul dintre ei. Nu mai ţine mult, şi nouă ne ia cinci minute ca să ajungem cu el unde trebuie.

Doctorul Skidder încuviinţă grăbit, fără a ridica privirea, şi continuă examinarea.

— Nici o urmă, Rod, spuse el. Nici un semn de otrăvire. Nici un fel de semn. E mort, pur şi simplu.

— N-ar putea fi din cauza căderii?

— Nu are nici măcar o zgârietură de pe urma căderii. Singurul diagnostic pe care-l pot da e stopul cardiac. E-n regulă, băieţi, îl puteţi duce.

— Aţi terminat şi dumneavoastră, dom' locotenent?

— Am terminat, spuse Caquer. Daţi-i drumul. Skidder, care dintre ei a fost Willem Deem?

Medicul urmări cu privirea povara acoperită cu un cearşaf alb, pe care oamenii de la salubritate o cărau către dubă, şi ridică resemnat din umeri.

— Locotenente, mi se pare că asta-i problema ta, spuse el. Tot ce pot eu să fac e să stabilesc cauza morţii.

— Dar e absurd, protestă Caquer. Sectorul Trei al oraşului nu-i atât de mare încât să fi putut avea aici o dublură fără ca oamenii să ştie. Pentru că în mod cert unul dintre ei era o dublură. Aşa, între noi, care ţi s-a părut că a fost originalul?

Doctorul Skidder dădu abătut din cap.

— Willem Deem avea un neg mai special pe nas, spuse el. La fel ambele cadavre, Rod. Şi nici unul nu era artificial sau făcut cu mijloace cosmetice. Pentru asta pun la bătaie reputaţia mea profesională. Dar vino cu mine la cabinet şi-ţi voi spune care dintre ei e adevăratul Willem Deem.

— Hă? Cum?

— Amprenta degetului său gros se află pe fişa de la departamentul impozite, după obicei. Iar una dintre operaţiile de rutină pe Callisto e să iei amprentele unui cadavru, dat fiind faptul că e atât de repede distrus.

— Ai amprentele ambelor cadavre? se interesă Caquer.

— Bineînţeles. Le-am luat de fiecare dată înainte de a apărea tu pe scenă. Pe cea a lui Willem - vreau să spun, a celuilalt cadavru - o am la cabinet. Fii atent, tu du-te şi ia fişa de la departamentul impozite şi ne vedem acolo.

Caquer oftă uşurat. Măcar un aspect avea să fie lămurit: care cadavru aparţinea cui.

Această stare de mulţumire ţinu o jumătate de ceas, până când, împreună cu doctorul Skidder, compară cele trei amprente, cea pe care o luase de la centrul de impozite şi câte una de la fiecare cadavru.

Toate trei erau identice.

— Hm, făcu Rod Caquer. Sunteţi sigur că n-aţi încurcat amprentele, doctore?

— Cum se poate aşa ceva? Am luat o singură copie de la fiecare cadavru, Rod. Acum pe loc dacă le-aş fi luat, rezultatul ar fi fost acelaşi. Toate cele trei amprente sunt identice.

— Dar nu se poate.

Skidder ridică din umeri.

— Mă gândesc, totuşi, c-ar trebui să-i spun direct Regentului cum stă treaba asta, spuse el. O să-l caut eu şi-o să obţin un termen de audienţă, bine?

O jumătate de ceas mai târziu îi raportă întreaga poveste lui Barr Maxon, doctorul Skidder confirmând principalele aspecte. Expresia de pe chipul Regentului Maxon îl făcu pe locotenentul Rod Caquer fericit, extrem de fericit că avea această confirmare.

— Eşti de acord, întrebă Maxon, ca acest caz să fie preluat de Coordonatorul Sectorului şi să fie trimis încoace un agent special care să continue investigaţiile?

Caquer încuviinţă din cap, reţinut.

— Nu-mi vine bine să recunosc aşa, deodată, că sunt sau că par incompetent, Regente, spuse el. Dar asta nu-i o crimă obişnuită. Indiferent ce se-ntâmplă, mă depăşeşte. Şi în spate s-ar putea să fie ceva mult mai sinistru decât o simplă crimă.

— Ai dreptate, locotenente. O să am grijă ca un om instruit să vină chiar astăzi de la Cartierul General şi să ia legătura cu tine.

— Regent, întrebă Caquer, s-a inventat vreodată vreo maşină sau vreun procedeu care să... ăăă... multiplice corpul uman, cu sau fără transmiterea inteligenţei?

Întrebarea păru că-l derutează pe Maxon.

— Crezi că Deem s-a putut juca din întâmplare cu ceva care l-a fript? Nu, din câte ştiu eu încă nu s-a ajuns la o asemenea invenţie. Nimeni n-a multiplicat nici măcar un obiect neînsufleţit decât prin imitaţie constructivă. Nici tu n-ai auzit despre aşa ceva, nu-i aşa, Skidder?

— Nu, spuse medicul. Cred că nici măcar prietenul tău Perry Peters n-ar fi în stare de aşa ceva, Rod.

Din biroul Regentului Maxon, Caquer plecă la atelierul lui Deem. Acolo era de serviciu Brager, care-l ajută să cerceteze amănunţit locul. Era o muncă îndelungată şi migăloasă deoarece trebuia ca fiecare piesă şi fiecare carte să fie cercetată îndelung şi minuţios.

Caquer ştia că tipografii de cărţi interzise se pricepeau să-şi disimuleze produsele. În general, cărţile interzise purtau copertă şi pagină de gardă, uneori chiar şi câteva capitole introductive, din câte-o lucrare obişnuită de ficţiune, iar rolele de proiecţie erau şi ele mascate asemănător.

Când terminară, afară se lăsase întunericul, străbătut doar de lumina jupiteriană, dar Rod Caquer ştia că executaseră o cercetare temeinică. În tot atelierul nu se găsea vreo carte interzisă, iar fiecare rolă fusese derulată la proiector.

Alţi oameni, la ordinul lui Caquer, cercetară la fel de temeinic şi apartamentul lui Deem. Sună şi acolo, iar raportul pe care-l primi fu total negativ.

— Nici măcar un pamflet venusian, spuse cel care condusese cercetările, cu ceea ce lui Caquer i se păru o undă de regret în glas.

— Aţi găsit cumva vreun strung, unul mic pentru lucrări fine? întrebă Rod.

— Mm... nu, n-am văzut aşa ceva. Una dintre camere e transformată în atelier, dar nu-i nici un strung în ea. E important?

Caquer mormăi ca pentru el. Ce mai conta un mister în plus, şi încă unul minor pe deasupra, într-un asemenea caz?

— Ei bine, dom' locotenent, spuse Brager când imaginea de pe ecran dispăru, acum ce facem?

Caquer oftă.

— Eşti liber, Brager, spuse el. Dar mai întâi vezi să laşi pe cineva aici, să păzească apartamentul. Rămân eu până când vine să mă schimbe cineva pe care-l trimiţi tu.

După ce Brager plecă, Caquer se tolăni ostenit în primul fotoliu. Se simţea epuizat şi mintea părea că nu-l mai ajută. Îşi plimbă din nou privirea asupra rafturilor ordonate ale atelierului şi ordinea lui îi deveni apăsătoare.

Măcar un indiciu de-ar fi existat. Niciodată până atunci nu mai avusese un astfel de caz, în care singurele indicii să fie două cadavre identice, una dintre victime fiind ucisă în cinci moduri diferite, iar cealaltă neprezentând nici o urmă de violenţă. Ce încurcătură! Încotro avea s-o apuce din acest punct?

Ei bine, încă mai păstra lista persoanelor pe care urma să le chestioneze şi în seara aceasta era timp să ia legătura măcar cu una dintre ele.

Să-l caute din nou pe Perry Peters, să vadă ce-ar fi putut bănui inventatorul cel deşirat despre dispariţia strungului? Poate că era în stare să sugereze ce s-a întâmplat cu acel obiect. Dar, pe de altă parte, ce legătură poate avea un

strung cu toată dandanaua asta? Nimeni nu putea fabrica dublura unui cadavru la strung.

Sau să-l caute pe profesorul Gordon? Se hotărî pentru această variantă.

Chemă prin videofon apartamentul lui Gordon şi pe ecran îşi făcu apariţia Jane.

— Ce face tatăl tău, Jane? întrebă Caquer. Va putea să stea niţel de vorbă cu mine în seara asta?

— O, da, spuse fata. Se simte mult mai bine şi crede că mâine va putea să-şi reia cursurile. Dar dacă vii încoace, vezi să ajungi mai devreme. Rod, arăţi groaznic, ce se întâmplă cu tine?

— Nimic, decât că mă simt ca un nătărău. Dar cred că n-am nimic.

— Ai o privire pierdută şi hămesită. Când ai mâncat ultima dată?

Caquer făcu ochii mari.

— Pământule! Am uitat cu totul de mâncare. Am dormit până târziu şi nici măcar n-am luat micul dejun.

Jane Gordon izbucni în râs.

— Figură eşti! Ei, hai, vino iute încoace şi-ţi pregătesc eu ceva până ajungi.

— Dar...

— Dar nimic. Când porneşti?

La un minut după ce închisese videofonul, locotenentul Caquer se duse să răspundă la uşa fărâmată a magazinului, de unde se auzea un ciocănit.

— O, salut, Reese, exclamă el. Brager te-a trimis?

Poliţistul dădu afirmativ din cap.

— A spus că o să rămân aici pentru orice eventualitate. Pentru care eventualitate?

— Serviciu de pază de rutină, atâta tot, îl lămuri Caquer. Ia zi, fiindcă eu am fost pe-aici toată după-amiaza, s-a mai întâmplat ceva?

— Niţică tevatură. Toată ziua am vârât la dubă o grămadă de oratori improvizaţi. Nişte gură-mare. E o adevărată epidemie de ei.

— Ce naiba tot spui? Ce i-a găsit?

— În Sectorul Trei, un motiv pe care nu-l pricep. Încearcă să-i întărâte pe oameni şi să-i asmuţă asupra celor din Sectorul Doi. Argumentele pe care le folosesc sunt nebunie curată.

În memoria lui Rod Caquer începu să răsune ceva nedesluşit, dar nu-şi putu aminti ce anume. Sectorul Doi? Cine i-a spus lui de curând ceva despre Sectorul Doi - speculă, nedreptate, sânge infectat, ceva absurd. Cu toate că e limpede că multă lume de aici are în vine sânge marţian...

— Câţi asemenea oratori au fost arestaţi?

— Noi am pus mâna pe şapte. Alţi doi ne-au scăpat printre degete, dar îi săltăm noi de îndată ce încep din nou să peroreze.

Locotenentul Caquer se îndreptă încet, dus pe gânduri, către apartamentul familiei Gordon, dându-şi toată osteneala să-şi amintească unde auzise el de curând propaganda împotriva Sectorului Doi. Ceva trebuia să se ascundă îndărătul apariţiei simultane a nouă oratori radicali care propovăduiau cu toţii aceeaşi doctrină.

O organizaţie politică subversivă? Dar trecuse deja aproape un secol de când nu mai exista aşa ceva. Sub conducerea unui guvern cu desăvârşire democrat, parte componentă a unui sistem stabil care cuprindea mai multe planete organizate, nu era nevoie de asemenea activităţi. Bineînţeles că se mai găsea câte-un cârcotaş nemulţumit, dar să se afle o mulţime în această stare, acest fapt i se părea de neconceput.

Părea la fel de incredibil ca şi cazul lui Willem Deem. Nici acesta n-avea vreo logică. Faptele se întâmplaseră fără noimă, ca într-un vis. Vis? Ce încerca el să-şi amintească

despre un vis? Nu avusese el un vis ciudat noaptea trecută? Despre ce fusese vorba?

Dar, cum se întâmplă îndeobşte cu visele, şi acesta îi ieşise din memorie.

Oricum, mâine avea să interogheze sau să ajute la interogarea acelor radicali care se aflau în stare de arest. Avea să pună oameni de-ai lui să-i urmărească şi, fără îndoială, avea să descopere pe undeva vreun punct comun, vreun loc de întâlnire.

Nu putea fi întâmplător faptul că toţi scoseseră capul în aceeaşi zi. Era ceva necurat la mijloc. Ceva la fel de necurat ca şi apariţia celor două cadavre identice ale unui negustor de cărţi şi obiecte mărunte. Poate datorită faptului că ambele cazuri erau absurde, era tentat să combine în minte cele două serii de evenimente. Dar luate împreună nu erau cu nimic mai digerabile decât luate separat. Erau şi mai lipsite de sens.

Ca să vezi, de ce nu acceptase el oare postul acela de pe Ganymede atunci când îi fusese oferit? Ganymede era o Lună frumoasă şi liniştită. Persoanele de acolo nu erau ucise de două ori în două zile succesiv. Dar Jane Gordon nu locuia pe Ganymede; locuia chiar aici, în Sectorul Trei, şi acum el urma s-o vadă.

Da, totul era minunat, cu excepţia faptului că era atât de istovit, încât nu mai putea judeca limpede; Jane Gordon se încăpăţâna să-l considere ca pe un frate şi nu ca pe un partener şi că probabil avea să-şi piardă slujba. Avea să fie ciuca zeflemelelor de pe Callisto în cazul în care anchetatorul special trimis de la Cartierul General va găsi vreo explicaţie banală a faptelor pe care el le trecuse cu vederea...

Jane Gordon îl întâmpină la uşă, arătând mai frumoasă decât o văzuse el vreodată. Zâmbea, dar când Rod apăru în lumină, zâmbetul îi deveni o expresie îngrijorată.

— Rod! exclamă ea. Arăţi rău, foarte rău. Ce ţi s-a mai întâmplat, în afară de faptul că ai uitat să mănânci?

Rod Caquer reuşi să rânjească.

— Am vânat cercuri vicioase pe cărări înfundate, Ţurţure. Pot să folosesc videofonul tău?

— Sigur. Ţi-am pregătit ceva de mâncare. O să pun masa cât timp faci chemarea. Tata trage un pui de somn. Mi-a spus să-l trezesc când ai să ajungi, dar o s-o fac după ce mănânci.

Plecă la bucătărie. Caquer mai-mai că se prăbuşi în scaunul dinaintea videofonului şi chemă circa de poliţie. Pe ecran apăru faţa roşie şi bovină a lui Borgesen, ofiţerul de serviciu pe timpul nopţii.

— Salut, Borg, spuse Caquer. Ia ascultă, în ce-i priveşte pe cei şapte agitatori pe care i-aţi înhăţat. Aţi...

— Nouă, interveni Borgesen. Am pus mâna şi pe ceilalţi doi, dar mai bine n-am fi făcut-o. Pe-aici începem cu toţii s-o luăm razna.

— Vrei să spui că ceilalţi doi au încercat din nou figura?

— Nu. Pe toţi asteroizii, au venit şi s-au predat singuri, iar noi nu le putem da drumul pentru că împotriva lor s-a emis mandat. Dar ei mărturisesc tot timpul. Şi ştii ce mărturisesc?

— Aş vrea să ştiu, spuse Caquer.

— Că tu i-ai tocmit şi că fiecăruia i-ai oferit câte o sută de credite.

— Hă?

Borgesen râse niţel cam sălbatic.

— Cei doi care au venit de bună voie au spus asta, şi ceilalţi şapte... Marte, de ce naiba m-am făcut eu poliţist? Am avut odată ocazia să mă înscriu la un curs de inginer pe o navetă spaţială şi uite ce am ajuns să fac.

— Fii atent, poate c-ar fi mai bine să trec pe-acolo, să văd dacă şi-n faţa mea îmi aduc aceeaşi acuzaţie.

— Probabil c-ar face-o, dar asta nu înseamnă nimic, Rod. Au spus că i-ai angajat în după-amiaza asta, dar toată după-amiaza ai fost la magazinul lui Deem, împreună cu

Brager. Rod, lumea asta o ia razna. Şi eu la fel. Walther Johnson a dispărut. N-a fost văzut de azi-dimineaţă.

— Cum? Secretarul confidenţial al Regentului? Tu faci bancuri, Borg?

— Aş fi vrut eu să fac. Tu ar trebui să fii fericit că nu eşti de serviciu. Maxon a ameninţat că dă cu noi de pământ dacă nu-i găsim secretarul. Şi nici afacerea cu Deem nu-i place defel. Pare că dă vina pe noi; zice că-i rău destul pentru Departament să lase ca un om să fie ucis o dată. Ia zi, Rod, ai idee care dintre ei a fost Deem?

Caquer rânji, obosit.

— Hai, până om lămuri problema, să-i numim Deem şi Redeem, propuse el. Eu cred că amândoi au fost Deem.

— Dar cum de poate un om să fie doi?

— Cum de poate fi ucis un om în cinci feluri? i-o întoarse Caquer. Explică-mi şi o să-ţi răspund şi eu la întrebare.

— La naiba! făcu Borgesen şi continuă cu o apreciere extrem de logică: ceva nu-i în regulă în cazul ăsta.

Când Jane Gordon intră să-l anunţe că masa e pusă, Caquer râdea cu lacrimi în ochi. Ea îl dojeni, dar îndărătul dojanei se citea resemnarea.

Caquer o urmă supus şi-şi dădu seama că e hămesit. După ce se îndopă cu mâncare cât pentru trei mese obişnuite, se simţi din nou aproape normal. Durerea de cap încă îl mai ţinea, dar începuse şi ea să se risipească.

Firavul profesor Gordon îl aştepta în sufragerie.

— Rod, semeni cu ceva ce tot aduce mâţa aia în casă, spuse el. Stai jos, înainte să cazi.

— Din cauză c-am mâncat exagerat de mult, rânji Caquer. Jane e o gospodină de milioane.

Se aşeză în fotoliu, cu faţa la Gordon. Jane Gordon se aşeză pe braţul fotoliului tatălui ei şi Caquer o cercetă pe îndelete cu privirea. O fată cu asemenea buze fragede şi numai bune de sărutat ca ale ei... Cum de putea ea considera căsnicia doar ca pe un subiect academic? O fată cu asemenea...

— Nu prea văd cum ar putea constitui asta o cauză a morţii sale, Rod, dar Willem Deem răspândea cărţi politice, spuse Gordon. Acum nu mai are a face că-ţi spun lucrul ăsta, de vreme ce sărmanul om e mort.

Aproape aceleaşi cuvinte, îşi aminti Caquer, pe care le folosise Perry Peters pentru a-i spune acelaşi lucru.

Caquer încuviinţă.

— I-am cercetat magazinul şi apartamentul, dar n-am găsit nici una domnule profesor, spuse el. Nu aveţi cunoştinţă, desigur, despre ce fel de...

Profesorul Gordon zâmbi.

— Mă tem că da, Rod. Aşa, între noi fie vorba - socot că n-ai vreun aparat care să înregistreze convorbirea noastră -, am citit câteva din ele.

— Dumneavoastră?

Caquer era sincer surprins.

— Niciodată să nu subestimezi curiozitatea unui educator, băiatul meu. Mă tem că citirea cărţilor de pe Lista Cenuşie e un viciu mult mai răspândit în rândul instructorilor din universităţi decât în rândul oricărei alte clase sociale. A, ştiu că nu e bine să încurajezi această acţiune, dar o minte echilibrată şi logică nu poate fi afectată de lectura unor asemenea cărţi.

— Iar tata are, cu siguranţă, o minte echilibrată şi judicioasă, Rod, spuse Jane niţel sfidătoare. Numai că, fir-ar să fie, mie nu mi-a dat voie să citesc acele cărţi.

Caquer îi zâmbi. Folosirea de către profesor a expresiei „Listă Cenuşie” îl liniştise.

Împrumutarea cărţilor de pe Lista Cenuşie nu era, la urma urmei, decât un delict minor.

— Ai citit vreodată o carte de pe Lista Cenuşie, Rod? întrebă profesorul.

Caquer clătină din cap a negaţie.

— Atunci, probabil că n-ai auzit niciodată despre hipnoză. Unele dintre circumstanţele apărute în cazul lui Deem... Mă

rog, m-am gândit şi eu dacă nu cumva a fost folosită metoda hipnozei.

— Mă tem că nici măcar nu ştiu ce înseamnă domnule profesor.

Bărbatul cel mic şi firav oftă.

— Asta pentru că nu citeşti niciodată cărţi interzise, Rod, spuse Gordon. Hipnoza e controlul unei minţi de către o alta şi atinsese un stadiu avansat de dezvoltare înainte de a fi interzisă. N-ai auzit niciodată de Ordinul Kaprelian sau de Roata lui Vargas?

Caquer clătină din cap în semn că nu.

— Istoria acestui fenomen se găseşte în cărţile de pe Lista Cenuşie, în multe dintre ele, spuse profesorul. Metodele actuale, precum şi modul în care e construită o Roată Vargas ar fi subiecte pentru Lista Neagră, aflându-se între primele teme scoase în afara legii. Bineînţeles că pe astea nu le-am citit, însă am citit istoria lor. În secolul XVIII, un bărbat pe nume Mesmer a fost unul dintre primii practicanţi ai hipnozei, dacă nu chiar descoperitorul ei. În orice caz, a aşezat-o pe o bază mai mult sau mai puţin ştiinţifică. În secolul XX se ştiau deja destul de multe despre ea, fiind folosită din ce în ce mai mult în medicină. O sută de ani mai târziu, doctorii foloseau hipnoza pentru tratamentul pacienţilor aproape la fel de mult ca şi medicamentele sau intervenţiile chirurgicale. E drept că existau şi abuzuri, dar erau relativ puţine. Însă următoarea sută de ani aduse cu sine o mare schimbare. Mesmerismul luase proporţii prea mari pentru siguranţa populaţiei. Orice criminal sau politician egoist care cunoştea secretele acestei arte putea acţiona în voie. Îi putea păcăli la nesfârşit pe oameni, fără să fie tras la răspundere.

— Vreţi să spuneţi că-i putea influenţa pe oameni să creadă într-adevăr tot ceea ce voia el să-i facă să creadă? întrebă Caquer.

— Nu doar atât, îi putea determina să execute tot ceea ce voia el. Prin intermediul televiziunii, un singur vorbitor putea fi văzut şi auzit în direct de milioane de oameni.

— Dar guvernul n-a putut să stabilească anumite legi în privinţa asta?

Profesorul Gordon zâmbi sarcastic.

— Cum oare, când chiar slujitorii legii erau simpli oameni, prin urmare la fel de expuşi hipnozei ca şi ceilalţi? Şi pe urmă, pentru a se complica lucrurile la maximum, a mai avut loc şi inventarea Roţii Vargas. Încă din secolul XIX era cunoscut faptul că un ansamblu de oglinzi aranjate într-un anume fel putea transpune pe oricine privea în ele într-o stare hipnotică. În secolul XXI s-au făcut cercetări şi în domeniul transmiterii gândurilor. Iar cu încă un secol mai târziu, Vargas a combinat cele două fenomene şi le-a pus la punct în cadrul „Roţii Vargas” Un fel de cască, închipuie-ţi, cu o roată în mişcare, având montate pe ea o serie de oglinzi care mai de care mai sofisticate.

— Cum funcţiona, domnule profesor? întrebă Caquer.

— Purtătorul unei căşti Vargas căpăta automat control asupra oricui îl vedea, direct sau pe un ecran de televizor, spuse Gordon. Oglinzile de pe mica roată care se învârtea încontinuu provocau instantaneu hipnoza, iar casca reuşea, nu ştiu cum, să reflecteze gândurile purtătorului prin intermediul roţii şi să transmită subiecţilor orice gând pe care acesta voia să-l transmită. De fapt, roata sau casca însăşi puteau fi programate să producă anumite iluzii, fără ca operatorul să fie nevoit să vorbească şi nici măcar să se concentreze asupra acelor probleme. Controlul mai putea fi şi direct, din mintea sa.

— Văleu, făcu Rod Caquer. O asemenea chestie ar putea... Acum e limpede de ce instrucţiunile pentru construirea unei Roţi Vargas sunt trecute pe Lista Neagră. Pe toţi asteroizii! Un om care ar avea una din asta ar putea să...

— Ar putea să facă aproape orice. Inclusiv să ucidă un om şi să facă în aşa fel încât modul în care a murit să apară la cinci observatori diferiţi în cinci moduri diferite.

Caquer fluieră uşurel.

— Inclusiv să facă de nouă ori pe militantul cu radicalii de ocazie - sau nici măcar n-ar fi nevoie să fie radicali, ci doar simpli cetăţeni.

— De nouă ori? exclamă Jane Gordon. Ce înseamnă asta, de nouă ori, Rod? N-am auzit de aşa ceva.

Dar Rod se ridicase deja în picioare.

— N-am vreme să-ţi explic, Jane, rosti el. O să-ţi spun mâine, dar trebuie să ajung la... la staţi, domnule profesor, asta e tot ce ştiţi despre afacerea cu Roata Vargas?

— Absolut tot, băiatul meu. M-am gândit la ea ca la o posibilitate. Nu fuseseră construite decât cinci sau şase, dar în cele din urmă, guvernul a pus mâna pe ele şi le-a distrus, una câte una. Însă cu preţul a milioane de vieţi omeneşti... Când, după meticuloase intervenţii, totul a fost curăţat, a început colonizarea planetelor şi s-a înfiinţat un consiliu internaţional care să controleze toate guvernele. Acesta a ajuns la concluzia că întregul domeniu al hipnozei era prea periculos, aşa că l-a interzis în întregime. A durat câteva secole bune până ce cunoştinţele din acest domeniu au fost şterse, dar, din fericire, s-a reuşit. Dovada e că n-ai auzit niciodată vorbindu-se despre aşa ceva.

— Dar cum a rămas cu efectele benefice ale hipnozei? întrebă Jane Gordon. S-au pierdut cu totul?

— Bineînţeles, spuse tatăl ei. Dar la acea vreme medicina făcuse progrese atât de însemnate, încât n-a mai constituit cine ştie ce pierdere. În ziua de azi medicii pot lecui prin tratament fizic orice beteşug pe care în trecut nu-l putea vindeca decât hipnoza.

Caquer, care se oprise la uşă, se întoarse.

— Domnule profesor, credeţi c-ar fi posibil ca cineva să fi împrumutat de la Deem o carte de pe Lista Neagră şi să fi aflat toate aceste secrete? se interesă el.

Profesorul Gordon ridică din umeri.

— Se prea poate, spuse el. E posibil să-i fi trecut lui Deem prin mână şi oarece cărţi de pe Lista Neagră, dar pe alea cu siguranţă, nu le vindea sau împrumuta unuia ca mine. Aşa că n-am de unde să ştiu.

La secţie, locotenentul Caquer îl găsi pe locotenentul Borgesen în pragul apoplexiei.

Acesta îl privi pe Caquer.

— Tu! exclamă el. Apoi, pe un ton plângăreţ: Lumea asta a căpiat. Ia zi, Brager l-a descoperit pe Willem Deem, aşa-i? La ora zece, ieri dimineaţă? Şi a stat de pază în vreme ce tu împreună cu Skidder şi cu oamenii de la salubritate eraţi pe acolo?

— Da. De ce? întrebă Caquer.

Expresia lui Borgesen trăda cât de tare îl întorseseră evenimentele pe dos.

— A, nu-i mare lucru, numai că ieri dimineaţă de la ora nouă şi până după unsprezece Brager se afla la Spitalul de Urgenţă, tămăduindu-şi o gleznă scrântită. Cu neputinţă să fi fost la locuinţa lui Deem. Şapte doctori, asistenţi şi surori medicale se jură pe tot ce ştiu că la ora aia Brager se afla la spital.

Pe Caquer îl trecură fiorii.

— Astăzi, când m-a ajutat să percheziţionez magazinul lui Deem, şchiopăta într-adevăr, spuse el. Brager ce zice?

— El zice c-a fost acolo, adică la Deem, şi a descoperit cadavrul. Din întâmplare am aflat şi cealaltă variantă, dacă există într-adevăr o altă variantă. Rod, simt c-o iau razna. Şi când te gândeşti că am avut ocazia să fiu inginer pe o navetă spaţială, şi-am acceptat slujba asta afurisită. Tu ai mai aflat ceva nou?

— Cine ştie? Dar mai întâi vreau să te întreb pe tine ceva, Borg. Despre căpiaţii ăştia nouă pe care i-ai săltat. A încercat, cineva să-i identifice...

— Ăia? îl întrerupse Borgesen. Le-am dat drumul.

Caquer privi uluit la figura bovină a ofiţerului de serviciu.

— Le-ai dat drumul? repetă el. Dar e ilegal. Măi omule, ăştia erau acuzaţi. Fără judecată nu puteai să-i faci scăpaţi.

— Bazaconii, am făcut-o şi-o să-mi asum întreaga răspundere. Rod, tipii erau curaţi, nu-i aşa?

— Cum?

— Sigur că da. Oamenii ar trebui să priceapă o dată cum stă treaba cu Sectorul Doi. Nătărăii ăia ar trebui niţel puşi la ordine şi singurii în măsură s-o facă suntem noi. Aici ar trebui să se afle Cartierul General pentru Callisto, chiar aici. Fii atent, Rod, un Callisto unit ar putea prelua puterea şi pe Ganymede.

— Borg, s-a transmis cumva ceva la televizor în seara aceasta? A ţinut careva vreun discurs pe care tu l-ai ascultat?

— Sigur că da, tu nu l-ai auzit? Prietenul nostru, Skidder. Probabil că în acest timp tu te aflai pe drum. Toate televizoarele s-au aprins automat, a fost un comunicat general.

— Şi... s-a propus ceva concret, Borg? În legătură cu Sectorul Doi, cu Ganymede, cumva?

— Normal, mâine dimineaţă la zece e adunare generală. În piaţă. Suntem chemaţi cu toţii să participăm; ne vedem acolo, nu?

— Mda, făcu locotenentul Caquer. Mă tem c-o să mă vezi. Eu... eu trebuie să plec, Borg.

Acum Rod Caquer ştia ce nu era în regulă. Cel din urmă lucru pe care-l dorea era să rămână mai departe la secţie şi să-l asculte pe Borgesen vorbind sub influenţa a ceea ce părea să fie o Roată Vargas. Nimic altceva nu-l putuse determina pe locotenentul de poliţie Borgesen să vorbească aşa cum tocmai vorbise. Bănuiala profesorului Gordon se adeverea cu fiecare clipă. Nimic altceva n-ar fi putut da un asemenea rezultat.

Caquer păşi orbeşte prin noaptea iluminată de Jupiter, pe lângă clădirea în care se afla apartamentul său. Nici acolo nu dorea să se ducă. Străzile Sectorului Trei al oraşului

păreau aglomerate pentru acea oră târzie. Târzie? Îşi privi ceasul şi fluieră încet. Nu mai era seară. Se făcuse ora două noaptea şi în mod normal străzile ar fi trebuit să fie pustii.

Dar în seara asta nu erau. Oamenii umblau de colo-colo, câte unul sau în mici grupuri care păşeau într-o tăcere stranie, nefirească. Zgomot de paşi, dar nici măcar o şoaptă. Nici măcar...

Şoapte! Străzile acelea şi oamenii de pe ele îl făcură pe Rod Caquer să-şi amintească acum de visul pe care-l avusese cu o noapte în urmă. Abia acum era sigur că nu fusese un vis. Şi nici somnambulie în adevăratul sens al cuvântului nu fusese.

Se îmbrăcase. Ieşise din clădire. Luminile străzii fuseseră şi ele stinse, iar aceasta însemna că angajaţii departamentului public respectiv îşi neglijaseră atribuţiunile. Ei, asemeni altora, se alăturaseră mulţimii.

Ascultând şoaptele serii trecute. Şi ce spuseseră acele şoapte? Îşi amintea câteva crâmpeie...

— Ucide-ucide-ucide... îi urăşti...

Un fior îl trecu pe Rod Caquer prin şira spinării în clipa în care îşi dădu seama că visul din noaptea trecută fusese de fapt o realitate. Acest lucru era de natură să reducă până la nesemnificativ gravitatea uciderii unui proprietar de magazin de cărţi şi obiecte mărunte.

Acesta era un fapt care cuprindea un oraş, ceva care putea zdruncina lumea, ceva care putea duce la teroare şi măcel la o scară nemaiîntâlnită din secolul XXIV. Şi totul începuse ca un simplu caz de crimă.

Undeva, sus, Rod Caquer percepu vocea unui om care se adresa mulţimii. O voce ţipătoare, pătrunsă de fanatism. Mări paşii şi dădu colţul, unde descoperi o mulţime compactă ce se adunase în jurul unui om care vorbea din capul unei scări.

— ... şi vă spun că mâine e ziua cea mare. Acum îl avem de partea noastră pe Regent în persoană şi nu va mai fi necesar să-l înlăturăm. În noaptea asta toată lumea

lucrează, făcând pregătirile necesare. După adunarea din piaţă de mâine dimineaţă, vom...

— Hei! strigă Rod Caquer.

Omul nu se opri din vorbit şi nici nu se răsuci pentru a-l privi pe Rod. Mulţimea întoarse capetele, încet, aproape toţi ca unul, pentru a-l fixa cu privirea.

— Eşti ares...

Atunci Caquer îşi dădu seama că acesta nu era decât un gest zadarnic.

Nu oamenii care s-au năpustit asupra lui l-au convins de acest lucru. Violenţa nu-l înspăimânta. Ar fi întâmpinat-o ca pe o izbăvire din groaza nedesluşită, ar fi profitat de ocazia de a împărţi în stânga şi-n dreapta lovituri cu latul spadei.

Dar îndărătul microfonului stătea un om în uniformă - Brager. Iar Caquer îşi aminti că de partea cealaltă se află Borgesen, care în momentul respectiv era de serviciu la secţie. Cum l-ar fi putut aresta pe vorbitor, dacă Borgesen, reprezentantul autorităţii în clipa de faţă, avea să refuze să-l ia în evidenţă? Şi la ce-ar fi folosit provocarea unei bătăi de stradă care să se lase cu răniţi în rândul oamenilor nevinovaţi, oameni care nu acţionau din proprie voinţă, ci sub influenţa malefică a fenomenului pe care i-l explicase profesorul Gordon?

Cu mâna pe spadă, începu să bată în retragere. Nimeni nu-l urmă. Ca nişte roboţi, se îndreptară din nou către vorbitor, care-şi continuă peroraţia ca şi cum nici n-ar fi fost întrerupt. Poliţistul Brager nu se mişcase din loc, nici măcar nu aruncase o privire în direcţia ofiţerului său superior. Doar el, dintre toţi cei de faţă, nu se întorsese la exclamaţia lui Caquer.

Locotenentul Caquer o porni întins în direcţia străzii pe care venise când îl auzise pe vorbitor. Acel drum îl ducea în inima oraşului. Urma să caute un local deschis în care să poată folosi un videofon şi să ia legătură cu Coordonatorul Sectorului. Acesta era un caz de extremă urgenţă.

Şi în mod cert raza de influenţă a celui care deţinea Roata Vargas încă nu trecuse dincolo de limitele Sectorului Trei.

Găsi un restaurant de noapte, deschis, dar pustiu, cu luminile aprinse, însă fără ospătar de serviciu şi fără casier după tejghea. Intră în cabina videofonului şi apăsă pe butonul operatoarei pentru distanţe lungi. Femeia apăru pe ecran aproape instantaneu.

— Legătura cu Coordonatorul Sectorului din Callisto City, spuse Caquer. Dar urgent.

— Regret, domnule. Serviciul extraurban e suspendat pe durată din ordinul Şefului Serviciilor.

— Pe durata a ce?

— Nu suntem autorizaţi să dăm informaţii.

Caquer scrâşni din dinţi. Ei bine, era cineva care ar fi putut să fie în stare să-l ajute. Se strădui să nu ridice tonul.

— Faceţi-mi legătura cu profesorul Gordon, la reşedinţele universitare, îi spuse el centralistei.

— Da, domnule.

Dar ecranul rămase întunecat, cu toate că micul beculeţ roşu care indica funcţionarea soneriei se aprindea şi se stingea de minute întregi.

— Nu răspunde, domnule.

Pesemne că Gordon şi fiica lui dormeau prea profund ca să audă soneria. Pentru o clipă, lui Caquer îi trecu prin minte să dea o fugă până acolo. Dar casa se afla în capătul opus al oraşului, şi pe urmă, cu ce puteau fi ei de folos? Cu nimic. Unde mai pui că şi profesorul Gordon era un bătrân plăpând şi bolnav. Nu, trebuia să... Apăsă din nou pe butonul videofonului şi câteva clipe mai târziu stătea de vorbă cu omul de serviciu de la hangarul de nave.

— Scoate vehiculul acela rapid al departamentului poliţiei, porunci Caquer. Pregăteşte-l, că sosesc în câteva minute.

— Regret, domnule locotenent, veni ferm răspunsul. Toate vehiculele de deplasare în exterior sunt blocate din

dispoziţie specială. Toate se află la sol, pentru cazuri de urgenţă.

„Ar fi trebuit să-mi dau seama”, gândi Caquer. Dar cum rămânea cu inspectorul special care urma să sosească de la Centrul de Coordonare?

— Navelor care urmează să sosească li se permite să aterizeze? se interesă el.

— Li se permite să aterizeze, dar nu şi să decoleze din nou fără ordinul special, răspunse vocea.

— Mulţumesc, făcu locotenentul Caquer.

Decuplă aparatul şi ieşi afară, în noapte. Aşadar, mai exista o şansă. Inspectorul special putea fi de folos.

Dar el, Rod Caquer, trebuia să-l intercepteze şi să-i povestească întreaga tărăşenie şi implicaţiile ei înainte ca acesta să cadă, ca şi ceilalţi, sub influenţa Roţii Vargas. Caquer se îndreptă în grabă către rampă. Poate că nava lui aterizase deja şi nu mai era nimic de făcut.

Trecu din nou pe lângă un ciorchine de oameni adunaţi în jurul unui orator frenetic. Aproape toată lumea se afla probabil deja sub influenţa fenomenului. Dar el de ce fusese cruţat? De ce nu se afla şi el sub influenţa malefică?

E drept, în vreme ce Skidder fusese în emisie, el bătuse străzile în drum spre secţia de poliţie, dar asta nu lămurea problema. Cu neputinţă ca toţi aceşti oameni să fi văzut şi auzit transmisiunea. Unii dintre ei probabil că dormeau deja la ora respectivă.

Şi totuşi, el, Rod Caquer, fusese afectat cu o noapte în urmă, în noaptea şoaptelor. Pesemne că se afla deja sub influenţa Roţii când s-a apucat să investigheze crima - crimele.

În cazul ăsta, de ce era liber acum? Era singurul sau mai erau şi alţii care scăpaseră, care erau zdraveni şi cu personalitatea neatinsă?

Dacă nu, dacă era singurul, de ce tocmai el era liber?

Dar oare era cu adevărat liber?

Era posibil ca ceea ce făcea el în clipa asta să fi fost dirijat de undeva, să fi făcut parte din vreun plan?

Dar n-avea nici un rost să judece problema în felul ăsta şi s-o ia razna. Trebuia să se ţină cât putea de bine şi să spere că lucrurile, în privinţa lui, erau în regulă.

Apoi o rupse la fugă deoarece înaintea lui se întindea porţiunea deschisă a rampei şi o mică navetă spaţială argintie în lumina zorilor, se pregătea să aterizeze. Un mic vehicul rapid, oficial - era cu siguranţă inspectorul special. Ocoli în fugă punctul de control, trecu prin poarta din gardul de sârmă şi se apropie de nava care se afla deja la sol. Se deschise portiera.

Un om mic de statură şi subţirel ieşi şi închise portiera în urma lui. Zâmbi când dădu cu ochii de Caquer.

— Dimineaţa eşti Caquer? întrebă el, amabil. Centrul de Coordonare m-a trimis să cercetez un caz care vouă vă dă bătaie de cap. Numele meu e...

Locotenentul Rod Caquer privea cu fascinaţie îngrozită trăsăturile bine cunoscute ale micului bărbat, inconfundabilul neg pe nasul omului, ascultând afirmaţia pe care ştia că celălalt o va face...

— ... Willem Deem. Mergem în biroul dumitale?

Multe i se pot întâmpla unui singur om.

Locotenentului Rod Caquer, locotenent de poliţie al Sectorului Trei de pe Callisto, i se întâmplaseră mai multe decât era de aşteptat. Cum poţi investiga uciderea unui om care a fost omorât de două ori? Cum ar trebui să procedeze un poliţist atunci când victima îşi face apariţia, vie şi senină, pentru a da o mână de ajutor la rezolvarea cazului?

Atunci când ştii că nu se află acolo cu adevărat sau, dacă se află, nu e ceea ce ochii îţi arată că e şi nu spune ceea ce urechile îţi spun că spune!

Există o limită dincolo de care mintea omenească nu mai lucrează normal, iar atunci când ajung şi trec de acea limită, oamenii reacţionează în fel şi chip.

Reacţia lui Rod Caquer a fost una bruscă, de furie oarbă, îndreptată, în lipsa altui subiect, asupra inspectorului special - presupunând că era într-adevăr inspectorul special şi nu o fantomă inexistentă de fapt.

Pumnul lui Rod Caquer ţâşni şi întâlni o bărbie. Ceea ce nu dovedea nimic altceva decât faptul că dacă omuleţul care ieşise din naveta spaţială era o iluzie, atunci era şi o iluzie tactilă, nu doar una vizuală. Pumnul lui Rod percută ca un obuz bărbia omului, iar acesta se clătină şi căzu cu faţa înainte. Zâmbind în continuare, deoarece nu avusese vreme să-şi schimbe expresia feţei. Căzu cu faţa în jos, apoi se rostogoli pe spate, cu ochii închişi, însă zâmbind uşor către cerul care pornise să se însenineze.

Caquer se aplecă, tremurând, şi duse mâna la pieptul omului. Într-adevăr se simţea şi bătaia unei inimi. Pentru o clipă, se temuse că lovitura l-ar fi putut ucide.

Caquer închise ochii, intenţionat, pipăind faţa omului - şi de simţit simţea aceleaşi trăsături, ale lui Willem Deem, cu acelaşi neg care putea fi atins cu mâna la fel de limpede cum putea fi atins şi cu privirea.

Din clădirea punctului-control ieşiseră în fugă doi oameni, care acum veneau de-a curmezişul pistei către el. Rod zări expresia de pe feţele lor şi se gândi la micul vehicul rapid, aflat la câţiva paşi de el. Trebuia să iasă din perimetrul Sectorului Trei, pentru a spune cuiva ce se întâmplase, înainte să fie prea târziu.

De n-ar fi fost adevărată ştirea că aura de energie fusese stinsă! Sări peste trupul omului pe care-l pocnise şi intră în vehicul, acţionând comenzile. Dar nava nu răspunse la impulsuri; aşadar - da, ştirea despre aura de energie era adevărată.

N-avea rost să rămână acolo pentru a lua parte la o bătaie care nu putea hotărî nimic. Ieşi din vehicul pe partea opusă indivizilor care veneau către el şi o rupse la fugă în direcţia gardului.

Acel gard era încărcat cu energie electrică. Nu atât de mare încât să ucidă pe cineva, dar suficientă pentru a-l ţintui până când oamenii cu mănuşi de cauciuc aveau să taie sârma şi să-l ridice. Dar dacă aura de energie era stinsă, probabil că era oprit şi curentul care trecea prin gard.

Era prea înalt pentru a putea fi sărit, aşa că îşi asumă riscul. Curentul era oprit. Se strecură prin gard fără probleme, iar urmăritorii săi se opriră şi o luară înapoi pentru a se ocupa de omul căzut la pământ lângă vehiculul rapid.

Caquer încetini ritmul şi o luă la pas. Nu avea idee încotro, dar trebuia să facă totuşi ceva. După o vreme, băgă de seamă că paşii îl purtau către marginea sectorului, înspre nord, înspre Callisto City.

Se afla într-un mic părculeţ de lângă graniţa de nord, când îşi dădu seama de semnificaţia şi de inutilitatea direcţiei în care mergea. În acelaşi timp, realiză că muşchii îi erau încordaţi şi obosiţi, că îl durea îngrozitor capul, că nu putea continua să meargă fără să aibă un ţel posibil care să merite osteneala.

Se aşeză pe o bancă în parc şi rămase un timp cu capul în palme. Nu găsi nici un răspuns.

După o vreme ridică privirea şi zări ceva ce avu darul să-l fascineze. Un cerc de copil era proţăpit în iarbă în vârful unui băţ şi se rotea în bătaia vântului. Când repede, când încet, în funcţie de forţa brizei.

Mergea în cerc, la fel ca şi mintea lui. Cum altfel putea să meargă o minte omenească decât în cercuri atunci când nu era în stare să distingă iluzia de realitate? În cercuri, asemenea unei Roţi Vargas.

Cercuri.

Dar o cale trebuia să existe. Un om cu Roată Vargas nu era complet invincibil, altminteri cum reuşise consiliul să distrugă în cele din urmă puţinele astfel de roţi care fuseseră construite? E drept, posesorii de roţi s-au anihilat

reciproc până la un punct, dar în mâinile cuiva trebuie să fi existat o ultimă roată. În mâinile cuiva care voia să fie stăpân pe destinul întregului sistem solar.

Dar roata fusese oprită.

Aşadar putea fi oprită. Dar cum? Cum, dacă nu se putea vedea? Pe de altă parte, imaginea roţii aducea un om cu totul sub controlul ei, astfel încât, după prima privire, acesta nici nu mai realiza că roata se află acolo. Pentru că îi lua mintea doar prin simpla ei apariţie.

Trebuia să oprească roata. Acesta era singurul răspuns. Dar cum?

Cercul acela din iarbă putea foarte bine să fie Roata Vargas, potrivită să creeze iluzia că ar fi o jucărie de copil. Sau posesorul ei, purtând casca, putea sta în clipa aceea pe cărare, chiar în faţa lui, urmărindu-i gesturile. Posesorul roţii putea fi invizibil, pentru că minţii lui Caquer i se putea transmite să nu-l vadă.

Dar dacă omul se afla acolo, atunci se afla cu adevărat acolo, aşa că dacă Rod ar fi lovit o dată cu spada, ameninţarea avea să dispară, nu? Bineînţeles.

Dar cum să descoperi o roată pe care nimeni n-o putea vedea? Care nu putea fi văzută pentru că...

Apoi, privind în continuare la cercul rotitor, Caquer întrezări o soluţie, ceva care ar fi putut să meargă, o mică şansă!

Aruncă o privire la ceasul de mână şi văzu că era ora nouă şi jumătate, ceea ce însemna că mai era o jumătate de oră până la demonstraţia din piaţă. Şi roata împreună cu posesorul ei aveau să se afle, cu siguranţă, acolo.

Uitând de muşchii săi obosiţi, locotenentul Rod Caquer începu să alerge către centrul oraşului. Străzile erau pustii. Toată lumea mersese în piaţă, bineînţeles. Tuturor li se transmisese să vină.

Fu nevoit să ocolească vreo câteva blocuri şi trebui să treacă la pas, dar timp avea destul pentru a ajunge înainte de sfârşitul manifestaţiei, chiar dacă pierdea începutul.

Da, sigur că putea ajunge acolo. Şi pe urmă, dacă ideea sa funcţiona...

Era aproape ora zece când trecu pe lângă clădirea în care se afla propriul său birou şi îşi continuă drumul. Intră, câteva uşi mai încolo. Operatorul liftului nu era de găsit, dar Caquer conduse singur liftul până sus şi după un minut pătrunse cu ajutorul unui şperaclu universal în laboratorul lui Perry Peters.

Sigur că Peters era plecat, dar ochelarii se aflau acolo, ochelarii speciali cu acea proprietate a ştergătoarelor care îi făcea folositori în mineritul raditului.

Rod Caquer îi puse la ochi, vârî bateria în buzunar şi acţionă butonul. Funcţionau. Putea vedea ca prin ceaţă în vreme ce ştergătoarele goneau de colo-colo. Dar după un minut se opriră.

Bineînţeles. Peters spusese că tijele se încingeau şi se dilatau după un minut de funcţionare. Ei bine, asta nu avea prea mare importanţă, un minut putea fi suficient, iar metalul avea să se răcească până urma el să ajungă în piaţă.

Dar era necesar să poată varia viteza. În grămada de obiecte de pe bancul de lucru găsi un mic regulator de tensiune pe care-l aplică pe unul din firele care legau ochelarii de baterie.

Era tot ce putea face. Nu mai avea cum să facă din nou probă, îşi ridică ochelarii pe frunte, ieşi în fugă pe coridor şi luă liftul până la parter. O clipă mai târziu alerga către piaţa publică, la două blocuri distanţă.

Ajunse la marginea mulţimii adunate în piaţă, care privea în sus către cele două balcoane ale clădirii Regenţei. În balconul inferior se aflau mai mulţi oameni pe care-i recunoscu: doctorul Skidder, Walther Johnson. Până şi locotenentul Borgesen se afla acolo.

În balconul superior, Regentul Barr Maxon era singur, adresându-se mulţimii de jos. Vocea sa sonoră arunca fraze care glorificau forţa imperiului. La mică depărtare, în

mulţime, Caquer dădu cu ochii de părul cărunt al profesorului Gordon şi, în spatele său, de capul blond al fiicei sale, Jane. Se întrebă dacă şi ei se aflau cumva sub influenţa vrăjii. Sigur că se aflau, altminteri n-ar fi fost acolo. Îşi dădu seama că n-avea rost să le vorbească, să le spună ce avea de gând să facă.

Locotenentul Caquer îşi coborî ochelarii pe ochi, orbind pentru o clipă, dat fiind că braţele ştergătoarelor se aflau pe poziţie greşită. Dar degetele sale dibuiră discul regulatorului de tensiune potrivit la zero şi începură să-l rotească încet pe cadran, înspre punctul maxim.

Apoi, când ştergătoarele porniră dansul lor frenetic şi luară viteză, putu să vadă ca prin ceaţă. Privi în jur prin lentilele în formă de arce de cerc. Pe balconul inferior nu zări nimic ieşit din comun, dar pe balconul superior figura Regentului Maxon se estompă dintr-o dată.

Pe balconul superior se afla un om care purta o cască ciudată, cu tot felul de fire, şi deasupra căştii se afla o roată de vreo zece centimetri, compusă din oglinzi şi prisme.

O roată care stătea nemişcată datorită efectului stroboscopic al ochelarilor mecanizaţi. Pentru o clipă, viteza ştergătoarelor se sincroniză cu ritmul de rotire al roţii, astfel încât fiecare imagine succesivă a roţii o arăta în aceeaşi poziţie, iar ochilor lui Caquer i se arătă nemişcată, aşa că putu s-o vadă. Apoi, ochelarii se blocară.

Dar acum nu mai avea nevoie de ei.

Ştia că Barr Maxon sau oricine o fi fost cel care se afla în acel balcon era purtătorul Roţii.

Încet, căutând să atragă cât mai puţin atenţia asupra sa, Caquer ocoli mulţimea şi ajunse la uşa din dos a clădirii Regenţei.

Acolo un gardian se afla la post.

— Îmi pare rău, domnule, dar nimeni n-are voie să...

Apoi încercă să se eschiveze, însă prea târziu.

Latul spadei locotenentului de poliţie Rod Caquer îl pocni în cap.

Interiorul clădirii părea pustiu. Caquer urcă în grabă pe scări, trei etaje, până la nivelul balconului superior şi spre coridorul care ducea la uşa balconului.

Năvăli prin ea, şi Regentul Maxon se întoarse. Maxon nu mai avea casca pe cap. Caquer pierduse ochelarii, dar, chit c-o putea vedea sau nu, ştia că roata împreună cu casca se aflau totuşi la locul lor, că funcţionează, şi că asta era singura lui şansă.

Maxon se întoarse şi zări chipul locotenentului Caquer şi spada lui trasă.

Apoi, brusc, figura lui Maxon dispăru. Caquer avu senzaţia - dându-şi seama că nu poate fi cu putinţă - că figura dinaintea lui era cea a Janei Gordon, privindu-l rugător şi vorbindu-i pe un ton suav.

— Rod, nu..., începu ea să vorbească.

Dar ştia că nu era Jane. Purtătorul Roţii Vargas îi transmisese un gând, din instinct de conservare.

Caquer ridică spada şi o trânti cu putere.

Se auzi zgomot de sticlă spartă şi de metal ciocnit pe metal, în clipa în care spada se sfărâmă despicând roata şi casca.

Bineînţeles că acum personajul nu mai era Jane - dar un om zăcea mort la podea, cu sângele ţâşnindu-i dintr-o crăpătură într-o cască extrem de ciudată, însă distrusă. O cască pe care o putea vedea acum oricine, chiar şi locotenentul Caquer.

La fel cum oricine, inclusiv Caquer, îl putea recunoaşte pe omul care o purtase.

Era un om mărunţel, firav, şi pe nas avea un neg inconfundabil.

Într-adevăr, era Willem Deem. Şi de data asta Rod Caquer era convins că nu putea fi vorba decât de Willem Deem...

— Am crezut, spuse Jane Gordon, că o să pleci la Callisto City fără să-ţi iei rămas bun de la noi.

Rod Caquer îşi aruncă pălăria în direcţia aproximativă a unui cuier.

— A, da, făcu el. Nici măcar nu sunt sigur că o să accept acum avansarea în funcţia de coordonator al poliţiei. Am timp o săptămână să mă hotărăsc şi în vremea asta o să fiu pe-aici prin preajmă. Tu ce mai faci, Ţurţure?

— Bine, Rod. Ia loc. Tata va sosi în curând şi ştiu că vrea să te întrebe o mulţime de lucruri. De ce nu te-am văzut de la acea mare adunare încoace?

Ciudat, cât de prost poate fi din când în când un om deştept.

Dar pe de altă parte, venise de atâtea ori cu cererea în căsătorie şi fusese refuzat, încât vina nu-i aparţinea în întregime.

O privi.

— Rod, buletinele de ştiri n-au relatat niciodată întreaga poveste, continuă ea. Ştiu că va trebui să o spui din nou şi pentru tata, dar în timp ce-l aşteptăm, vrei să mă lămureşti şi pe mine?

Rod rânji.

— Nu-i cine ştie ce, Ţurţure, rosti el. Willem Deem a pus mâna pe o carte de pe Lista Neagră şi a aflat cum se face o Roată Vargas. Aşa că a făcut una, fapt care i-a dat idei.

Prima idee a fost să-l ucidă pe Barr Maxon şi să preia el funcţia de Regent, montând casca în aşa fel încât să apară el drept Maxon. A pus cadavrul lui Maxon în propriul său magazin şi apoi s-a distrat de minune cu propria sa ucidere. Avea un simţ al umorului cam trăsnit, aşa că ne-a făcut să alergăm în cerc.

— Dar cum a făcut tot restul? întrebă fata.

— S-a aflat acolo sub chipul lui Brager şi a pretins că şi-a descoperit propriul cadavru. El ne-a dat o anumită explicaţie în legătură cu cauza morţii, transmiţându-ne apoi, lui Skidder, mie şi oamenilor de la salubritate, să vedem fiecare cadavrul lui Maxon în alt fel. Nu-i de mirare c-a fost cât pe ce să căpiem.

— Dar Brager şi-a adus aminte că a fost şi el acolo, protestă ea.

— În momentul respectiv Brager se afla la spital, dar Deem l-a întâlnit după aceea şi i-a transmis cum că el ar fi descoperit cadavrul lui Deem, explică Rod Caquer. Deci e firesc ca Brager să fi crezut că a fost acolo. Apoi l-a ucis pe secretarul confidenţial al lui Maxon, pentru că, fiind atât de apropiat Regentului, acesta ar fi bănuit că ceva nu era în regulă, chiar dacă nu şi-ar fi putut da seama ce anume. Acesta a fost cel de-al doilea cadavru al lui Willem Deem, care începuse să se distreze copios când ne aruncă pe cap şi acest caz. E de la sine înţeles că n-a chemat nici un fel de inspector special de la Callisto City. N-a făcut decât să-şi bată joc de mine, făcându-mă să mă întâlnesc cu un tip care avea să se dovedească a fi un nou Willem Deem. Atunci cred c-am înnebunit de-a binelea.

— Dar, Rod, de ce nu te aflai şi tu în transă, la fel ca ceilalţi? întrebă ea. Mă refer la tărăşenia despre cucerirea Callistei şi tot restul. Tu ai fost scutit de capitolul ăsta al hipnozei.

Caquer ridică din umeri.

— Poate pentru că n-am asistat la discursul lui Skidder, de la televizor, presupuse el. E clar că nu a fost vorba de Skidder, era tot Deem, sub o altă deghizare, purtând de data asta şi casca. Probabil că m-a cruţat în mod intenţionat, datorită amuzamentului dementţial pe care i-l provocau încercările mele de-a investiga uciderea a doi Willem Deem. E greu de presupus. Probabil că eram şi niţel apatic datorită stresului şi poate că din această cauză am fost ceva mai rezistent la acţiunea de hipnoză în masă.

— Chiar crezi că avea de gând să conducă întreg Callisto, Rod? întrebă fata.

— N-o să ştiu niciodată cu siguranţă ce anume a vrut sau ar fi făcut mai târziu. La început n-a făcut decât să experimenteze puterea de hipnoză cu ajutorul Roţii. În acea primă noapte i-a scos pe oameni din casele lor în stradă şi

apoi i-a trimis înapoi, făcându-i să uite. O încercare, desigur.

Caquer se opri şi îl trecu un fior.

— Era, fără îndoială, psihopat, şi nici n-aş îndrăzni să mă gândesc la toate planurile sale, continuă el. Ai priceput cum au funcţionat ochelarii de-au reuşit să neutralizeze Roata, nu e aşa, Ţurţure?

— Cred că da. A fost strălucit, Rod. E ca o imagine de pe o rolă de film, nu? Dacă aparatul de proiecţie se sincronizează cu rola, în aşa fel încât fiecare imagine succesivă să fie arătată după o rotaţie completă, atunci la vizionare imaginea pare nemişcată.

Caquer încuviinţă.

— Întocmai, spuse el. Norocul meu că am putut pune mâna pe ochelarii cu pricina. Pentru o clipă am putut zări acolo, în balcon, un om care purta o cască - dar mi-a fost de ajuns.

— Rod, dar când ai năvălit în balcon, nu mai aveai ochelarii la ochi. Nu te-ar fi putut opri prin hipnoză?

— Ei bine, n-a putut. Presupun că n-a avut destul timp să mă ia în primire. Mi-a trimis însă o iluzie. În ultima clipă nu l-am văzut înaintea mea nici pe Barr Maxon, nici pe Willem Deem. Te-am văzut pe tine.

— Pe mine?

— Da, pe tine. Presupun că ştia că sunt îndrăgostit de tine şi ăsta a fost primul gând care i-a trecut prin cap: că n-aş îndrăzni să folosesc spada dac-aş fi crezut că acolo te afli tu. Dar nu puteai fi tu, în ciuda imaginii din faţa ochilor mei, aşa c-am folosit spada.

Se înfioră uşor, amintindu-şi de câtă voinţă avusese nevoie pentru a putea lovi.

— Cel mai rău a fost că te-am văzut acolo aşa cum mi-am dorit întotdeauna să te văd - cu braţele întinse spre mine şi privindu-mă ca şi cum m-ai iubi.

— Aşa, Rod?

Şi de data asta el n-a mai fost prea buimac pentru a pricepe.

NESIRIUZITATE[9]

SCOTEAU CU SATISFACŢIE ultimele monede din automate şi le numărau, în vreme ce Ma nota cifrele în micul ei carneţel roşu. Eu le rosteam cu voce tare, ca de obicei. Erau cifre frumuşele.

Da, jocurile noastre merseseră bine pe ambele planete Sirius: Freya şi Thor. Îndeosebi pe Thor. Micile colonii pământene de acolo sunt obsedate de distracţii de orice fel şi pentru ele banii nu au nici o importanţă. Se aşezaseră la coadă pentru a intra în cortul nostru ca să-şi vâre monedele în automate. Astfel încât, cu tot costul ridicat al călătoriei, am dat din plin lovitura.

Într-adevăr, erau de-a dreptul îmbucurătoare cifrele pe care Ma le tot nota. Sigur că le va aduna greşit, dar Ellen avea să pună totul în ordine după ce Ma o să renunţe în cele din urmă. Ellen se pricepe să lucreze cu cifre; trebuie să precizez că e fată bună, chiar dacă vorbesc despre propria mea fiică. Meritul ăsta îi revine însă lui Ma, nu mie. Eu am în mare trăsăturile unui salahor spaţial. Am pus înapoi cutia cu monede a automatului cu „Goana Rachetelor” şi am ridicat privirea.

— Ma, am început eu.

Atunci s-a deschis uşa cabinei pilotului şi acolo se afla John Lane. Ellen, aflată la masă în partea opusă lui Ma, lăsă carneţelul şi ridică privirea. Era numai ochi. Şi strălucitori pe deasupra.

Johnny salută politicos, salutul regulamentar cu care pilotul unei nave particulare dă onorul proprietarului şi căpitanului acelei nave. Mereu mă deranja acel salut, dar

[9] Publicată pentru prima dată în *Captain Future*, Apr. 1944 cu titlul original „Nothing Sirius”

nu l-am putut dezobişnui de el pentru că regula îl obliga s-o facă.

— Obiect în faţă, căpitane Wherry, spuse el.

— Obiect? am exclamat uimit. Ce fel de obiect?

Vedeţi dumneavoastră, din expresia vocii şi a feţei lui Johnny nu-ţi puteai da seama dacă era ceva grav sau nu. Centrul Politehnic de Instruire Mars City te învaţă să fii perfect stăpânit, şi Johnny e un absolvent „magna cum laudae”. E un băiat bun, însă ar anunţa sfârşitul lumii pe acelaşi ton cu care ar anunţa că cina e servită, asta în cazul în care ar fi fost îndatorirea unui pilot să servească cina.

— Se pare că e o planetă, domnule.

A fost tot ce mai adăugă. Trecu o bucată de timp până ce cuvintele sale şi-au făcut efectul.

— O planetă? am întrebat eu, nu din cale-afară de isteţ.

L-am privit ţintă, nădăjduind că băuse ceva. Nu fiindcă aş fi avut ceva împotrivă ca el, treaz fiind, să fi văzut o planetă, ci pentru că atunci când ajungea în starea în care să guste şi el o băutură bună, alcoolul pesemne că-i mai dizolva niţel din rigiditate. Atunci aveam şi eu pe cineva cu care să înşir poveşti. Devine plictisitor să călătoreşti prin spaţiu alături de două femei şi de un absolvent al Centrului Politehnic care urmează cu stricteţe regulile.

— O planetă, domnule. Un obiect de dimensiuni planetare aş spune. Diametrul cinci mii de kilometri, distanţa trei milioane, curs aparent pe o orbită în jurul lui Sirius A.

— Johnny, am început eu, ne aflăm pe orbita lui Thor, care e Sirius I, ceea ce înseamnă că e prima planetă a lui Sirius; şi atunci cum poate fi altă planetă mai aproape? Glumeşti, pesemne, Johnny!

— Puteţi verifica pe ecran, domnule, dacă sunt corecte calculele mele, replică el rigid.

M-am ridicat şi am intrat în cabina pilotului. În centrul ecranului se afla, într-adevăr, un disc. Aşadar, Johnny nu avea vedenii. Să verific calculele sale era însă altceva.

Matematica mea se rezumă la numărarea monedelor din automate. Dar eram gata să-l cred pe cuvânt.

— Johnny, aproape c-am strigat, am descoperit o nouă planetă! Nu ţi se pare că-i grozav?

— Da, domnule, comentă el, pe tonul său obişnuit, impasibil.

Era ceva, dar nu cine ştie ce. Vreau să spun, Sistemul Sirius fusese colonizat de puţină vreme, astfel că surpriza observării unei planete de cinci mii de kilometri era un fapt modest. Mai ales că orbitele lui Thor şi Freya sunt mari, ample şi elegante. Atât de depărtate însă, încât ar fi fost mai îngheţate decât Pluto dacă Steaua Câinelui n-ar fi fost de douăzeci şi şase de ori mai puternică decât Soarele.

Ma şi Ellen n-au avut loc să ne urmeze în cabina pilotului, dar se opriseră în uşă şi priveau, drept pentru care m-am dat la o parte ca să poată vedea amândouă discul de pe ecran.

— În cât timp ajungem acolo, Johnny? vru Ma să ştie.

— Punctul nostru de maximă apropiere pe acest curs va fi atins într-o oră, doamnă Wherry, replică el. Ne apropiem la mai puţin de un milion de kilometri de ea.

— Ah, da? am exclamat eu.

— În afară de cazul în care consideraţi că e mai indicat să schimbăm cursul şi să mai dregem traiectoria, domnule.

Eu, în schimb, mi-am dres glasul şi am aruncat o privire Ellenei şi lui Ma, constatând că ele n-ar fi avut nimic împotrivă.

— Johnny, am continuat eu, nu dregem nimic. Dintotdeauna mi-am dorit să păşesc primul pe o planetă nouă. O să aterizăm aici.

— Da, domnule, spuse el şi salută, însă am avut impresia că în ochii lui se citea o urmă de dezaprobare.

Adevărul e că motive pentru a nu fi de acord erau. Nu ştii niciodată peste ce dai când ajungi într-un asemenea teritoriu virgin. O navă-cargo ticsită cu pânză de cort şi cu

automate de bâlci nu reprezintă echipamentul ideal pentru explorări, am dreptate?

Însă Pilotul Perfect nu discută niciodată ordinele proprietarului, încăpăţânatul de el! Johnny se aşează şi începu să alimenteze calculatorul, iar noi am ieşit pentru a-i lăsa liniştea s-o facă.

— Ma, am spus, sunt un nătărău.

— Ai fi, dacă n-ai fi, veni replica.

La auzul vorbelor ei, am zâmbit şi m-am întors către ele.

Dar ea nu mă privea. Avea din nou în ochi expresia aceea visătoare. Mă făcea să vreau să dau buzna în cabina pilotului şi să-i trag o scatoalcă lui Johnny, ca să văd dacă asta l-ar trezi.

— Ascultă, scumpo, am spus, Johnny ăla...

Dar ceva îmi ardea profilul feţei şi am ştiut că-i privirea lui Ma, aşa că am tăcut. Am scos un set de cărţi de joc şi am jucat de unul singur până când am aterizat.

Johnny ieşi din cabina pilotului şi salută.

— Am aterizat, domnule. Analiza atmosferei arată unu-zero-şaisprezece.

— Şi asta ce înseamnă? întrebă Ellen.

— E respirabilă, domnişoară Wherry. Puţin mai mult hidrogen şi ceva mai puţin oxigen decât pe Pământ, dar se poate respira.

Tânărul ăsta era un adevărat indicator când venea vorba de precizie.

— Atunci ce mai aşteptăm? am vrut eu să ştiu.

— Ordinele dumneavoastră, domnule.

— La naiba cu ordinele mele, Johnny! Hai să deschidem uşa şi să-i dăm drumul.

Salută, şi uşa fu deschisă. Asta era. Johnny ieşi primul, încingându-se cu o pereche de injectoare de căldură. Noi ceilalţi îl urmarăm.

Afară era răcoare, dar nu frig. Peisajul semăna cu cel de pe Thor, cu dealuri goale şi rotunjite, din argilă verzuie şi

scorţoasă. Exista floră, un fel de tufişuri maronii care semănau întrucâtva cu iedera.

Am ridicat privirea pentru a măsura timpul, iar Sirius se afla aproape la zenit, ceea ce însemna că Johnny aterizase la miezul zilei.

— Ai idee, Johnny, întrebai eu, care ar putea fi perioada de rotaţie?

— N-am avut timp decât pentru un calcul sumar, domnule. Au reieşit douăzeci şi una de ore şi şaptesprezece minute şi jumătate.

La el, ăsta era un calcul sumar.

— Asta-i destul de rău pentru noi, răspunse Ma. Mai avem timp pentru o plimbare, deci ce mai aşteptăm?

— Ceremonia, Ma, i-am spus. Trebuie să dăm un nume locului ăsta, nu? Unde ai pus sticla aia de şampanie pe care-am oprit-o pentru ziua mea? Eu afirm că ăsta-i un eveniment mai important.

Îmi spuse unde e şi m-am dus s-o iau.

— Ai vreo idee ce nume să-i dăm, Johnny? l-am întrebat. Tu ai văzut-o cel dintâi.

— Nu, domnule.

— Problema e că Thor şi Freya nu se mai potrivesc acum, am spus. Vreau să zic, Thor e Sirius I şi Freya e Sirius II, iar orbita asta e în interiorul celor două, aşa că ar trebui să fie „doi” şi, respectiv, „trei”. Altminteri asta ar trebui să fie Sirius 0. Ceea ce înseamnă Nimic Sirius.

Ellen zâmbi şi cred că şi Johnny ar fi făcut-o dacă n-ar fi fost ceva nedemn, în vreme ce Ma se mulţumi să mormăie.

— William..., începu ea, şi ar fi continuat pe acelaşi ton dacă nu s-ar fi întâmplat ceva.

Ceva se ivi de după creasta celei mai apropiate coline. Ma era singura care stătea cu faţa într-acolo şi slobozi un ţipăt, agăţându-se de mine. Atunci ne-am întors cu toţii şi am privit. Era capul unei arătări care semăna cu un struţ, numai că trebuie să fi fost mai mare decât un elefant. Creatura mai avea şi un guler, cu o cravată cu buline

albastre la gâtul subţire şi lung, şi purta pălărie. Pălăria era de un galben viu şi avea o pană lungă şi purpurie. Arătarea ne privi câteva secunde. Clipi din ochi într-un fel caraghios, apoi îşi retrase capul.

Câteva momente nimeni nu spuse nimic, apoi am tras adânc aer în piept.

— Asta, am rostit, e prea de tot. Planetă, te numesc Nesiriuzitate.

M-am aplecat şi am dat cu sticla de şampanie în argilă; dar n-a făcut decât să lase o mică scobitură în urmă, nevrând să se spargă. Nu exista nici un fel de bolovan.

Am scos din buzunar un tirbuşon şi m-am apucat să desfund sticla. Am băut cu toţi, în afară de Johnny, care nu bea, nu fumează. Eu am tras o duşcă zdravănă, după care am vărsat un strop pe jos şi am astupat sticla cu dopul scos. Mă gândeam eu că poate o să mai am nevoie de ea, mai abitir decât ar fi putut avea nevoie planeta. În navă se mai afla o mulţime de whisky şi ceva licoare verde de pe Marte, dar şampanie nu mai era.

— Ei, am îngânat, haidem!

Privirea mi s-a întâlnit cu cea a lui Johnny.

— Credeţi că e înţelept, domnule, spuse el, având în vedere faptul că pe aici sunt... ăăă... locuitori?

— Locuitori? l-am întrerupt. Johnny, ce-o fi fost chestia aia care şi-a iţit capul de după deal nu ştiu, dar n-a fost un locuitor. Şi dacă mai apare o dată, o să-i ard una cu sticla asta.

Totuşi, înainte de a porni am intrat încă o dată în „Ţânc” şi am mai luat nişte proiectoare de căldură. Pe unul l-am vârât la centură şi pe celălalt i l-am dat lui Ellen. Ellen e un ţintaş mai bun decât mine, în schimb Ma n-ar fi în stare să nimerească zidul unei clădiri administrative nici de la zece paşi, aşa că ei nu i-am dat nimic.

Am pornit, printr-un fel de consens mental, cu toţii în direcţia opusă celei în care văzusem ce-o-fi-fost-aia. O vreme, dealurile au fost toate la fel şi, de îndată ce-am

trecut de primul, l-am pierdut din vedere pe „Ţânc”. Am observat cum Johnny îşi verifică din minut în minut busola sa de mână şi am ştiut că vom găsi drumul înapoi spre... casă.

Timp de trei dealuri nu se întâmplă nimic, după care Ma strigă:

— Priviţi!

Şi am privit.

La vreo douăzeci de metri în stânga noastră se afla o tufă stacojie. Din ea se auzea un fel de zumzăit. Zumzăitul venea de la o mulţime de chestii care zburau în jurul tufei. La prima vedere semănau cu nişte păsări, dar când priveai mai atent îţi dădeai seama că aripile nu li se mişcau. Dar zumzăiau încontinuu încolo şi încoace. Am încercat să le văd capetele, dar acolo unde ar fi trebuit să le stea capetele nu era decât ceaţă. O pată circulară de ceaţă - dacă o fi fost aşa ceva gămălia alburie.

— Au elice, a spus Ma. Cum aveau aeronavele de pe timpuri.

Aşa se părea.

M-am uitat la Johnny, el s-a uitat la mine şi amândoi am pornit către tufă. Dar păsările sau ce-or fi fost îşi luară zborul de îndată ce făcurăm primul pas. Plutiră aproape de sol şi într-o clipă dispărură vederii noastre.

Am pornit mai departe fără ca cineva să scoată o vorbă, iar Ellen veni lângă mine. Ne aflam ceva mai în faţă, suficient de departe pentru a nu putea fi auziţi.

— Tati..., începu ea, şi nu continuă până când nu răspunsei:

— Ce e, copilă?

— Nimic, replică ea, chipurile abătută. Lasă.

Bineînţeles că am ştiut despre ce voise să vorbească, dar n-am putut găsi nimic de spus, decât să bombănesc Centrul Politehnic Marte, ceea ce n-ar fi fost de folos. Centrul Politehnic Marte avea un singur cusur. Era exagerat de serios, la fel ca absolvenţii săi rigizi. Totuşi, după vreo zece

ani de la absolvire, unii reuşeau să se înmoaie şi să mai lase rigiditatea.

Dar Johnny nu ieşise, de zece ani. Şansa de a-l pilota pe „Ţânc” fusese pentru el un debut, desigur, fiind prima sa slujbă. După câţiva ani la noi, urma să fie calificat pentru a conduce o navă mai mare. Avea să poată promova mult mai repede decât dacă ar fi trebuit să pornească de jos, ca ofiţer inferior pe o navă mare.

Singurul necaz era că arăta prea chipeş şi n-o ştia. Nu ştia nimic din ce nu-l învăţaseră la Centrul Politehnic, iar acolo tot ce-l învăţaseră fusese matematica şi astrografica, cum să salute, şi nu-l învăţase nimeni cum să nu salute.

— Ellen...

— Da, tati?

— Aă... nimic. Lasă.

Nu vrusesem să spun asta, dar ea îmi zâmbi dintr-o dată şi eu i-am zâmbit la rândul meu şi aşa s-a făcut că am discutat despre întreaga chestiune. E drept că n-am ajuns nicăieri, dar n-am fi ajuns chiar de-am fi ajuns, dacă pricepeţi ce vreau să spun, dar cred că nu pricepeţi.

Tocmai atunci am ajuns în vârful unei mici ridicături, şi Ellen şi cu mine ne-am oprit, pentru că drept în faţa noastră se afla capătul unei şosele pavate.

O şosea obişnuită, plastipavată, la fel ca în orice oraş de pe Pământ, cu bordură, trotuar, şanţ şi linie de trafic trasată în mijloc. Doar că nu ducea nicăieri în direcţia în care ne aflam noi, iar în cealaltă, cel puţin până trecea de creasta primului deal, nu se vedea nici o casă, nici un vehicul şi nici o creatură.

M-am uitat la Ellen şi ea s-a uitat la mine, apoi amândoi ne-am uitat la Ma şi la Johnny Lane, care tocmai ne ajunseseră din urmă.

— Ce e asta, Johnny? am întrebat prosteşte.

— Se pare că e o şosea, domnule.

Întâlni privirea pe care i-am aruncat-o şi roşi niţel. Se aplecă, cercetă îndeaproape pavajul şi, după ce se ridică, în ochii săi se citea o surpriză şi mai mare.

— Ei, ce e, m-am interesat eu, îngheţată caramel?

— E permaplast, domnule. Nu noi suntem descoperitorii acestei planete, pentru că ăsta-i un produs de pe Pământ.

— Hm, am murmurat eu. Nu se poate ca băştinaşii de aici să fi descoperit acelaşi procedeu de fabricare? S-ar putea să existe şi aici aceleaşi... ăăă... ingrediente.

— Da, domnule. Dar dacă vă uitaţi mai bine, veţi vedea că blocurile sunt marcate.

— N-ar putea avea şi băştinaşii..., am replicat.

Apoi am tăcut, pentru că până şi eu mi-am dat seama cât era de absurd. E tare neplăcut când ai impresia că echipa a descoperit o planetă nouă şi apoi pe prima şosea ieşită în cale întâlneşti blocuri de pavaj marcate pe Pământ.

— Dar ce naiba caută o şosea în locul ăsta? am vrut eu să ştiu.

— Nu există decât un singur mod de a afla, spuse Ma. Aşadar, ce mai aşteptăm?

Deci am mers mai departe şi pe prima colină am zărit o clădire. Cu două etaje, din cărămidă, cu o firmă pe care scria „Restaurant Bon Ton”. Era scris cu caractere vechi englezeşti.

— Fir-aş să!... am exclamat.

Dar Ma mi-a pus repede mâna pe gură înainte de a apuca să termin, ceea ce cred c-a fost un lucru bun, pentru că ce aveam de gând să spun ar fi putut să fie nepotrivit. Clădirea se afla doar la o sută de metri înainte, la o cotitură a străzii, cu faţa la noi.

Am început să merg mai repede şi am ajuns primul, cu câţiva paşi înaintea celorlalţi. Am deschis uşa şi am dat să intru. Apoi am încremenit în prag, pentru că nu exista nici un fel de intrare în clădire. Era o faţadă falsă, asemenea unui decor de cinema, şi tot ce puteai vedea prin uşă erau alte şi alte dealuri verzui şi rotunjite.

M-am retras şi am privit din nou firma „Restaurant Bon Ton”, în vreme ce ceilalţi au mers să privească prin chenarul uşii pe care o lăsasem deschisă. Au revenit şi am rămas locului până când Ma îşi pierdu răbdarea şi spuse:

— Ei bine, ce-aveţi de gând să faceţi?

— Ce-ai dori să fac? am vrut să ştiu. Să intru şi să-ţi comand o cină cu homar? Şi cu şampa... Hei, am uitat!

Sticla de şampanie se afla încă în buzunarul jachetei mele, aşa că am scos-o şi am trecut-o lui Ma şi apoi Ellenei, terminând eu ceea ce mai rămăsese, dar am băut-o prea repede, pentru că acidul mă gâdilă pe la nas şi mă făcu să strănut.

Acum mă simţeam pregătit pentru orice, aşa că am trecut din nou pragul uşii în clădirea care nu exista. Mă gândeam că poate dau peste vreun indiciu din care să reiasă cât de recent a fost ridicată sau ceva. Dar nu era nici un semn care să-mi sară în ochi. Interiorul - sau mai degrabă spatele faţadei, dacă înţelegeţi ce vreau să spun - era curat şi neted ca o foaie de sticlă. Părea un fel de material sintetic.

Am privit mai bine la baza părţii dorsale, dar n-am remarcat decât vreo câteva găuri care păreau să fie ale unor insecte. Şi chiar asta cred că erau, pentru că lângă una dintre ele am observat un gândac mare şi negru de bucătărie care stătea (sau şedea, pentru că de unde poţi şti dacă un gândac de bucătărie stă sau şade?). M-am apropiat cu un pas şi insecta dispăru în grabă.

Îmi mai revenisem când am trecut din nou pragul uşii.

— Ma, am văzut un gândac de bucătărie, am spus. Şi ştii ce era ciudat la el?

— Ce? întrebă Ma.

— Nimic, i-am zis. Tocmai ăsta-i lucrul ciudat. Nu avea nimic ciudat. Aici struţii poartă pălării, şi păsările au elice, şi străzile nu duc nicăieri, şi casele n-au dosuri, dar gândacul ăsta de bucătărie n-avea nici măcar pene!

— Eşti sigur? vru Ellen să ştie.

— Sigur că sunt sigur. Ei, hai să trecem şi de următorul deal, să vedem ce e dincolo.

Am trecut şi am văzut. În valea dintre acel deal şi următorul, şoseaua făcea o nouă cotitură bruscă şi în faţa noastră se afla privelişte a frontală a unui cort cu o pancartă mare pe care scria „Penny Arcade”.

De data asta nici măcar nu m-am oprit din mers.

— Au copiat pancarta aia de la spectacolul pe care-l dădea odinioară Sam Heideman, am spus eu. Îţi mai aduci aminte de Sam, din vremurile de demult, Ma?

— Beţivul ăla netrebnic? făcu Ma.

— Cum?... Dacă nu mă-nşel îţi plăcea.

— Da, şi tu mi-ai plăcut. Dar asta nu înseamnă că n-ai fost şi tu câteodată... sau că el nu e un...

— Cum aşa, Ma? am întrerupt-o.

Dar între timp ajunseserăm chiar în faţa cortului. Părea că e într-adevăr din foaie de cort, pentru că se unduia uşor.

— Nu mă încumet, am spus. Cine vrea să arunce o privire de data asta?

Dar Ma îşi vârâse deja capul prin uşa cortului.

— Ia te uită! am auzit-o exclamând. Salutare, Sam, bătrâne beţivan!

— Ma, isprăveşte cu gluma, altfel..., am avertizat-o, dar între timp am trecut pe lângă ea şi am intrat în cort, care era într-adevăr un cort cu toate cele patru laturi ale sale, şi încă unul foarte mare. Era plin cu vechi automate bine cunoscute. Şi la ghişeul de schimb cine stătea, numărând monede? Sam Heideman, privindu-mă tot atât de surprins cum cred că l-am privit şi eu.

— Pop Wherry! exclamă el. Să fiu al...!

Numai că nu rostise prea tare cuvintele - dar nu se apucă să-şi ceară scuze de la Ma şi Ellen pentru asta decât după ce ne-am bătut pe spate unul pe celălalt şi după ce a strâns toate mâinile din jur şi a făcut cunoştinţă cu Johnny Lane.

Era exact ca pe timpuri, în mijlocul mulţimilor petrecăreţe de pe Marte şi Venus. Îi povestea Ellenei cum era ea „atât

de mare” când a văzut-o ultima oară şi dacă îşi mai aduce într-adevăr aminte de el? Şi atunci Ma pufni pe nas.

Când Ma pufneşte în felul ăsta, e ceva de văzut şi eu mi-am luat ochii de la dragul de Sam şi am privit la Ma şi apoi în direcţia în care privea Ma. N-am pufnit, dar am icnit şi am rămas cu gura căscată.

O femeie se apropia de undeva din fundul cortului, şi când o numesc femeie, îi spun aşa pentru că nu găsesc cuvântul potrivit, în caz că există vreunul. Era Sfânta Cecilia şi Ginevra şi un bibelou de fată topite toate într-una singură. Era precum un apus de soare la New Mexico şi precum Lunile reci şi argintii ale lui Marte, văzute din Grădinile Ecuatoriale. Era asemenea unei văi venusiene în vreme de primăvară şi asemenea viersului de vioară a lui Dorzalski. Era grozavă!

Am auzit încă o icnitură venind de lângă mine şi avea o tonalitate necunoscută. Mi-a trebuit o secundă să-mi dau seama de ce era necunoscută. Nu-l mai auzisem icnind pe Johnny Lane.

Era un efort, dar mi-am întors privirea pentru a-i vedea faţa. „Vai-vai, am gândit atunci. Sărmană Ellen!”. Pentru că, nu încăpea îndoială, bietul băiat părea dus cu totul.

Şi în ultima clipă - cred că mi-a fost de ajutor vederea lui Johnny - am reuşit să-mi aduc aminte că merg pe cincizeci de ani şi că sunt căsătorit, bine mersi. Am apucat-o pe Ma de braţ şi m-am ţinut tare.

— Sam, am spus, ce fiinţă pământea... - sau ce făptură nepământeană o mai fi asta...

Sam se răsuci şi privi înapoi.

— Domnişoară Ambers, o invită el, aş vrea să faceţi cunoştinţă cu nişte vechi prieteni de-ai mei care tocmai au nimerit aici. Domnişoară Wherry, aceasta e domnişoara Ambers, steaua de cinema.

Continuă să ne prezinte, întâi pe Ellen, apoi pe mine şi apoi pe Johnny. Ma şi Ellen au fost prea politicoase. În ce mă priveşte, cred c-am exagerat, făcându-mă că nu observ

mâna pe care mi-o întinsese domnişoara Ambers. Bătrân cum sunt, m-am gândit că s-ar fi putut să uit să-i mai dau drumul o dată ce o apucam. Aşa fată straşnică era.

Johnny uită.

— Pop, bătrâne pirat, tocmai turuia Sam, ce cauţi pe-aici? Credeam c-ai rămas prin colonii unde să mai legi un joc, dar nu mă aşteptam c-ai să pici într-un studio de filmare.

— Un studio de filmare? am spus.

Lucrurile începeau să pară logice, aproape.

— Sigur că da. Cinema Planetar SRL. Cu mine pe post de consilier tehnic la scenele de jocuri de noroc. Vroiau nişte scene interioare ale unei săli de jocuri mecanice, aşa c-au scos vechiturile mele din magazie şi le-au montat. Acum toţi băieţii sunt duşi la tabăra principală.

În capul meu începea să se facă lumină.

— Şi faţada restaurantului ăla de la şosea? Ăla-i un decor? m-am interesat eu.

— Bineînţeles, ca şi şoseaua însăşi. N-aveau nevoie de ea, dar au fost nevoiţi să filmeze construirea ei pentru o scenă.

— Ah, am continuat eu. Dar ce-i cu struţul cu cravată şi cu păsările cu elice? Alea n-aveau cum să fie decoruri de film. Sau da?

Auzisem eu că Cinema Planetar SRL făcea nişte trebuşoare incredibile.

Sam clătină din cap, ceva cam placid.

— Nu, cred c-ai văzut câte ceva din fauna locală. Sunt câteva specii, nu multe, dar nu ţi se pun în cale.

— Ia spune, Sam Heideman, făcu Ma, cum se face că dacă planeta asta a fost descoperită noi n-am auzit de ea? De câtă vreme se ştie de ea şi ce-i cu toate astea?

— Un tip pe nume Wilkins a descoperit-o acum zece ani, chicoti Sam. A raportat-o Consiliului, dar înainte de a i se face publicitate, Cinema Planetar a prins de ştire şi a oferit Consiliului o chirie straşnică pentru acest loc, cu condiţia să se păstreze secretul existenţei sale. Cum pe-aici nu se

găsesc minereuri sau orice altceva de valoare şi cum solul nu face doi bani, Consiliul le-a închiriat-o în condiţiile stabilite.

— Dar de ce în secret?

— Nu tu vizitatori, nu tu distracţii, ca să nu mai vorbim de concurenţă. Toate marile companii cinematografice se spionează reciproc, suflându-şi ideile una alteia. Aici au cât spaţiu vor şi pot lucra în linişte şi siguranţă.

— Şi ce-or să facă atunci când vor vedea că şi noi am descoperit locul ăsta? am vrut să ştiu.

Sam chicoti din nou.

— Cred că o să caute să te facă să te distrezi regeşte, acum că ai nimerit aici, şi să încerce să te convingă să nu mai spui nimănui. O să capeţi probabil şi un bon de liberă-trecere valabil pe viaţă pentru toate sălile Cinema Planetar.

Se duse într-o dependinţă şi reveni cu o tavă plină cu sticle şi pahare. Ma şi Ellen refuzară, dar Sam şi cu mine am băut din vreo câteva feluri fiecare, şi era marfă bună. Johnny şi domnişoara Ambers stăteau într-un colţ al cortului şi şuşoteau atât de pătrunşi, încât nu i-am deranjat, mai ales când i-am spus lui Sam că Johnny nu bea.

Johnny tot o mai ţinea de mână şi se holba în ochii ei ca un căţel bolnav. Am băgat de seamă că Ellen trecuse de partea cealaltă, în aşa fel încât era cu spatele la ei şi nu trebuia să-i vadă. Îmi părea rău pentru ea, dar n-aveam ce-i face. Aşa ceva, când se întâmplă, se întâmplă aşa, pur şi simplu. Şi eu, dac-aş fi avut vârsta lui Johnny şi n-ar fi fost Ma...

Dar am observat că Ma devenise nerăbdătoare şi colţoasă, aşa că după câteva replici încolo şi-ncoace am spus c-am face bine să ne întoarcem la navă şi să ne îmbrăcăm mai bine, dacă urma să fim distraţi regeşte. Apoi să aducem nava mai aproape. Am socotit că putem petrece vreo câteva zile pe Nesiriuzitate. L-am lăsat pe Sam tăvălindu-se de râs când i-am povestit cum şi de ce am botezat planeta astfel, după o privire asupra faunei locale.

Apoi l-am desprins uşurel pe Johnny de steaua de cinema şi l-am condus afară. N-a fost uşor. Avea pe chip o expresie senină şi fericită şi uitase până şi să mă salute când i-am adresat câteva cuvinte. Nici „domnule” nu mi-a spus. De fapt nu mi-a spus nimic.

Tot aşa am tăcut şi noi, ceilalţi, mergând pe stradă.

Ceva mă intriga, dar nu-mi puteam da seama despre ce era vorba. Ceva nu era în regulă, ceva era ilogic.

Ma părea la rândul ei îngrijorată. În cele din urmă am auzit-o vorbind:

— Pop, oare Sam are dreptate când spune că ceilalţi or să ne facă să ne distrăm? Mă gândesc, totuşi, că, dacă vor să păstreze cu adevărat secret locul ăsta, n-ar putea oare să... ăăă...

— Nu, n-ar putea, am răspuns eu, niţel în doi peri.

Nu asta era ceea ce mă frământa.

Am privit şoseaua cea nouă şi perfectă şi ceva nu mi-a plăcut la ea. Am traversat până la curbă şi-am mers apoi pe lângă ea, privind la pământul verzui aflat dedesubt, dar n-aveam mare lucru de văzut, decât multe alte găuri şi alţi gândaci de bucătărie asemenea celui pe care-l văzusem la restaurantul Bon Ton.

Poate că nu erau gândaci de bucătărie, în afară de cazul în care fuseseră aduşi de compania cinematografică. Dar din toate punctele de vedere semănau destul de bine cu aceştia.

Şi tot nu aveau elice sau roţi, sau cravate, sau pene. Nu erau decât simpli gândaci de bucătărie.

Am păşit alături de pavaj şi am dat să calc unul sau doi, dar s-au făcut imediat nevăzuţi în găurile lor. Erau foarte iuţi şi nestatornici pe picioare.

Am revenit pe şosea şi am mers mai departe alături de Ma. Când m-a întrebat „Ce făceai?”, i-am răspuns „Nimic”.

Ellen păşea pe lângă noi, fără o vorbă şi cu figura de o impasibilitate bine studiată. Bănuiam ce-o frământa şi doream să fi putut face ceva. Singurul lucru care-mi venea

în minte era hotărârea de a rămâne ceva mai mult pe Pământ la sfârşitul călătoriei, pentru a-i da ocazia să-l uite pe Johnny, întâlnindu-se cu alţi tineri de seama ei. Găsind poate chiar pe cineva care să-i placă.

Johnny mergea absent. Se vedea limpede că era dus, că se topise teribil de brusc, aşa cum se întâmplă întotdeauna cu băieţii de soiul lui. Ah, poate că nu era dragoste, ci doar infatuare, dar în momentul ăsta probabil că nu ştia pe ce planetă se află.

Trecusem acum de prima colină, pierzând din vedere cortul lui Sam.

— Pop, ai observat prin preajmă vreun aparat de filmat? întrebă Ma dintr-o dată.

— Nu, dar chestiile alea costă milioane. Nu sunt lăsate să zacă atunci când nu sunt folosite.

Înaintea noastră se afla faţada acelui restaurant. Arăta al naibii de caraghios dintr-o parte, din direcţia din care ne îndreptam noi către el. Nimic altceva la vedere decât asta, dealurile din lut verde şi şoseaua cea trăsnită pe care păşeam.

Pe şosea nu se aflau gândaci de bucătărie. Se părea că nu se mişcaseră şi n-o traversaseră niciodată.

Când am vorbit cu Johnny n-a dat nici un semn că m-ar auzi, aşa c-am hotărât să nu mai vorbesc, pentru că nu ştiam ce aveam să spun. Tot mă mai frământa acel ceva. Ceva mai ilogic decât tot restul.

Obsesia deveni din ce în ce mai puternică şi simţeam că mă înnebuneşte. Ajunsesem să-mi doresc încă ceva de băut. Sirius cobora la orizont, dar încă era destul de cald.

Am început să-mi doresc chiar şi numai o gură de apă. Ma părea şi ea obosită.

— Hai să facem un popas, suntem la mijlocul drumului, i-am spus cu jumătate de gură.

Ne-am oprit. Ne aflam chiar în faţa „Bon Ton”-ului; am privit firma şi am rânjit.

— Johnny, vrei tu să intri şi să comanzi o cină pentru noi? l-am întrebat eu pe tânărul nostru calculat.

Salută şi răspunse „da, domnule”, apoi porni către uşă. Deveni brusc roşu la faţă şi se opri. Am râs pe înfundate, dar n-am mai accentuat momentul prin alte vorbe.

Ma şi Ellen şedeau pe bordură.

Am trecut în spatele faţadei, adică a restaurantului, şi n-am găsit nimic nou. Neted ca sticla pe partea cealaltă. Acelaşi gândac de bucătărie se afla lângă aceeaşi gaură.

— Salut, am mormăit, dar n-a răspuns, aşa c-am încercat să-l calc, însă a fost mai rapid decât mine.

Am băgat de seamă ceva curios. A pornit către gaură în clipa în care mă hotărâsem să-l calc, înainte chiar de a fi clintit un muşchi.

Am trecut din nou în faţa faţadei şi m-am rezemat de zidul din cărămidă. Era bun şi solid, te puteai rezema de el.

Am scos o ţigară din buzunar şi am dat s-o aprind, dar am scăpat chibritul din mână. Aproape că ştiam ce nu era în regulă.

Ceva în legătură cu Sam Heideman.

— Ma, am spus, şi ea s-a întors, privindu-mă... Ma, Sam Heideman nu a mur...

În clipa aceea, într-o uluitoare fracţiune de secundă nu mai stăteam rezemat de zid, pentru că zidul nu mai exista, şi am căzut pe spate.

M-am ridicat din lutul verzui. Ma şi Ellen se ridicară şi ele de pe jos, pentru că bordura pe care şezuseră nu mai exista nici ea acolo.

Nu mai era nici urmă din şoseaua pe care merseserăm sau din Restaurantul „Bon Ton” de care mă rezemasem. Nu erau decât colinele verzui pe care le-am zărit când am ieşit pentru prima oară din „Ţânc”.

Căzătura mă zdruncinase zdravăn şi eram furios. Voiam să-mi vărs furia pe ceva şi m-am uitat în jur să văd dacă prietenul meu, gândacul, dispăruse şi el în ceaţă o dată cu

zidul şi cu şoseaua. Nu dispăruse. Am dat din nou după el, dar nu l-am nimerit.

Apoi i-am privit pe ceilalţi. Ma părea la fel de furioasă ca şi mine. Îşi frecă locul cu care se lovise de sol. Johnny arăta derutat şi părea că vrea să înjure, dar nu ştia cum.

Ellen nu părea nicicum. Privea, pur şi simplu, în jos, unde trebuia să fie şoseaua, la mine şi la locul în care trebuia să fie restaurantul, apoi în direcţia din care veniserăm, de parcă s-ar fi întrebat dacă nu cumva cortul se mai afla la locul lui.

— Nu mai e, i-am spus.

— Nu mai e ce? întrebă Ma.

— Nu mai e acolo, explicai eu.

Ma mă sfredeli cu privirea.

— Ce nu mai e acolo?

— Cortul, am continuat eu, cam ţâfnos. Compania de filme. Toate alea. Şi mai cu seamă Sam Heideman. Când mi-am amintit de Sam, a dispărut şoseaua de sub noi.

— Ce ţi-ai amintit de Sam?

— E mort. Nu mai ţii minte, acum şase ani la New York, când citeam nişte numere vechi din „Varietăţile Interplanetare” şi am dat peste anunţul său mortuar? Sam Heideman e mort, aşa că n-a fost acolo. Nimic n-a fost acolo. Şi în clipa în care mi-am dat seama de lucrul ăsta, au făcut ca totul să dispară.

— Au făcut? Cine *au făcut?* Ce vrei să spui, Pop Wherry? Cine e *ei?*

— Vrei să spui cine sunt? am zis, dar privirea lui Ma mă cutremură. Hai să nu vorbim aici, am continuat. Mai întâi să ne întoarcem cât putem de repede la navă. Ne poţi duce într-acolo, Johnny, fără şosea?

Dădu din cap, uitând să salute sau să mă „domnească”. Am pornit cu toţii în tăcere.

După ce am ajuns la locul în care se sfârşise şoseaua, am văzut propriile noastre urme şi drumul a devenit uşor. Am trecut de colina pe care se aflase tufa stacojie în jurul

căreia se învârtiseră păsările cu elice, numai că acum păsările dispăruseră. La fel şi tufa.

Îmi spunea mie ceva că n-o să ne mai fie dat să vedem nici struţi de mărimea unor elefanţi, cu cravată. N-am mai văzut.

Dar „Ţâncul” se afla la locul său, slavă Cerului. L-am văzut de pe ultima colină; era exact cum îl lăsasem. Părea ca un cămin şi am început să grăbim pasul.

Am deschis uşa şi m-am dat la o parte pentru a le lăsa pe Ma şi pe Ellen să intre mai întâi. Ma tocmai pusese piciorul pe prima treaptă, când am auzit vocea:

— Vă dorim drum bun! făcu ea.

Am privit în jur - cu toţii am privit în jur -, dar nimeni şi nimic nu vorbea. Mă rog, nu existase nici şosea. Şi nici restaurant sau păsări cu elice.

— Şi noi vă spunem rămas-bun. Şi să vă mai ia naiba! am răspuns, arătându-le că vorbesc serios.

I-am făcut semn lui Ma să intre în navă. Cu cât plecam mai repede din locul ăsta, cu atât eram mai fericit.

Dar vocea se auzi din nou:

— Staţi aşa! Şi ceva ne făcu să stăm. Vrem să vă explicăm totul, ca să nu vă mai întoarceţi.

Nimic nu se afla mai departe de mine, dar am spus:

— De ce nu?

— Civilizaţia voastră nu e compatibilă cu a noastră. V-am cercetat minţile, pentru a ne convinge. Am proiectat imagini similare celor pe care le-am aflat în minţile voastre, pentru a vă studia reacţiile faţă de ele. Primele noastre imagini sau proiecţii imaginare au fost confuze. Dar până când aţi atins voi punctul cel mai îndepărtat al călătoriei voastre, noi v-am desluşit bine minţile. Am fost în stare să proiectăm fiinţe asemănătoare vouă.

— Sam Heideman, într-adevăr, am recunoscut. Dar ce-a fost cu acea splendoare de... cu femeia? Nu putea fi în memoria nici unuia dintre noi, pentru că n-o cunoaştem.

— A fost o compoziţie - în limbajul vostru, o idealizare. Oricum, asta nu contează. Studiindu-vă, am aflat că civilizaţia voastră se mulţumeşte cu lucruri, a noastră cu gânduri. Nici unul dintre noi n-are ce-i oferi celuilalt. Din întrepătrundere nu poate ieşi nimic bun, însă mult rău. Planeta noastră nu dispune de resurse materiale care să intereseze rasa voastră.

A trebuit să-i dau dreptate, privind la lutul verzui, monoton şi ondulat. Suporta câteva din acele tufe asemănătoare iederei, dar nu părea că mai poate da şi alt rod. Cât despre minereuri, n-am văzut nici o pietricică.

— Ai dreptate, am răspuns eu cu putere. Căci planeta care nu are decât iederă şi gândaci de bucătărie pe ea poate rămâne - din partea noastră - aşa cum este. Aşa că...

Atunci ceva mă făcu să tresar.

— Hei, ia stai niţel. Trebuie să mai existe şi altceva decât numai iederă şi gândaci, altminteri cu cine naiba stau de vorbă?

— Stai de vorbă, replică vocea, cu ceea ce voi numiţi gândaci de bucătărie, fapt care reprezintă un alt punct al nepotrivirii dintre noi. Pentru a fi mai explicit: stai de vorbă cu o voce proiectată imaginar de noi. Dă-mi voie să te asigur de un lucru - din punct de vedere fizic ne sunteţi la fel de respingători cum vă suntem şi noi vouă.

Atunci am privit în jos şi i-am văzut, trei la număr, gata să dispară în găuri dacă făceam vreun gest.

— Johnny, decolăm, am spus când am ajuns înapoi în navă.

Salută şi spuse „Da, domnule”; plecă în cabina pilotului şi închise uşa. Faţa îi era de o impasibilitate calculată. Nu ieşi decât când ne aflam pe curs automat şi Sirius nu mai era decât o steluţă pâlpâitoare în urma noastră. Ellen mersese în camera ei. Ma şi cu mine jucam X şi 0.

— Pot să ies din serviciu, domnule? întrebă Johnny şi se îndreptă rigid către camera sa în timp ce eu răspundeam „Sigur”.

După o vreme, Ma şi cu mine ne dădurăm bătuţi. După încă o vreme am auzit zgomote. M-am ridicat şi m-am dus să văd despre ce este vorba.

Am venit, rânjind.

— Totul e-n regulă, Ma, am spus. E Johnny Lane. E beat criţă.

Şi am ciupit-o jucăuş.

— Au, nătărău bătrân, pufni ea. Locul ăla mă doare de când a dispărut bordura de sub mine. Şi ce-i aşa de minunat că Johnny e beat turtă? Eşti cumva şi tu?

— Nu, am recunoscut eu cu părere de rău, cred că nu. Dar Ma, mi-a spus să mă car naibii, şi încă fără să salute. Mie, proprietarul navei.

Ma mă privi. Uneori, femeile sunt isteţe, dar câteodată sunt bătute-n cap de-a binelea.

— Ascultă, n-o să fie beat tot timpul. Asta-i doar o ocazie. Nu înţelegi ce s-a întâmplat cu mândria şi demnitatea sa?

— Vrei să spui pentru că s-a...

— Pentru că s-a îndrăgostit de proiecţia imaginară a unui gândac de bucătărie, am evidenţiat eu. Sau a crezut c-a făcut-o. Trebuie să se îmbete odată ca să treacă peste asta, şi de-acum încolo, după ce-o să se trezească, o să fie şi el uman. Pun pariu. Şi mai pun pariu şi că, o dată uman, o s-o vadă şi pe Ellen şi o să bage de seamă cât e de drăguţă. Sunt în stare să mai fac prinsoare şi că până vom ajunge pe Pământ, va fi îndrăgostit lulea.

— Dacă aşa e, cum spui...

— Sigur că aşa e, am asigurat-o eu radios. O să aduc o sticlă şi-o să bem în cinstea ei. În cinstea Nesiriuzităţii.

O dată am avut şi eu dreptate. Johnny şi Ellen erau logodiţi încă înainte să ajungem noi destul de aproape de Sistemul Solar pentru a începe să reducem viteza.

ŞORICELUL-STEA[10]

PE ATUNCI, MITKEI, şoricelul, nu era încă Mitkey.

Era un şoarece ca oricare altul, ce trăia pe sub mozaicul şi scândurile din duşumeaua marelui Herr Professor Oberburger, fost la Viena şi Heidelberg, refugiat apoi ca urmare a admiraţiei excesive din partea mai puternicilor săi concetăţeni. Excesiva preţuire nu avea însă drept ţintă persoana profesorului Oberburger, ci un anume gaz care fusese component al unui combustibil de rachetă ineficient - şi din care ar fi putut apărea altceva extrem de eficient.

Bineînţeles, dacă profesorul le-ar fi dat formula corectă... Ei bine, oricum, profesorul îşi executase cu iscusinţă evadarea şi acum trăia într-o casă din Connecticut. La fel şi Mitkey.

Un mic şoricel cenuşiu şi un mic om cenuşiu. Nimic ieşit din comun la nici unul dintre ei. În special la Mitkey nu era nimic neobişnuit; avea o familie, îi plăcea brânza şi dacă între şoareci ar fi existat Rotarieni, atunci ar fi fost şi el Rotarian.

Domnul profesor îşi avea, desigur, micile sale excentricităţi. Burlac convins, nu avea cu cine sta de vorbă decât cu el însuşi, dar se considera un interlocutor desăvârşit, drept care comunica verbal în mod continuu cu el însuşi în timp ce muncea. Mai târziu se va dovedi că acest fapt îşi avea importanţa sa, pentru că Mitkey avea urechi excelente şi auzea lungile monologuri nocturne. Nu le înţelegea, desigur. Dacă se gândea la ele, atunci vedea în profesor doar un şoarece imens şi gălăgios care chiţcăia prea mult.

---

[10] Publicată pentru prima dată în *Planet Stories*, Spring 1942 cu titlul original „The Star Mouse”

— Und akum, avea să spună profesorul pentru el, fom fedea daka aţeasta ţeava de eşapament a fost strunsita kum trebuie. Ar trebui sa aiba o pretisie de o ţinţizetime de miimi de ţentimetru. Aooh, e perrfekt. Und akum...

Noapte după noapte, zi după zi, lună după lună. Strălucitorul obiect creştea, ca şi strălucirea din ochii lui Herr Oberburger.

Avea o lungime de un metru şi ceva, fiind prevăzut cu nişte rotoare ciudate, şi pentru moment era montat pe un cadru, în mijlocul camerei, pe masa care-i slujea domnului profesor pentru toate scopurile. Casa în care locuia împreună cu Mitkey avea patru camere, dar se părea că profesorul încă nu descoperise acest lucru. Iniţial plănuise să folosească încăperea cea mare doar pentru laborator, dar găsi că era mai comod să doarmă - atunci când dormea - pe un pat improvizat într-un colţ al ei şi să gătească puţinul pe care-l gătea deasupra aceluiaşi arzător cu gaz cu care topea granule aurii de TNT într-o periculoasă supă pe care-o săra şi o pipera cu condimente stranii, fără însă a o mânca.

— Und akum o s-o torn în lămpi şi o sa fad daka freo lampa adiaţenta cu alta egsplodeasa a doua, kand prima e...

Aceea a fost noaptea în care Mitkey a fost cât pe ce să se mute cu familia sa într-o clădire mai stabilă, una care să nu se clatine sau să vibreze, de parcă fundaţia ar fi stat pe arcuri. Dar în cele din urmă Mitkey nu se mută, pentru că existau şi compensaţii.

Găuri de şoarece erau peste tot şi - culmea fericirii - o crăpătură măricică în dosul frigiderului în care profesorul mai ţinea, printre alte lucruri, şi mâncare.

Bineînţeles că lămpile n-au depăşit dimensiunea unor capilare, altminteri n-ar mai fi rămas casă în jurul găurilor de şoarece. Pe de altă parte, Mitkey n-avea cum să-şi dea seama de ce avea să urmeze şi nici nu pricepea accentul profesorului (de fapt, nu pricepea nici un alt accent), altfel

nu s-ar fi lăsat tentat nici măcar de crăpătura din frigider pentru a rămâne.

În dimineaţa aceea profesorul jubila.

— Kompustibilul funktsioneasa! Al doilea tub n-a eksplodat. Şi primul, pe seksiuni, cum m-am aşteptat. Şi e mai puternik; fa fi mult mai mult lok pentru kompartiment...

A, da, compartimentul. Acolo avea să intre Mitkey, cu toate că nici profesorul nu ştia încă acest lucru. De fapt, profesorul nici nu ştia de existenţa lui Mitkey.

— Und akum, se adresă el ascultătorului său preferat, nu mai am de fakut dekat sa kombin aduktoarele de kompustibil ka sa lukreze în kontratimp. Und apoi...

Acesta a fost momentul în care privirea lui Herr Professor îl întâlni pentru întâia oară pe Mitkey. De fapt întâlni o pereche de perciuni cenuşii şi un mic nas negru, strălucitor, iţindu-se dintr-o gaură din servantă.

— Hia te uita, făcu el, ţe afem noi aitsi! Mitkey Mouse în persona! Mitkey, ce-ai site daka saptamina fiitoare ai pleka într-o kalatorie? Sa fedem!

Aşa se face că la prima ocazie când profesorul a comandat provizii din oraş, în comandă era inclusă şi o cursă de şoareci, nu una dintre cele ucigătoare, ci una gen cuşcă. Şi n-a stat mai mult de zece minute cu brânza în ea până ce năsucul fin şi ascuţit al lui Mitkey a adulmecat acea brânză, conducându-şi purtătorul în captivitate.

Însă nu era o captivitate neplăcută. Mitkey era un musafir tratat cum se cuvine. Acum cuşca odihnea pe masa la care profesorul îşi făcea majoritatea lucrului, printre gratii i se împingea brânză în cantităţi constipante, iar profesorul nu mai vorbea singur.

— Vezi tu, Mitkey, firoiam sa trimit sa mi se aduka de la Elaboratorul Hardfordt un maus alp, dar ţe rost are, de freme ţe tu eşti aiţi? Sunt konfins ka tu eşti mult mai sănătos şi mai voinik şi mai resistent la o kalatorie lunga dekit kobaii aia te la laborator. Nu-i aşa? Ah, dai din mustatsi, va sa sica aşa-i, da? Şi fiind obişnuit sa trăieşti în

kotloane intunekoase, fei suferi mai puzin dekit ei de klaustrofobie, nu?

Aşa că Mitkey se îngrăşă şi fu fericit, uitând cu desăvârşire să mai evadeze din cuşcă. Mă tem că uitase până şi de familia pe care o abandonase, dar ştia - dacă ştia şi el ceva - că nu trebuia să-şi facă deloc griji în privinţa ei. Cel puţin până când profesorul avea să descopere şi să repare crăpătura din frigider. Iar mintea profesorului era clar că nu stătea la frigider.

— Und aşa, Mitkey, o sa montam supapa asta, e nefoie de ea toar la aterisare într-o atmosfera. Împreuna ku astea o sa te koboare destul de incet şi de lin, iar absorbatoarele de shok din kompartimentul mobil o sa te fereasca sa nu te lofesti prea tare la kap, zic eu.

Sigur că Mitkey nu remarcă uşoara notă de nesiguranţă din acea expresie „zic eu”, pentru că el de fapt nu remarcă nimic. După cum am mai explicat şi în altă parte, el nu ştia să vorbească. Nu încă.

Dar Herr Oberburger continua să i se adreseze în acelaşi mod. Îi arătă nişte desene.

— Ai fasut freodata mausul al karui nume-l portsi, Mitkey? Kum? Nu? Prifeste, aţesta e originalul Mitkey Maus, de Falt Dissney. Dar kred ka tu eşti mai simpatik, Mitkey.

Probabil că profesorul era niţel ţicnit, vorbind astfel unui mic şoricel cenuşiu. De fapt, ţicnit trebuia să fie de vreme ce construise o rachetă care funcţiona. Asta datorită faptului că Herr Professor nu era ceea ce se cheamă un inventator. După cum, îi explică el cu grijă lui Mitkey, racheta cu pricina nu avea nimic nou. Profesorul era tehnician: putea prelua ideile altora şi le putea pune în aplicare. Singura sa invenţie autentică, anume combustibilul de rachetă care nu era combustibil, fusese înmânată guvernului şi se dovedise a fi ceva deja cunoscut, fiind clasată, deoarece era prea costisitoare pentru a fi folosită.

După cum îi explica şi lui Mitkey, cu toată atenţia:

— E o simpla kestiune de preţisie maksima şi korektitudine matematika, Mitkey. Totul se afla aiţi - facem doar kombinaţia - şi ce obţinem, Mitkey?

— Vitesa de skapare, Mitkey! Atinge o vitesa namaifazuta. Poate. Mai eksista inka faktori nekunoscuzi în atmosfera superioara, Mitkey, în troposfera, în stratosfera. Kred ka stim eksakt ce kantitate de aer trebuie sa luam în konsiderazie pentru a kalkula rezistenza, dar suntem noi apsolut siguri? Nu Mitkey, nu suntem. Nu am fost akolo. Şi maşina e atit de mika, inkit un asemenea kurent de aer poate afekta.

Dar lui Mitkey puţin îi păsa. În umbra cilindrului ascuţit de aliaj aluminos el se îngrăşa şi era fericit.

— Ziua, Mitkey, se apropie ziua. Şi eu nu o sa te mint, Mitkey. Nu o sa-ţi dau asigurari false. O sa pleţi într-o kalatorie primesdioasa, mikuzul meu prieten.

— Şansele tale sunt de cinciseţi la cinciseţi, Mitkey. Nu stema sau banul, ţi stema şi banul, aşa ka poţi şi reveni în sikuranza pe pamint. Vesi tu, sarmanul meu Mitkey, luna nu e fakuta din brinza şi kiar daka ar fi, tu n-ai apuka sa maninţi din ea, pentru ca akolo nu eksista destula atmosfera pentru ka tu sa poţi aterisa ku bine, fara sa-zi rupi mustazile.

— Atunci itsi potsi pune intrebarea: ţe te trimit totuşi? Pentru ka raketa s-ar putea sa nu depaseasca pragul de kontrol al vitesei.. Und in aţest kaz, tot eksperiment se keama ca e, dar unul diferit. Raketa, daka nu merge pe luna, kade inapoi pe Pamint, nu? Şi în kasul asta anumite instrumente ne pot da informaţii noi despre lukrurile de akolo sus, din spaţiu. Şi tu o sa ne furnisesi informaţii, daka mai eşti sau nu în viaţa, daka absorbatoarele de shok şi supapele sunt suficiente într-o atmosfera asemanatoare cu ţea a Pamintului. Priţepi?

— Apoi, mai tirsiu, kand vom trimite rakete şi pe Venus, unde s-ar putea sa eksiste o atmosfera, o sa avem date sufiţiente pentru a kalkula proporzia neţesară a supapelor şi

absorbatoarelor de shok, nu? Şi în orice kaz, fie ka te vei intoarţe sau nu, vei fi celebru, Mitkey! O să fii cea dintii fiinza vie care fa ieşi din stratosfera Pamintului în spaţiu.

— Mitkey, vei fi Mausul Stelar! Stelar! Te infidiez, Mitkey, si tare as frea sa am si eu marimea ta, ca sa pot pleka ku tine.

A sosit ziua şi, la uşa compartimentului, Herr Professor spuse:

— La refedere, micuţule Mitkey Maus.

Întuneric. Linişte. Zgomot.

— Raketa - daka nu pleca pe luna - o sa kada inapoi pe Pamint, nu?

Aşa gândise Herr Professor. Dar şi cele mai bine ticluite planuri ale oamenilor şi ale şoarecilor dau greş. Chiar şi cele ale şoarecilor stelari.

Totul datorită lui Prxl.

Herr Professor se trezi din nou foarte singur. După ce avusese în persoana lui Mitkey, cui să se adreseze, acum monologurile i se păreau oarecum seci şi nelalocul lor.

S-ar putea să fie unii care să spună că tovărăşia unui mic şoricel cenuşiu e un slab înlocuitor pentru soţie, dar alţii s-ar putea să nu fie de acord. Şi pe urmă, profesorul n-avusese nicicând soţie, dar şoricel căruia să-i vorbească avusese, aşa că-i era dor de unul, şi dacă-i era dor şi de cealaltă, acest lucru nu-l ştia.

În cursul nopţii care a urmat lansării rachetei, îşi făcuse de lucru cu telescopul, un simpatic reflector de douăzeci şi cinci de centimetri, care ţinea racheta sub observaţie. Exploziile eşapamentului formau un mic punct oscilant de lumină care putea fi urmărit, în cazul în care se găsea cineva s-o facă.

Dar în ziua următoare nu mai era nimic de făcut şi cu toate că încercase, era prea neliniştit pentru a putea dormi. Aşa că se resemnă să deretice niţel prin casă, spălând farfuriile şi cratiţele.

În timp ce trebăluia posomorât, auzi o serie de chiţcăituri agitate şi băgă de seamă că un alt şoricel cenuşiu, cu mustăţi şi coadă mai scurte ca ale lui Mitkey, intrase în cuşcă.

— Ia te uita, exclamă profesorul, ţe afem noi aiţi? Minnie? A venit Minnie sa-l kaute de Mitkey al ei?

Profesorul nu era biolog, dar se nimeri să aibă dreptate. Era Minnie. De fapt, era perechea lui Mitkey, aşa că numele i se potrivea. Ce capriciu ciudat al minţii ei a îndemnat-o să intre într-o cuşcă fără momeală? Profesorul n-a ştiut şi nici că i-a păsat, dar era încântat. Remedie de îndată lipsa momelii, împingând printre gratii o bucată zdravană de brânză.

Aşa s-a făcut că Minnie a venit să ia locul perechii sale plecată într-o lungă călătorie şi să devină noul confident al profesorului. Dacă îşi făcea griji sau nu pentru familie n-avem de unde să ştim, dar n-avea nevoie să-şi facă. Puii erau de-acum destul de mari pentru a-şi purta singuri de grijă, mai cu seamă într-o casă care oferea un adăpost sigur şi cu acces la frigider.

— Ah, akum s-a fakut destul de întuneric, Minnie, ca să putem privi la sozul ala al tau. La kodiza sa de pe cer. E drept Minnie, ka e o kodiza foarte mika şi astronomii n-or s-o bage de seama, pentru ka nu ştiu inkotro sa priveasca. Dar noi stim.

— O sa fie un mausi ţelebru, Minnie, Mitkey asta al tau, kind vom povesti lumii despre el şi despre raketa mea. Vesi tu, Minnie, inka nu le-am spus. O sa asteptam si o sa le servim intreaga pofeste dintr-o data. Miine dimineaţa fom...

— Ah, uite-l, Minnie! Slab, dar se fede. Te-as ridika pina in dreptul teleskopului ka sa privesti, dar nu e potrivit pentru ochisorii tai, şi eu nu ştiu kum sa...

— Peste o suta ţinţizeţi de mii de kilometri, Minnie, şi inka mai akţelerează, dar nu pentru multa freme. Mitkey al nostru e punktual; de fapt se deplaseaza mai rapid dekit

am bănuit noi, nu? Akum e sigur ka va scapa de gravitaţia pamintului şi ka va kadea pe Luna!

Bineînţeles că Minnie chiţcăi în acea clipă din pură întâmplare.

— Ah, da. Minnie, mikuza Minnie. Stiu, stiu. N-o sa-l mai fedem niţiodata pe Mitkey al nostru şi aproape ka-mi doresk ka eksperimentul nostru sa fi dat gres. Dar eksista şi kompensazii, Minnie. Fa fi ţel mai ţelebru dintre mausi: Mausul-Stea! Cea dintii greatură vie kare sa depaseaska globul gravitaţional al Pamintului!

Noaptea a fost lungă. Din când în când nori grei întunecau vederea.

— Minnie, o sa te pun într-un lok mai gonfortabil dekit în kuska aia strimta. Ţi-ar plăţea sa pari ka eşti libera, nu-i aşa, la fel ka animalele din Kradinile soologiţe moteme, ku sanzuri in lok de gratii?

Şi astfel, pentru a petrece într-un mod util o oră în care norii întunecaseră cerul, Herr Professor îi făcu lui Minnie noul ei cămin. Dintr-un capăt de ladă din lemn, gros de un centimetru şi cu o suprafaţă de o jumătate de metru pătrat, aşezat pe masă şi fără vreo barieră vizibilă în jur.

Dar de jur-împrejur montă o folie metalică şi aşeză apoi scândura peste alta mai mare, care înconjura la rândul ei cu o fâşie metalică mica insulă a lui Minnie. Câteva fire duceau de la cele două zone metalice la extremităţile unui mic transformator, pe care-l aşeza deoparte.

— Und akum, Minnie, o sa te asez pe insuliza ta kare va fi aprovisionata din belsuk ku brinza şi apa si o sa-ţi tai seama ka e un lok minunat. Dar daka fei inţerca sa depasesti marginea insulei, vei avea un mic shok sau două. Nu va durea prea tare, tar n-o sa-ţi plaka, si tupa kiteva inţerkari o sa te infeţi sau nu mai inţerţi, nu? Und...

Din nou noapte.

Minnie era fericită pe insuliţa ei, cu lecţia bine învăţată. N-avea să încerce să mai păşească pe fâşia interioară de folie metalică. Cu toate acestea, insula era un adevărat

paradis şoricesc. Era acolo un deal din brânză mai mare decât Minnie însăşi. Acesta îi dădea de lucru. Şoricel şi brânză, în curând unul avea să fie transpunerea celuilalt.

Dar profesorul Oberburger nu se mai gândea la asta. Profesorul era îngrijorat. După ce calculase şi recalculase şi-şi aţinti reflectorul de douăzeci şi cinci de centimetri prin gaura din acoperiş, aprinzând luminile...

Într-adevăr, la urma urmei un burlac îşi are avantajele lui. Dacă vrea o gaură în acoperiş, n-are decât să dea o gaură în acoperiş şi nimeni n-o să se găsească să-i spună că-i ţicnit. Daca vine iarna sau dacă plouă, poate oricând să cheme un tâmplar sau să folosească o prelată.

Dar firava urmă de lumină nu se mai afla acolo. Profesorul se înfioră şi recalculă, şi re-recalculă şi-şi ajustă telescopul cu trei zecimi de secundă şi racheta tot nu se zări.

— Minnie, ţeva nu e-n rekula. Ori s-au oprit lămpile din transmisie, ori...

Ori racheta nu se mai deplasa în linie dreaptă faţă de punctul plecării. Prin linie dreaptă se înţelege, fireşte, o traiectorie parabolică, curbată în raport cu orice altceva decât viteza.

Aşa că Herr Professor făcu singurul lucru care-i mai rămăsese de făcut, anume să înceapă să caute cu telescopul în cercuri din ce în ce mai mari. Abia după două ceasuri o găsi, având deja o abatere de cinci grade de la curs şi schimbându-şi din ce în ce mai mult direcţia ca o... Ei bine, nu putea fi numită decât într-un singur fel. O vrilă.

Chestia aceea afurisită se deplasa în cercuri, cercuri care păreau să constituie o orbită în jurul a ceva care nu se putea afla în mod normal în acel loc. Apoi se îngusta într-o spirală concentrică.

Apoi - s-a stins. S-a dus. Beznă. Nici urmă de lumini de rachetă. Când i se adresă lui Minnie, profesorul era palid.

— E ku neputinza, Minnie. Am fasut ku okii mei, dar nu se poate. Kiar daka o latura s-a oprit din funkţionare, aparatul

nu putea deskrie asemenea ţerkuri. Verifică bănuiala sa cu creionul. Und, Minnie, a deţelerat mai rapid dekit e posibil. Kiar si fara propulsie, pina la momentul opririi ar mai fi fost...

Restul nopţii - cu telescop şi calcule cu tot - n-a mai adus alte constatări. Adică, nici o constatare credibilă. Acţionase o forţă care nu avea legătură cu racheta însăşi şi nici cu forţa gravitaţională.

— Sarmanul meu Mitkey.

Veniră şi zorile, cenuşii şi de nepătruns.

— Meine Minnie, fa trebui sa ramina sekret. Nu indrasnim sa publikam ţe-am vasut, ka nu ne-ar krede nimeni. Niţi eu nu sunt sigur ka kred, Minnie. Poate pentru ka eram surmentat datorita nesomnului, am văzut...

Mai târziu.

— Dar, Minnie, trebuie sa ne păstrăm speranza. A ajuns la doua sute ţinţizeţi de mii de kilometri. Va kadea inapoi pe pamint. Dar nu pot sa spun unde anume! Kredeam ka daka va reusi, voi putea kalkula traiektoria si... Dar dupa ţerkurile aţelea konţentriţe... Nimeni, nici macar Einstein, n-ar fi în stare sa kalkuleze unde fa kadea. Nici makar eu. Nu ne ramine dekit sa speram ka fom ausi unde a kasut.

Zi înnorată. Noapte neagră, plină de mistere.

— Nimic, sarmanul nostru Mitkey. Nimic n-ar fi putut kausa...

Dar ceva cauzase.

Prxl.

Prxl e un asteroid. Nu astrologii pământeni l-au numit astfel, pentru simplul motiv că ei încă nu l-au descoperit. Aşa că îl vom numi cu cea mai apropiată transliteraţie a numelui pe care îl folosesc locuitorii săi. Da, e locuit.

Ia te uită, încercarea profesorului Oberburger de a trimite o rachetă pe Lună a avut urmări din cele mai ciudate. De fapt, Prxl.

N-aţi crede că un asteroid îl poate lecui de băutură pe un beţiv, nu-i aşa? Dar un anume Charles Winslow, un

cetăţean chefliu din Bridgeport, statul Connecticut, nu s-a mai atins de băutură din clipa în care, chiar pe strada Grove, un şoarece l-a întrebat care e drumul către Hartford. Şoarecele purta pantaloni de un roşu aprins şi mănuşi galbene.

Dar asta s-a întâmplat la cincisprezece luni după ce profesorul îşi pierduse racheta. Mai bine s-o luăm de la capăt.

Prxl e un asteroid. Unul dintre acele corpuri cereşti detestate de astronomii tereştri, care le numesc viermi ai aerului pe motiv că afurisitele lasă în urma lor nişte luminescenţe care împiedică observarea mai importantelor nove şi nebuloase. Cincizeci de mii de purici în blana întunecată a câinelui nopţii.

Cele mai multe sunt micuţe. De curând, astronomii au descoperit că unele dintre ele se apropie de Pământ. Uluitor de aproape. În 1932 a fost mare frenezie atunci când Amor s-a apropiat la şaisprezece milioane de kilometri, ceea ce din punct de vedere astronomic înseamnă doi paşi. Apoi Apollo a redus aproape la jumătate această distanţă, pentru ca, în 1936, Adonis să se apropie la mai puţin de două milioane de kilometri. În 1937, Hermes s-a apropiat la mai puţin de un milion, dar astronomii au fost emoţionaţi de-a binelea când i-au calculat orbita şi au găsit că micuţul asteroid - lung de o milă - s-ar putea apropia la circa două sute douăzeci de mii de mile[11], mai aproape decât propriul satelit natural al Pământului, Luna.

---

[11] Luna (*Selena*), satelit natural al Pământului, se află la o distanţă *medie* faţă de planetă de 384.400 kilometri. La perigeu (distanţa cea mai mică faţă de Terra), atinge cca. 363.300 kilometri, iar la apogeu 405.508 kilometri. Având în vedere că *mila terestră* - întrebuinţată ca unitate de lungime numai în America şi Anglia - are 1603,3 metri (şi nu se confundă cu *mila marină* care are 1852 metri), ar însemna că cele 220.000 de mile amintite de autor ar reprezenta aproximativ 353.000 de kilometri. Ceea ce ne obligă să considerăm că asteroidul s-a apropiat până la 35-40.000 de kilometri de suprafaţa Pământului. Aşa cum remarcă însuşi autorul ceva mai sus: „Uluitor de aproape“ (n. red).

Într-o bună zi s-ar putea să fie şi mai emoţionaţi când vor afla - dacă vor afla, făcând o trecere de cealaltă parte a Lunii - că asteroidul Prxl, acel obstacol spaţial de o jumătate de kilometru, se apropie în mod frecvent la mai puţin de două sute de mii de kilometri de lumea noastră ameţitoare.

Dar aceasta n-o vor descoperi decât cu ocazia unei excursii, pentru că Prxl nu reflectă lumină. Cel puţin de câteva milioane de ani, de când locuitorii săi l-au învelit într-un strat negru, fotoabsorbant, derivat din interiorul său. O sarcină monumentală pentru nişte creaturi cu ceva mai mari decât un centimetru, aceea de a vopsi o lume. Dar utilă, în timp. Când i-au schimbat orbita, s-au pus la adăpost de inamici. În vremea aceea mai existau şi nişte uriaşi, nişte piraţi prădători de cincisprezece centimetri înălţime, veniţi de pe Deimos. Au ajuns de câteva ori şi pe Pământ, înainte de a ieşi din decor. Nişte mici giganţi simpatici, ucideau din plăcere. Arhivele din oraşele actualmente îngropate de pe Deimos ar putea lămuri ce s-a petrecut cu dinozaurii. Şi de ce promiţătorii Cro-Magnoni au dispărut atunci când lumea le părea deschisă, la doar câteva minute cosmice după plecarea dinozaurilor. Dar Prxl a supravieţuit. O mică lume care nu mai reflecta lumina soarelui, pierdută din ochi de ucigaşii cosmici în clipa în care a fost abătută de pe orbită.

Prxl. Încă civilizată, cu o civilizaţie care durează de milioane de ani. Mantia sa neagră a fost în mod sistematic întreţinută şi reînnoită, mai degrabă din tradiţie decât din teamă faţă de inamicii acestor vremuri degenerate. O civilizaţie măreaţă, dar stagnantă, situată încă deasupra unei lumi care şuieră ca un glonţ.

Şi Mitkey Mouse.

Karloth, savant de frunte al unei specii de savanţi, îl bătu pe asistentul său Bemj pe ceea ce ar fi trebuit să fie un umăr.

— Priveşte, îi spuse, ce se apropie de Prxl. Se pare că e vorba de propulsie artificială.

Bemj privi la panoul de perete şi trimise o undă imaginară către mecanism. O pătrundere prin câmpurile electronice provocă mărirea de o mie de ori a imaginii, care alergă, se tulbură şi în cele din urmă se fixă pe panou.

— Fabricat, făcu Bemj. Extrem de rudimentar, trebuie să recunosc. O rachetă primitivă cu propulsie reactivă. Stai că aflu de îndată de unde vine.

Culese toate inscripţiile care apăreau pe panou şi le trimise ca pe nişte gânduri în psihoreceptorul computerului, apoi aşteptă până ce acea maşină, fără pereche în complexitatea ei, digeră toate datele şi pregăti răspunsul. Apoi îşi potrivi cu nerăbdare gândul în raport cu proiectul. Klarloth asculta la rândul său transmisiunea.

Punctul exact de pe Pământ şi ora exactă a decolării. O expresie intraductibilă a devierii traiectoriei, apoi punctul în care traiectoria a fost influenţată de câmpul gravitaţional de pe Prxl. Destinaţia rachetei sau mai degrabă destinaţia avută iniţial în vedere era limpede, Luna Pământului. Timpul şi locul aterizării pe Prxl, în cazul în care continua prezenta traiectorie, aveau să rămână neschimbate.

— Pământul, făcu Klarloth dus pe gânduri. Ultima oară când i-am cercetat erau încă departe de călătoriile cu rachete. Avea loc pe-atunci un fel de cruciadă sau război pentru credinţă, mai ţin eu bine minte?

Bemj încuviinţă.

— Catapulte. Arcuri şi săgeţi: Au făcut progrese mari de atunci, chiar dacă ăsta nu-i decât un model timpuriu de rachetă experimentală. S-o distrugem înainte de a ajunge aici?

Klarloth clătină gânditor din cap.

— S-o preluăm, mai bine. Ne poate economisi o călătorie pe Pământ: o să putem cerceta mai bine actualul lor stadiu de dezvoltare chiar de pe racheta însăşi.

— Dar în cazul ăsta va trebui să...

— Sigur că da. Cheamă Centrala. Spune-le să îndrepte spre ea atractorepulsorii şi s-o arunce pe o orbită provizorie

până când îi voi pregăti un mic culcuş de aterizare. Şi să nu uite să descompună explozibilul înainte de a aduce obiectul la sol.

— Vreun câmp temporar de forţă în jurul punctului de aterizare - pentru orice eventualitate?

— Bineînţeles.

Aşa se face că în ciuda lipsei aproape totale a atmosferei în care supapele ar fi putut funcţiona, racheta ateriză în siguranţă şi atât de lin, încât Mitkey, aflat în compartimentul întunecos, nu ştiu decât că zgomotul acela îngrozitor încetase.

Mitkey se simţi mai bine. Mâncă ceva mai mult din brânza cu care compartimentul era aprovizionat din belşug. Apoi încercă să roadă o gaură în scândura groasă cu care era căptuşită micuţa încăpere.

Acea căptuşeală din lemn fusese o prevedere mărinimoasă pentru sănătatea mintală a lui Mitkey. Ştia că încercând să roadă un drum către exterior, Mitkey urma să aibă o ocupaţie în timpul călătoriei care avea să-l ferească s-o ia razna. Ideea se dovedise bună; fiind ocupat, Mitkey nu suferise mental de pe urma recluziunii în întuneric. Acum că era linişte, ronţăi mai abitir şi mai voios ca niciodată, înduioşător de neştiutor că în clipa în care avea să străpungă lemnul o să dea doar de metalul pe care nu-l putea ronţăi. Dar vietăţi mai elevate decât Mitkey au dat şi ele peste lucruri pe care nu le-au putut ronţăi.

Între timp, Klarloth şi Bemj, împreună cu câteva mii de prxlieni stăteau şi priveau cu uimire la uriaşa rachetă care, chiar culcată pe o parte, se ridica impunătoare deasupra capetelor lor. Câţiva dintre cei mai tineri, uitând de câmpul invizibil de forţă, s-au apropiat prea mult şi s-au întors frecându-şi de zor capetele.

Klarloth însuşi se afla la psihograf.

— În rachetă se află o formă de viaţă, îi spuse el lui Bemj. Dar impresiile sunt confuze. O creatură, dar nu-i pot urmări

procesul de gândire. În clipa de faţă se pare că face ceva cu dinţii.

— Nu poate fi un pământean, unul din rasa dominantă. Unul dintre ei e mai mare decât racheta asta uriaşă. Sunt creaturi gigantice. Probabil că nu sunt în stare să construiască o rachetă destul de mare în care să încapă unul dintre ei, aşa că trimit o creatură experimentală, ceva în genul vuraţilor noştri.

— Cred că ai intuit bine, Bemj. Aşadar, după ce-i vom fi explorat cu temeinicie mintea, s-ar putea să mai aflăm totuşi destule, pentru a putea economisi o călătorie de verificare pe Pământ. O să deschid uşa.

— Dar aerul... Creaturile de pe Pământ au nevoie de o atmosferă încărcată, aproape densă. N-ar putea supravieţui.

— Sigur că o să menţinem câmpul de forţă, care va păstra aerul în interior. Cu siguranţă că în interiorul rachetei se află o sursă de aer, altminteri creatura n-ar fi supravieţuit pe durata călătoriei.

Klarloth acţionă comenzile şi câmpul de forţă produse pseudopode invizibile care înlăturară uşa înşurubabilă din exterior, apoi pătrunse înăuntru şi deschise uşa care dădea direct în compartiment.

Întreg Prxl urmări cu sufletul la gură cum un cap monstruos şi cenuşiu îşi făcu apariţia în ieşirea imensă care se căsca deasupra lor. Mustăţi groase, fiecare din ele lungă cât un trup de prxlian...

Mitkey sări jos şi făcu un pas înainte, lovindu-se puternic cu năsucul său negru de ceva care nu era. Chiţcăi şi sări înapoi către rachetă.

Pe faţa lui Bemj se citea dezgustul în timp ce privea în sus la monstru.

— E limpede că e mult mai inteligent decât un vurat. Am putea foarte bine să punem raza pe el.

— Nicidecum, îl întrerupse Klarloth. Omiţi câteva elemente esenţiale. Creatura nu e, bineînţeles, inteligentă,

însă subconştientul oricărui animal înmagazinează fiecare amintire, fiecare imagine senzorială cu care a venit vreodată în legătură. Dacă această creatură a auzit vreodată limbajul pământenilor sau dacă a văzut vreuna din lucrările lor - în afară de această rachetă - fiecare cuvânt şi fiecare imagine e săpată în memoria ei. Acum pricepi unde bat?

— Clar. Câtă ignoranţă din partea mea, Klarloth. Ei bine, din imaginea rachetei însăşi se desprinde o concluzie limpede: cel puţin câteva secole de acum înainte n-avem a ne teme de ştiinţa de pe Pământ. Aşa că nu-i nici o grabă, ceea ce-i un lucru bun. Pentru că dacă am trimite memoria creaturii înapoi la clipa naşterii şi am urmări apoi la psihograf fiecare impresie senzorială, am avea nevoie... ei bine, de o perioadă de timp cel puţin egală cu vârsta creaturii, oricare ar fi aceasta, plus timpul necesar pentru noi de a interpreta şi asimila fiecare detaliu.

— Dar nu va fi nevoie de aşa ceva, Bemj.

— Nu? Ah, te referi cumva la undele X-19?

— Exact. Dirijate asupra centrului cerebral al acestei creaturi, vor putea fi potrivite atât de fin, fără să-i afecteze memoria, încât să-i sporească inteligenţa, care acum are un coeficient de 0,0001, până la nivelul la care să devină o fiinţă raţională. În timpul procesului va asimila aproape automat propriile sale memorii şi le va înţelege ca şi cum ar fi fost dotat cu inteligenţă şi în momentul receptării acelor impresii.

— Vezi cum vine treaba, Bemj? Va sorta în mod automat datele relevante şi va fi în stare să ne răspundă la întrebări.

— Dar ai de gând să-l faci la fel de inteligent ca şi...

— Ca noi? Nu, undele X-19 n-or să aibă un efect atât de amplu. Cred că o să se oprească la coeficientul 0,2. Judecând după rachetă şi luând în considerare amintirile noastre despre pământeni de la ultima călătorie pe Pământ, acesta e nivelul aproximativ de inteligenţă la care pământenii au ajuns până în prezent.

— Hmmm, da. Cu nivelul ăsta va pricepe experienţele sale de pe Pământ doar atât cât să nu prezinte pericol şi pentru noi. Egal în inteligenţă unui pământean. Exact ce ne trebuie. Pe urmă mai e ceva, îl învăţăm să vorbească în limba noastră?

— Stai puţin, făcu Klarloth.

Un timp cercetă cu atenţie psihograful.

— Nu, nu cred. Va avea o limbă proprie. Văd în subconştientul său memoriile multor conversaţii foarte lungi. Ciudat, toate par a fi monologurile unei singure persoane. Dar va avea o limbă, una simplă. I-ar trebui multă vreme, chiar şi sub tratament, pentru a pricepe conceptele metodei noastre de comunicare. Dar noi o putem învăţa pe a lui în câteva minute, cât timp se află sub influenţa maşinii cu unde X-19.

— Acum pricepe ceva din acea limbă?

Klarloth cercetă din nou psihograful.

— Nu, nu cred... Ia stai, există un cuvânt care se pare că-i spune ceva. Cuvântul „Mitkey”. Se pare că e numele lui şi cred că, auzindu-l de multe ori, a ajuns să-l asocieze cu el însuşi.

— Şi o reşedinţă pentru el, cu aer condiţionat şi alte asemenea?

— Sigur că da. Dă ordin să se construiască.

A spune că pentru Mitkey aceasta era o experienţă copleşitoare ar însemna o minimalizare a faptului. Cunoaşterea e un lucru neobişnuit, chiar şi când e obţinută încetul cu încetul. Darămite să fie revărsată asupra cuiva...

Mai existau şi mici elemente care necesitau modificări. Cum ar fi de pildă corzile vocale. Ale sale nu erau adaptate limbii pe care acum descoperi că o cunoaşte. Bemj se ocupă şi de asta; nu era propriu-zis o operaţie, dat fiind că Mitkey - chiar în noua sa stare de conştienţă - nu-şi dădu seama ce se întâmplă, continuând să-şi vadă de ale sale. Nici ei nu s-au ostenit să-i explice lui Mitkey ce e cu

dimensiunea J prin care cineva poate pătrunde în interiorul lucrurilor fără a le penetra din exterior.

Se gândiră că asemenea teme nu se aflau în programul lui Mitkey şi în orice caz ei erau mai interesaţi să afle de la el decât să-l înveţe. Bemj şi Klarloth, împreună cu alţi vreo zece, se socoteau demni de acest privilegiu. Când unul dintre ei se oprea din vorbit cu el, începea altul.

Întrebările lor îi dezvoltară şi propria sa capacitate de înţelegere. În mod normal nu ştia că ştie răspunsul la o întrebare până când nu era întrebat. Apoi punea datele cap la cap, fără să ştie cum de-o făcea (la fel cum nici tu sau eu nu ştim cum de ştim unele lucruri) şi le dădea răspunsul.

Bemj:

— Limpa asta pe kare o forpesti e una unifersala?

Şi Mitkey, chiar dacă nu se gândise nicicând la această problemă, avea răspunsul pregătit:

— Nu nu ieste. Este englesa, dar imi aduk aminte ka Herr Professor forbea şi despre alte limpi. Kret ka el inzusi forpea la origine alta limpa, tar în Amerika forpea mereu englesa pentru a se opijnui mai pine ku ea. E o limpa frumoasa, nu-i aşa?

— Hmmm, făcu Bemj.

Klarloth:

— Und rasa ta, maus-ii. Sunt bine tratatzi?

— Nu, de katre masoritatea oamenilor, le mărturisi Mitkey.

Şi le explică.

— As frea sa fak ţeva pentru ei, adaugă el. Uite, n-as putea duţe inapoi ku mine proţedeul asta pe kare mi l-aţi aplikat? Sa-l aplik şi eu altor mausi şi sa kreez o rasa de supramausi?

— De ţe nu? întrebă Bemj.

Îl observă pe Klarloth privindu-l într-un mod ciudat şi-şi potrivi mintea în raport cu cea a savantului-şef, Mitkey fiind lăsat în afara acestei comunicări tăcute.

— Da, bineînţeles, îi spuse Bemj lui Klarloth, va aduce necazuri. Două clase de fiinţe atât de deosebite cum sunt şoarecii şi oamenii nu vor putea vieţui în pace. Dar cum altfel decât favorabil ne poate influenţa pe noi lucrul ăsta? Harababura care va rezulta va încetini progresul de pe Pământ şi ne va asigura câteva milenii de pace în plus, până când pământenii vor afla în cele din urmă că suntem aici şi vor începe necazurile. Ştii tu cum sunt pământenii ăia.

— Dar le-ai putea administra undele X-19? S-ar putea să...

— Nu, sigur că nu. Dar îi putem explica lui Mitkey ăsta cum să construiască pentru ai săi o maşină, rudimentară şi cu acţiune limitată. Un instrument primitiv care să nu fie bun la altceva decât la convertirea capacităţii mentale a şoarecilor de la 0,0001 la 0,02, nivelul lui Mitkey şi al pământenilor bifurcaţi.

— E posibil, comunică şi Klarloth. E limpede că *aeoni* întregi de-acum înainte nu vor fi în stare să priceapă care e principiul pe baza căruia funcţionează.

— Dar n-ar putea folosi şi ei chiar şi o maşină rudimentară pentru a-şi spori propriul lor nivel de inteligenţă?

— Uiţi, Bemj, de limita invariabilă a undelor X-19, de faptul că nimeni nu poate concepe un proiector capabil să ridice orice nivel de inteligenţă la un coeficient mai mare decât cel propriu. Nici chiar noi.

Toate acestea se discutau, fireşte, fără ştirea lui Mitkey, în prxliana silenţioasă.

Alte şi alte interviuri.

Din nou Klarloth:

— Mitkey, te prefenim de un lukru. Kauta sa te feresti de kontaktul direkt ku elektriţitatea. Noul aransament al ţentrului tău ţerebral... e instabil, und...

Bemj:

— Mitkey eşti sikur ka Herr Professor al tau e ţel mai avansat dinte ţei kare fak experimente ku rakete?

— În general, da, Bemj. Mai egsista şi alţii kare au atins un anumit punkt în domeniul matematiţei egsplosibililor, astrofisiţii, şi s-ar putea sa stie mai multe, dar nu ku mult mai multe. Dar in ţe prifeste kombinarea aţestor kunostinze, el e în frunte.

— E bine, făcu Bemj.

Un mic şoricel cenuşiu, înălţându-se ca un dinozaur asupra unor prxlieni mititei de un centimetru. Cu toate că era un vegetarian, Mitkey l-ar fi putut ucide pe oricare dintre ei cu o singură muşcătură. Dar bineînţeles că nu-i trecu nici pe departe prin cap să facă acest lucru şi nici lor să se teamă că l-ar putea face.

Din punct de vedere mental l-au întors pe toate feţele. L-au studiat în amănunţime şi pe plan fizic, dar aceasta prin dimensiunea J, aşa că Mitkey nici n-a băgat de seamă.

Au aflat ce-l făcea să funcţioneze, au aflat tot ce ştia şi unele lucruri pe care nici nu ştia că le ştia. Şi au început să fie foarte mândri de el.

— Mitkey, zise Klarloth într-o bună zi, toate rasele ţivilisate de pe Pamint poarta haine, nu-i aşa? Ei bine, taka tu urmeasa sa ridiţi nivelul mausilor pina la ţel al omului, n-ar fi potrifit sa purtaţ şi foi haine?

— O idee egsţelentă, Herr Klarloth. Und stiu si ţe moda mi-ar plaţea. Herr Professor mi-a aratat odata o fotokrafie a unui maus piktat de katre artistul Dissney şi mausul ala purta haine. Mausul respektif nu era unul adefarat, era unul imaginar într-o parabola, und profesorul mi-a dat numele aţelui maus al lui Dissney.

— Tse fel de imbrakaminte avea, Mitkey?

— Pantaloni de un roşu aprins ku doi nasturi mari und galbeni în faţa şi doi la spate und pantofi galben pentru labele tin spate si o pereke de manusi galben pentru ţele din faţa. Cu gaura în turul pantalonilor pentru a fi mai komozi pentru koada.

— E-n regula, Mitkey. Asemenea haine fei afea si tu in tsintsi minute.

Asta se întâmpla în ajunul plecării lui Mitkey. Bemj propusese iniţial să se aştepte momentul în care orbita centrală a Prxl avea s-o poarte din nou până la o distanţă de două sute douăzeci şi cinci de mii de kilometri de Pământ. Doar Klarloth atrase atenţia că acest lucru avea să aibă loc peste cincizeci şi cinci de ani pământeni, iar Mitkey n-avea s-o ducă atât de mult. Afară de cazul în care ei ar fi... Şi Bemj fu de acord că ar fi mai bine să nu rişte să trimită un asemenea secret înapoi pe Pământ.

Aşa că au convenit să realimenteze racheta lui Mitkey cu ceva care să poată acoperi cele două milioane de kilometri pe care îi avea de parcurs. Asupra acestui secret nu era nevoie să-şi facă griji, pentru că în momentul aterizării combustibilul avea să fie consumat.

Ziua plecării.

— Am fakut tot posibilul Mitkey, pentru a prokrama şi potrivi raketa în astfel inkit sa aterisese pe sau în apropierea lokului de pe kare ai părăsit Pamintul. Dar intr-o kalatorie atit de lunga kum e asta nu te potsi aştepta la prea multa pretsisie. O sa aterisesi în apropiere. Restul ramine in seama ta. Am dotat raketa cu toate ţele neţesare.

— Multzumesk, Herr Klarloth, Herr Bemj. Ramineţi ku bine.

— Ku bine, Mitkey. Ne pare foarte rau ka te pierdem.

— Ku bine, Mitkey.

— Ku bine, ku bine...

Pentru o distanţă de două milioane de kilometri precizia a fost de-a dreptul excelentă. Racheta ateriză pe Long Island Sount, la cincisprezece kilometri de Bridgeport şi la aproximativ o sută de kilometri de casa profesorului Oberburger de lângă Hartford.

Sigur că s-au gândit şi la posibilitatea unei aterizări pe apă. Racheta s-a dus la fund, dar la câţiva metri sub apă

Mitkey deschise uşa - meşterită acum special pentru a putea fi deschisă din interior - şi ieşi.

Deasupra hainelor sale obişnuite purta o minunăţie de costumaş de scafandru care îl putea proteja la orice adâncime şi care, fiind mai uşor decât apa, îl purtă iute la suprafaţă, unde putea deschide casca.

Dispunea de suficientă hrană sintetică pentru a putea rezista o săptămână, dar nu era necesar, după cum avea să reiasă în curând. Cursa acvatică de noapte de la Boston îl purtă pe lanţul ancorei până la Bridgeport şi în clipa în care dădu de uscat, se putu descotorosi de costumul de scafandru, scufundându-l după ce înţepă micul compartiment care îl făcea să plutească, aşa cum îi promisese lui Klarloth că va face.

Mitkey ştiu aproape instinctiv că ar face bine să evite fiinţele umane până când avea să ajungă la profesorul Oberburger şi să-i istorisească toată povestea sa. Pericolul cel mai mare pentru el se dovediră a fi şobolanii de pe cheiul de unde ieşi din apă. Erau de zece ori mai mari decât Mitkey şi aveau dinţi care-l puteau rupe din două muşcături.

Dar inteligenţa a triumfat întotdeauna asupra materiei. Mitkey aţinti spre ei o mănuşă galbenă imperioasă şi spuse „Căraţi-vă”, drept care şobolanii se cărară. Nu văzuseră nicicând ceva asemănător cu Mitkey şi au rămas impresionaţi.

Pe de altă parte, a fost şi povestea cu beţivul pe care Mitkey l-a întrebat pe drumul spre Hartford. Am pomenit mai devreme acest episod. A fost singura dată când Mitkey a încercat să comunice direct cu fiinţe umane străine. Şi-a luat, bineînţeles, toate măsurile de precauţie. Îşi adresase solicitarea dintr-o poziţie strategică, la câţiva centimetri distanţă de o gaură prin care s-ar fi putut face nevăzut. Dar beţivul fu cel care se făcu nevăzut, fără să stea măcar să-i răspundă lui Mitkey la întrebare.

În cele din urmă ajunse la ţintă. O luă pe jos către partea de nord a oraşului şi se ascunse îndărătul unei benzinării

până când auzi un şofer care oprise pentru a face plinul întrebând care e drumul către Hartford. Şi când maşina o luă din loc, Mitkey se afla în ea pe post de pasager clandestin.

Ce-a urmat n-a mai fost atât de greu. Calculele prxlienilor demonstraseră că punctul de decolare al rachetei se afla la opt kilometri pământeni nord-vest de ceea ce pe telescopohărţile lor părea a fi un oraş, iar din discuţiile profesorului, Mitkey ştia că era vorba de Hartford.

Ajunse acolo.

— Salutare, brofessore!

Herr Professor Oberburger ridică privirea uluit. Nu se zărea nimeni.

— Ţe? întrebă el în jur. Ţine e?

— Eu sunt, brofessore. Mitkey, mausul pe kare tu l-ai trimis pe Luna. Dar n-am ajuns akolo. În skimb am...

— Ţe? E cu neputinţa. Ţinefa fatse klume. Dar... dar nimeni nu stie despre aţea raketa. Kind a inţeput sa vrileze, n-am spus nimănui... Nu stie nimeni dekit eu...

— Si ku mine, brofessore.

Herr Professor oftă din rărunchi.

— Surmenas. Înţep sa fiu, kum se spune, zicnit...

— Nu, brofessore. Eu sunt ku adevarat Mitkey. Akum pot forpi. La fel ka tumneata.

— Spui ka potsi... eu nu kret. Atuntsi de ţe nu te pot fetea? Unde eşti? De ţe nu...

— Stau askuns, brofessore, în peretele din dreptul găurii ţelei mari. Înainte de a ma arata froiam sa fiu sigur ka totul e-n regula. Ka n-o sa-ţ iesi din fire si o sa aruntsi ku tseva dupa mine, tsine stie.

— De ţe? Kum aşa, Mitkey, daka eşti tu ku adefarat şi eu nu torm sau n-o iau... kum aşa, Mitkey, doar stii ka n-as faţe aşa ţeva!

— E-n rekula, brofessore.

Mitkey ieşi din gaura din perete şi profesorul îl privi, se frecă la ochi, îl privi din nou, se şterse din nou la ochi şi...

— Sunt nepun, spuse el în cele din urmă. Poarta şi pantaloni roşii und manusi gal... nu-i ku putintsa. Sunt nepun.

— Nu, brofessore. Asculta, itsi povestesk eu totul.

Şi Mitkey îi povesti.

Zori cenuşii, şi un mic şoricel cenuşiu care continua să vorbească serios.

— Dar, Mitkey...

— Da, brofessore. Intseleg ţe te framinta, anume ka o rasa inteligenta de mausi şi o rasa inteligenta de oameni nu pot fieţui impreuna. Dar nu for fi împreuna; dupa kum am mai spus, in ţel mai mik kontinent, Australia, traiesk foarte putsin oameni. Und nu fa fi greu sa fie adus oamenii aia inkoaţe şi kontinentul sa ne fie pus noua, mausilor, la disposiţie. O sa-i spunem Maustralia in lok de Australia şi în lok de Sydney o sa-i spunem kapitalei Dissney, în semn de omagiu fatsa de...

— Dar, Mitkey...

— Dar, brofessore, uite tse fa oferim noi în skimbul kontinentului aţela. Toţ mausi for pleka akolo. Fom zifilisa kitsifa si atsei kitsifa ne for asuta sa inhaţam altsii si sa-i aduţem sub aparatul de raze, si aţestia ne asuta sa mai prindem si altsii si sa konstruim mai multe aparate si totul fa lua amploare ka un bulgare te sapada kare se rostokoleste pe un povirnis. Si fom semna ku oamenii un pakt de neakresiune si fom ramine in Maustralia und ne fom intretsine singuri und...

— Dar, Mitkey...

— Si uite ţe fa oferim in skimb, Herr Brofessor. Fom egstermina pe cel mai mare duşman al fostru, şopolanii. Nici noi nu-i putem suferi. Und un patalion de o mie de soaretsi inarmaţi ku masti de gase si miţi bombe ku gaz ar putea patrunde in orţe gaura dupa şopolani si ii poate egstermina intr-o zi sau doua. Intr-un an am putea egstermina in intreaga lume totsi şopolanii pina la unul si in

aţelasi timp putem inhaţa si zifilisa orice maus si-l putem trimite in Maustralia, und...

— Dar, Mitkey...

— Ţe, Brofessore?

— Ar funksiona, dar n-ar funksiona. Aţ putea egstermina şopolanii, într-adefar. Dar kit ar dura pana kind konflikte de interese ii for determina pa mausi sa inţerţe sa-i egstermine pe oameni sau oamenii sa inţerţe sa va egstermine...

— Nu for intrasni, brofessore! Am fi în stare sa faţem arme kare sa...

— Vezi, Mitkey?

— Dar nu s-ar intimpla. Daka oamenii for respekta trepturile nostre şi noi fom respekta...

Herr Professor oftă.

— O... O sa fiu intermediarul tau, Mitkey, si o sa transmit propunerea ta, und... Ma rog, e atefarat ka pentru speţia umană ar fi o mare pinefaţere sa skape te şopolani. Dar...

— Mulzumesk, brofessore.

— Apropo, Mitkey. O am pe Minnie. Presupun ka e nefasta ta, de freme ţe alt nu se mai afla pe aiţi. E în kamera de-alaturi; am pus-o akolo kiar inainte de a asunge tu aiţi, ka sa fie în intunerik şi sa poata tormi. Frei s-o fezi?

— Nefasta? făcu Mitkey.

Trecuse atâta vreme de când uitase cu desăvârşire de familia pe care o abandonase. Memoria îi revenea încetul cu încetul.

— Mda, făcu el... hmmm, da. O s-o aduţem si eu foi konstrui iute un mik proiektor de unde X-19 und... Da, fa fi de folos in nekotsierile tale ku gufernul sa fie desa gata mai multsi dintre ai nostri, ka sa fata ka eu nu sunt o imitasie, kum ar putea unii sa banuiaska.

Nu fusese cu intenţie. Nici nu putea fi, pentru că profesorul nu ştia nimic de avertismentul dat de Klarloth lui Mitkey referitor la atitudinea neglijentă faţă de curentul electric, noul aranzament molekular al zentrului tau zerebral... e instabil, und...”

Şi Profesorul se afla încă în camera luminată când Mitkey dădu fuga în încăperea în care Minnie se afla în cuşca ei fără gratii. Dormea, şi priveliştea ei... Amintirile zilelor sale de demult reveniră fulgerător şi Mitkey realiză dintr-o dată cât fusese de singur.

— Minnie! exclamă el, uitând că ea nu-l putea înţelege.

Păşi pe scândura pe care ea stătea întinsă. „Chiţ.” Curentul electric uşor care trecea prin cele două folii metalice îl atinse.

Pentru o vreme fu linişte.

Apoi:

— Mitkey, strigă Herr Professor. Vino inapoi sa diskutam mai teparte tespre...

Trecu pragul uşii şi îi văzu în lumina cenuşie a dimineţii, doi şoricei cenuşii ghemuiţi fericiţi unul într-altul. Nu ştia care cine e, pentru că dinţii lui Mitkey rupseseră hainele roşii şi galbene care deveniseră dintr-o dată obiecte ciudate, incomode şi inutile.

— Ţe Dumnezeu? făcu profesorul Oberburger. Apoi îşi aminti de curent şi intui ce se-ntâmplase.

— Mitkey! Mai potsi sa forpesti? Mai...

Linişte.

Apoi profesorul zâmbi.

— Mitkey, spuse el cu duioşie, mikuţul meu maus-stea. Kred ka akum eşti mult mai feriţit.

Îl privi câteva clipe cu mândrie, apoi întinse mâna şi comută schalterul care înlătură bariera electrică. Bineînţeles că cei doi nu ştiau că sunt liberi, dar când profesorul îi luă cu gingăşie şi-i aşeză uşor pe podea, unul a fugit imediat către gaura din perete. Celălalt îl urmă, dar se întoarse şi privi înapoi - având încă în ochişorii negri o urmă de confuzie, care în curând dispăru.

— Ramii ku pine, Mitkey. În felul ăsta vei fi mai feriţit. Şi brinza sa stii ka fei afea intotdeauna.

— Chiţ, făcu micuţul şoricel cenuşiu şi o zbughi în gaură.

Ar fi putut însemna şi „Ramii ku pine!”

VINO ŞI DEVINO NEBUN[12]

I

PE UNDEVA INTUISE faptul în dimineaţa respectivă, când se trezise. Acum era mai sigur, privind de la fereastra redacţiei jocul de umbre şi lumini creat printre clădiri de lumina soarelui de după-amiază. Ştia că în curând, poate chiar astăzi, avea să se petreacă un lucru important. Cât era de bun sau rău nu ştia, dar presimţirile sale erau sumbre. Şi pe bună dreptate: puţine sunt lucrurile bune care i se pot întâmpla pe neaşteptate unui om (e vorba despre lucrurile de o importanţă covârşitoare). Nenorocirea, în schimb, poate lovi din nenumărate direcţii, într-o uluitoare diversitate de forme.

— Hei, domnule Vine, spuse o voce, şi el se întoarse încet de la fereastră.

Chiar gestul ăsta în sine era ciudat, pentru că nu era felul său să se mişte încet; era un bărbat mărunt, ager, cu o rapiditate în mişcare şi reacţii aproape feline.

De data asta însă ceva îl determină să se întoarcă încet, de la fereastră, de parcă s-ar fi aşteptat să nu mai vadă niciodată clarobscurul unei după-amieze.

— Salut, Red, făcu el.

— Vrea şeful să te vadă, spuse colaboratorul cel pistruiat.

— Acum?

— Noo. Simplă convenienţă. Altă dată, săptămâna viitoare, poate. Dacă ai treabă, fixează-i o audienţă.

[12] Publicată pentru prima dată în *Weird Tales*, July 1949 cu titlul original „Come and Go Mad”

Duse pumnul la bărbia lui Red şi împinse, apoi se îndepărtă cu simulată nepăsare.

Se duse la răcoritorul de apă. Apăsă pe buton şi apa gâlgâi în paharul din hârtie.

Harry Wheeler trecu voios pe lângă el.

— Salut, Nappy. Care-i treaba? Te sui pe covorul zburător?

— Sigur, făcu el. Pentru o avansare.

Bău şi mototoli paharul, aruncându-l la coş. Se îndreptă către uşa pe care scria „Privat” şi intră.

Walter J. Candler, redactorul-şef, ridică privirea de pe documentele din faţa lui şi-l pofti cu amabilitate să ia loc.

— O clipă, Vine, spuse el, apoi se afundă din nou în ale sale.

Se aşeză în fotoliu dinaintea lui Candler, scoase o ţigară din buzunar şi o aprinse. Cercetă dosul colii de hârtie a cărei faţă o citea redactorul. Pe dos nu era nimic.

Redactorul-şef puse hârtia la o parte şi-l privi.

— Vine, am una cu bucluc. Tu te pricepi la cele cu bucluc.

Rânji uşor către editor.

— Dacă ăsta-i un compliment, spuse el, atunci mulţam.

— Sigur că e un compliment. Ai rezolvat pentru noi câteva trebuşoare destul de date naibii. Asta însă-i deosebită. Până acum n-am cerut niciodată unui reporter să facă ceva ce n-aş face eu însumi. Treaba de acum însă n-aş face-o, aşa că n-o să-ţi impun nici ţie s-o faci.

Editorul ridică foaia de hârtie pe care-o citise şi o puse la loc, fără a-i arunca nici măcar o privire.

— Ai auzit vreodată de Ellsworth Joyce Randolph?

— Şeful azilului? La naiba, sigur că da, îl ştiu. Tangenţial.

— Ce impresie ţi-a făcut?

Era conştient de faptul că redactorul-şef îl fixa cu privirea, că nu era o întrebare aruncată într-o doară. Contracară.

— Ce vreţi să spuneţi? În ce sens? Adică dacă e un tip de gaşcă, un bun politician, dacă pentru un psihiatru are o metodă bună de a sta la căpătâiul pacientului sau ce?

— Vreau să spun, cât crezi că e de sănătos?

Îl privi pe Candler, şi Candler nu glumea. Candler era extrem de grav.

Începu să râdă, apoi se opri. Se aplecă deasupra biroului lui Candler.

— Ellsworth Joyce Randolph, spuse el. Despre Ellsworth Joyce Randolph vorbeşti?

Candler încuviinţă.

— Doctorul Randolph a fost aici în dimineaţa asta. A istorisit o poveste extrem de stranie. N-a vrut s-o tipăresc. A vrut s-o verific, să trimit pe cel mai bun om al nostru s-o cerceteze. A spus că dacă vom descoperi că e adevărată, o putem tipări cu majuscule şi cu cerneală roşie.

Candler rânji larg.

— Şi asta am putea-o face.

Strivi mucul ţigării şi cercetă chipul lui Candler.

— Dar povestea asta e atât de trăsnită, încât nu eşti sigur că doctorul Randolph în persoană nu e bolnav la cap! Aşa-i?

— Întocmai.

— Şi ce-i atât de greu la sarcina asta?

— Doctorul a afirmat că un reporter nu poate găbji povestea decât din interior.

— Adică să mă fac un fel de gardian, ca să-i penetrez?

— Cam aşa ceva, spuse Candler.

— Aha.

Se ridică din fotoliu, se duse la fereastră şi privi afară, cu spatele la redactorul-şef. Soarele abia se clintise din loc. Şi totuşi, umbrele aruncate pe străzi arătau altfel, cu totul altfel. Şi umbra din el era altfel. Ştiuse el că asta urma să se întâmple. Se întoarse.

— Nu, spuse el. Pe toţi dracii, nu.

Candler tresări imperceptibil.

— Nu te acuz. Nici măcar nu ţi-am cerut s-o faci. Nici eu însumi n-aş face-o.

— Ce-şi închipuie Ellsworth Joyce Randolph că se petrece în casa lui de nebuni? întrebă el. Trebuie să fie ceva din cale-afară de putred, de vreme ce te-a făcut să te întrebi dacă Randolph însuşi e zdravăn.

— Asta nu pot să ţi-o comunic, Vine. I-am promis că n-o s-o fac, chit că accepţi sarcina sau nu.

— Vrei să spui... chiar de-aş accepta slujba, tot n-aş şti ce caut?

— Întocmai. Ai fi prejudiciat. N-ai mai fi obiectiv. Ai putea căuta ceva şi s-ar putea să crezi c-ai găsit acel ceva, indiferent că se află acolo sau nu. Sau ai fi atât de convins că aşa ceva n-ai să găseşti, încât ai refuza s-o recunoşti la o adică şi de-ai fi picat cu ceară.

Se îndreptă agale de la fereastră la birou şi trânti pumnul în tăblia lui.

— Pe toţi dracii, Candler, de ce tocmai eu? izbucni el. Ştii ce-am păţit acum trei ani.

— Cum să nu. Amnezie.

— Cum să nu. Amnezie. Aşa simplu. Dar n-am făcut un secret din faptul că de pe urma amneziei ăleia nu mi-am revenit. Am treizeci de ani - am sau nu? Memoria mă poartă înapoi doar cu trei ani. Ştii cum e să ai în memoria ta o pată albă doar cu trei ani în urmă? O, sigur că da, ştiu ce se află sub acea pată albă. Ştiu, pentru că toată lumea îmi spune. Ştiu c-am pornit-o aici pe post de om bun la toate în urmă cu zece ani. Ştiu unde m-am născut şi când şi mai ştiu că ambii părinţi sunt morţi. Ştiu cum au arătat, pentru că am văzut fotografiile lor. Ştiu că n-am o soţie şi copii, pentru că toţi cei care m-au cunoscut mi-au spus că n-am avut. Fii atent la nuanţă - toţi cei care m-au cunoscut, nu toţi cei pe care i-am cunoscut. Eu nu cunosc pe nimeni... Sigur, de atunci m-am descurcat destul de bine. După ce-am ieşit din spital - şi nici măcar nu-mi amintesc de accidentul care m-a băgat acolo - am fost mai departe bun aici, pentru că ştiam

să scriu în continuare articole informative, chiar dacă a fost nevoie să învăţ încă o dată numele fiecăruia. N-am dus-o mai prost decât oricare reporter nou angajat care începe la rece pe o coală albă într-un oraş străin. Şi toată lumea m-a ajutat mai mult de-o grămadă.

Candler ridică o mână autoritară pentru a opri şuvoiul.

— E-n regulă, Nappy, făcu el. Ai spus nu, şi asta-i de ajuns. Nu pricep ce legătură au toate alea cu povestea asta, dar tot ce-ai avut de făcut a fost să spui nu. Aşa că las-o baltă.

Tensiunea nu ieşise din el.

— Nu pricepi ce legătură au toate alea cu povestea asta? insistă el. Îmi ceri... adică, hai să zicem, nu-mi ceri, dar îmi sugerezi să-mi scot certificat de nebun şi să intru ca pacient într-un azil. Păi... câtă încredere să aibă cineva în propria sa minte când el nu-şi aminteşte să fi mers la şcoală, nu-şi aminteşte cum a fost când i-a întâlnit pentru prima oară pe toţi oamenii cu care lucrează zi de zi, nu-şi aminteşte când a început slujba în care lucrează, nu-şi aminteşte... nimic dincolo de ultimii trei ani?

Brusc, lovi din nou cu pumnul în birou, apoi îl privi buimac.

— Îmi pare rău, făcu el. N-am vrut să mă aprind atât de tare.

— Stai jos, spuse Candler.

— Răspunsul e tot nu.

— Ia loc, oricum.

Se aşează, scoase o ţigară din buzunar şi o aprinse.

— Nici n-aveam de gând să-ţi pomenesc despre asta, începu Candler, dar acum trebuie. Acum c-ai vorbit astfel. N-am ştiut că problema cu amnezia ta te afectează la modul ăsta. Am crezut că ăsta-i un caz clasat. Fii atent, când doctorul Randolph m-a întrebat care-ar fi reporterul care s-ar putea ocupa cel mai bine de povestea asta, i-am povestit despre tine. Care a fost trecutul tău. Şi el şi-a

amintit că te-a întâlnit din întâmplare. Dar nu ştia că suferi de amnezie.

— De-aia m-ai propus pe mine?

— Lasă asta, până-mi termin vorba. A spus că în timpul cât ai fi acolo, ar fi bine să încerce pe tine una din noile forme mai uşoare de tratament cu electroşocuri şi că s-ar putea să-ţi refacă amintirile pierdute. Zicea că merită să-ncerci.

— N-a spus că o să funcţioneze.

— A spus că s-ar putea; şi că n-o să-ţi facă nici un rău.

Strivi ţigara din care nu trăsese decât trei fumuri. Îl fixă pe Candler cu privirea. Nu era nevoie să spună la ce se gândea; redactorul-şef putea vedea limpede.

— Linişteşte-te, băiete, spuse Candler. Ţine cont că n-am pomenit despre asta până nu mi-ai spus chiar tu cât de tare te frământă pata aia albă din memorie. N-am ţinut-o ca muniţie de rezervă. Am pomenit-o doar din solidaritate pentru tine, după ce te-am auzit cum vorbeşti.

— Solidaritate!

Candler tresări.

— Ai spus nu. Am acceptat. Apoi ai început să te stropşeşti la mine şi să mă aduci în situaţia să-ţi pomenesc de ceva la care nici nu m-am gândit iniţial. Las-o baltă. Cum iese articolul ăla cu cazul de mituire? Ceva date noi?

— O să pui pe altcineva să se ocupe de povestea cu azilul?

— Nu. Tu eşti omul potrivit pentru asta.

— Care e povestea, de fapt? Trebuie să fie extrem de aiurită, de vreme ce ai bănuiala că doctorul Randolph n-ar fi normal. Îşi închipuie că pacienţii ar trebui să facă schimb de locuri cu doctorii sau ce?

Izbucni în râs.

— Sigur că da, nu poţi să-mi spui. Asta zic şi eu o straşnică dublă momeală. Curiozitatea şi speranţa de-a şterge pata albă. Ce-ar mai fi în plus? Dac-aş spune da, în

loc de nu, cât aş sta acolo, în ce condiţii? Ce şanse am de-a mai ieşi vreodată? Cum pătrund înăuntru?

— Vine, spuse Candler cu blândeţe, nu mai sunt convins că te-aş lăsa să încerci. Hai să lăsăm baltă întreaga poveste.

— Hai să nu. Oricum, nu până îmi răspunzi la întrebări.

— În regulă. Intri anonim, ca să nu-ţi rămână vreo tinichea de coadă în cazul în care treaba nu merge cum trebuie. Dacă da, poţi spune întregul adevăr, inclusiv cârdăşia doctorului Randolph de-a te fi lăsat să intri şi să ieşi. Atunci vom fi dezgropat pisica. În câteva zile s-ar putea să afli ce te interesează; în orice caz, totul o să dureze mai mult de câteva săptămâni.

— În afară de Randolph, câţi din cei de la azil or ştie cine sunt şi de ce sunt acolo?

— Nimeni!

Candler se aplecă înainte şi ridică patru degete de la mâna stângă.

— Patru oameni vor şti de toată tărăşenia. Tu. Arătă un deget. Eu. Încă unul. Doctorul Randolph. Al treilea. Şi încă un reporter e aici.

— Nu c-aş avea ceva împotrivă, dar la ce bun încă un reporter?

— Intermediar. În două direcţii. În primul rând, te va duce la un psihiatru oarecare; Randolph va recomanda pe unul pe care-l poţi păcăli destul de uşor. El va fi fratele tău şi va cere să fii examinat şi înregistrat. Tu îl vei convinge pe psihiatru că eşti diliu şi el o să te înregistreze. Bineînţeles că e nevoie de doi doctori ca să te scoată din circulaţie, dar al doilea va fi Randolph. Îngrijoratul tău frate îl va avea pe Randolph drept secund.

— Toate astea sub un nume fals?

— Dacă vrei. Sigur că nu există nici un motiv pentru care s-o faci.

— Aşa simt şi eu. Pe urmă, se-nţelege că n-o să lăsaţi nimic să apară în ziare. Dacă toată lumea de aici va şti,

atunci n-o să putem inventa un frate pentru mine. Dar Charlie Doerr, de la Departamentul Rutiere, mi-e văr primar şi cea mai apropiată rudă. El ar fi potrivit, nu?

— Sigur. Şi pe parcurs va trebui să slujească drept intermediar. Să te viziteze la azil şi să aducă tot ce ai tu de trimis.

— Şi dacă în câteva săptămâni nu voi fi aflat nimic, o să mă extrageţi?

— O să-i transmit lui Randolph, încuviinţă Candler. El va sta de vorbă cu tine, te va declara vindecat şi gata, ai ieşit. O să te întorci încoace şi o să se cheme c-ai fost plecat în vacanţă. Asta-i tot.

— Ce boală să pretind că am?

Avu impresia că, de data asta, Candler se foi niţel pe scaun.

— Ei bine, spuse Candler, problema asta cu Nappy n-ar fi destul de naturală? Vreau să spun, doctorul Randolph mi-a explicat că paranoia e o formă de boală care nu are simptome fizice. E doar o abatere de la metoda sistematică de raţionare. Un paranoic poate fi sănătos din toate privinţele, în afară de una.

Îl privi pe Candler şi pe buze îi apăru un uşor zâmbet frânt.

— Adică să încep să cred că sunt Napoleon?

Candler făcu un gest evaziv.

— Alege-ţi singur meteahna. Dar... n-ar fi asta cea mai potrivită? Mă refer la faptul că băieţii de prin redacţie te-au numit mereu în glumă Nappy. Şi... şi tot restul, murmură el.

Apoi Candler îl privi drept în ochi.

— Te încumeţi?

Se ridică.

— Da, cred că da. O să vă comunic în mod sigur mâine dimineaţă, după ce voi fi dormit bine cu gândul la asta; dar în mod neoficial - da. Vă ajunge?

Candler încuviinţă.

— Restul după-amiezei o să lipsesc, continuă el; mă duc la bibliotecă să citesc despre paranoia. Oricum n-am altă treabă. Şi în seara asta o să stau de vorbă şi cu Charlie Doerr. Bine?

— Perfect. Mulţam.

Rânji către Candler. Se aplecă peste birou.

— Acum că lucrurile au ajuns până aici, murmură el, o să vă dezvălui un mic secret. Să nu-l mai spune-ţi la nimeni. Eu sunt Napoleon.

Era o încheiere potrivită, aşa că ieşi.

II

Îşi luă pălăria şi haina, ieşind afară din clădirea cu aer condiţionat, sub razele fierbinţi ale soarelui. Afară din balamucul tăcut al unei redacţii de ziar după închiderea ediţiei, în balamucul şi mai tăcut al străzilor dintr-o după-amiază toridă de iulie.

Îşi potrivi pe cap pălăria de vară şi-şi trecu batista peste frunte. Încotro se îndrepta? Nu la bibliotecă pentru a se specializa în paranoia; ăsta fusese trucul care să-i aducă o după-amiază liberă. Cu mai bine de doi ani în urmă citise tot ce se găsea la bibliotecă în materie de paranoia şi de subiecte adiacente. Devenise expert în materie. Era în stare să păcălească orice psihiatru din ţară, putând să-l facă creadă că e sau că nu e sănătos.

O luă către nord, înspre parc, şi se aşeză pe una dintre băncile de la umbră. Puse pălăria alături şi-şi şterse din nou fruntea.

Urmări cu privirea porumbeii, cu felul lor ridicol de-a da din cap când merg, iarba de un verde strălucitor în lumina soarelui, o veveriţă roşcată care coborî pe o latură a unui copac, privi agitată în jur şi o zbughi înapoi pe cealaltă latură a aceluiaşi copac.

Şi se gândi din nou la pata albă de amnezie de acum trei ani.

Pata nu fusese niciodată o pată. Expresia îl intriga: niciodată o pată. Porumbei pe iarbă, ce treabă. Niciodată o pată.

Nu fusese niciodată o pată; fusese o schimbare neaşteptată, totală. O linie care fusese trasată între două vieţi. Douăzeci şi şapte de ani înainte de accident. Trei ani de viaţă de la accident încoace.

Nu mai era aceeaşi viaţă.

Dar nimeni nu ştia. Până în această după-amiază nu dezvăluise adevărul - dacă era într-adevăr adevărul. Îl folosise ca pe o poantă de ieşire din biroul lui Candler, ştiind că şi Candler avea să-l ia ca pe o poantă. Dar chiar şi aşa, trebuia să fie atent; foloseşte în mod repetat asemenea poante şi lumea va începe să intre la bănuieli.

Faptul că între multiplele vătămări de pe urma acelui accident era inclusă şi o falcă ruptă putea fi cauza datorită căreia astăzi era liber şi nu într-un ospiciu. Falca aceea ruptă, pe care el o descoperise pusă în ghips patruzeci şi opt de ore mai târziu, când îşi veni în simţiri după ce intrase din plin cu maşina într-un camion, la zece kilometri afară din oraş, îl ferise timp de trei săptămâni să mai vorbească.

Şi în timpul celor trei săptămâni, în ciuda durerii şi a confuziei care încă îl stăpâneau, avu ocazia să judece lucrurile la rece. Pata albă era invenţia lui. Amnezia, convenabila amnezie care era mult mai plauzibilă decât adevărul pe care îl ştia.

Dar care era acest adevăr ştiut de el?

Aceasta era fantoma care-l bântuia de trei ani încoace, din clipa în care se trezise în albeaţa unei camere albe, şi un străin, îmbrăcat într-un mod bizar, şedea lângă un pat cum nu mai văzuse el în nici un spital teritorial sau de campanie. Un pat al cărui cadru îi venea deasupra capului. Şi când îşi mută privirea de la chipul străinului la propriul său corp, văzu că unul dintre picioare şi ambele braţe se

aflau în aţele şi că atela care ţinea piciorul era ridicată şi ţinută în poziţia aceea de o sfoară cu greutate la capăt.

Încercase să deschidă gura pentru a întreba unde se află, ce s-a întâmplat cu el, şi atunci descoperise atela de la falcă.

Îl privise insistent pe necunoscut, sperând că acesta va avea inspiraţia să-i dea informaţiile pe care le aştepta, iar necunoscutul îi zâmbise larg şi spusese: „Salut, George. Ai revenit printre noi? Totul o să fie bine.”

Şi mai fusese şi ceva ciudat la acea limbă, până îşi dăduse seama ce era. Engleză. Se afla în mâinile englezilor? Era o limbă despre care nu prea ştia multe şi cu toate astea îl înţelesese perfect pe străin. Şi de ce îl numise străinul George?

Probabil că în ochii lui apăruse ceva din îndoiala şi uluirea care puseseră stăpânire pe el, pentru că străinul se apropiase mai mult de pat şi spusese: „Poate că încă mai eşti buimac, George. Ai fost prins într-un accident destul de urât de maşină. Ai intrat cu turismul tău într-un camion cu pietriş. Asta a fost cu două zile înainte şi acum îţi vii pentru prima oară în simţiri. Eşti bine, dar va trebui să mai stai o vreme în spital, până când toate oasele ţi se vor fi sudat la loc. N-ai nimic grav.”

Apoi valuri de durere veniseră şi măturaseră buimăceala, iar el închisese ochii.

O altă voce din cameră spusese: „O să vă administrăm o injecţie, domnule Vine”, dar nu îndrăznise să mai deschidă ochii. Era mai uşor să se lupte cu durerea fără să vadă.

Simţise înţepătura unui ac în braţ. Apoi, imediat, a urmat nimicul.

Când şi-a revenit din nou, douăsprezece ore mai târziu, după cum avea să afle ulterior, se găsea în aceeaşi cameră albă, în acelaşi pat ciudat, dar de data asta în încăpere era o femeie, o femeie îmbrăcată într-un ciudat costum alb, care stătea la căpătâiul patului, cercetând o hârtie ataşată de o scândură.

I-a zâmbit când a văzut că deschisese ochii. A spus „Bună dimineaţa, domnule Vine. Sper că vă simţiţi mai bine. O să-i spun doctorului Hoit că aţi revenit printre noi.”

A plecat şi s-a întors cu un bărbat care era şi el îmbrăcat într-un chip ciudat, la fel ca străinul care-l numise George.

Doctorul l-a privit şi a chicotit: „Am şi eu o dată un pacient care nu poate vorbi cu mine. Şi nici măcar nu scrie note.”

Apoi faţa i-a devenit serioasă. „Ai dureri? Clipeşte o dată dacă nu, de două ori, dacă da.”

De data asta durerea nu fusese prea mare, aşa că nu clipise decât o dată. Doctorul dădu din cap cu mulţumire. „Vărul ăla al tău, a spus el, a tot sunat. Va fi bucuros să afle că eşti în stare să... mă rog, să asculţi, dacă nu să vorbeşti. Cred că nu-ţi va face rău să-l vezi niţel în seara asta.”

Asistenta i-a potrivit aşternuturile, apoi, din fericire, atât ea cât şi doctorul au plecat, lăsându-l singur, să-şi pună ordine în gândurile sale haotice.

Să-şi pună ordine? Asta fusese acum trei ani şi el încă nu reuşise să le pună în ordine.

Faptul derutant era că vorbiseră în engleză şi el înţelesese perfect limba aceea barbară, în ciuda cunoştinţelor reduse pe care le avusese anterior în domeniul ei. Cum de putea un accident să-l facă să ştie cursiv o limbă pe care nu demult o bâjbâia?

Mai era derutant faptul că-i spuseseră pe alt nume. „George” fusese numele folosit noaptea trecută de către omul care stătuse lângă patul său. „Domnule Vine” îl numise asistenta. George Vine, cu siguranţă un nume englezesc.

Dar un lucru era de o mie de ori mai derutant decât celelalte două: străinul din noaptea trecută (ar fi putut fi „vărul” de care pomenise doctorul?) îi povestise de accident. „Ai intrat cu turismul tău într-un camion cu pietriş.”

Uluitor, contradictoriu, era că ştia ce înseamnă un „turism” şi cum arată un camion. Nu că şi-ar fi amintit să fi condus vreunul dintre ele, să fi fost un accident sau orice altceva până în acea clipă, când şezuse în cort, după Lodi... dar... cum putea să apară în mintea lui imaginea unui autoturism, ceva acţionat de un motor cu benzină, când un asemenea concept nu existase nicicând în mintea sa?

Era amestecul acela înnebunitor a două lumi - una dintre ele precisă, limpede şi sigură. Lumea în care îşi trăise cei douăzeci şi şapte de ani din viaţă, lumea în care se născuse în urmă cu douăzeci şi şapte de ani, pe cincisprezece august 1769, în Corsica. Lumea în care se dusese la culcare - de parc-ar fi fost în seara precedentă - în cortul său de la Lodi, ca general al Armatei în Italia, după prima sa victorie importantă pe câmpul de luptă.

Apoi era şi lumea asta derutantă în care se trezise, lumea asta albă în care oamenii vorbeau o engleză - acum îşi dădu seama - care era diferită de engleza pe care o auzise el vorbită la Brienne, în Valencia, la Toulon, şi pe care totuşi o înţelegea perfect, pe care ştia instinctiv că ar fi putut-o vorbi dacă falca nu i-ar fi fost în atelă. Lumea asta în care oamenii îl numeau George Vine şi în care, cel mai ciudat lucru dintre toate, oamenii foloseau cuvinte pe care el nu le cunoştea, n-avea cum să le cunoască şi care totuşi îi proiectau imagini în minte.

Autoturism, camion. Ambele erau forme de - cuvântul îi veni instinctiv în minte - automobil, şi modul cum funcţiona şi informaţiile le află imediat. Blocul cilindrilor, pistoanele acţionate de explozia vaporilor de benzină, declanşată de o scânteie de electricitate dintr-un generator...

Electricitate. Deschise ochii şi privi lumina ştearsă din tavan şi ştiu că era o lumină electrică, şi în general ştia ce înseamnă electricitate.

Italianul Galvani - da, citise despre nişte experimente de-ale lui Galvani, numai că acelea n-au rezultat în nimic atât de practic cum ar fi lumina aceea. Privind la lumina difuză,

vizualiză îndărătul ei turbine acţionate de forţa apei, kilometri întregi de cabluri, motoare care acţionează generatoare. Conceptul care-i veni în minte sau într-o parte a minţii sale îi tăia respiraţia.

Precarele, nesigurele experimente ale lui Galvani, cu slabele surse de curent şi cu picioarele spasmodice de broască, au relevat doar un crâmpei din misterul acelei lumini din tavan; cel mai ciudat lucru: o parte a minţii sale găsea că e un mister, iar altă parte o lua drept ceva normal, înţelegând în termeni generali principiul ei de funcţionare.

Ia să vedem, gândise el, lumina electrică a fost inventată de Thomas Alva Edison pe la... Ridicol: avea de gând să spună pe la 1900, or acum nu era decât 1796.

Apoi îi venise în minte ceva teribil şi încercase - dureros şi zadarnic - să se ridice în capul oaselor. Fusese, într-adevăr, pe la 1900, iar Edison murise în 1931. Şi un om pe nume Napoleon Bonaparte murise cu o sută şi zece ani mai devreme, în 1821.

Atunci a fost la un pas de nebunie.

Dar, zdravăn sau nebun, numai faptul că nu putea vorbi îl ferise de casa de nebuni; îi dădu timp la dispoziţie pentru a analiza lucrurile, timp pentru a-şi da seama că singura sa şansă era să pretindă că a fost lovit de amnezie, să pretindă că nu-şi mai aducea aminte de nimic din viaţa de dinainte de accident. Pentru amnezie nu intri la balamuc. Ţi se spune cine eşti, ţi se povesteşte care a fost viaţa ta dinainte. Eşti lăsat să aduni firele şi să le ţeşi, încercând să-ţi aduci aminte.

Făcea asta de trei ani. Acum, mâine, avea să se ducă la un psihiatru, să-i spună că el e... Napoleon!

III

Lumina soarelui deveni mai puternică. Undeva pe sus trecea vuind o imensă pasăre-avion, iar el ridică privirea şi

văzând-o începu să râdă încetişor, ca pentru el; nu era un râs de nebunie. Un râs sincer, pentru că izvora din gândul că Napoleon Bonaparte ar fi putut călători într-un asemenea avion, precum şi din desăvârşita absurditate a acestei idei.

Apoi îşi dădu seama că nu-şi aminteşte să fi călătorit vreodată cu avionul. Poate că George Vine o făcuse; o dată în cursul celor douăzeci şi şapte de ani pe care-i trăise, George Vine trebuie să fi zburat cu avionul. Dar asta însemna că şi el zburase? Aceasta era o întrebare care făcea parte din marea întrebare.

Se ridică şi porni din nou să umble. Era aproape ora cinci; în curând Charlie Doerr avea să părăsească redacţia şi să plece acasă la cină. Poate că era mai bine să-l sune pe Charlie, ca să fie sigur că în seara asta e acasă.

— George sunt, spuse el. O să fii acasă în seara asta?

— Sigur că da, George. Aveam de gând să plec să joc un pocher, dar am renunţat când am aflat că o să apari.

— Când ai aflat... Ah, ai vorbit cu Candler?

— Da. Ia zi, n-am ştiut că o să mă suni, că aş fi chemat-o şi pe Marge, dar ce-ai zice să vii să luăm cina împreună? Ea n-o să aibă nimic împotrivă să vină şi, dacă vrei, o sun chiar acum.

— Nu, mulţam, Charlie, spuse el. Am deja o invitaţie la cină. Cât despre jocul de cărţi, tu du-te. O să ajung acolo pe la şapte şi nu va fi nevoie să vorbim toată seara; o oră-i de-ajuns. Oricum, n-o să pleci până la opt.

— Nu-ţi mai bate capul, făcu Charlie. Oricum nu prea aveam chef să mă duc şi tu n-ai mai ieşit de mult. Aşa că te aştept la şapte.

De la cabina telefonică se îndreptă către bar şi comandă o bere. Se întrebă de ce refuzase invitaţia la cină; probabil pentru că în adâncul său voia câteva ore în plus de singurătate, înainte de a vorbi cu cineva, fie şi cu Charlie şi Marge.

Îşi sorbi berea pe-ndelete, căutând s-o lungească; în seara asta trebuia să fie treaz, cât se putea de treaz. Mai avea vreme să se răzgândească; îşi lăsase o portiţă de scăpare, cât de mică. Încă mai putea trece dimineaţă pe la Candler pentru a spune că s-a hotărât să n-o facă.

Se privi peste buza paharului în oglinda din spatele barului. Mic de statură, cu păr cărunt, cu pistrui pe nas, rigid. Că era mic şi rigid mergea; dar restul! Nici cea mai mică asemănare.

Mai bău încet încă o bere şi se făcu cinci şi jumătate.

Ieşi şi se îndreptă către oraş. Trecu pe lângă redacţie şi ridică privirea către etajul trei, la fereastra prin care privise când Candler trimisese după el. Se întrebă dacă mai avea să stea vreodată lângă acea fereastră şi să privească o după-amiază însorită.

Poate că da. Poate că nu.

Se gândi la Clare. Voia s-o vadă în seara asta?

Ei bine, nu, ca să fie sincer, nu voia. Dar dacă avea să dispară vreo două săptămâni fără să-i fi spus măcar la revedere, atunci trebuia s-o şteargă de prin agendele sale.

Mai bine da.

Se opri într-un magazin şi o sună acasă.

— George sunt, Clare, spuse el. Fii atentă, mâine trebuie să plec din oraş într-o misiune; nu ştiu cât timp o să lipsesc. E una din chestiile alea care pot dura câteva zile sau câteva săptămâni. Dar pot să te văd în seara asta, mai târziu, să-mi iau rămas-bun?

— Sigur, George. Pe la cât?

— S-ar putea să fie după nouă, dar nu mult mai târziu. E bine? Mai întâi mă întâlnesc cu Charlie, cu treburi; s-ar putea să nu termin până la nouă.

— Sigur că da, George. La orice oră.

Se opri la o tarabă cu hamburgeri, cu toate că nu-i era foame, reuşi să mănânce totuşi un sandvici şi o bucată de plăcintă. Se făcu astfel şase şi un sfert; dacă mergea pe jos, ajungea la Charlie tocmai la timp. Aşa că merse pe jos.

Charlie îl întâmpină la uşă. Cu degetele la buze arătă cu capul înapoi către bucătărie, unde Marge spăla vasele.

— Nu i-am spus lui Marge, George, şopti el. S-ar apuca să-şi facă griji.

Voia să-l întrebe pe Charlie de ce şi-ar fi făcut sau ar fi trebuit să-şi facă Marge griji, dar se abţinu. Poate că se temea niţel de răspuns. Ar fi însemnat că Marge îşi făcea deja griji pentru el, iar ăsta era un semn rău. Se gândi că se descurcase destul de bine de trei ani încoace.

Oricum, nu putu întreba, deoarece Charlie îl conducea către sufragerie, iar bucătăria se afla în preajmă.

— Mă bucur că ai venit să jucăm un şah în seara asta, George. Marge pleacă în vecini să vadă un film. Mă duceam la jocul ăla de cărţi din plictiseală, dar m-am răzgândit.

Scoase din debara tabla şi piesele de şah şi se apucă să le aranjeze pe măsuţa de cafea.

Marge intră cu o tavă pe care se aflau două pahare înalte pline cu bere rece şi o aşeză lângă tabla de şah.

— Bună, George, spuse ea. Am auzit că o să lipseşti câteva săptămâni.

El încuviinţă din cap.

— Dar nu ştiu unde. Candler, redactorul-şef, m-a întrebat dacă am timp pentru o misiune în afara oraşului şi eu i-am spus că da, aşa că mâine îmi dă detaliile.

Charlie întinse mâinile încleştate, cu câte un pion în fiecare, iar el atinse mâna stângă şi îl nimeri pe cel alb. Mută pionul din faţa regelui şi când Charlie procedă la fel, avansă cu pionul reginei.

Marge îşi potrivea pălăria pe cap în faţa oglinzii.

— Dacă n-o să mai fii aici când mă întorc, George, spuse ea, atunci la revedere şi noroc.

— Mulţumesc, Marge. La revedere.

Mai făcu câteva mutări până când Marge se apropie, gata de plecare, îi dădu lui Charlie un sărut de rămas-bun şi apoi îl sărută şi pe el uşor pe frunte.

— Ai grijă de tine, George.

Pentru o clipă, ochii lui întâlniră ochii ei de un albastru-şters. Îi trecu prin minte că Marge îşi face într-adevăr griji pentru el. Gândul ăsta îl nelinişti.

— Hai să nu terminăm jocul, Charlie, se hotărâ Vine după ce uşa se închise în urma gazdei. Hai să intrăm în subiect, că la nouă am întâlnire cu Clare. Nu ştiu cât timp o să fiu plecat, aşa că n-am cum să nu-mi iau rămas-bun de la ea.

Charlie îl privi.

— Tu şi cu Clare... E ceva serios între voi?

— Nu ştiu.

Charlie luă o înghiţitură din paharul lui cu bere. Dintr-o dată vocea îi deveni răspicată şi hotărâtă.

— În regulă! exclamă el. Să intrăm în subiect. Mâine dimineaţă la unsprezece avem întâlnire cu un tip pe nume Irving, doctor W.E. Irving, în blocul Appleton. E psihiatru; ne-a fost recomandat de către doctorul Randolph. L-am chemat în după-amiaza asta, după ce-am vorbit cu Candler. Randolph Candler îl sunase deja. I-am dat numele meu adevărat. Povestea mea a sunat astfel: am un văr care în ultima vreme se poartă cam ciudat şi cu care am vrut să stea de vorbă. Nu i-am dat numele vărului. Nici nu i-am divulgat în ce fel te porţi ciudat; am evitat întrebarea şi i-am relatat că aş prefera să-l las pe el să judece singur. I-am relatat că te-am convins să te laşi consultat de un psihiatru şi că singurul pe care-l cunosc e doctorul Randolph; că l-am chemat pe Randolph, care mi-a spus că nu se ocupă cu consultaţii particulare, recomandându-mi-l pe Irving. I-am mai spus că sunt singura ta rudă apropiată. Asta-i lasă lui Randolph cale liberă pentru al doilea nume de pe certificat. Dacă reuşeşti să-l faci pe Irving să creadă că nu eşti zdravăn şi să vrea să te declare astfel, atunci pot insista să-l abordez şi pe Randolph, la care apelasem în prima fază. Şi de data asta Randolph sigur că va fi de acord.

— N-ai pomenit nimic despre ce fel de boală bănuieşti că aş avea?

Charlie clătină din cap a negaţie.

— Aşa că oricum, mâine nici unul dintre noi nu va merge la redacţie, la lucru. Eu o să plec de acasă la ora obişnuită, în aşa fel încât Marge să nu ştie nimic, dar o să ne întâlnim în centru, să zicem la localul de la Christina, la zece şi un sfert. Şi dacă îl poţi convinge pe Irving că eşti dereglat - dacă ăsta-i cuvântul - o să-l aducem imediat şi pe Randolph şi o să rezolvăm mâine toată treaba.

— Şi dacă mă răzgândesc?

— Atunci anulez programarea. Asta-i tot. Uite, ăsta a fost tot subiectul. Hai să terminăm jocul ăsta de şah; e de-abia şapte şi douăzeci.

El clătină din cap.

— Prefer să vorbesc, Charlie. Ai uitat oricum să lămureşti un lucru. După ziua de mâine. Cât de des o să vii să mă vezi pentru a aduna buletinele pentru Candler?

— Ah, sigur că da, am uitat. De câte ori vor permite orele de vizită, de trei ori pe săptămână. Luni, miercuri şi vineri după-amiaza. Mâine-i vineri, aşa că dacă intri, prima oară când voi putea veni să te văd va fi luni.

— E-n regulă. Ia zi, Charlie, ţi-a spus Candler măcar ceva despre povestea pe care trebuie s-o descos acolo?

Charlie Doerr clătină încet din cap.

— Nici o vorbă. Ce este? Sau e prea mare secretul pentru tine ca să poţi vorbi despre el?

Îl privi nedumerit pe Charlie. Şi dintr-o dată simţi că nu e în stare să spună adevărul şi anume că nici el nu ştia. Ar fi părut stupid. Nu păruse atât de absurd atunci când Candler îi dăduse motivul - era totuşi un motiv - pentru care nu-i spusese, dar acum ar fi părut într-adevăr absurd.

— Dacă el nu ţi-a spus, cred c-ar fi mai bine să nu-ţi spun nici eu, Charlie, începu el. Văzând că nu e prea convingător, adăugă: i-am promis lui Candler că n-o să spun nimănui.

Până atunci se goliseră şi cele două pahare de bere, iar Charlie le duse la bucătărie pentru a le umple din nou.

Îl urmă pe Charlie, preferând pe undeva detaşarea bucătăriei. Se aşeză invers pe un scaun de bucătărie,

proptindu-şi coatele pe spătar, şi Charlie se rezemă de frigider.

— Noroc! făcu Charlie şi bău, apoi întrebă: ţi-ai pregătit povestea pentru doctorul Irving?

Dădu din cap.

— Nu ţi-a povestit Candler ce trebuie să-i spun?

— Că eşti Napoleon? chicoti Charlie.

Chicoteala aceea, fusese ea sinceră? Îl privi pe Charlie şi ştiu că ceea ce gândea el era cu totul incredibil. Charlie doar era deschis şi sincer. Charlie şi Marge erau cei mai buni prieteni ai săi; fuseseră cei mai buni prieteni ai săi în cei trei ani de care îşi aducea aminte. Mai mulţi decât atâţia, mult mai mulţi, după spusele lui Charlie. Dar dincolo de cei trei ani... ăsta era un lucru diferit.

Îşi drese vocea, pentru că vorbele aveau să iasă niţel mai greu. Dar trebuia să întrebe, trebuia să se convingă.

— Charlie, o să-ţi pun o întrebare cu mare dichis. Toată afacerea asta e într-adevăr ceea ce este?

— Hă?

— O întrebare dată naibii, recunosc. Dar spune, tu şi cu Candler nu credeţi că-s nebun, nu-i aşa? Nu v-aţi vorbit între voi ca să scăpaţi de mine - sau ca să fiu consultat - fără probleme, fără ca eu să aflu decât când e prea târziu, nu-i aşa?

Charlie îl privea ţintă.

— Eeei, George, ripostă el, doar nu crezi c-aş face una ca asta, nu?

— Nu, nu cred. Dar aţi putea fi de părere că ar fi spre binele meu şi pe baza asta aţi face-o. Fii atent, Charlie, dacă este aşa, dacă voi credeţi, daţi-mi voie să vă spun că nu e cinstit. Mâine urmează să mă prezint în faţa unui psihiatru, încercând să-l conving că am vedenii. Să-l mint. Şi asta ar fi tare nedrept, faţă de mine. Înţelegi, nu-i aşa, Charlie?

Faţa lui Charlie deveni puţin palidă.

— În faţa lui Dumnezeu, George, murmură el, nu e nimic din toate astea. Tot ce cunosc despre asta e ceea ce ştiu de la tine şi de la Candler.

— Tu crezi că sunt zdravăn, complet zdravăn?

Charlie îşi trecu limba peste buze.

— Vrei adevărul?

— Da.

— Nu m-am îndoit nici o dată până acum. Doar dacă... mă rog, amnezia e un fel de dereglare mintală, presupun, şi cu asta nu te-ai împăcat niciodată, dar nu la asta te referi, nu-i aşa?

— Nu.

— Aşadar, până acum, George, dacă ai gândit într-adevăr ce mi-ai spus, atunci asta sună mai degrabă a manie a persecuţiei. O conspiraţie pentru a te băga la... în mod cert îţi dai şi tu seama cât e de ridicol. Ce motiv am putea avea, Candler sau eu, pentru a te determina să minţi pentru a fi condamnat?

— Îmi pare rău, Charlie, spuse el. A fost doar o idee trăsnită, de moment. Nu, sigur că nu cred aşa ceva. Îşi privi ceasul de mână. Hai să terminăm jocul ăla de şah, ce zici?

— Sigur că da. Stai să mai fac o dată plinul ca să meargă mai bine.

Jucă într-o doară şi reuşi să piardă în cincisprezece minute. Refuză oferta lui Charlie pentru revanşă şi se tolăni în fotoliu.

— Charlie, spuse el, ai auzit vreodată de piese de şah roşii şi negre?

— N... nu. Ori negre şi albe, ori roşii şi albe, doar din astea am văzut. De ce?

— Păi... Rânji. Mă gândesc că n-ar fi potrivit să-ţi mărturisesc asta tocmai acum, după ce te-am băgat la bănuieli cum că la urma urmei n-aş fi într-adevăr normal, dar în ultima vreme am avut nişte vise care s-au tot repetat. Nu-s mai trăsnite decât visele obişnuite, doar că de fiecare dată am visat aceleaşi lucruri. Unul dintre ele e ceva

despre un joc dintre negru şi roşu; nici măcar nu-mi dau seama dacă e şah. Ştii cum e când visezi: lucrurile par a fi logice şi când e cazul şi când nu e cazul. În vis, nu mă întreb dacă treaba aia roş-neagră e sau nu e şah: ştiu, presupun sau cred că ştiu. Dar convingerea piere. Pricepi ce vreau să spun?

— Sigur. Continuă.

— Ei bine, Charlie, mă tot gândesc dacă nu cumva o fi având vreo legătură cu pata aceea albă de amnezie pe care n-am fost niciodată în stare s-o şterg. E pentru prima oară în... mă rog, nu în viaţă, poate, dar în cei trei ani de care îmi amintesc, când am vise care revin. Mă întreb dacă... nu cumva memoria mea încearcă să pătrundă. Am avut vreodată un set de piese de şah roşii şi negre, de pildă? Sau în vreo şcoală prin care am trecut, s-a jucat vreodată baschet, sau baseball între echipe îmbrăcate în roşu şi echipe îmbrăcate în negru, sau... sau altceva asemănător?

Charlie se gândi destul de mult, apoi clătină din cap.

— Nu, spuse el, nimic din toate astea. Sigur că la ruletă există roşul şi negrul - *rouge et noir.* Şi mai sunt şi cele două culori dintr-un pachet de cărţi de joc.

— Nu, sunt sigur că n-are legătură nici cu jocul de cărţi, nici cu ruleta. Nu... nu e din domeniul ăsta. E un joc între roşu şi negru. Sunt un fel de jucători. Gândeşte-te, Charlie: nu cum ai avut tu de-a face cu aşa ceva, ci cum mi s-a întâmplat mie.

Îl privi pe Charlie, concentrându-se intens, şi după o vreme spuse:

— E-n regulă, Charlie, nu te consuma prea tare. Ia fii atent. Strălucitoarele.

— Strălucitoarele ce?

— Doar atât, strălucitoarele. Îţi spune ceva?

— Nu.

— Bine, spuse el. Las-o baltă.

IV

Era încă devreme, aşa că trecu pe lângă casa Clarei până la colţul străzii şi rămase acolo, sub ulmul cel mare, terminând de fumat ţigara, bătut de gânduri negre.

Chiar că nu avea la ce se gândi; tot ce avea de făcut era să-şi ia rămas bun de la ea. Câteva silabe simple. Şi să stăvilească întrebările ei referitoare la locul unde pleca şi la timpul cât avea să stea acolo. Să fie calm şi detaşat, ca şi cum n-ar însemna cine ştie cât unul pentru celălalt.

Aşa trebuia să facă. O cunoştea pe Clare Wilson deja de un an şi jumătate şi până acum o tot ţinuse în cumpănă; nu era corect. Ăsta trebuia să fie sfârşitul, pentru binele ei. Gândul să se însoare îl bătea... cam cât îl poate bate acest gând pe un nebun care se crede Napoleon!

Aruncă ţigara şi o strivi nervos cu tocul pantofului, apoi se întoarse la casă, urcă treptele şi sună.

Clare însăşi apăru la uşă. Lumina din hol, care venea din spate, transforma părul ei într-un nimb auriu în jurul chipului ce stătea în umbră.

Dorea atât de intens s-o cuprindă în braţe, încât îşi încleştă pumnii într-un efort de a-şi ţine mâinile de-a lungul corpului.

— Bună, Clare, spuse el prosteşte. Cum merge?

— Nu ştiu, George. Cum merge?... Nu intri?

Făcu un pas înapoi din chenarul uşii pentru a-i face loc să treacă şi acum faţa ei dulce şi gravă era scăldată în lumină; se gândi că ea ştia că ceva se-ntâmplă; expresia şi tonul ei trădau acest fapt.

Nu voia să intre în casă.

— E o noapte atât de frumoasă, Clare, observă el. Hai să facem o mică plimbare.

— Bine, George. Ieşi pe verandă. E o noapte plăcută, cu stele atât de frumoase. Se întoarse şi îl privi. E vreuna dintre ele a ta?

El privi niţel în sus. Apoi înaintă şi o luă de braţ, coborând împreună scările verandei.

— Toate sunt ale mele, rosti el cu blândeţe. Vrei să cumperi vreuna?

— Nu mi-ai dărui una? Numai una mică-mică şi pitică, poate? Nici măcar una pentru care să-mi fie necesar un telescop pentru a o vedea?

Ieşiră pe trotuar, îndepărtându-se de casă, şi vocea ei se schimbă brusc, nota de ghiduşie dispăru şi fata veni cu altă întrebare:

— Ce s-a întâmplat, George?

El deschise gura pentru a spune că nu s-a întâmplat nimic, apoi o închise la loc. Nu ştia ce minciună să-i debiteze şi nici adevărul nu i-l putea mărturisi. Faptul că ea pusese în felul acela întrebarea aceea ar fi trebuit să simplifice lucrurile; nu făcu decât să le complice.

— Vrei să-ţi iei rămas-bun pentru... pentru totdeauna, nu-i aşa, George? întrebă Clare din nou.

— Da, recunoscu el, şi gura îi era foarte uscată.

Nu ştia dacă exclamaţia ieşise ca o monosilabă articulată sau nu, aşa că-şi udă buzele şi încercă din nou.

— Da, mă tem că da, Clare.

— De ce?

Nu era în stare să se întoarcă şi s-o privească, aşa că privi în gol, drept înainte.

— Nu... nu pot să-ţi spun, Clare. Dar e singurul lucru pe care-l pot face. E cel mai bun pentru amândoi.

— Spune-mi un lucru, George. Pleci într-adevăr? Sau asta n-a fost decât... o scuză?

— E adevărat. De plecat plec oricum; nu ştiu pentru câtă vreme. Dar te rog nu mă întreba unde. Asta nu pot să-ţi spun.

— Poate că-ţi pot spune eu, George. Ai ceva împotrivă?

Avea ceva împotrivă, şi încă cum! Dar ce putea să spună? Nu spuse nimic, pentru că nici „da” nu putea spune.

Acum trecuseră de parc, micul parc din zonă care avea doar suprafaţa unui bloc şi nu oferea cine ştie ce intimitate, dar care avea bănci. Şi el o conduse - sau ea îl conduse, nu ştia care pe care - în parc şi se aşezară pe o bancă. În parc se mai aflau şi alţi oameni, dar nu prea aproape. George tot nu-i răspunsese la întrebare.

Se aşează foarte aproape de el pe bancă.

— Ţi-ai făcut griji în legătură cu starea minţii tale, nu-i aşa, George? murmură ea.

— Ei bine... da, într-un fel, da, mi-am făcut.

— Şi plecarea ta are legătură cu asta, nu? Pleci undeva pentru analize sau tratament, sau amândouă?

— Cam aşa ceva. Nu-i atât de simplu, Clare, şi... şi nu-ţi pot spune mai mult.

Îşi puse mâna pe mâna lui aşezată pe genunchi.

— Ştiam că despre aşa ceva e vorba, George, recunoscu ea. Şi nu-ţi cer să-mi divulgi nimic. Dar... dar să nu spui ceea ce aveai de gând să spui. Spune la revedere în loc de rămas-bun. Nu-mi scrie, dacă nu vrei. Dar nu fi pedant, nu anula totul - aici şi acum - de dragul meu. Aşteaptă măcar până când ajungi pe unde te vei duce. Bine?

El înghiţi în sec. Ea făcea să pară totul atât de simplu, când în realitate era atât de complicat.

— Sigur, Clare, făcu el abătut. Dacă tu aşa vrei.

— Să ne întoarcem, George, rosti ea, ridicându-se brusc.

El se ridică în urma ei.

— Dar e încă devreme.

— Ştiu, dar câteodată... Mă rog, e un moment psihologic în care trebuie încheiată o întâlnire, George. Ştiu că asta sună aiurea, dar după toate câte ne-am destăinuit, n-ar fi... ştiu eu... nepotrivit... să...

El izbucni într-un râs scurt.

— Pricep ce vrei să spui.

Se îndreptă în tăcere către casa ei. Nu ştia dacă era o tăcere fericită sau nefericită; era prea întors pe dos.

Pe veranda scăldată în umbră, în faţa uşii, Clare se întoarse şi-l privi.

— George, spuse ea.

Tăcere.

— Ah, fir-ai să fii, George încetează să mai fii atât de nobil sau oricum ai fi. În afară de cazul în care nu mă iubeşti, desigur. Dacă nu cumva totul nu-i decât o formă deghizată de... de a-mi da papucii. Aşa e?

Nu avea de făcut decât două lucruri. Unul era să fugă mâncând pământul. Îl făcu pe celălalt. O cuprinse în braţe şi o sărută. Cu sete.

După ce aceasta se sfârşi, şi nu se sfârşi prea repede, respira cam precipitat şi gândurile nu erau prea limpezi, pentru că spunea ceea ce n-ar fi vrut să spună cu nici un chip:

— Te iubesc, Clare. Te iubesc, te iubesc atât de mult!

— Şi eu te iubesc, dragul meu, mărturisi ea. O să te întorci la mine, nu-i aşa. Şi el murmură: „Da. Da!”

De la casa ei până la camera lui erau şase kilometri, dar îi străbătu pe jos şi mersul păru că nu i-a luat mai mult de câteva secunde.

Se aşeză lângă fereastra camerei sale, cu lumina stinsă, gândindu-se, dar gândurile i se învârtiră în acelaşi cerc ca şi în ultimii trei ani.

Nu se ivise nici un factor nou, cu excepţia aceluia că acum avea să se expună tare, foarte tare. Poate, cine ştie, poate că acum lucrul ăsta avea să se lămurească într-un fel sau altul.

De la fereastra lui, stelele păreau pe cer nişte diamante sclipitoare. Era una dintre ele steaua destinului său? Dacă da, avea s-o urmeze, s-o urmeze chiar şi la casa de nebuni, dacă acolo ducea.

În adâncul său se formase convingerea fermă că nu era o întâmplare, nu era o coincidenţă faptul că i se ceruse să spună adevărul sub masca neadevărului.

Steaua destinului său.

Strălucitoarea? Nu, expresia din visele sale nu se referea la aşa ceva; nu era un adjectiv, ci un substantiv. Strălucitoarea. Ce era strălucitoarea?

Şi roşul, şi negrul? Se gândi la tot ce-l sfătuise Charlie şi la alte lucruri. La şah, de exemplu. Dar nu era asta.

Roşul şi negrul.

Ei bine, oricare avea să fie răspunsul, acum nu se îndepărta; se îndrepta spre el în plină viteză.

După un timp se băgă în pat, dar trecu mult până să adoarmă.

V

Charlie Doerr ieşi din biroul pe care scria „Privat” şi întinse mâna.

— Noroc, George, salută el. Doctorul e gata să vorbească chiar acum cu tine.

Îi strânse mâna lui Charlie şi spuse:

— Poţi pleca, dacă vrei. Ne vedem luni, în prima zi de vizită.

— Aştept aici, replică Charlie. Oricum, mi-am luat liber pentru restul zilei, doar ştii. Poate că totuşi nu va trebui să intri.

Dădu drumul mâinii lui Charlie şi-l privi drept în ochi.

— Ce vrei să spui, Charlie, rosti el încet, cum adică poate totuşi nu va trebui să intru?

— Păi... Charlie era încurcat. Păi, poate c-o să-ţi spună că n-ai nimic sau o să-ţi recomande pur şi simplu nişte vizite periodice, să te vadă până te înzdrăveneşti sau... Charlie termină fără vlagă: sau altceva.

Îl privi pe Charlie nevenindu-i să creadă. Era tentat să întrebe, „sunt eu nebun sau eşti tu?”, dar în condiţiile de faţă ar fi părut ridicol. Dar trebuia să fie sigur, sigur că Charlie n-a lăsat cumva ceva să-i scape; poate că-şi intrase

deja în rolul pe care avea să-l joace când avea să vorbească direct cu doctorul.

— Charlie, întrebă el, nu-ţi aminteşti că...

Şi restul acelei întrebări i se păru c-ar fi o nebunie să-l rostească, dat fiind că Charlie îl privea impasibil. Răspunsul se afla pe chipul lui Charlie. Nu mai trebuia rostit şi cu gura.

— Sigur că o să aştept, spuse Charlie din nou. Noroc, George!

Îl privi pe Charlie drept în ochi şi dădu din cap, apoi se întoarse şi deschise uşa pe care scria „Privat”. O închise în urma lui, cercetându-l în acelaşi timp pe omul care şedea îndărătul biroului şi care se ridicase când îl văzuse intrând. Un om masiv, lat în spate, cu părul de un cenuşiu metalic.

— Doctor Irving?

— Da, domnule Vine. Ia loc, te rog.

Se aşeză în fotoliul comod şi căptuşit din faţa biroului.

— Domnule Vine, începu doctorul, prima discuţie de genul ăsta e întotdeauna puţin cam dificilă. Vreau să spun, pentru pacient. Până când mă veţi cunoaşte mai bine, vă va fi greu să depăşiţi o anumită reticenţă atunci când vorbiţi despre dumneavoastră. Aţi prefera să vorbiţi dumneavoastră, să povestiţi lucrurile cum ştiţi sau doriţi să vă pun eu întrebări?

Se gândi la această propunere. Pregătise o poveste, dar cele câteva cuvinte schimbate în camera de primire, cu Charlie dăduseră totul peste cap.

— Poate c-ar fi mai bine să-mi puneţi dumneavoastră întrebări, conveni el.

— În regulă. Doctorul Irving avea un creion în mână şi pe birou, înaintea sa, câteva coli albe de hârtie. Când şi unde v-aţi născut?

Trase adânc aer în piept.

— Din câte ştiu, în Corsica, pe 15 august 1769. Bineînţeles că nu-mi amintesc cum m-am născut. Însă îmi amintesc de lucruri din copilărie, din Corsica. Am stat acolo

până la zece ani, după care am fost trimis la şcoală la Brienne.

În loc să scrie, doctorul bătea uşor darabana cu creionul pe hârtie.

— În ce lună şi în ce an? întrebă el.

— August, 1769. Da, ştiu, asta ar însemna că am o sută şaptezeci şi ceva de ani. Vreţi să ştiţi cum explic acest fapt. Nu-l explic. După cum nu pot să explic nici faptul că Napoleon Bonaparte a murit în 1821...

Se tolăni în fotoliu şi-şi încrucişă braţele, ridicând privirea în tavan.

— Nu încerc să lămuresc paradoxurile sau discrepanţele, continuă el. Le privesc aşa cum sunt. Dar, conform propriei mele memorii şi lăsând la o parte aprecierile pro sau contra, am fost Napoleon vreme de douăzeci şi şapte de ani. N-o să înşir tot ce s-a întâmplat în acel timp; totul stă scris în cărţile de istorie. Dar în 1769, în urma bătăliei de la Lodi, pe când mă aflam la conducerea armatelor din Italia, m-am culcat. Din câte ştiu, la fel cum oricând şi oriunde cineva merge la culcare. Dar m-am trezit - că veni vorba, fără nici un fel de simţ al duratei [13] - într-un spital de aici din oraş, şi am fost informat că numele meu ar fi George Vine, că anul e 1944 şi că am douăzeci şi şapte de ani. Cei douăzeci şi şapte de ani au fost clasaţi şi asta a fost tot. Absolut tot. Nu am nici un fel de amintire din viaţa lui George Vine, anterioară momentului când m-am trezit... în spital, în urma accidentului, purtând numele lui. Acum ştiu o mulţime de lucruri despre prima parte a vieţii sale, dar numai fiindcă mi-au fost povestite. Ştiu când şi unde s-a născut, unde a mers la şcoală şi când a început să lucreze la redacţia ziarului *Blade.* Ştiu când s-a înrolat în armată şi când a fost trecut în rezervă - la sfârşitul lui 1943 - pentru că a rămas cu sechele la un genunchi în urma unei răni la picior. De fapt, nu în luptă, iar pe foaia sa... a mea de

[13] Povestirea a fost scrisă pe la 1950 (n.t.).

trecere în rezervă nu se află nici o menţiune de ordin „psihonevrotic”.

Doctorul încetă să mai bată darabana cu creionul.

— Aşa ai simţit de trei ani încoace şi ai ţinut totul secret? întrebă el.

— Da. După accident am avut timp să mă gândesc la toate şi, într-adevăr, atunci am hotărât să accept ceea ce mi s-a spus despre identitatea mea. Cu siguranţă m-ar fi pus la izolare, altminteri. De fapt, am încercat să aflu o explicaţie. Am studiat teoria timpului a lui Dume, chiar şi pe Charles Fort! Dintr-o dată rânji. Aţi auzit vreodată de Casper Hansen?

Doctorul Irving încuviinţă din cap.

— Poate că se purta şi el cu iscusinţă, la fel ca mine. Mă întreb câţi alţi amnezici au pretins că nu ştiau ce se întâmplase până la o anumită dată - în loc să recunoască faptul că aveau amintiri care nu corespundeau în nici un fel realităţii.

— Vărul dumitale, spuse încet doctorul Irving, mă informează că înainte de accident erai niţel... ăăă... „pătruns”, ăsta e cuvântul, de subiectul Napoleon. Ce explicaţie ai pentru asta?

— V-am mai spus că n-am nici o explicaţie pentru nimic. Dar pot verifica acest fapt, dincolo de spusele lui Charlie Doerr. Se pare că eu, eu George Vine, dacă am fost vreodată George Vine, eram pasionat de Napoleon, citisem despre el, era pentru mine un erou şi vorbeam foarte mult despre el. Destul de mult pentru ca oamenii cu care lucra George Vine la redacţia *Blade* să-l poreclească „Nappy”.

— Observ că faci distincţie între tine şi George Vine. Eşti sau nu eşti el?

— De trei ani încoace am tot fost. Înainte însă nu-mi amintesc să fi fost George Vine. Nu cred c-am fost. Cred... mi se pare că în urmă cu trei ani m-am trezit în corpul lui George Vine.

— Şi ce-ai făcut în ultimii o sută şaptezeci şi ceva de ani?

— Habar n-am. De fapt, n-am nici o îndoială că ăsta e trupul lui George Vine şi o dată cu el i-am moştenit şi cunoştinţele - cu excepţia amintirilor sale. De pildă, ştiu cum să mă descurc la redacţie în meseria lui, cu toate că nu-mi amintesc de nici una dintre persoanele cu care lucrez acolo. Am cunoştinţele sale de limbă engleză, de exemplu, şi talentul său de a scrie. Ştiu cum să mânuiesc o maşină de scris. Scrisul meu de mână e identic cu al său.

— Dacă tu crezi că nu eşti Vine, atunci cum îţi explici toate astea?

Se aplecă înainte.

— Cred că o parte din mine e George Vine, iar cealaltă parte nu e. Cred că a avut loc un fel de transfer care iese din sfera experienţei umane obişnuite. Dar asta nu înseamnă neapărat că ar fi ceva supranatural şi nici că eu aş fi nebun. Nu-i aşa?

Doctorul Irving nu răspunse. În schimb întrebă:

— Ai păstrat acest secret vreme de trei ani din motive lesne de înţeles. Acum, probabil din alte motive, te-ai hotărât să-l spui. Care sunt aceste alte motive? Ce s-a întâmplat de ţi-ai schimbat atitudinea?

Era tocmai întrebarea de care se temuse.

— Pentru că nu cred în coincidenţă, spuse el încet. Pentru că s-a schimbat ceva în situaţia însăşi. Pentru că sunt gata să risc închiderea mea pe motiv de paranoia, doar să aflu adevărul.

— Ce anume s-a schimbat în situaţie?

— Ieri mi s-a propus - de către şeful meu - să simulez nebunia pentru un scop practic. Exact genul de nebunie pe care îl am eu, dacă îl am. Sigur că admit posibilitatea că aş putea fi nebun. Dar nu pot acţiona decât considerând că nu sunt. Dumneavoastră ştiţi că sunteţi doctorul Willard E. Irving; nu puteţi acţiona decât pe baza acestei teorii, dar de unde ştiţi că sunteţi? Poate că sunteţi nebun, dar nu puteţi să vă purtaţi decât ca şi cum n-aţi fi.

— Ai impresia că şeful tău face parte dintr-un complot... ăă... împotriva dumitale? Crezi că există vreo conspiraţie pentru ca dumneata să ajungi într-un sanatoriu?

— Nu ştiu. Multe s-au mai întâmplat de ieri după-amiază încoace.

Trase adânc aer în piept. Apoi se lansă. Îi povesti doctorului Irving întreaga tărăşenie a interviului său cu Candler, ce spusese Candler despre doctorul Randolph, discuţia lui cu Charlie Doerr din seara precedentă şi schimbarea cu totul derutantă a comportamentului lui Charlie în anticameră.

— Asta-i tot, făcu el după ce termină.

Privi la chipul lipsit de expresie al doctorului Irving mai degrabă curios decât cu grijă, încercând să citească ceva pe el. Apoi adăugă într-o doară:

— Nu mă credeţi, desigur. Credeţi că sunt nebun.

Îl privi pe Irving drept în ochi.

— N-aveţi de ales, replică el, afară de cazul în care aţi fi tentat să credeţi că vă spun o serie de minciuni bine gândite pentru a vă convinge că sunt nebun. Vreau să înţelegeţi însă altceva. În calitate de psihiatru şi om de ştiinţă, nici măcar nu puteţi admite ideea că lucrurile pe care le cred... le ştiu... sunt cu totul adevărate. Am dreptate?

— Mă tem că da! Deci?

— Deci, daţi-i drumul şi semnaţi nota dumneavoastră de observaţie. Eu o să merg în acest caz până la capăt cu cercetările. Urmărind chiar şi detaliul ca doctorul Ellsworth Joyce Randolph să semneze cea de-a doua notă.

— N-o să ai nimic de obiectat?

— Ar avea vreun rost s-o fac?

— Da, dintr-un punct de vedere. Dacă un pacient are un necaz - sau o închipuire - în legătură cu un psihiatru, e indicat să nu se afle în grija psihiatrului cu pricina. Dacă îţi închipui că doctorul Randolph face parte dintr-un complot împotriva ta, aş propune să fie numit un altul.

— Chiar dacă eu îl aleg pe Randolph? spuse el încet.

Doctorul Irving făcu un gest de indulgenţă cu mâna.

— Sigur că dacă atât dumneata cât şi domnul Doerr preferaţi...

— Preferăm.

Doctorul dădu cu gravitate din cap.

— Desigur că înţelegeţi un lucru: dacă doctorul Randolph şi cu mine hotărâm că o să intraţi într-un sanatoriu, acest lucru nu se va întâmpla pentru a fi îngrijit în custodie. Va fi pentru recuperarea dumitale prin tratament.

Încuviinţă din cap.

Doctorul Irving se ridică.

— Mă scuzi câteva clipe? O să-l sun pe doctorul Randolph.

Urmări cu privirea cum doctorul Irving dispăru printr-o uşă într-o cameră alăturată. E un telefon chiar aici, pe birou, gândi el, dar nu vrea să aud eu convorbirea.

Rămase acolo în linişte până când Irving se înapoie şi spuse:

— Doctorul Randolph e liber. Am chemat şi un taxi să ne ducă până acolo. Mă mai scuzi câteva clipe? Aş vrea să vorbesc puţin cu vărul dumitale, domnul Doerr.

Rămase aşezat, fără a-l urmări pe doctor cum se îndreaptă către colţul opus al anticamerei. Putea să fi mers la uşă pentru a încerca să prindă câteva cuvinte din discuţia purtată cu voce joasă, dar n-o făcu. Stătu acolo până când auzi uşa de la anticameră deschizându-se îndărătul lui şi vocea lui Charlie, care rosti:

— Vino, George. Taxiul probabil ne aşteaptă deja la intrare.

Coborâră cu liftul şi taxiul era acolo. Doctorul Irving dădu adresa.

— E o zi frumoasă, observă el în taxi, pe la mijlocul drumului, iar Charlie îşi drese glasul şi spuse:

— Da, într-adevăr.

Restul drumului nu mai încercară să lege o conversaţie şi nimeni nu scoase un cuvânt.

VI

Purta pantaloni gri şi cămaşă cenuşie, deschisă la gât şi fără vreo cravată cu care să se fi putut hotărî să se spânzure. Fără curea, din acelaşi motiv, dar pantalonii se încheiau atât de strâns pe talie, încât nu exista pericolul să-i cadă în vine. La fel cum nu exista nici pericolul ca el să cadă de la vreo fereastră. Toate erau zăbrelite.

Oricum, nu se afla într-o celulă; era un salon mare, la etajul trei. În salon se mai aflau încă şapte bărbaţi. Îi cercetă cu privirea. Doi jucau şah, şezând pe podea cu o tablă între ei. Altul şedea pe un scaun, privind fix în gol; doi stăteau rezemaţi de zăbrelele uneia din ferestrele deschise, privind afară şi schimbând din când în când câteva vorbe normale. Unul citea o revistă. Unul şedea într-un colţ, căutând nişte arpegii delicate la un pian care nu exista.

Stătea rezemat de perete, privindu-i pe ceilalţi şapte. Se afla acolo de două ore. I se părură ca doi ani.

Discuţia cu doctorul Ellsworth Randolph mersese bine; fusese de fapt o copie a discuţiei sale cu doctorul Irving. Şi era evident că Randolph nu auzise niciodată de el până atunci.

Se aşteptase la asta, desigur.

Acum se simţea foarte calm. Se hotărâse ca pentru un timp să înceteze să se mai gândească, să-şi mai facă griji şi chiar să înceteze să mai mintă.

Făcu câţiva paşi şi se opri pentru a urmări jocul de şah.

Era un joc normal de şah, regulile erau respectate.

Unul dintre bărbaţi ridică privirea şi întrebă:

— Cum te cheamă?

Era o întrebare perfect normală; singurul lucru nelalocul lui era că acelaşi om pusese aceeaşi întrebare de patru ori până acum, în cele două ore de când se afla aici.

— George Vine, spuse el.

— Pe mine Bassington, Ray Bassington. Spune-mi Ray. Eşti nebun?

— Nu.

— Unii dintre noi sunt, unii nu sunt. El e. Privi la omul care cânta la pianul imaginar. Joci şah?

— Nu prea bine.

— Bine. În curând mâncăm. Dacă vrei să afli ceva, întreabă-mă.

— Cum se iese de-aici? Stai niţel, nu mă refer la vreun truc sau ceva de genul ăsta. Serios, care-i procedura?

— O dată pe lună ajungi în faţa unei comisii. Îţi pun nişte întrebări şi hotărăsc dacă pleci sau rămâi. Câteodată mai bagă şi nişte ace în tine. Tu de ce-ai păţit-o?

— Am păţit-o? Cum adică?

— Eşti sărăcuţ cu duhul, maniaco-depresiv, dement precoce, melancolic introvertit?...

— Aha. Paranoia, presupun.

— Asta-i grav. În cazul ăsta bagă ace în tine.

Undeva ţârâi o sonerie.

— Asta-i cina, spuse celălalt jucător de şah. Ai încercat vreodată să te sinucizi? Sau să omori pe altul?

— Nu.

— Atunci o să te lase să mănânci la o masă „A”, cu furculiţă şi cuţit.

Uşa salonului fu deschisă. Se deschise în afară şi un gardian de pe coridor spuse: „În regulă.” Ieşiră unul după altul toţi, cu excepţia individului care şedea pe scaun, privind în gol.

— Şi el? îl întrebă pe Ray Bassington.

— El va sări peste cină în seara asta. Un maniac depresiv care tocmai se află într-o stare de depresie. În cazul ăsta ţi

se dă cu o masă mai puţin. Dacă nu eşti în stare să te duci la următoarea, te iau şi te hrănesc ei. Eşti maniac depresiv?

— Nu.

— Ai noroc. E groaznic. Uite, pe-aici.

Era o încăpere mare. Pe nişte bănci dispuse în jurul unor mese şedeau o mulţime de oameni îmbrăcaţi în cămăşi şi pantaloni cenuşii, întocmai ca ai săi. Un gardian îl înşfăcă de braţ în timp ce intra pe uşă şi spuse:

— Acolo. Locul ăla.

Era chiar în dreptul uşii. Într-o farfurie din tablă se afla ceva de mâncare, cu o lingură alături.

— Nu primesc furculiţă şi cuţit? Mi s-a spus că...

Gardianul îl îmbrânci către scaun.

— Perioadă de observaţie, şapte zile. Nimeni nu capătă argintărie până nu i se încheie perioada de observaţie. Stai jos.

Se aşeză. Nimeni de la masa lui n-avea tacâmuri. Toţi ceilalţi mâncau, unii dintre ei zgomotos şi murdar. Îşi ţinu privirea în propria sa farfurie, care nu-l îmbia deloc. Se jucă niţel cu lingura, reuşind să mănânce în cele din urmă câteva bucăţi de cartof şi vreo două-trei bucăţele de carne slabă din fiertura searbădă.

Cafeaua se găsea într-o cană din tablă, ceea ce-l intrigă, până când îşi dădu seama cât de casantă putea fi o cană obişnuită şi cât de mortală o stacană masivă de genul celor folosite în bodegile de duzină.

Cafeaua era slabă şi rece; n-o putu bea.

Se dădu niţel pe spate şi închise ochii. Când îi deschise din nou, cana şi farfuria dinaintea sa erau goale, iar omul din stânga lui înfuleca foarte rapid. Era individul care cântase la pianul inexistent.

Gândi: „Dacă stau aici destul de mult, o să am timp să mi se facă foame ca să pot mânca toată chestia asta.” Nu-i conveni gândul că ar putea rămâne acolo atâta vreme.

După un timp răsună o sonerie; se ridicară, masă după masă, în urma unui semnal pe care el nu-l receptă, şi se aliniară. Grupa sa intrase ultima; avea să iasă prima.

Ray Bassington se afla îndărătul său, pe scări.

— O să te obişnuieşti, spuse el. Cum ai zis că te cheamă?

— George Vine.

Bassington râse. Uşa se închise în urma lor şi o cheie se răsuci în broască.

Văzu că afară se întunecase. Se duse la una dintre ferestre şi privi printre zăbrele. O singură stea strălucitoare se zărea deasupra vârfului ulmului din curte. Steaua lui? Ei bine, o urmase. Un nor trecu peste ea.

Cineva stătea în spatele său. Întoarse capul şi-l văzu pe omul care cântase la pian. Avea o faţă întunecată, cu un aer străin şi ochi vii şi negri; tocmai atunci zâmbea, ca la o glumă misterioasă.

— Eşti nou pe-aici, aşa-i? Sau ai nimerit doar din întâmplare în salonul ăsta? Care din cele două?

— Nou pe-aici. George Vine mă numesc.

— Baroni. Muzician, mă rog, am fost odinioară. Acum... las-o baltă. Vrei să ştii ceva despre locul ăsta?

— Sigur că da. Cum să ies de-aici.

Baroni râse fără a se amuza, dar nici sarcastic.

— În primul rând convinge-i că eşti din nou zdravăn. Ai ceva împotrivă să-mi spui care-i problema cu tine, sau nu vrei să vorbeşti despre asta? Unii dintre noi vor, alţii nu.

Îl privi pe Baroni, întrebându-se care putea fi atitudinea lui.

— Cred că n-am nimic împotrivă. Eu cred... că sunt Napoleon.

— Şi eşti?

— Ce să fiu?

— Eşti Napoleon? Dacă nu eşti, e altă treabă. În cazul ăsta s-ar putea să scapi de aici în vreo şase luni. Dacă eşti însă cu adevărat... atunci e grav. Probabil c-ai să mori pe-aici.

— De ce? Vreau să spun, dacă nu sunt, înseamnă că sunt sănătos şi...

— Nu asta contează. Contează dacă ei te cred sănătos sau nu. După cum judecă ei, dacă tu crezi că eşti Napoleon, nu eşti zdravăn. Aici o să rămâi.

— Chiar dacă o să le spun că sunt convins că sunt George Vine?

— Au mai avut ei de-a face cu paranoici. Şi pentru asta te-au potcovit, fii sigur. De fiecare dată când un paranoic se satură de un loc, încearcă să mintă pentru a scăpa de acolo. Doar nici ei nu-s născuţi alaltăieri. Atâta lucru ştiu şi ei.

— În general da, dar cum...

Un fior de gheaţă îi trecu dintr-o dată prin şira spinării. Nu era nevoie să termine întrebarea. „Bagă ace în tine...” Nu-i dăduse importanţă când i-o spusese Ray Bassington.

Omul cel întunecat încuviinţă din cap.

— Serul adevărului, accentuă el. Când un paranoic ajunge la faza în care e vindecat dacă spune adevărul, ei or să se asigure că-l spune, înainte de a-l lăsa să plece.

Se gândi în ce cursă frumuşică fusese îndemnat să intre. Acum probabil că avea să moară aici.

Îşi sprijini fruntea de zăbrelele reci din fier şi închise ochii. Auzi paşi depărtându-se de el şi ştiu că e singur.

Deschise ochii şi privi afară în întuneric; acum norii acoperiseră şi Luna.

Clare, gândi el; Clare.

O cursă.

Dar dacă era o cursă, trebuia să existe şi cineva care o întinsese. Ori era zdravăn, ori era nebun. Dacă era zdravăn, căzuse într-o cursă, iar dacă era într-adevăr vorba despre o cursă, atunci trebuia să existe şi cineva sau mai mulţi care s-o fi întins.

Dacă însă era nebun...

Doamne, dă să fi fost nebun. În felul ăsta totul era atât de logic, de-a dreptul încântător de logic, şi într-o bună zi s-

ar putea să iasă de aici, s-ar putea să revină la munca sa de la redacţia ziarului *Blade,* poate chiar cu amintirea tuturor anilor în care a lucrat acolo. Sau a anilor în care George Vine a lucrat acolo.

Asta era. El nu era George Vine.

Şi mai era ceva. Nu era nebun.

Fierul rece al zăbrelelor lipit de fruntea sa.

După o vreme auzi uşa deschizându-se şi privi în jur. Intraseră doi gardieni. În interiorul lui crescu o speranţă frenetică, fără sens. Nu ţinu mult.

— Ora de culcare, băieţi, strigă unul dintre gardieni.

Îl privi pe maniacul depresiv care şedea nemişcat pe scaun şi spuse:

— Nebun. Hei, Bassington, ajută-mă să-l culc pe ăsta.

Celălalt gardian, un om masiv cu părul tuns periuţă, ca al unui luptător, veni la fereastră.

— Tu... Tu eşti ăla nou pe-aici. Vine, aşa-i?

Dădu din cap.

— Vrei necazuri sau o să fii băiat bun?

Degetele mâinii drepte a gardianului se încleştară, pumnul se retrase.

— Nu vreau necazuri. Am destule.

Gardianul se destinse niţel.

— Bine, poartă-te aşa şi-n continuare şi-o să-ţi meargă bine. Uite-acolo e un pat liber. Arătă către un pat din fier. Ăla de pe dreapta. Să-l aranjezi tu mâine dimineaţă. Rămâi în pat şi vezi-ţi de treabă. Dacă în salon e vreun necaz sau gălăgie, intrăm şi ne ocupăm noi de tot. În felul nostru. Nu ţi-ar plăcea.

Nu se încumetă să vorbească, aşa că încuviinţă doar din cap. Se întoarse şi intră pe uşa rezervei spre care arătase gardianul, înăuntru se aflau două paturi metalice; maniacul depresiv care şezuse pe scaun zăcea pe unul dintre ele, întins pe spate, privind în gol spre tavan cu ochii larg deschişi. Îi scoseseră pantofii din picioare, în rest lăsându-l îmbrăcat.

Se îndreptă către patul său, ştiind că nu putea face absolut nimic pentru celălalt, nu putea ajunge la el prin găoacea impenetrabilă de veşnică nevolnicie care-l însoţeşte mereu pe un maniac depresiv.

Dădu la o parte o pătură cenuşie de pe patul său şi sub ea află altă pătură cenuşie, împăturită şi aşezată peste o perniţă tare şi netedă. Îşi dezbrăcă pantalonii şi cămaşa, agăţându-le de un cârlig din perete, la piciorul patului. Căută în jur după un comutator pentru a stinge lumina de sus şi nu găsi nici unul. Dar, chiar în timp ce căuta, lumina se stinse.

O singură lumină mai ardea undeva, în salonul de dincolo, şi la ea putu vedea cât să-şi scoată pantofii şi ciorapii şi să se bage-n pat.

O vreme rămase într-o linişte deplină, fără să audă decât două sunete, ambele slabe şi părând că vin de la mare distanţă. Undeva, în altă rezervă a salonului, cineva cânta în surdină, ca pentru el. O melodie fără cuvinte; în altă parte cineva plângea. În rezerva sa nu putea desluşi nici măcar respiraţia colegului său de cameră.

Apoi se auzi un foşnet de picioare desculţe şi cineva din chenarul deschis al uşii spuse:

— George Vine.

— Da? răspunse el.

— Sşşşt! Nu aşa tare. Sunt Bassington. Vreau să-ţi spun cum stă treaba cu gardianul ăla; trebuia să te fi prevenit mai din vreme. Niciodată să nu te iei în gură cu el.

— Nu m-am luat.

— Am auzit; ai fost isteţ. Te face bucăţi dacă-i dai şi cea mai mică ocazie. E un sadic. O mulţime de gardieni sunt; de-aia sunt ei gândaci de bucătărie ai aceleiaşi case; aşa-şi spun ei singuri, gândaci de bucătărie ai aceleiaşi case. Dacă sunt daţi afară dintr-un loc pentru că sunt prea brutali, ajung într-altul. Dimineaţă se întoarce; am zis că-i mai bine să ştii.

Umbra din chenarul uşii dispăru.

Zăcu acolo în semiîntuneric, mai degrabă simţind decât gândind, întrebându-se: ştiau oare nebunii vreodată că sunt nebuni? Puteau spune asta? Era fiecare dintre ei sigur, aşa cum era el?...

Obiectul acela tăcut şi liniştit care zăcea în patul alăturat, suferind în inconştienţă, smuls din sfera omenescului şi aruncat într-o decrepitudine profundă, care depăşeşte capacitatea de înţelegere a omului zdravăn...

— Napoleon Bonaparte!

O voce limpede, dar fusese ea în închipuirea sa ori venise din afară? Se ridică în pat. Ochii săi sfredeleau întunericul, dar în chenarul uşii nu putură desluşi nici o formă, nici o umbră.

— Da? răspunse el.

VII

Abia atunci, şezând în pat în capul oaselor şi răspunzând „da”, îşi dădu el seama pe ce nume fusese chemat de acea voce.

— Scoală. Îmbracă-te.

Coborî picioarele din pat şi se ridică. Orbecăi după cămaşă şi-şi trase mânecile pe braţe înainte de a se opri şi a întreba:

— De ce?

— Ca să afli adevărul.

— Cine eşti? întrebă el.

— Nu vorbi tare. Te aud. Sunt în interiorul şi în afara ta. Nu am nume.

— Atunci ce eşti?

Vorbise cu voce tare, automat.

— Un instrument al Strălucitorului.

Pantalonii pe care-i ţinea îi căzură din mână. Se aşeză cu grijă pe marginea patului, se aplecă înainte şi începu să bâjbâie după ei.

Mintea sa bâjbâia de asemenea. Nici el nu ştia după ce în cele din urmă găsi o întrebare - întrebarea. De data asta n-o rosti cu voce tare; o gândi, se concentra asupra ei în timp ce-şi îndrepta pantalonii şi-şi strecura picioarele în ei.

— Sunt nebun?

— Nu.

Răspunsul veni limpede şi răspicat, asemenea unui cuvânt rostit, dar fusese el oare rostit? Sau fusese un sunet închipuit de mintea sa?

Dibui pantofii şi-i trase în picioare. În timp ce umbla la şireturi, încercând să lege un fel de funde, se gândi:

— Cine... ce... e Strălucitorul?

— Strălucitorul e ceea ce e Pământul. E inteligenţa planetei noastre. E una din cele trei inteligenţe din sistemul solar, una din multele din Univers. Pământul e una; e numită Strălucitorul.

— Nu înţeleg.

— Ai să înţelegi. Eşti gata?

Termină şi a doua fundă. Se ridică.

— Vino, spuse vocea. Umblă fără să faci zgomot.

Era de parcă ar fi fost condus prin întunericul aproape total, cu toate că nu percepea nici un fel de atingere fizică şi nu observă nici o prezenţă fizică îndărătul său. Dar păşea încrezător, însă încet, pe vârfuri, ştiind că n-avea cum să se lovească sau să se împiedice de nimic. Prin marea încăpere care era salonul, apoi mâna sa întinsă atinse clanţa unei uşi.

O apăsă uşor şi uşa se deschise înspre interior. Lumina îl orbi.

— Aşteaptă, spuse vocea, şi el rămase locului.

De afară, de pe coridor, auzea zgomote - foşnet de hârtie, întoarcerea unei foi.

Apoi de pe coridor izbucni un ţipăt ascuţit. Un scaun scârţâi şi nişte tălpi răsunară pe duşumea, îndreptându-se în direcţia din care venea ţipătul. O uşă se deschise şi se închise la loc.

— Vino, făcu vocea, şi el deschise uşa de tot şi ieşi, trecând pe lângă masa şi scaunul gol care se aflau chiar lângă uşa salonului.

O altă uşă, alt coridor.

— Aşteaptă, făcu din nou vocea. Vino.

De data asta un gardian dormea. Trecu pe vârfuri pe lângă el. Coborî scările.

Îi veni în minte întrebarea „Unde mă duc?”

— Nebun, spuse vocea.

— Dar ai spus că nu sunt...

Vorbise tare şi sunetul îl ului aproape mai mult decât răspunsul la ultima sa întrebare. Şi în liniştea care urmă cuvintelor sale, se auzi de după colţ, din capul scărilor, sunetul unui interfon şi cineva spuse: „Da?... Bine, domnule doctor, vin imediat.” Paşi, apoi închiderea uşii unui lift.

Coborî restul scărilor, dădu colţul şi se trezi pe coridorul principal. Lângă el se afla un birou gol cu un interfon alături. Trecu de el şi se îndreptă către intrarea principală. Era zăvorâtă, aşa că trase de masivul zăvor.

Ieşi afară, în noapte.

Păşi cu băgare de seamă pe ciment, pe pietriş, apoi pantofii săi călcară pe iarbă şi nu mai fu nevoit să meargă pe vârfuri. Acum era o beznă de-o puteai tăia cu cuţitul; simţi în apropiere prezenţa copacilor şi din când în când faţa îi era mângâiată de frunze, dar mergea repede, încrezător şi întinse mâna tocmai la timp pentru a atinge un zid de cărămidă.

Se întinse şi putu atinge creasta zidului; se săltă şi trecu dincolo. Creasta era înţesată cu cioburi de sticlă. Hainele şi carnea i se sfâşiaseră, dar nu simţi durere, doar senzaţia udă şi lipicioasă a sângelui.

Merse de-a lungul unei şosele luminate, de-a lungul unor străzi pustii şi întunecoase, coborî pe o alee cufundată în beznă. Deschise uşa din dos a curţii, către intrarea de serviciu a unei case, şi intră. În faţă era o cameră luminată;

putea vedea dreptunghiul de lumină în capătul unui coridor. Merse de-a lungul său şi pătrunse în cameră.

Cineva care şezuse la un birou se ridică. Cineva, un bărbat, a cărui faţă o ştia, dar pe care nu-l putea...

— Da, spuse omul, zâmbind, mă cunoşti, dar nu mă cunoşti. Mintea ta se află parţial sub control şi capacitatea ta de a mă recunoaşte e blocată. În afară de asta şi de analgezia ta - eşti plin de sânge de la sticla de pe zid, dar nu simţi nici o durere - mintea ta e normală şi eşti sănătos.

— Ce înseamnă toate astea? întrebă el. De ce-am fost adus aici?

— Pentru că eşti zdravăn. Îmi pare rău pentru asta, pentru că n-ai cum să fii. Nu atât pentru că ţi-a rămas în memorie viaţa ta anterioară, după ce-ai fost mutat. Asta se mai întâmplă. Treaba e că pe undeva ştii ceva ce n-ar trebui să ştii, ceva despre Strălucitor şi despre Jocul între roşu şi negru. Ăsta-i motivul pentru care...

— Pentru care, ce? întrebă el.

Omul pe care-l ştia şi pe care nu-l putea recunoaşte zâmbi uşor.

— Motivul pentru care trebuie să ştii şi restul, în aşa fel încât să nu mai ştii nimic. Pentru că totul se va adăuga la nimic. Adevărul te va înnebuni.

— Asta n-o cred.

— Sigur că n-o crezi. Dacă adevărul ar fi de conceput pentru tine, nu te-ar înnebuni. Dar n-ai cum să concepi adevărul de la o asemenea depărtare.

Simţi cum se ridică în el o furie oarbă. Privi figura cunoscută pe care o ştia dar n-o ştia, şi se privi pe sine; uniforma sfâşiată, mâinile sfâşiate şi însângerate. Mâinile aduceau cu nişte gheare, avide să ucidă... pe cineva, pe acel cineva, oricare ar fi fost, care se afla în faţa lui.

— Cine eşti? întrebă el.

— Sunt o unealtă a Strălucitorului.

— Aceeaşi care m-a îndrumat încoace sau alta?

— Una sunt toate, toate sunt una. Între întreg şi părţi nu există deosebire. Un instrument e altul şi roşul e negrul şi negrul e albul şi nu e nici o diferenţă. Strălucitorul e sufletul Pământului. Cuvântul suflet îl întrebuinţez ca fiind cel mai apropiat termen din vocabularul tău.

Ura din el era acum aproape luminoasă. Era ceva de care mai că se putea sprijini, pe care se putea aşeza cu toată greutatea sa.

— Ce e Strălucitorul? întrebă el şi rosti vorbele ca pe un blestem.

— Să ştii acest lucru, ai înnebuni. Vrei să-l ştii?

— Da! (Făcu o înjurătură cumplită chiar şi din acea simplă silabă.)

Luminile se estompau. Sau de vină erau ochii lui? Camera devenea mai întunecoasă, îndepărtându-se în acelaşi timp. Ajunse un minuscul cub de lumină opacă, văzut de departe, din exterior, de undeva din întunecimea îndepărtată, distanţându-se mereu, devenind un punct de lumină, iar în acel punct de lumină, cel detestat, omul - era oare om? - stătea în continuare îndărătul biroului.

În beznă, în spaţiu, sus şi departe de Pământ - o sferă difuză în noapte, o sferă retrăgându-se către întunecimea garnisită cu stele a spaţiului etern, un disc de negru.

Se opri din retragere şi timpul se opri. Era ca şi cum ceasul Universului încremenise. Îndărătul său, din vid, răsună vocea instrumentului Strălucitorului:

— Priveşte! spuse ea. Fiinţa Pământului.

Privi. Nu de parcă ar fi avut loc o schimbare exterioară, ci una interioară, de parcă simţurile sale ar fi fost modificate pentru a-l putea ajuta să observe ceva imperceptibil.

Mingea care era Pământul deveni incandescentă. Începu să strălucească.

— Vezi inteligenţa care conduce Pământul, făcu vocea. Suma negrului, a albului şi a roşului, care sunt una, împărţite doar astfel cum sunt împărţiţi şi lobii creierului; trinitatea care e un întreg.

Mingea incandescentă şi stelele ei păliră şi bezna deveni mai adâncă, iar apoi apăru o lumină ştearsă, care crescu tot mai mult, şi el se află din nou în încăpere cu omul care stătea îndărătul biroului.

— Ai văzut, spuse omul pe care îl ura. Dar nu înţelegi. Întrebi ce ai văzut, ce e Strălucitorul? E un grup de inteligenţă, adevărata inteligenţă a Pământului, una din cele trei inteligenţe din Sistemul Solar, una din multele din Univers. Atunci, ce e omul? Oamenii sunt piese în jocuri de o complexitate - pentru voi - incredibilă, între roşu şi negru, alb şi roşu, pentru distracţie. Jucate de o parte a unui organism împotriva altei părţi, pentru a alunga o clipă de eternitate. Există şi jocuri mai ample, jucate între galaxii. Dar nu cu omul. Omul e un parazit specific Pământului, care-i tolerează o vreme prezenţa. Nu există în nici o altă parte a cosmosului şi nici nu va mai exista multă vreme. Încă puţin, timp de vreo câteva războaie pe tabla de şah, războaie pe care omul îşi închipuie că le poartă singur... Începi să înţelegi?

Omul de la birou zâmbi.

— Vrei să ştii despre tine. Nimic mai puţin important. O mutare a fost făcută, înainte de Lodi. Se ivise ocazia ca roşul să mute; era nevoie de o personalitate mai puternică, mai cruntă; era un punct de cotitură în istorie - adică în joc. Acum pricepi? A fost introdus un om mai dotat pentru a deveni Napoleon.

Reuşi să pronunţe două cuvinte:

— Şi apoi?

— Strălucitorul nu ucide. Trebuia să fii pus undeva pentru o vreme. Mult mai târziu un om pe nume George Vine a murit într-un accident; corpul său încă era bun de folosit. George Vine nu fusese nebun, dar avusese un complex napoleonian. Transferul a fost amuzant.

Fără îndoială. Din nou era cu neputinţă să fie atins omul de la birou. Ura însăşi era un zid între cei doi.

— Aşadar, George Vine e mort?

— Da. Şi tu, pentru că ai ştiut un pic prea mult, a trebuit să înnebuneşti în aşa fel încât să nu mai ştii nimic. Să fi ştiut tot adevărul ar fi însemnat să înnebuneşti de-a binelea.

— Nu!

Instrumentul nu făcu decât să zâmbească.

VIII

Încăperea, cubul de lumină se estompară. Păreau că se înclină, încă în picioare, se înclina pe spate, poziţia devenindu-i orizontală în loc de verticală.

Greutatea o avea pe spate şi sub el se afla tăria comodă a patului, asprimea păturii cenuşii. Se putea mişca; se ridică.

Visase? Fusese într-adevăr afară din azil? Ridică mâinile, le atinse şi erau pline de ceva lipicios. La fel era şi pieptul cămăşii, coapsele şi genunchii pantalonilor.

Era încălţat.

Sângele provenea de la urcarea pe zid. Şi acum analgezia trecea şi o durere ascuţită şi muşcătoare îi intră în palme, în piept, în abdomen şi în picioare.

— Nu sunt nebun. Nu sunt nebun, spuse el cu voce tare.

Oare striga?

— Nu. Nu încă, făcu o voce.

Era vocea care fusese şi mai devreme aici în cameră? Sau era vocea omului care stătuse în camera luminată? Sau fuseseră ambele aceeaşi voce?

— Întreabă: „Ce este omul?” spuse vocea.

Puse întrebarea mecanic.

— Omul e un drum înfundat în evoluţie, care s-a ivit prea târziu pentru a putea concura, care a fost întotdeauna controlat şi jucat de către Strălucitor, care el însuşi era deja bătrân şi înţelept înainte ca omul să înceapă să umble în două picioare. Omul e un parazit pe o planetă populată

înainte de ivirea lui, populată de o Fiinţă care e una şi numeroase, miliarde de celule, însă o singură minte, o singură inteligenţă, o singură voinţă - la fel ca pe oricare planetă populată din Univers. Omul e o caricatură, un clovn, un parazit. E nimic; va fi şi mai puţin. Vino şi devino nebun.

Se ridică din nou din pat; umblă. Trecu de uşa rezervei, prin salon. Către uşa care dădea în coridor; de sub ea răzbătea o geană subţire de lumină. Însă de data asta mâna sa nu se mai întinse după clanţă. În schimb rămase acolo, cu faţa la uşă, şi aceasta începu să prindă contur; încet-încet deveni luminoasă şi vizibilă.

Ca şi cum s-ar fi proiectat de undeva pe ea un reflector nevăzut, uşa deveni un dreptunghi luminos în bezna din jur; vizibil la fel de clar ca şi geana de lumină de dedesubt.

— Vezi înaintea ta o celulă a conducătorului tău, grăi vocea, o celulă neinteligentă în sine, care face totuşi parte dintr-o unitate inteligentă, una din miliardele de unităţi inteligente care conduc Pământul - şi pe tine. Şi această inteligenţă pământeană e una din milioanele de inteligenţe care guvernează Universul.

— Uşa? Nu pri...

Vocea nu mai vorbea; se retrăsese, dar undeva în mintea sa răzbătea ecoul unui râs îndepărtat.

Se dădu mai aproape şi văzu ceea ce trebuia să vadă. O furnică urcând pe uşă.

O urmări cu privirea şi un fior de groază îi trecu pe şira spinării. O sută de lucruri care i se spuseseră şi i se arătaseră se concentrară într-un singur tipar, o formă îngrozitoare. Negrul, albul, roşul; furnicile negre, furnicile albe, furnicile roşii; jucătorii cu omul, lobii separaţi ai unui singur creier colectiv, inteligenţa care era una singură. Omul, un accident, un parazit, o piesă; un milion de planete în Univers locuite fiecare de o rasă de insecte ce constituie inteligenţa singulară a planetei respective - şi toate inteligenţele luate împreună formau unica inteligenţă cosmică, cea care era... Dumnezeu!

Cuvântul nu venea.

În schimb, înnebuni.

Începu să lovească în uşa acum întunecată cu mâinile însângerate, cu genunchii, cu faţa, cu el însuşi, cu toate că uitase pentru ce, uitase ce anume voia să strivească.

Era un nebun furios - *dementia precox,* nu paranoia - când i-au eliberat trupul, punându-l într-o cămaşă de forţă, l-au eliberat de furie şi i-au redat liniştea.

Era un nebun liniştit - paranoia, nu *dementia precox* - când l-au eliberat ca fiind sănătos, unsprezece luni mai târziu.

Vedeţi dumneavoastră, paranoia e o afecţiune ciudată; nu are simptome fizice, constă pur şi simplu în prezenţa unei închipuiri fixe. O serie de şocuri cu metrazol înlăturaseră *dementia precox* şi lăsaseră în urmă doar închipuirea fixă cum că el era George Vine, un reporter.

Autorităţile azilului l-au crezut şi ele că era, astfel că iluzia n-a fost recunoscută ca atare şi l-au eliberat, dându-i şi un certificat care să dovedească faptul că era sănătos mintal.

Se însură cu Clare; încă mai lucrează în redacţia ziarului *Blade* pentru un om pe nume Candler. Încă mai joacă şah cu un văr, Charlie Doerr. Încă îi mai vede, pentru controale periodice, atât pe doctorul Irving cât şi pe doctorul Randolph.

Care dintre ei zâmbeşte în sinea sa? La ce bun dacă s-ar şti?

Nu are importanţă. Nu pricepeţi? Nimic nu are importanţă!

CUPRINS

Introducere.....7
Ceva verde.....10
Criză - 1999.....22
Gâlceavă pe cer.....43
Bătaia la uşă.....76
Toţi Bemii cei buni.....89
Coşmar de zi.....102
Nesiriuzitate.....151
Şoricelul-Stea.....172
Vino şi devino nebun.....198
I.....198
II.....206
III.....211
IV.....219
V.....223
VI.....230
VII.....237
VIII.....243

Editor: VALENTIN NICOLAU
Redactor: ROMULUS BĂRBULESCU
Culegere şi paginare computerizată: VALENTINA DUMITRU
Tehnoredactor: DAN RĂDULESCU

Apărut 1996, Bucureşti
Coli tipar: 15. Format: 16/54 x 84
Timbrul literar se varsă în contul ASPRO
nr. 45.10.80.12.108, BCR - sector 1, Bucureşti

Tiparul executat sub comanda nr. 60 234
Regia Autonomă a Imprimeriilor
Imprimeria „CORESI” Bucureşti
ROMÂNIA

nautilus

Fredric Brown

ATINGEREA SPAȚIULUI

„CITITORULE, AFLĂ ÎNTÂMPLĂRILE CARE URMEAZĂ: AFLĂ CE-A FOST CU ȘOARECELE CARE A OCOLIT LUNA; AFLĂ CÂTE CEVA DESPRE BEMII CARE AU VENIT ÎN AJUTORUL PARTIDULUI; FĂ CUNOȘTINȚĂ CU OMUL CARE S-A ÎNDRĂGOSTIT DE PROIECȚIA IMAGINARĂ A UNUI GÂNDAC DE BUCĂTĂRIE; VEZI CE-A FOST CU STAUȚUL CARE PURTA O CRAVATĂ ÎN BULINE, AFLĂ CE S-A ÎNTÂMPLAT CU NAVA DIN SANDVIȘ ȘI CU GĂINA CARE NU PUTEA VORBI. ȘI FIE CA TU SĂ TE BUCURI, CITINDU-LE, TOT ATÂT CÂT M-AM BUCURAT EU ÎNCASÂND BANII PENTRU ELE." (FREDRIC BROWN)

ISBN 973-569-159-0

NEMIRA